

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria –Vlada – Government

Ministria e Integritimit Evropian
Ministarstvo za evropske integracije - Ministry of European Integration

Izveštaj o donatorskim aktivnostima za period od 2012 – 2013. godine

Jul 2014, Priština

Sadržaj

Akronimi	4
REZIME	5
I. Uvod.....	7
II. Metodologija	8
III. Sektorske radne grupe Vlade.....	10
Sektorska radna grupa za upravljanje	10
Sektorska radna grupa za vladavinu prava	10
Sektorska radna grupa za privredu, trgovinu i industriju	11
Sektorska radna grupa za životnu sredinu	11
Sektorska radna grupa za poljoprivredu i ruralni razvoj	12
Sektorska radna grupa za obrazovanje i zapošljavanje	12
Sektorska radna grupa za transport i infrastrukturu	13
Sektorska radna grupa za javne finansije	14
Ostalo.....	14
IV. Kosovski privredni i društveni razvoj za 2012. i 2013. godinu	15
Makroekonomska pozadina.....	15
Biznis i vladavina prava.....	19
Ostali pokazatelji	21
Pokazatelji obrazovanja.....	21
Pokazatelji zdravstva.....	24
V. Donatorske aktivnosti.....	26
1.0 ZRP prema donatorima, obavezama i isplatama u 2012-2013.	26
2.0 PUP prema sektorima OECD-a, obaveze i isplate u 2012-2013.....	31
3.0 ZRP prema Sektorskim radnim grupama, namenjena i isplaćena sredstva za 2012-2013.....	36
4.0 ZRP prema modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.....	38
5.0 ZRP prema vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.....	40
6.0 ZRP po opštinama, obaveze i isplate za 2012-13.....	42
7.0 ZRP prema sektorskim radnim grupama, obaveze i isplate za 2012-2013.....	44
7.1 Vladavina prava.....	44
7.1.1 ZRP po donatorima, obaveze i isplate za 2012.....	44
7.1.2 ZRP prema donatorima, obaveze i isplate za 2013.....	45
7.1.3 ZRP po opštinama, obaveze i isplate za 2012. i 2013.....	46
7.1.4 Broj donatorskih projekata i ukupnih iznosa, namenjenih i isplaćenih tokom 2012. i 2013. godine	49
7.1.5 ZRP prema modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012. i 2013.....	51
7.2 Poljoprivreda i ruralni razvoj	52
7.2.1 ZRP prema donatorima, obaveze i isplate za 2012. i 2013.....	52
7.2.2 Broj projekata donatora i ukupne obaveze i isplate u 2012. i 2013.....	55
7.2.3 ZRP prema modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012.-2013.....	58
7.2.4 ZRP prema vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012.-2013.....	59
7.2.5 ZRP po opštinama, obaveze i isplate za 2012 - 2013.....	60
7.3 Privreda, trgovina i industrija	62
7.3.1 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2012.....	64
7.3.2 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2013.....	64
7.3.3 ZRP prema modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.....	65
7.3.4 ZRP prema vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.....	65
7.3.5 ZRP prema opštinama, obaveze i isplate za 2012-2013.....	68
7.4 Životna sredina	70
7.4.1 ZRP od strane donatora, obaveze i isplate za 2012-2013.....	72

7.4.2	Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2012.....	73
7.4.3	Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2013.....	78
7.4.4	ZRP prema modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.....	80
7.4.5	ZRP prema vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.....	82
7.4.6	ZRP po opštinama, obaveze i isplate za 2012 - 2013.....	83
7.5	Ostalo.....	86
7.5.1	7.5.1 ZRP po donatorima, obaveze i isplate za 2012-2013.....	86
7.5.2	Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2012.....	90
7.5.3	Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2013.....	91
7.5.4	ZRP po modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.....	93
7.5.5	ZRP po vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.....	95
7.5.6	ZRP po opštinama, obaveze i isplate za 2012-2013.....	95
7.6	Obrazovanje i zapošljavanje.....	98
7.6.1	ZRP po donatorima, obaveze i isplate za 2012 i 2013.....	99
7.6.2	Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2012.....	100
7.6.3	Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2013.....	102
7.6.4	ZRP po modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.....	104
7.6.5	ZRP po opštinama, obaveze i isplate za 2012-2013.....	105
7.7	Transport i infrastruktura.....	107
7.7.1	ZRP po donatorima, obaveze i isplate za 2012-2013.....	107
7.7.2	Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2012.....	109
7.7.3	Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2013.....	110
7.7.4	ZRP po modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.....	111
7.7.5	ZRP po modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.....	112
7.7.6	ZRP po opštinama, obaveze i isplate za 2012-2013.....	113
7.8	Upravljanje.....	114
7.8.1	ZRP po donatorima, obaveze i isplate za 2012-201.....	114
7.8.2	Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2012.....	116
7.8.3	Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2013.....	118
7.8.4	ZRP prema modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012. i 2013.....	119
7.8.5	ZRP prema vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012. i 2013.....	120
7.8.6	ZRP prema opštinama, obaveze i isplate za 2012. i 2013.....	121
7.9	Javne finansije.....	122
7.9.1	Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2012.....	126
7.9.2	Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2013.....	127
7.9.3	ZRP prema modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012 – 2013.....	128
7.9.4	ZRP prema vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012 – 2013.....	130
7.9.5	ZRP prema opštinama, obaveze i isplate za 2012-2013.....	130
VI.	Poljoprivreda i ruralni razvoj: bliži pogled.....	131
Aneks	.....	133

Akronimi

Platforma za upravljanje pomoći	PUP
Poljoprivredni i ruralni razvoj	PRR
Austrijska agencija za razvoj	AAR
Biznis i ostale usluge	BUS
Centralna banka Kosova	CBK
Odeljenje za razvojnu pomoć	ORP
Komitet za razvojnu pomoć	KRP
Poslovanje „Doing Business“	DB
Sektor za proizvodnju energije	SPE
Program za efikasnu vladavinu prava	PEVP
Privreda, trgovina i industrija	PTI
Kancelarija Evropske unije na Kosovu	KEUK
Agencija za hranu i veterinu	AHV
Opšta podrška budžetu	OPB
Vlada i civilno društvo	VCD
Vlada Kosova	VK
Međunarodni monetarni fond	MMF
Međunarodni kriminalističko istražni program pomoći u obuci	ICITAP
Kreditanstalt für Wiederaufbau / Reconstruction Credit Institute	KfW
Kosovka agencija za statistiku	KAS
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja	MPŠRR
Ministarstvo evropskih integracija	MEI
Ministarstvo finansija	MF
Multi-sektor i unakrsni sektor	MSUS
Holandija	NL
Zvanična razvojna pomoć	ZRP
Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj	OECD
Ostala društvena infrastruktura i usluge	ODIU
Javno-privatno partnerstvo	JPP
Projekat	PRO
Regionalna razvojna agencija	RRA
Vladavina prava	VP
Sektorska radna grupa	SRG
Tehnička saradnja	TS
Tehnička pomoć	TP
Agencija Ujedinjenih Država za međunarodni razvoj	USAID
Pokazatelji svetskog razvoja	PSR
Vodovod i kanalizacija	VK
Svetski ekonomski pregled	SEP

REZIME

Svrha Godišnjeg izveštaja o donatorskim aktivnostima na Kosovu za period od 2012-2013. je pružanje sveobuhvatne i holističke slike o Zvaničnoj razvojnoj pomoći (ZRP) pruženoj Kosovu tokom 2012. i 2013, koja je distribuirana kroz sektor Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj/Komiteta za razvojnu pomoć i podsektorske šeme i Vladinu šemu Sektorske radne grupe. Osim toga, izveštaj pokazuje obaveze i isplate izvršene u tom periodu, na osnovu načina pomoći, vrste pomoći, opštine i broja projekata za najveće donatore. Namera ovog izveštaja je povećanje transparentnosti Vlade i donatorskih aktivnosti, kao i doprinos aktivnom dijalogu između svih glavnih aktera u oblasti pomoći na Kosovu, koji će podržati dalji razvoj efikasnih politika pomoći i mehanizma za koordinaciju donatora.

U periodu 2012 - 2013, donatori i Vlada Kosova obezbedili su ukupno 534.4 miliona evra u obavezama i 439.1 miliona evra u isplatama, odnosno tokom 2012, 244 miliona evra je određeno, a 224 miliona evra isplaćeno, dok je tokom 2013, 290.4 miliona evra određeno, a 215.1 miliona evra isplaćeno. Kancelarija Evropske unije je najveći donator evidentiran u PUP, gde je određeno skoro 242,2 miliona evra (55 %), a isplaćeno skoro 152,3 miliona evra (39 %). Drugi najveći donator je Agencija Sjedinjenih Država za međunarodni razvoj sa 95 miliona evra u isplatama (24 %), zatim Vlada Nemačke sa 32 miliona evra (8%) u isplatama, Svetska banka sa 37 miliona evra (7%), Švedska 22,6 miliona evra (6 %), Švajcarska agencija za razvoj i saradnju 17,8 miliona evra (5%), Luksemburg 17,5 miliona evra (4 %), Vlada Kosova 15,2 miliona evra (4%), Stejt Department Sjedinjenih Država 11,1 miliona evra (3%).

Na osnovu dobijenih podataka iz PUP, tokom 2012-2013, Vlada i sektor civilnog društva su dobili najveći iznos pomoći, odnosno 166,6 miliona evra (33%) u obavezama i 152.7 miliona evra (37 %) u isplatama; multi - sektor/unakrsni sektor je dobio 55.2 miliona evra (13 %) u isplatama; proizvodnja i snabdevanje električnom energijom 46.7 miliona evra (11 %); ostale društvene infrastrukture i usluge 37.2 miliona evra (9 %); obrazovanje 33,4 miliona evra (8 %); vodovod i kanalizacija 30,6 miliona evra (7%); poljoprivreda 25.2 miliona evra (6 %); biznis i ostale usluge 22,4 miliona evra (6 %); zdravlje 11,7 miliona evra (3 %) u isplatama.

Tokom 2012, većina donatorskih obaveza je bila koncentrisana na Vladu i civilno društvo sa 26 %, vodovod i kanalizaciju 21%, multi - sektor/unakrsni sektor sa 14 %, ostale društvene infrastrukture i usluge 11 %, u međuvremenu, 31 % je isplaćen Vladinom sektoru i sektoru civilnog društva, proizvodnji i snabdevanju električnom energijom 14 %, i 12 % multi – sektoru/unakrsnom sektoru.

U 2013, imamo povećanje iznosa preuzetih obaveza (46,4 miliona evra), ali isplate su smanjene za iznos od 8,9 miliona evra.

Većina donatorskih obaveza tokom 2013. godine bila je koncentrisana na Vladu i civilno društvo sa 36 %, multi - sektor/unakrsni sektor 17 %, proizvodnju i snabdevanje električnom energijom 13%, u međuvremenu, većina isplata je skoncentrisana na Vladin sektor i sektor civilnog društva sa 38 %, multi-sektor/unakrsni sektor 14%, vodovod i kanalizaciju 9%, u međuvremenu 38 % je isplaćeno Vladinom i sektoru civilnog društva, multi - sektoru/unakrsnom sektoru 14 %, vodovodu i kanalizaciji 9%, ostalim društvenim infrastrukturama i uslugama 8 %, obrazovanju, poljoprivredi i proizvodnji i snabdevanju električnom energijom 7 % svakom u isplatama.

Tokom 2012-2013, većina finansijske pomoći je ponuđena kroz način projekte pomoći, odnosno, ukupno, u obavezama 352.1 miliona evra (66 %), a 202.9 miliona evra (46 %) u isplatama; Tehnička saradnja/pomoć 107,4 miliona evra (20 %) u obavezama i 190.4 miliona evra (44 %) u isplatama; kapitalne investicije 68,6 miliona evra (13%) obaveza i 39,8 miliona evra (9%) u isplatama; Opšta (ili direktna) budžetska podrška (OBP) 2,4 miliona evra (1 %) obaveza i 3,4 miliona evra (1 %) isplata; ciljana ili izdvojena sektorska budžetska podrška (SBP) 1,5 miliona evra obaveza, a 1.3 miliona evra isplata; u naturi/nabavkama 2 miliona evra obaveza i 1,2 miliona evra isplata; 13,430 evra obaveza i 9.831 evra isplata za stipendije.

Najčešće korišćena vrsta pomoći je subvencija. Tokom 2012-2013, 474,9 miliona evra (89 %) je određeno, a 436.5 miliona evra (99 %) isplaćeno. Tokom 2012, 85 % pomoći u obliku subvencije je određeno, dok je isplaćeno 92 %. U međuvremenu, u toku 2013, skoro sva obezbeđena pomoć je bila u obliku subvencija.

Tokom 2012-2013, iznos od 285,1 miliona evra (78 %) je isplaćen Opštini-Neraspoređena, 23.2 miliona evra (6%) opštini Priština, Mitrovici 19 miliona evra (5%), Podujevu 8,9 miliona evra (3 %), Severnoj Mitrovici 8,7 miliona evra (2 %). Tokom 2013, isplate su smanjene u Opštini-Neraspoređena (za 14,8 miliona evra), Mitrovici (3.4 miliona evra), Podujevu (2.9 miliona evra), Kosovom Polju (1.3 miliona evra) i tako dalje. U međuvremenu, isplate su povećane za opštinu Priština (za 4,9 miliona evra), Leposaviću (1.7 miliona evra), Zubinom Potoku (1.5 evra).

I. Uvod

Godišnji izveštaj o donatorskim aktivnostima na Kosovu za period od 2012-2013. izradilo je osoblje Odeljenja za razvojnu pomoć (ORP) u Ministarstvu za evropske integracije (MEI). Zasnovan je na podacima dobijenih iz Platforme za upravljanje pomoći (PUP) i drugim resursima, uključujući i izvore podataka Vlade Kosova, Centralnu banku Kosova, Agenciju za statistiku Kosova, MMF, Svetsku banku i tako dalje.

Izveštaj ima za cilj da ponudi sveobuhvatnu i holističku sliku o Zvaničnoj razvojnoj pomoći (ZRP) isporučenoj na Kosovu od 2012-2013, da se zna šta donatori rade u oblasti pomoći i informišu donosioци odluka, donatori i Vlada Kosova podjednako o razvojnim obrascima izdvajanja pomoći, njenoj količini i ciljevima. Ovaj dokument ima za cilj da doprinese aktivnom dijalogu između svih glavnih aktera u oblasti pomoći na Kosovu, koji će generisati razvoj efikasnih politika pomoći i mehanizama koordinacije pomoći.

Ovaj izveštaj ističe najnovija dostignuća u razvojnoj pomoći na Kosovu i procesu koordinacije donatora do sada, kao i izazovima i viziji za povećanu ulogu Vlade Kosova u procesu. ORP namerava da poveća svest donatora i kosovskih institucija u vezi upotrebe PUP i drugih pomagala koja se koriste za efikasnu koordinaciju svih donatorskih aktivnosti. Štaviše, ovaj izveštaj i naknadno izrađeni izveštaji ORP povećaće transparentnost Vlade i donatorskih aktivnosti. Naglasak ORP biće stavljen na bolje usklađivanje i usmeravanje strane pomoći ka nacionalnim prioritetima, kroz bolji dijalog sa donatorima, integrišući PUP sa sistemom budžetskog planiranja u Ministarstvu finansija (MF), i drugim mehanizmima. MEI će ohrabriti sve uključene partnere u proces koordinacije donatora da obezbede ORP povratne informacije da proces koordinacije donatora bude što efikasniji i transparentniji. Krajnji cilj je da ORP postane glavna centralna tačka za vezu sa donatorima u ime Vlade Kosova.

Priprema Godišnjeg izveštaja o donatorskim aktivnostima na Kosovu za period od 2012-2013. prati restrukturiranje MEI u decembru 2012. Restrukturiranje MEI uključuje osnivanje Odeljenja za razvojnu pomoć (ORP). Prethodno, koordinacija donatora je bila zajednička odgovornost između jedne centralne jedinice i tri odeljenja sektora u okviru Ministarstva, koje je, istovremeno, imalo odgovornost da koordinira proces evropskih integracija. To je stvorilo preopterećenost zadacima i odgovornostima, što je često rezultiralo zanemarivanjem koordinacije donatora. Nova podela rada će koncentrisati napore i resurse u cilju povećanja efikasnosti i efektivnosti MEI u procesu koordinacije donatora.

ORP je odgovorno za koordinaciju, planiranje, programiranje, praćenje, izveštavanje i procenjivanje EU i ostale donatorske pomoći. ORP koordinira sastanke Sektorske radne grupe i

druge mehanizme za koordinaciju donatora, uključujući upravljanje i nadzor nad podacima Platforme za upravljanje pomoći Vlade Kosova (VK), koja pruža informacije o donatorskim završenim aktivnostima, aktivnostima koje su u toku i planiranim aktivnostima koje su prijavljene kvartalno. Međunarodni sporazumi, poput Pariske deklaracije (2005), Accra Agende za akciju (2008) i nedavnog partnerskog ugovora Busan 2012, pozvali su na bolju efikasnost pomoći, transparentnost i usklađivanje sa nacionalnim prioritetima. U tom smislu, Kosovo je prva zemlja koja koristi PUP da širom informiše Vladu i javnost.

II. Metodologija

Izveštaj koristi podatke iz PUP, VK i drugih resursa. PUP finansira Kancelarija Evropske unije na Kosovu (KEUK) a sprovodi „Development Gateway“ za promovisanje transparentnosti i koordinacije među glavnim zainteresovanim stranama, uključujući i VK, donatore, i civilno društvo.

PUP je dizajnirana da pruži u realnom vremenu informacije koje su dostavili donatori o ključnim komponentama tokova zvanične pomoći, koje su javljaju u zemlji za uključivanje i isključivanje budžetskih aktivnosti. Kako Izveštaj pokazuje, ključne mere evidentirane u PUP uključuju obaveze, isplate, sektore i druge detalje projekta. PUP prijavljuje sve iznose u evrima korišćenjem zvaničnih deviznih kurseva donatora na dan transakcije, ako su na raspolaganju, ili tekućih tržišnih stopa kada nije obezbeđen zvanični kurs.

Izveštaj pravi raspodelu ZRP kroz sektore Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj/Komiteta za razvojnu pomoć i podsektorske šeme i Vladine šeme Sektorske radne grupe. Često tamo ne postoji odnos jedan na jedan između sektora OECD/ KRP i šeme Sektorske radne grupe, pa ostaje izazov za donatorsku zajednicu da pravilno označi aktivnosti. ORP je sprovelo provere kvaliteta za osiguravanje konzistentnosti gde god je moguće, međutim, odeljenje će nastaviti da radi sa donatorima za tačna dodavanja sistemu i pružice detaljan opis SRG i onoga što sektori ovih grupa pokrivaju.

Štaviše, ORP je distribuiralo svim donatorima raspored kvartalnih ažuriranja, stoga: 1. kvartal: Novi projekti, ažurirani podaci, i izvršene obaveze i isplate u periodu od 1. januara do 31. marta moraju da se unesu pre 30. aprila; 2. kvartal: Novi projekti, ažurirani podaci, i obaveze i isplate izvršene između 1. aprila i 31. juna moraju da se unesu pre 31. jula; 3. kvartal: Novi projekti, ažurirani podaci, i obaveze i isplate izvršene u periodu od 1. jula do 31. septembra moraju da se unesu pre 31. oktobra i 4. kvartal: Novi projekti, ažurirani podaci, kao i obaveze i isplate izvršene od 1. oktobra do 31. decembra moraju da se unesu pre 31. januara.

Donatori su upitani da dokažu ažuriranja u PUP za drugi kvartal 2013. godine o završenim projektima, onima koji su u toku i planiranim projektima. Oni koji nisu usklađeni, ili su pružili podatke koje je trebalo potvrditi, bili su praćeni i zatraženo je da prijave potrebne podatke. Izveštaj koristi ispravke predate do 26. aprila 2014¹.

Dana 25. oktobra 2013, donatori su podsećeni da ažuriraju svoje podatke za treći kvartal, dok je ORP pripremlilo i distribuiralo prvi donatorski zapisnik rezultata na osnovu ispravki koje su napravljene do 31. oktobra 2013. Potom, donatori su dobili nedelju dana da ažuriraju ostatak podataka. 13. novembra 2013, ORP je distribuiralo i objavilo ažurirani zapisnik rezultata. Svrha zapisnika rezultata je da oceni donatore o blagovremenosti i potpunosti podataka pruženih PUP. Zapisnik rezultata je onda raspodeljen, 4. decembra 2013, ističući da li su donatori potvrdili da su napravili promenu koju je ORP zahtevalo kroz proces validacije podataka.

16. decembra 2013, ORP je poslalo sledeći podsetnik svim donatorima za ažuriranje svojih podataka u vezi četvrtog kvartala za 2013. i ažuriranje sveukupnih podataka za 2013. Štaviše, 31. decembra 2013, konačni podsetnik je poslat na ažuriranje podataka iz četvrtog kvartala i sveukupnih podataka za 2013. godinu. Konačan rezultat donatorskog zapisnika rezultata za četvrti kvartal, na osnovu ispravki napravljenih u periodu od 1. oktobra 2013. do 31. januara 2014, je poslat 4. marta 2014.

1. aprila 2014, donatori su podsećeni da ažuriraju svoje sveukupne podatke za 2012. i 2013. za Godišnji izveštaj za period od 2013-2014. Rok za ažuriranje podataka bio je 11. april 2014. Od donatora je zatraženo da potvrde i putem e-maila kada završe sa procesom ažuriranja. Međutim, u pogledu roka, ORP je primilo samo nekoliko potvrda, pa je odlučeno da se rok produži za još jednu nedelju. 26. aprila 2014, ORP je izdvojilo podatke iz PUP i počelo da priprema godišnji izveštaj za 2012-2013.

Realna priroda PUP znači da blagovremeno donatorsko izveštavanje podataka utiče na sadržaj bilo kog izveštaja i analize². Postoji četrdeset tri donatora i razvojne agencije, koji su prijavili stvarne obaveze i ili stvarne isplate u 2012. i 2013. godini³. Većina donatora obezbeđuje kvartalno ažuriranje u platformi, međutim, i dalje postoje važni partneri koji ne izveštavaju o svojim aktivnostima, a čiji se doprinosi ne mogu ogledati u sistemu i kasnijim izveštajima i analizama⁴. MEI će nastaviti da blisko saraduje sa donatorskom zajednicom kako bi se osiguralo da je pomoć prihvaćena što sveobuhvatnije.

Izveštaj koristi niz drugih resursa pored PUP, uključujući biltene i izveštaje Centralne banke Kosova, Agencije za statistiku Kosova, MF, Međunarodnog monetarnog fonda i Svetske banke⁵.

---

¹ ORP će biti novo odgovoran za koordinaciju strane pomoći na nivou sektora, što znači da će ORP službenici nadgledati i proveravati podatke u PUP na osnovu nivoa sektora i pod-sektora za koji su odgovorni.

² U većini slučajeva, donatori direktno prijavljuju svoje podatke o projektu. Postoje neki izuzeci, gde je agencija za sprovođenje odgovorna za izveštavanje podataka. Najpoznatiji primer su realizovani projekti Agencije Ujedinjenih nacija.

³ Ovo ne uključuje doprinose Vlade Kosova sufinansiranim projektima.

⁴ Belgija, ambasada Turske, TIKa iz Turske, Češka, EIB i EBRR su među donatorima koji ne izveštavaju redovno sistemu, i čiji doprinosi se ne mogu u potpunosti prikazati.

⁵ Sveobuhvatniji spisak konsultovanih izvora je uključen u dokument.

III. Sektorske radne grupe Vlade

Sektorske radne grupe su nastale kao deo Vladinog mehanizma za koordinaciju donatora i pružaju mogućnost donatorima i resornim ministarstava da razgovaraju o potrebama i projektima u pripremi, da bolje koordiniraju i efikasno raspoređuju resurse.

Postoji osam Sektorskih radnih grupa, koji su ukratko opisane u nastavku.

Sektorska radna grupa za upravljanje

Sektorska radna grupa za upravljanje je struktura uglavnom odgovorna za koordinaciju strane donatorske pomoći, obezbeđujući usklađenost donatorskih investicija sa relevantnim sektorskim strategijama i praćenje procesa. Efikasna koordinacija je omogućena kroz niz aktivnosti koje uključuju vođenje čvrste linije komunikacije između donatorske zajednice i institucija korisnica, davanje preporuka o sektorskim strategijama, kao i novih predloga o potencijalnim strategijama, obezbeđujući izbegavanje dupliranja aktivnosti, proveru podataka u Platformi za upravljanje pomoći (PUP) o donatorskim projektima za sektor i podsektore, definisanje zajedničkih pokazatelja učinka za merenje učinka sektora, definisanje godišnjih i višegodišnjih prioriteta za strane investicije u ovom sektoru i izrada predloga o utvrđivanju podsektorskih radnih grupa.

Sektorska radna grupa za upravljanje se sastoji od tri podsektora:

- Javna uprava;
- Lokalna uprava i decentralizacija;
- Kulturno nasleđe;

Podsektor za javnu upravu potpada pod nadležnost Ministarstva za javnu upravu, dok je podsektor za lokalnu upravu i decentralizaciju u nadležnosti Ministarstva administracije lokalne samouprave, dok je podsektor za kulturno nasleđe u okviru Ministarstva kulture, omladine i sporta.

Sektorska radna grupa za vladavinu prava

Sektorska radna grupa za vladavinu prava (VP) je podeljena u tri podsektorske radne grupe koje se sastoje od: unutrašnjih poslova, sudstva i kategorije "ostalo". Druga kategorija obuhvata projekte koji se bave rešavanjem problema medija, rodne ravnopravnosti, zaštite manjina, povratka i reintegracije. Platforma za upravljanje pomoći (PUP) sadrži podsektorsku radnu grupu pod VP sa "neraspoređenim projektima" koje donatori nisu dodelili nekoj određenoj kategoriji. Glavni korisnici su institucije koje su uključene u unutrašnja i pravosudna pitanja, uključujući Ministarstvo unutrašnjih poslova, Policiju Kosova, Ministarstvo pravde i njegove agencije, Sudski savet Kosova i Tužilački savet Kosova, Kosovski institut za pravosuđe, Ministarstvo za zajednice i povratak, civilno društvo i tako dalje.

Na vremenskoj skali od januara 2012. do decembra 2013, prema šemi Sektorske radne grupe Vlade Kosova postoji 18 registrovanih i završenih projekata za kategoriju unutrašnjih poslova i jedan projekat koji je u toku. Za kategoriju pravosuđa, postoji 53 završena projekta, 49 su u toku i 6 planiranih projekata. Kategorija "ostalo" sadrži 23 završena i 27 tekućih projekata, dok neraspoređena kategorija ima 53 završena, 29 u toku, i 6 planiranih projekata. Većina projekata za kategoriju VL je realizovana na nacionalnom nivou.

Sektorska radna grupa za privredu, trgovinu i industriju

SRG za privredu, trgovinu i industriju se sastoji od tri podsektora: unutrašnje tržište, konkurencija, javne nabavke i JPP; razvoj privatnog sektora, privatizacija i regionalni privredni razvoj; kategorija "ostalo" u SRG za privredu, trgovinu i industriju (uključuje mineralne resurse i rudarstvo, politiku finansijskog sektora i podršku finansijskih posrednika).

Finansiranje kapitalnih projekata u sektoru privrede, trgovine i industrije za 2012. iz kosovskog budžeta bilo je 4,3 miliona evra. Što se tiče 2013, budžet Kosova je potrošio 2.5 miliona evra u kapitalnim investicijama u SRG za privredu, trgovinu i industriju.

U srednjoročnom okviru rashoda 2014-2016, sledeći ciljevi koje je Ministarstvo trgovine i industrije postavilo i koje treba postići su: a) stvaranje povoljne klime za privatna ulaganja, kako domaća i strana, promovisanje novog vitalnog privrednog i industrijskog razvoj zemlje; b) promovisanje ulaganja i izvoza; c) dalji razvoj kvalitetne infrastrukture, unapređenje metodologije laboratorija, akreditacija i poboljšanje povećanjem broja prilagođenih standarda (transponovanih), kao i njihovo sprovođenje; d) bezbednost neprehrambenih industrijskih proizvoda, povećanje svesti potrošača i poboljšanje tržišnog nadzora; e) razvoj trgovinske politike u poboljšanju trgovinskog bilansa zemlje.

Sektorska radna grupa za životnu sredinu

Sektorska radna grupa za životnu sredinu je struktura uglavnom odgovorna za koordinaciju strane donatorske pomoći, obezbeđujući usklađenosti donatorskih investicija sa relevantnim sektorskim strategijama i praćenje procesa. Efikasna koordinacija je omogućena kroz niz aktivnosti koje uključuju vođenje čvrste linije komunikacije između donatorske zajednice i institucija korisnica, davanje preporuka o sektorskim strategijama, kao i novih predloga o potencijalnim strategijama, obezbeđujući izbegavanje dupliranja aktivnosti, proveru podataka o Platformi za upravljanje pomoći (PUP) o donatorskim projektima za sektor i podsektore, definisanje zajedničkih pokazatelja učinka za merenje učinka sektora, definisanje godišnjih i višegodišnjih prioriteta za strane investicije u ovom sektoru i izrade predloga o utvrđivanju podsektorskih radnih grupa.

Sektorska radna grupa za životnu sredinu sastoji se od tri podsektora:

- Zaštita životne sredine i kanalizacija;
- Javno zdravlje;
- Prostorno planiranje, stanovanje i izgradnja.

Podsektori zaštite životne sredine i kanalizacije i prostornog planiranja, stanovanja i izgradnje spadaju u nadležnosti Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja, dok je podsektor za javno zdravlje u nadležnosti Nacionalnog instituta za javno zdravlje na Kosovu, u okviru Ministarstva zdravlja.

Sektorska radna grupa za poljoprivredu i ruralni razvoj

Sektorska radna grupa za poljoprivredu i ruralni razvoj je odgovorna za pokretanje nove strategije sektora na osnovu strateških i dokumenata politike na snazi; preispitivanje postojećih politika i strategije sektora; razmenu podataka o aktivnostima, planovima i inicijativama institucija Vlade i donatora koji podržavaju ovaj sektor; verifikaciju podataka u vezi PUP za donatorske projekte koji se odnose na sektor i podsektore; usklađivanje i harmonizaciju međunarodne pomoći sa prioritetima i politikama Vladinih sektora i procesa planiranja budžeta; definisanje zajedničkih pokazatelja učinka u sektoru; povećanje efikasnosti strane pomoći i izbegavanje preklapanja aktivnosti; definisanje godišnjih i višegodišnjih prioriteta koje treba da podrži strana pomoć, itd.

Sektor za poljoprivredu i ruralni razvoj se sastoji od dva podsektora:

- Poljoprivreda i ruralni razvoj i
- Šumarstvo.

Projekti koji spadaju u ovaj sektor su obično projekti koji podržavaju: MPŠRR u razvoju zakonodavstva i politika i u sprovođenju poljoprivrednih i programa ruralnog razvoja, sprovođenje politike i strategije za šumarstvo, razvoj sektora za uzgoj stoke, mikro-krediti i razvoj poljoprivrede, razvoj poljoprivrednog kapaciteta, subvencije za ruralni razvoj; sprovođenje programa za razvoj sektora šumarstva na Kosovu, tehnička podrška za razvoj ljudskih resursa za savetodavne usluge za poljoprivredu, podrška izgradnji kapaciteta za analizu i formulisanje politika ruralnog razvoja i poljoprivrede za podršku evropskim integracijama zemalja jugoistočne Evrope, ispunjavanje standarda EU o bezbednosti hrane i veterinarskim uslugama, popis poljoprivrede, podrška korišćenju zemljišta, podrška Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja, sektor za hranu i veterinu, pristup zasnovan na programu, širok pristup sektoru, ruralno prostorno planiranje, održivo upravljanje šumama, osnivanje informacionog sistema o zemljišnim resursima za održivo korišćenje zemljišta, itd.

Sektorska radna grupa za obrazovanje i zapošljavanje

Sektorska radna grupa za obrazovanje i zapošljavanje je odgovorno telo za koordinaciju spoljne donatorske pomoći, obezbeđujući usklađenost donatorskih investicija sa relevantnim sektorskim strategijama i praćenje procesa u odgovarajućim oblastima. Efikasna koordinacija je omogućena kroz niz aktivnosti koje uključuju vođenje čvrste linije komunikacije između donatorske zajednice i relevantnih institucija, davanje preporuka o sektorskim strategijama, kao i novih predloga o potencijalnim strategijama, obezbeđujući izbegavanje dupliranja aktivnosti, proveru podataka u Platformi za upravljanje pomoći (PUP) o donatorskim projektima za sektor i podsektore, definisanje zajedničkih pokazatelja učinka za merenje učinka sektora, definisanje godišnjih i višegodišnjih prioriteta za strane investicije u ovom sektoru i izradu predloga o utvrđivanju podsektorskih radnih grupa.

Sektorska radna grupa za obrazovanje i zapošljavanje sastoji se od pet podsektora:

- Zapošljavanje, socijalna zaštita i socijalna inkluzija;
- Visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije;
- Preduniverzitetsko obrazovanje (predškolsko obrazovanje i opšte obrazovanje);
- Stručno obrazovanje i obuka (učenje odraslih i doživotno učenje);
- Omladinske i ostale SRG za obrazovanje i zapošljavanje (uključuje rekreativne i kulturne aktivnosti nevezane za kulturno nasleđe);

Podsektor zapošljavanja, socijalne zaštite i socijalne uključenosti spada u okviru Ministarstva rada i socijalne zaštite (MRSZ), dok su ostala tri podsektora, odnosno visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije; preduniverzitetsko obrazovanje (predškolsko obrazovanje i opšte obrazovanje) i stručno obrazovanje i osposobljavanje (učenje odraslih i doživotno učenje) spadaju u Ministarstvu obrazovanja, nauke i tehnologije (MONT). Poslednji podsektor o mladima i drugim oblastima obrazovanja i zapošljavanja je osnovan da pokrije oblasti koje nisu već pokrivenne drugim podsektorima i, samim tim, spada u tri ministarstva, naime, Ministarstvo omladine, kulture i sporta (MOKS), MRSZ i MONT.

Gledajući isplaćeni iznos za svaku podsektorsku radnu grupu, može se primetiti da preduniverzitetsko obrazovanje (predškolsko obrazovanje i opšte obrazovanje) dobilo najveći iznos sredstava sa ukupno 17.832.317 evra. Podsektorska radna grupa sa drugim najvišim iznosom isplaćenih donacije je zapošljavanje, socijalna zaštita, i socijalna inkluzija sa ukupno 15.932.140 evra isplaćenih; treća PSRG je stručno obrazovanje i obuka (učenje odraslih i doživotno učenje) sa ukupno 13.910.673 evra isplaćenih. PSRG koja je primila najmanji iznos sredstava je SRG za mlade i ostale SRG za obrazovanje i zapošljavanje (uključuje rekreativne i kulturne aktivnosti nevezane za kulturno nasleđe) u iznosu od 940.020 evra.

Sektorska radna grupa za transport i infrastrukturu

Jedan od sistema za kategorizaciju raspodele pomoći po sektoru u Republici Kosovo je kroz Sektorske radne grupe. Ove grupe su jedne od ključnih komponenti za upravljanje pomoći i koordinaciju napora Kosova, kao što je opisano u Uredbi o koordinaciji donatora.

Sektorska radna grupa za transport i infrastrukturu je struktura uglavnom odgovorna za koordinaciju strane donatorske pomoći, obezbeđujući usklađenosti donatorskih investicija sa relevantnim sektorskim strategijama i praćenje procesa. Efikasna koordinacija je omogućena kroz niz aktivnosti koje uključuju vođenje čvrste linije komunikacije između donatorske zajednice i relevantnih institucija, davanje preporuka o sektorskim strategijama, kao i novih predloga o potencijalnim strategijama, obezbeđujući izbegavanje dupliranja aktivnosti, proveru podataka u Platformi za upravljane pomoći (PUP) o donatorskim projektima za sektor i podsektore, definisanje zajedničkih pokazatelja učinka za merenje učinka sektora, definisanje godišnjih i višegodišnjih prioriteta za strane investicije u ovom sektoru i izradu predloga o utvrđivanju podsektorskih radnih grupa.

Redovni sastanci se održavaju među glavnim akterima u Vladi i donatorskoj zajednici za svaku Sektorsku radnu grupu. Ovi sastanci podstiču saradnju i fokusiraju se na napore prioriteta VK. U nastavku je predstavljen profil za SRG za transport i infrastrukturu na osnovu podataka iz PUP.

Sektorska radna grupa za javne finansije

Sektorska radna grupa za javne finansije je struktura uglavnom odgovorna za koordinaciju strane donatorske pomoći, obezbeđujući usklađenosti donatorskih investicija sa relevantnim sektorskim strategijama i praćenje procesa. Efikasna koordinacija je omogućena kroz niz aktivnosti koje uključuju vođenje čvrste linije komunikacije između donatorske zajednice i institucija korisnica, davanje preporuka o sektorskim strategijama, kao i novih predloga o potencijalnim strategijama, obezbeđujući izbegavanje dupliranja aktivnosti, proveru podataka u Platformi za upravljanje pomoći (PUP) o donatorskim projektima za sektor i podsektore, definisanje zajedničkih pokazatelja učinka za merenje učinka sektora, definisanje godišnjih i višegodišnjih prioriteta za strane investicije u ovom sektoru i izrada predloga o utvrđivanju podsektorske radne grupe.

Sektorska radna grupa za javne finansije se sastoji od tri podsektora:

- Upravljanje javnim finansijama;
- Carina i Poreska administracija;
- Statistika i popis.

Podsektor upravljanja javnim finansijama i Carina i Poreska administracija spadaju u nadležnosti Ministarstva finansija, dok podsektor za statistiku i popis potpada pod nadležnost Agencije za statistiku Kosova.

Ostalo

Ostala sektorska radna grupa je kategorizacija koja postoji samo u PUP i uključuje multi-sektorske projekte, mikro-projekte, unakrsne i razne aktivnosti donatora.

IV. Kosovski privredni i društveni razvoj za 2012. i 2013. godinu

Makroekonomska pozadina

Ovaj odeljak ima za cilj da pruži kratak pregled trenutnog stanja pokazatelja kosovske privrede i odabranih društvenih pokazatelja kako bi se obezbedio kontekst za diskusije sa naglaskom na razvojnu pomoć.

Kosovska privreda je nastavila da opada u skladu sa sporim rastom u Evropi, ali je stopa rasta projektovana da ostane viša nego u susednim zemljama u regionu. Prema procenama Ministarstva finansija, rast realnog BDP za 2013. je bio 3,2 %, što pokazuje povećanje od 0,8 % u odnosu na 2012. Ovo proizilazi iz povećanja izvoza robe i usluga⁶. BDP Kosova se, pre svega, sastoji od priliva, prihoda, tražnje i neto izvoza.

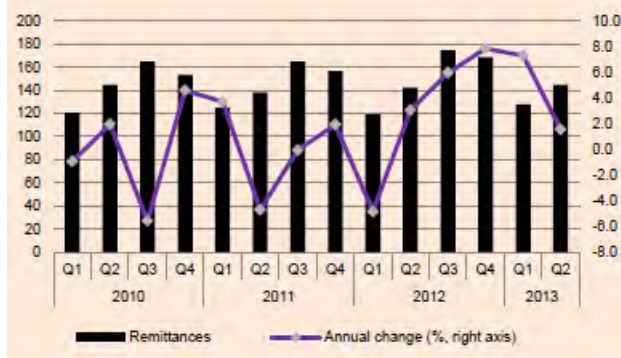
Kosovska dijaspora je značajna, i privredni uslovi u zemljama domaćinima mogu da utiču na inpute u BDP, uključujući i domaću potražnju i granične poreze. Uprkos teškoćama sa kojima se zemlje domaćini suočavaju, Kosovo je doživelo rast od novčanih pošiljki koje zauzvrat podržavaju domaću potrošnju.

Godišnji rast BDP Kosova u procentima (u evrima)

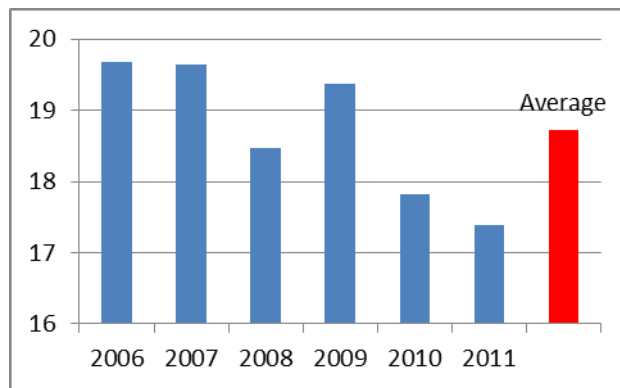

Rast novčanih pošiljki (miliona evra). Novčane pošiljke kao procenat BDP

⁶ MF Makroekonomski pregled br. 15, septembar-decembar 2013.

CBK 2013

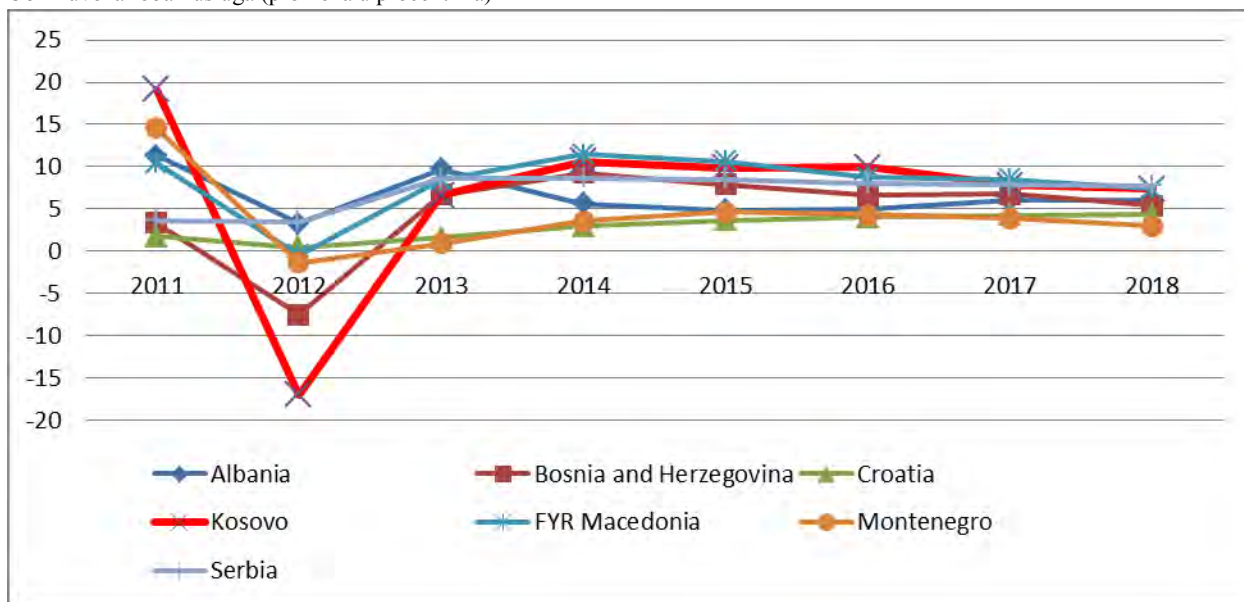

PSR

Kosovo uvozi znatno više nego što izvozi. Doprinos izvoza prema obimu prometa je 293 miliona evra, što je povećanje od 6,5 % u odnosu na isti period 2012. godine, kada je izvoz iznosio 269.3 miliona evra. Uvoz je dostigao 2.4 milijarde evra za 2013, pad od 2,2%, u odnosu na isti period prethodne godine.

Prema podacima Centralne banke Kosova, izvoz još uvek nije na nivou da transformiše privredu. Prema analizi MMF, razlog pada uvoza za 2013. je smanjenje cena zasnovanih na metalu nego na kvantitetu⁷. Trgovinski deficit je projektovan da se nastavi na 40 % BDP⁸.

Obim uvoza roba i usluga (promena u procentima)

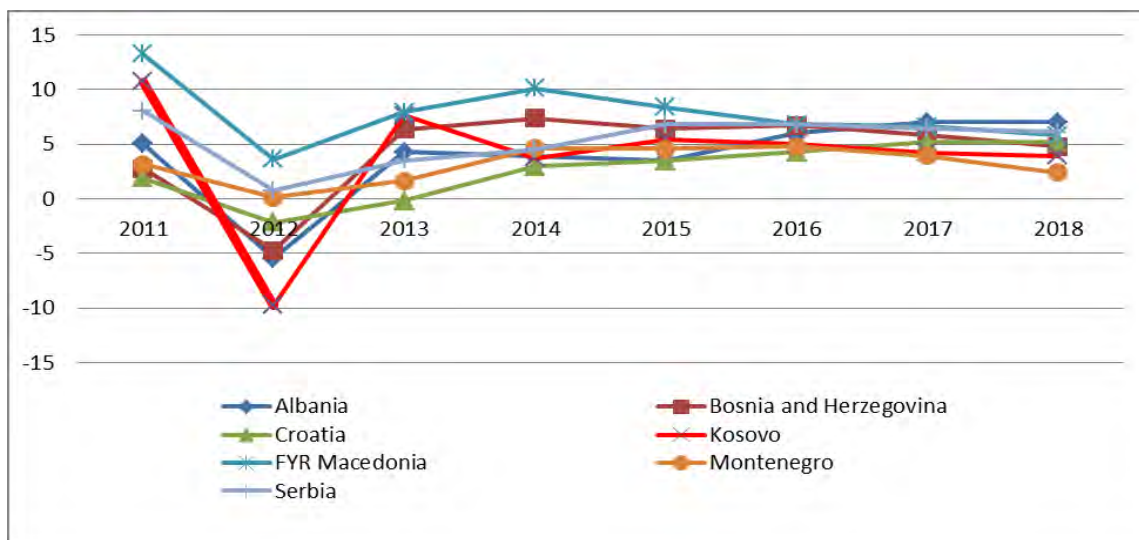

Promena u obimu uvoza roba i usluga (promena u procentima)

⁷ MMF

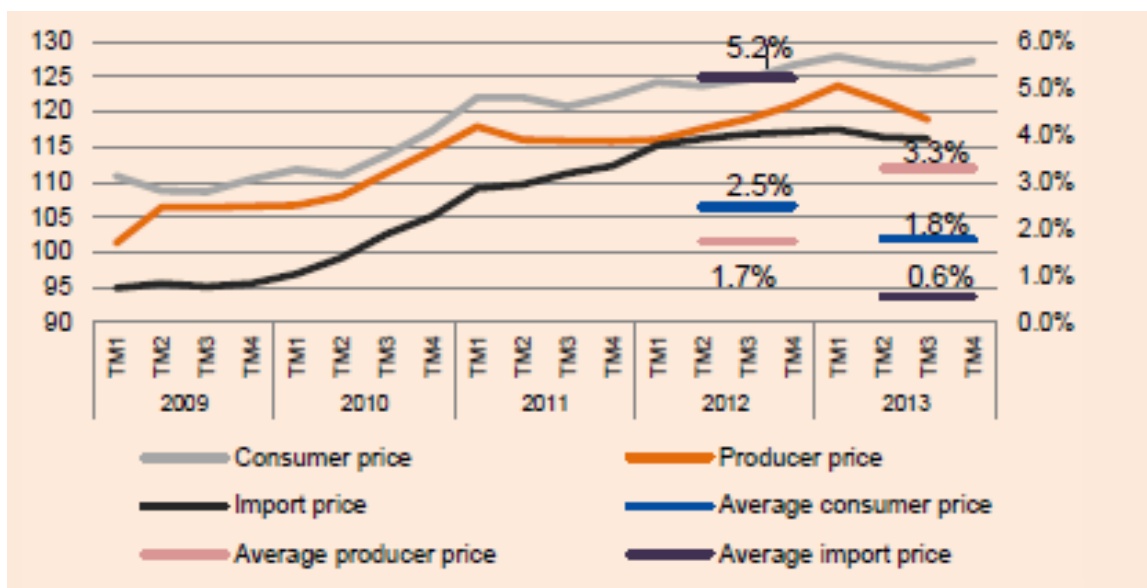
⁸ MMF

PSR MMF

Indeks potrošačkih cena (IPC) na Kosovu je nastavio da raste tokom 2013, mada sporije nego 2012. Prosečna godišnja stopa inflacije u 2013. je bila nešto manja, 1,8 % u poređenju sa 2012, gde je prosečna godišnja stopa inflacije iznosila 2,5%. Prema procenama Centralne banke Kosova za 2013, povećanje cena uglavnom je primećeno u podgrupi za duvan i piće (7,2%), obuću i odeću sa 2,9%, rekreaciji i kulturi sa 2,7%, hrani i bezalkoholnim pićima sa 2,1 procenta (1,0 odsto u 2012), itd , dok je pad cena u poređenju sa 2012. godinom zabeležen u transportu sa 1,9 % i komunikacionoj opremi za 0,9% .

CBK, Kvartalna procena za privredu, br. 5, 2013.

Kosovo je klasifikovano kao zemlja nižeg srednjeg prihoda sa BDP po stanovniku od 2.721 evra u 2012. Među najsiromašnijim zemljama u Evropi je, sa visokim stopama siromaštva i stopom nezaposlenosti, kao i sa jednim od najnižim BDP po glavi stanovnika u Evropi. Prema podacima Zavoda za statistiku, BDP Kosova je u rastu sa 2.911,8 miliona evra u 2004. godini na 3.940,3 miliona evra u 2008. godini, dok je u 2012. prijavljeno da je 4,916.4 miliona evra.

Kosovo ima najslabiju evidenciju zapošljavanja u Evropi, sa procenjenom stopom od iznad 30,9 odsto nezaposlenosti u 2012. godini i stopom zaposlenosti od svega 25,6 odsto.

Ima najmlađe stanovništvo u Evropi sa 50 % stanovništva ispod 26 godina starosti. Kosovo se suočava sa privrednim izazovima. Stopa nezaposlenosti mladih od 55,3% predstavlja težak izazov s obzirom da Kosovo ima najmlađe stanovništvo u Evropi (mladi starosti od 15-24 godine obuhvataju 31% radno sposobnog stanovništva). Nedostatak mogućnosti za zapošljavanje stvara situaciju u kojoj mnogi stanovnici Kosova žive u siromaštvu, sa manje od 1.42 evra/dan i u ekstremnom siromaštvu, sa 0.92 evra/dan. Popis iz 2011. izveštava da 34,5 % stanovništva na Kosovu živi ispod linije siromaštva i 12,1 % živi u ekstremnom siromaštvu.

Uslovi tržišta rada na Kosovu su posebno teški za mlade i žene

Procene pokazuju da nezaposlenost među mladima od 15-24 godine starosti premašuje 55 odsto. Generalno loš kvalitet obrazovnog sistema i ograničene mogućnosti zapošljavanja čine da je teško da mladi ljudi dobiju i zadrže radna mesta. Mladi ljudi koji uspeju da pronađu zaposlenje obično se zapošljavaju na nisko – kvalifikovanim i nisko produktivnim pozicijama, često u neformalnom sektoru. Samo 12,9 odsto sposobnih žena za rad je zaposleno, a 38,8 odsto radno sposobnih žena (uključujući žene koje aktivno traže zaposlenje) je nezaposleno.

Stopa zaposlenosti radno sposobnog stanovništva i stopa nezaposlenosti

	Ukupno	Žene	Muškarci
Stopa učešća radne snage	40.5	21.1	60.2
Stopa neaktivnosti	59.5	78.9	38.8
Stopa zaposlenosti	28.4	12.9	44.0
Udeo ugroženih u ukupnoj zaposlenosti	23.6	18.9	25.0
Stopa nezaposlenosti	30.0	38.8	26.9
Stopa nezaposlenosti mladih (15-24 godine)	55.9	68.4	50.4
Udeo mlade populacije koja je nezaposlena, ne školuje se i ne pohađa obuke (NEET) (15 – 24 godine)	35.3	40.9	30.0

Anketa o radnoj snazi 2013 (*Kosovska agencija za statistiku*) (jul 2014)

Kosovo je poboljšalo poslovnu klimu u velikom broju aspekata, ali izazovi ostaju u pogledu visoke stope nezaposlenosti. Konkurentnosti malih i srednjih preduzeća (u zemlji i inostranstvu)

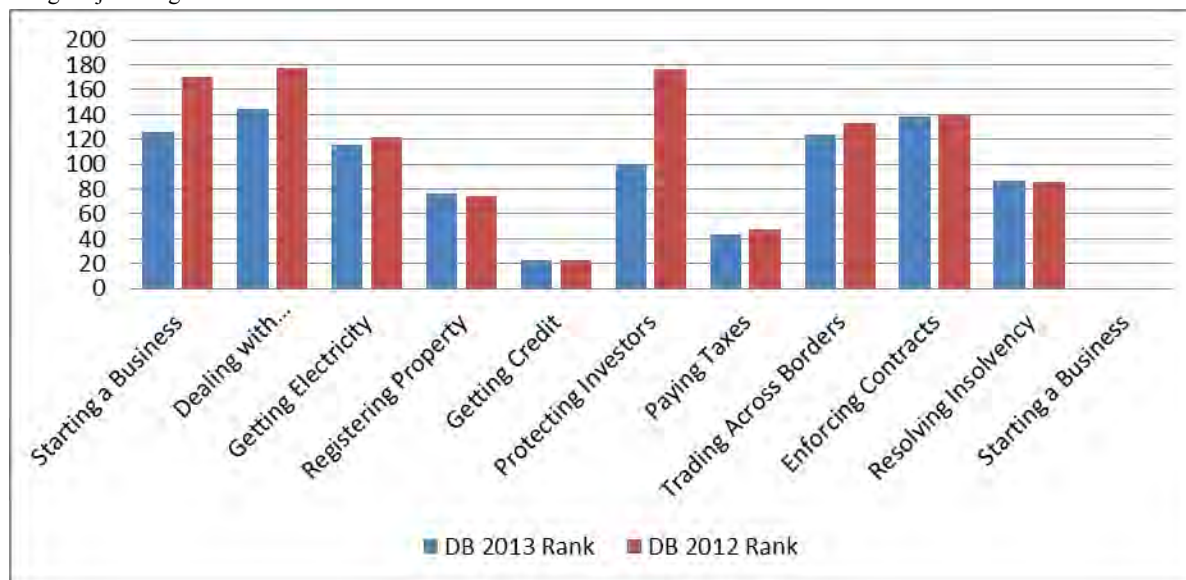
je kritična za razvoj privatnog sektora i apsorbuje nezaposlenu radnu snagu. Ograničenja javne infrastrukture i poslovne klime moraće da se reše kako bi se poboljšao kvalitet i kvantitet u proizvodnoj liniji domaće robe, uključujući i u sektoru poljoprivrede.

Biznis i vladavina prava

Od drugog kvartala 2011, Kosovo je ostvarilo značajan napredak u jačanju osnovnog pravnog okvira i institucionalne strukture, sa ciljem da se ojača neophodna osnova za funkcionalnu tržišnu ekonomiju.

Ova poboljšanja su počela da se ogledaju u poboljšanoj vladavini prava i pokazateljima poslovne klime (rangiranje Kosova u najnovijem istraživanju *Doing Business* se poboljšalo za 28 pozicija i u *Corruption Perception Index* od Transparency International za sedam pozicija).

Rangiranje *Doing Business*-a za 2012. i 2013.

DB 2013

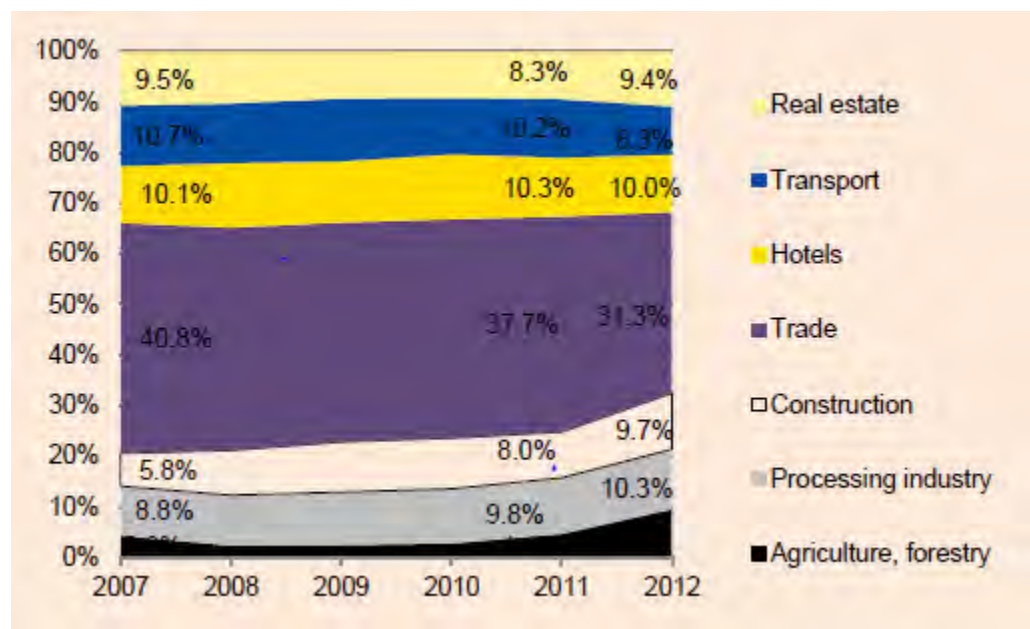
Nekoliko osobina u ukupnom poslovnom okruženju se povoljno porede sa onima kod kosovskih suseda (kao što je fleksibilnost tržišta rada, otvoreni trgovinski režim i zdrav bankarski sektor), ali slabim institucionalnim kapacitetima, nejasnim svojinskim pravima, i komplikovanim i fragmentiranim režimom licenciranja nastavljaju da stvaraju obeshrabrenja za formalne aktivnosti privatnog sektora.

Vlada je osnovala radnu grupu za koordinaciju odgovarajućih reformskih napora, koja je sponzorovala izmene u poslovnoj organizaciji i unutrašnjim trgovinskim zakonima da smanji troškove za registraciju, pojednostavi procedure, eliminiše radne dozvole, i da oslobodi od zahteva za početnim kapitalom za društva sa ograničenom odgovornošću. Vlada je takođe

preduzela mere da ubrza registraciju biznisa kroz uspostavljanje jedinstvenih uslužnih centara koji imaju, između ostalih mera, integrisanu registraciju biznisa, porez na dodatu vrednost (PDV), i fiskalne brojeve u jednom dokumentu.

Strane direktne investicije (SDI) su bile u padu u 2012. Od septembra 2012, one su dostigle vrednost od 167.0 miliona evra, što je pad od 41,3% za isti period prošle godine. SDI takođe ne idu u sektore intenzivnog rada - udeo SDI u nekretninama se povećao, dok se u poljoprivredi i proizvodnji smanjio.

Struktura novih preduzeća

Centralna banka Kosova (2013)

Poljoprivredna preduzeća doprinose većem delu privrednih aktivnosti novih preduzeća (vidi sliku X). Dominantna kategorija nastavlja da bude trgovina sa 31,3% ukupnih novih preduzeća, uprkos smanjenju učešća u odnosu na druge periode. Međutim, preduzeća poljoprivrednog sektora su porasla za 8,3 odsto od 4,1 odsto iz prethodne godine, zatim proizvodnja 10,3 odsto i građevinarstvo 9,7 odsto. Registrovana komercijalna preduzeća za nekretnine, prevoz i telekomunikacije i preduzeća za skladištenje, uključujući hotele i restorane imala su relativno sličan udeo sa prethodnim godinama. Opšte implikacije ove promene u strukturi preduzeća se očekuju da budu pozitivne za udeo zemlje BDP-a.

Broj novih registrovanih biznisa	K4 2011	K4 2012
Poljoprivreda, lov i šumarstvo	84	245
Ribolov	0	1
Industrija minerala i rudarstva	9	11
Prerađivačka industrija	184	224

Električna energija, voda i snabdevanje gasom	5	5
Građevinarstvo	128	221
Trgovina na malo i veliko i popravka motornih vozila	675	709
Hoteli i restorani	166	204
Prevoz, skladišta i telekomunikacije	188	180
Finansijske aktivnosti	13	2
Nekretnine, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	145	208
Javna uprava i obavezna socijalna zaštita	6	4
Obrazovanje	19	26
Zdravstvo	31	23
Druge društvene i lične aktivnosti	146	198
Privatna porodična domaćinstva sa zaposlenim licima	0	0

Kosovska agencija za statistiku (Izveštaj za K1 2013)

Očekuje se da privredni oporavak u evro zoni tokom 2013. pozitivno utiče na nivo SDI, a takođe i da se povećaju u srednjoročnom periodu, zbog interesovanja investitora u sektoru telekomunikacija i energetike.

Dok kosovska privredna perspektiva ostaje pozitivna, moraće da dođe do preokreta u privredi ka investicijama i zapošljavanju. Trenutna zavisnost Kosova od novčanih pošiljki i priliva iz inostranstva je neodrživa na duži rok.

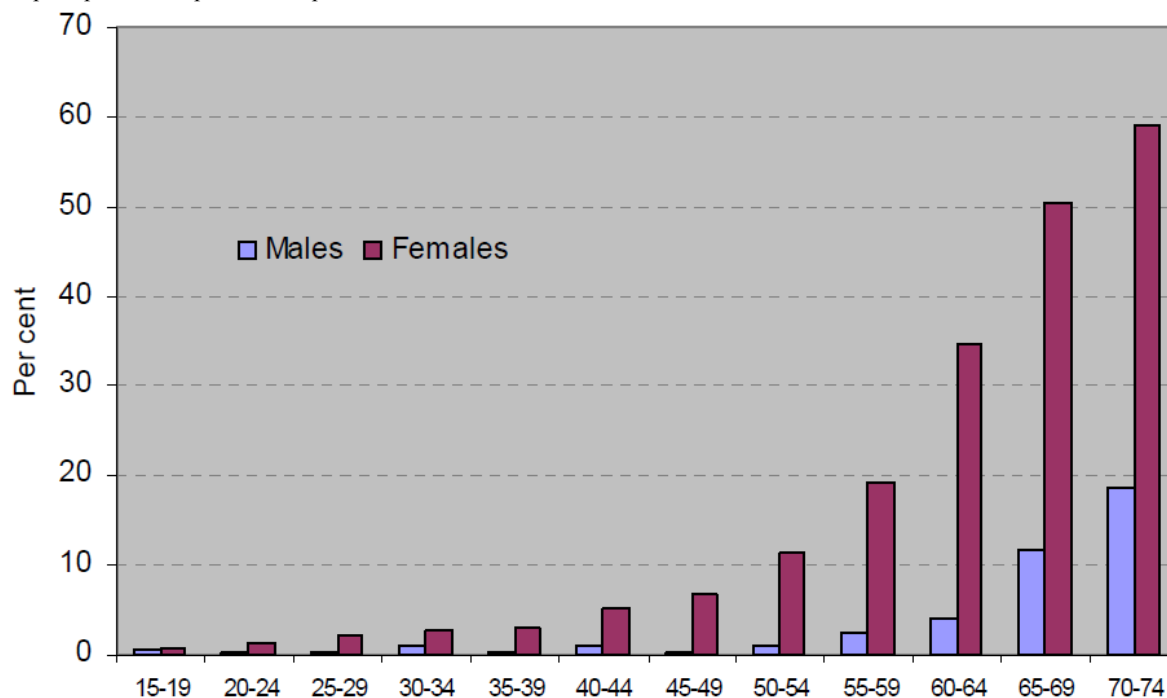
Ostali pokazatelji

Pokazatelji obrazovanja

Na Kosovu, nepismenost je pitanje pola i starosti, ali isto i mesta u kojem se živi. Uopšte, stope nepismenosti su veće među seoskim ženama i seoskom decom, a devojke verovatno neće pohađati školu.

Prema sprovedenom demografskom i socio-ekonomskom istraživanju u 1999. godini, u proseku 2,3 odsto muškaraca i 10,2 odsto žena starosti 15 i više godina je nepismeno na Kosovu.

Stopa nepismenosti po starosti i polu

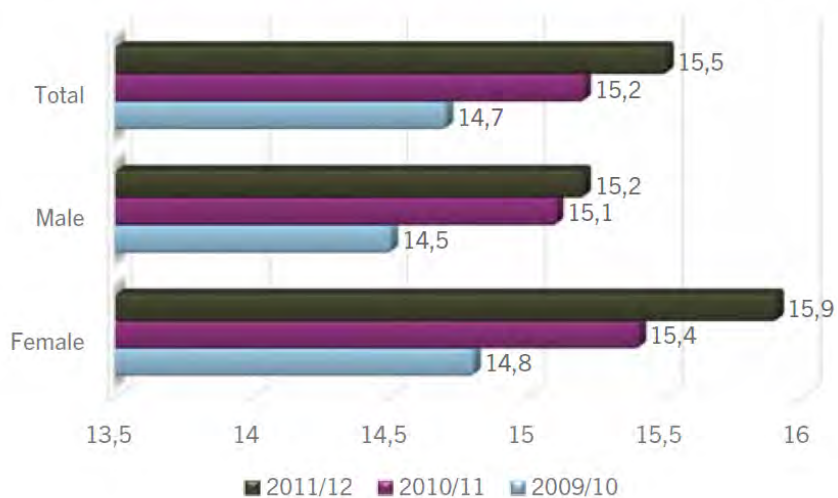
Izvor: Demografsko i socio-ekonomsko istraživanje iz 1999.

Kao što je gore prikazano, postoje velike starosne i polne razlike, ali je nepismenost i pitanje gde živite. To je obično više u ruralnim sredinama nego u urbanim. Gotovo 14 odsto žena koje žive u ruralnim oblastima su kategorisane kao nepismene, dok odgovarajući udeo nepismenih muškaraca je niži za 10 procentnih poena (Pismenost na Kosovu).

U nastavku su prikazani neki statistički pokazatelji koji se odnose na pristup, odnosno pokrivenost učenika i studenata.

Bruto stopa upisa u predškolsko obrazovanje

1. Gross Enrollment Ratio in Pre-School Education (0-6 years of age)

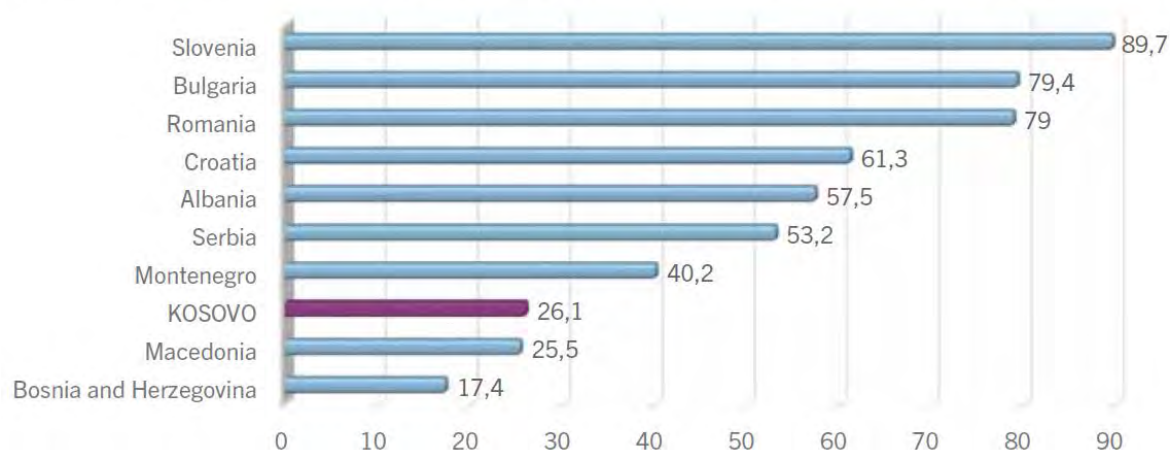
Gross enrollment rate (GER)

Overall enrollment of pupils in an education level, regardless of age, expressed as a percentage towards the population that has the official age, which corresponds to the same level of education in a given school level

Izvor: Pokazatelji kosovskog obrazovanja, MONT

Preuzeto iz http://www.masht-gov.net/advCms/documents/Treguesit_e_Arsimit_ne%20Kosov%C3%AB.pdf 21. jul 2014.

3. Gross Enrollment Ratio in Pre-School and Pre-Primary – Regional comparison, 2011

Izvor: Pokazatelji kosovskog obrazovanja, MONT

Preuzeto iz http://www.masht-gov.net/advCms/documents/Treguesit_e_Arsimit_ne%20Kosov%C3%AB.pdf 21. jul 2014.

Đaci koji napuštaju školu u osnovnom i nižem srednjem obrazovanju

37. Students drop-out in Primary and Lower Secondary Education (by gender and school year)

School year	Drop-outs	Male	Female
2009/10	0.6%	49%	51%
2010/11	0.5%	52 %	48%
2011/12	0.5%	52%	48%

Izvor: Pokazatelji kosovskog obrazovanja, MONT

Preuzeto iz http://www.masht-gov.net/advCms/documents/Treguesit_e_Arsimit_ne%20Kosov%C3%AB.pdf 21. juli 2014.

Pokazatelji zdravstva

Iako je učinjen veliki napredak u poslednjim godinama, zdravstveni informacioni sistem na Kosovu još uvek nije razvijen u potpunosti. Do sada, kvalitet podataka na Kosovu ponekad treba pažljivo da se tretira.

Sledeća tabela pokazuje očekivani životni vek pri rođenju za muškarce i žene. U proseku, dete rođeno na Kosovu očekuje se da živi do 69 godina.

Očekivani životni vek pri rođenju

Očekivani životni vek pri rođenju, ukupno	2011 procena	69.0	godina
Očekivani životni vek pri rođenju, muška populacija	2011 procena	67.0	godina
Očekivani životni vek pri rođenju, ženska populacija	2011 procena	71.0	godina

Izvor: Worldstat info, Kosovska agencija za statistiku

Sledeća tabela pokazuje statističke podatke o stopi rasta populacije, stopi rađanja, stopi plodnosti i smrtnosti. Porast stanovništva Kosova u 2011. je procenjen na 0,6%, što je manje od predviđenog broja u 2004. (procenjeno je na 1,8%), ali je veći od drugih zemalja u regionu, koji uglavnom imaju negativnu vrednost (vidi: Priručnik o zemljama kandidatima i Zapadnog Balkana, Evropska Komisija).

Statistički podaci o stanovništvu Kosova

Stopa rasta populacije	2011 procena	0.6	% godišnje
Stopa rađanja	2011 procena	9.70	rađanja/1,000 populacija
Stopa rađanja, dečaci	2011 procena	5.05	rađanja/1,000 populacija
Stopa rađanja, devojčice	2011 procena	4.65	rađanja/1,000 populacija
Stopa smrtnosti	2011 procena	3.2	smrti/1,000 populacija
Neto stopa migracije	2011 procena	-0.3	migranti/1000 populacija
Ukupna stopa plodnosti	2011 procena	2.50	rođena deca/žena
Stopa mortaliteta odojčadi	2011 procena	33.52	smrti/1000 živo rođenih
Stopa mortaliteta odojčadi, dečaci	2011 procena	36.56	smrti/1000 živo rođenih
Stopa mortaliteta odojčadi, devojčice	2011 procena	30.25	smrti/1000 živo rođenih

Izvor: Worldstat info, Kosovska agencija za statistiku

Sledeća tabela pokazuje ljudske resurse u kosovskom zdravstvenom sektoru po kategoriji i broju u javnom i privatnom sektoru

Ljudski resursi u javnom zdravstvenom sektoru

Kategorija ljudskih resursa	Broj u javnom sektoru 2013	Broj ljudskih resursa na 1,000 stanovnika u javnom sektoru	Broj u privatnom sektoru 2013	Broj ljudskih resursa na 1,000 stanovnika ukupno
Lekari	2,003 (19,0 %)	1.15	1,806	1.2
Medicinske sestre	6,043 (57.2%)	3.48	1,666	3.5
Nemedicinski saradnici	1,996 (18,9 %)	0.15	/	0.8
Stomatolozi	321 (3,0 %)	0.19	/	0.2

Izvor: Kosovsko ministarstvo zdravlja, 2013.

V. Donatorske aktivnosti

1.0 ZRP prema donatorima, obavezama i isplatama u 2012-2013.

U periodu od 2012-2013, donatori i Vlada Kosova osigurali su sredstva u iznosu od 534.4 miliona evra u obavezama i 439.1 miliona evra u isplaćenim sredstvima, odnosno tokom 2012, 244 miliona evra je određeno a 224 miliona evra je isplaćeno, dok je u 2013, 290.4 miliona evra određeno, a 215.1 evra isplaćeno (Tabela 1).

Donatorska agencija	Finansiranje			
	2012		2013	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Kancelarija Evropske unije	89,629,339	71,382,550	152,586,203	80,895,344
Američka agencija za međunarodni razvoj	15,047,554	52,531,337	19,577,873	42,502,444
Vlada Nemačke	38,649,868	12,067,595	4,794,410	19,894,907
Svetska banka	15,035,333	21,733,446	0	5,101,614
Švedska	13,404,557	11,758,672	11,236,930	10,841,081
Luksemburg	1,221,418	11,423,530	5,387,299	6,009,507
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju	13,620,419	10,030,680	6,640,623	7,690,371
Vlada Kosova ⁹	4,514,648	5,284,021	5,578,195	9,145,760
Stejt Department SAD-a	1,555,694	502,849	18,426,201	10,613,469
Norveška	12,755,165	4,493,484	6,939,740	3,847,075
Finska	3,159,393	2,984,160	4,533,422	5,037,587
Austrijska agencija za razvoj	3,248,012	2,349,931	2,138,022	2,858,379
Švajcarski državni sekretarijat za ekonomska pitanja	3,080,173	1,056,262	4,208,055	2,778,974
Vlada Danske	1,403,358	2,100,666	280,960	1,590,821
Vlada Japana	2,094,113	1,700,392	2,704,275	1,595,904
Program za razvoj Ujedinjenih Nacija	1,153,628	1,111,796	1,357,374	920,080
Globalni fond	2,305,628	1,803,656	1,754,192	0
Odeljenje za međunarodni razvoj	3,544,870	1,731,011	0	0
Ambasada Holandije	1,142,902	1,118,974	685,467	427,092
Ruska Federacija	0	1,326,260	0	0
Švajcarska federalna kancelarija za migracije	334,790	454,498	960,050	853,391
Ujedinjeno kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske	615,231	830,474	152,498	402,234
Ministarstvo inostranih poslova Holandije	2,286,000	415,402	0	693,944
Fond UN-a za decu	2,094,388	975,069	1,133,401	68,238
Ministarstvo inostranih poslova Danske	0	672,078	0	134,991

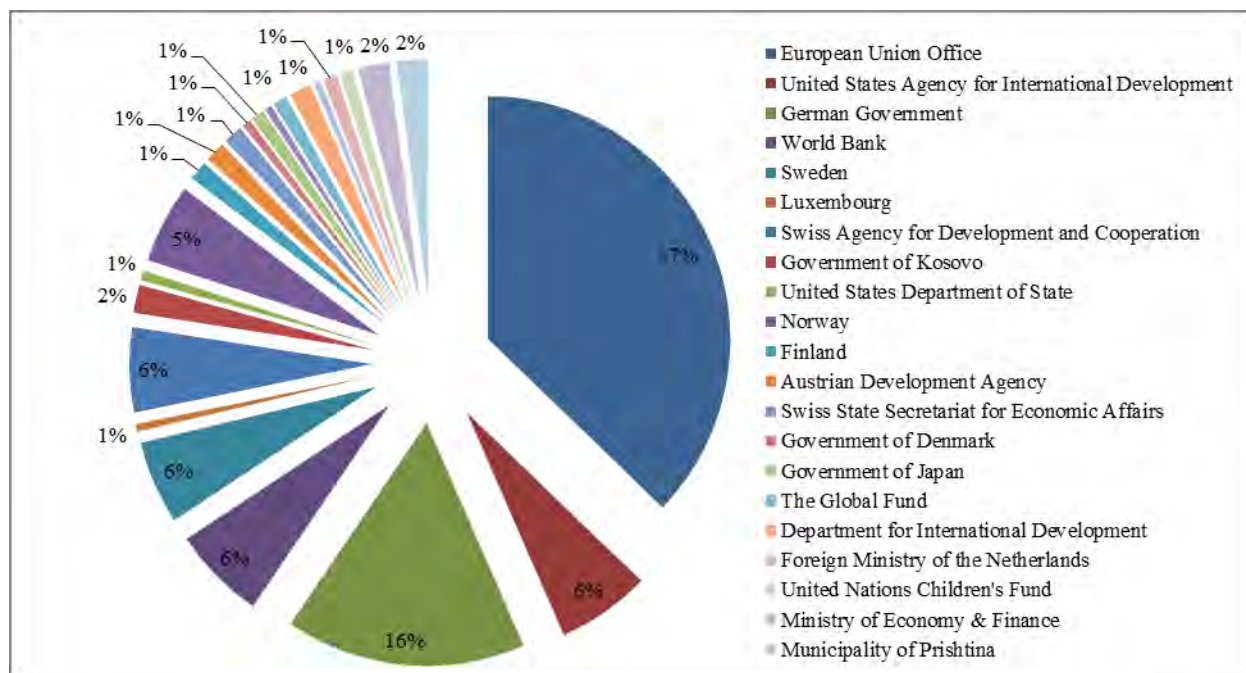
⁹ Vlada Kosova, Ministarstvo za zajednice i povratak, Ministarstvo rada i socijalne zaštite, Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja, Ministarstvo ekonomije i finansija, Ministarstvo trgovine i industrije, Kosovska fondacija za otvoreno društvo, Kosovska imovinska agencija, Opština Kosovo Polje, Opština Gnjilane i opština Priština su su-finansijeri u nekoliko slučajeva.

Austrija ¹⁰	755,297	694,337	170,260	9,659
Ministarstvo za zajednice i povratak	0	0	366,844	338,832
Francuska	179,998	118,956	91,620	119,242
Kosovska fondacija za otvoreno društvo	154,247	154,154	146,466	109,968
Fond za stanovništvo UN-a	129,029	128,950	105,755	101,519
Ambasada Turske	0	212,202	0	0
Kosovska imovinska agencije	97,824	97,764	113,124	107,169
Program za žene UN-a	116,782	71,239	95,100	86,871
Ministarstvo trgovine i industrije	150,000	150,000	0	0
Vlada Islanda	75,832	75,786	75,729	72,696
Belgija	148,528	148,438	0	0
Organizacija za hranu i poljoprivredu	36,154	35,429	422,259	90,142
Međunarodna organizacija rada	48,296	48,267	73,099	70,171
Opština Kosovo Polje	0	0	124,768	105,799
Italijansko ministarstvo kulturnog nasleđa	70,524	70,481	0	0
Turska agencija za međunarodnu saradnju i razvoj	60,666	56,840	0	0
Grčka	0	30,839	0	0
Albanija	0	26,525	0	0
Ambasada Češke Republike	0	25,481	0	0
Ministarstvo rada i socijalne zaštite	0	15,000	0	0
Opština Gnjilane	0	10,000	0	0
Al-Jazeera	4,649	4,646	0	0
Svetska zdravstvena organizacija	5,141	4,901	42,812	41
Evropska komisija	0	0	7,486,312	1,472
Nemačka razvojna banka „KfW“	0	0	23,500,000	0
Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja	0	0	5,000,000	0
Ministarstvo ekonomije i finansija	5,000,000	0	0	0
Opština Priština	5,000,000	0	0	0
„Lux“ razvoj	0	0	1,500,000	0
„Red Hat“	0	0	8,886	0
Bugarska	75,832	0	0	0
UKUPNO	244,005,278	224,019,029	290,398,223	215,116,788

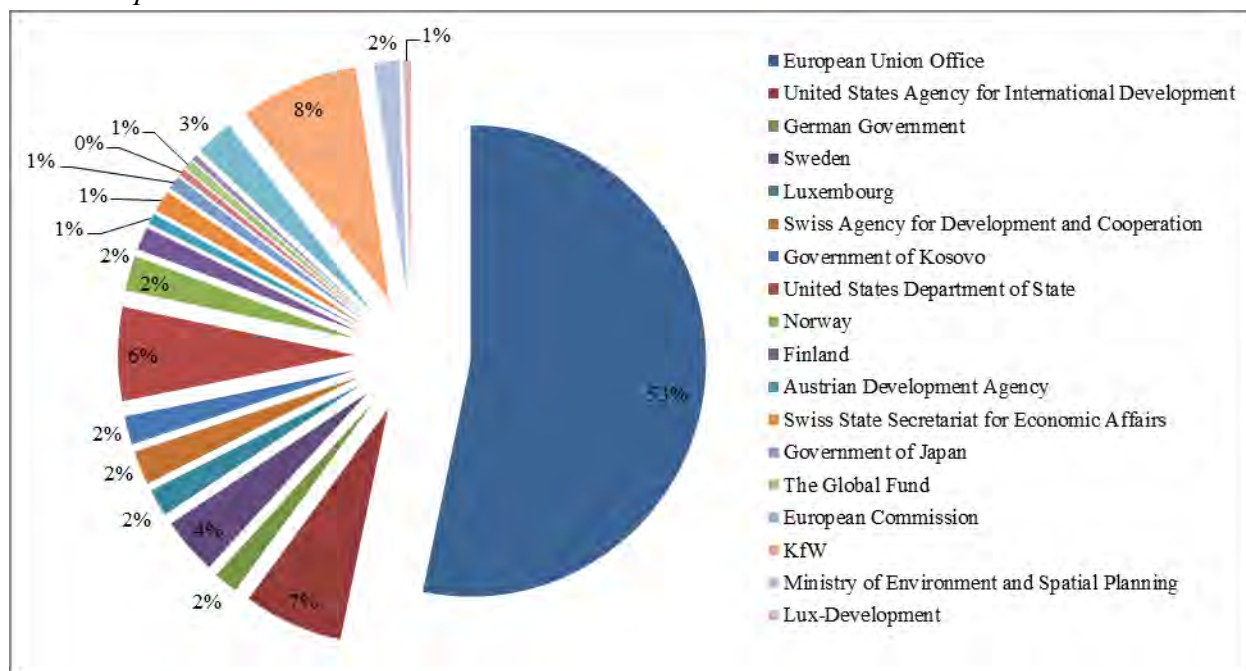
Tabela 1. ZRP prema donatorima, obavezama i isplata za 2012-2013, PUP

¹⁰ Austrijska agencija za razvoj je potvrdila ORP-u iznose koje je Austrija dala a koji su uneti u PUP, pokrivajući samo one aktivnosti koje AAR sama realizuje. Sa druge strane, postoje aktivnosti koje podržavaju Austrijska federalna ministarstva i idu konkretnim korisnicima, tim sredstvima ne upravlja AAR i ne prikazuju se u PUP. Ipak zvaničnici AAR-a su potvrdili austrijsku podršku Kosovu. Tokom 2012. bilo je određeno 6.5 miliona evra i isti iznos je isplaćen; 6.8 miliona evra je određen i 6.8 milion je isplaćeno tokom 2013.

Stvarne obaveze za 2012.

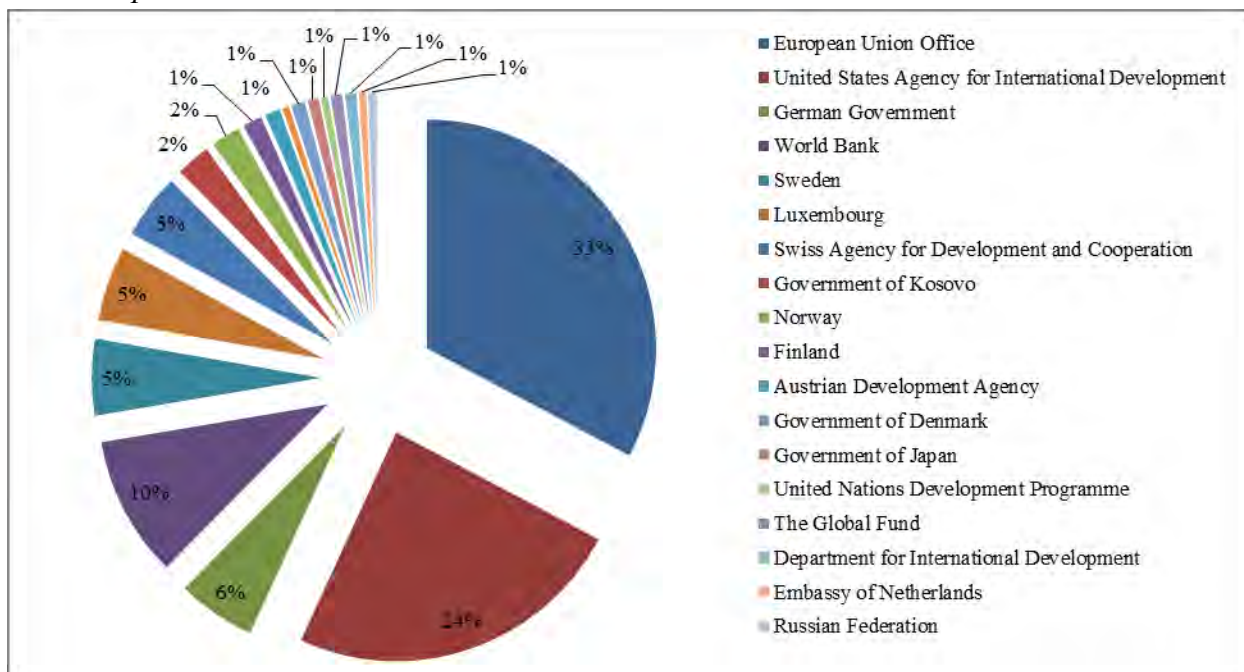
Stvarne isplate za 2013.

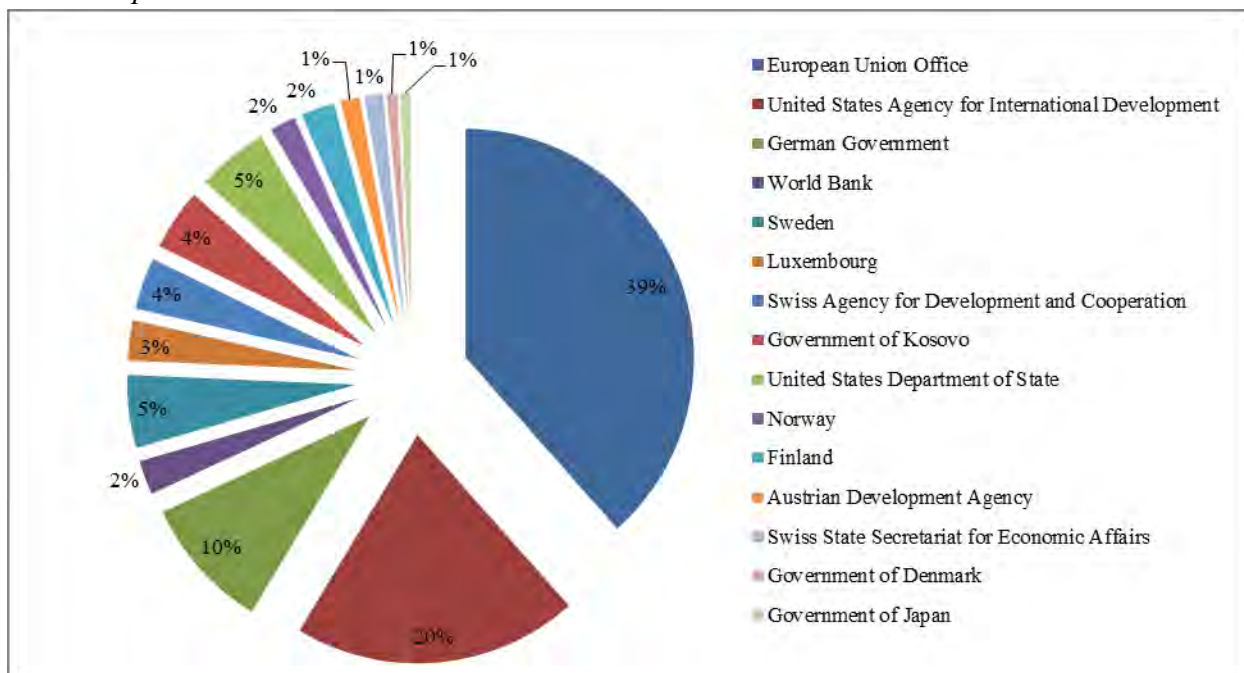
Kancelarija Evropske Unije je najveći donator evidentiran u PUP, sa skoro 242,2 miliona evra u obavezama, i skoro 152,3 miliona evra u isplatama. Drugi najveći donator je Američka agencija za međunarodni razvoj sa isplaćenih 95 miliona evra, zatim Vlada Nemačke sa isplaćenih 32 miliona evra, Svetska banka sa 37 miliona evra, Švedska 22,6 miliona evra, Švajcarska agencija

za razvoj i saradnju 17,8 miliona evra, Luksemburg 17,5 miliona evra, Vlada Kosova 15,2 miliona evra, Stejt department SAD-a 11,1 miliona evra, i tako dalje (Tabela 1).

Stvarne isplate za 2012.

Stvarne isplate za 2013.

„Izgradnja zatvora sa visokim merama bezbednosti“ je najveći projekat Kancelarije Evropske unije sa određenih 6.4 miliona evra i isplaćenih 5.5 milion evra.

Glavni projekat „USAID-a“ je „Inicijativa za efikasne demokratske opštine (DEMI)“ sa isplaćenih 12.5 miliona evra.

Najveći isplaćeni iznos od Vlade Nemačke je izvršen preko projekta „Opštinski sistem vodosnabdevanja i odlaganja otpada u Prištini, Faza 1“ sa isplaćenih 3.6 miliona.

Glavni projekat Svetske banke je „Čišćenje energetskog sektora i ponovno korišćenje zemljišta“ isplaćeno 12.2 miliona evra.

„Podrška projektu opštinskog prostornog planiranja, Faza 3“ to je najveći projekat za koji je Švedska isplatila iznos od 2.6 miliona evra.

Najveći iznosi isplate Švajcarske agencije za razvoj i saradnju su izvršeni u projektu „Program politike razvoja održivog zapošljavanja (SEDPP)“ isplaćeno 2.5 miliona evra.

Najveći iznos koji je Luksemburg isplatio je u okviru projekta „Podrška reformi usmerenog obrazovanja na Kosovu“ sa iznosom od 3.9 miliona evra.

Glavne isplate Vlade Kosova su bile u ko-finansiranju projekta Izgradnje zatvora sa visokim merama bezbednosti sa Kancelarijom Evropske unije (isplata od 3 miliona evra); sa USAID-om u oblasti osnovnog obrazovanja (2.4 miliona evra) i infrastrukture za tretman otpadnih voda (2 miliona evra) i tako dalje.

2.0 PUP prema sektorima OECD-a, obaveze i isplate u 2012-2013.

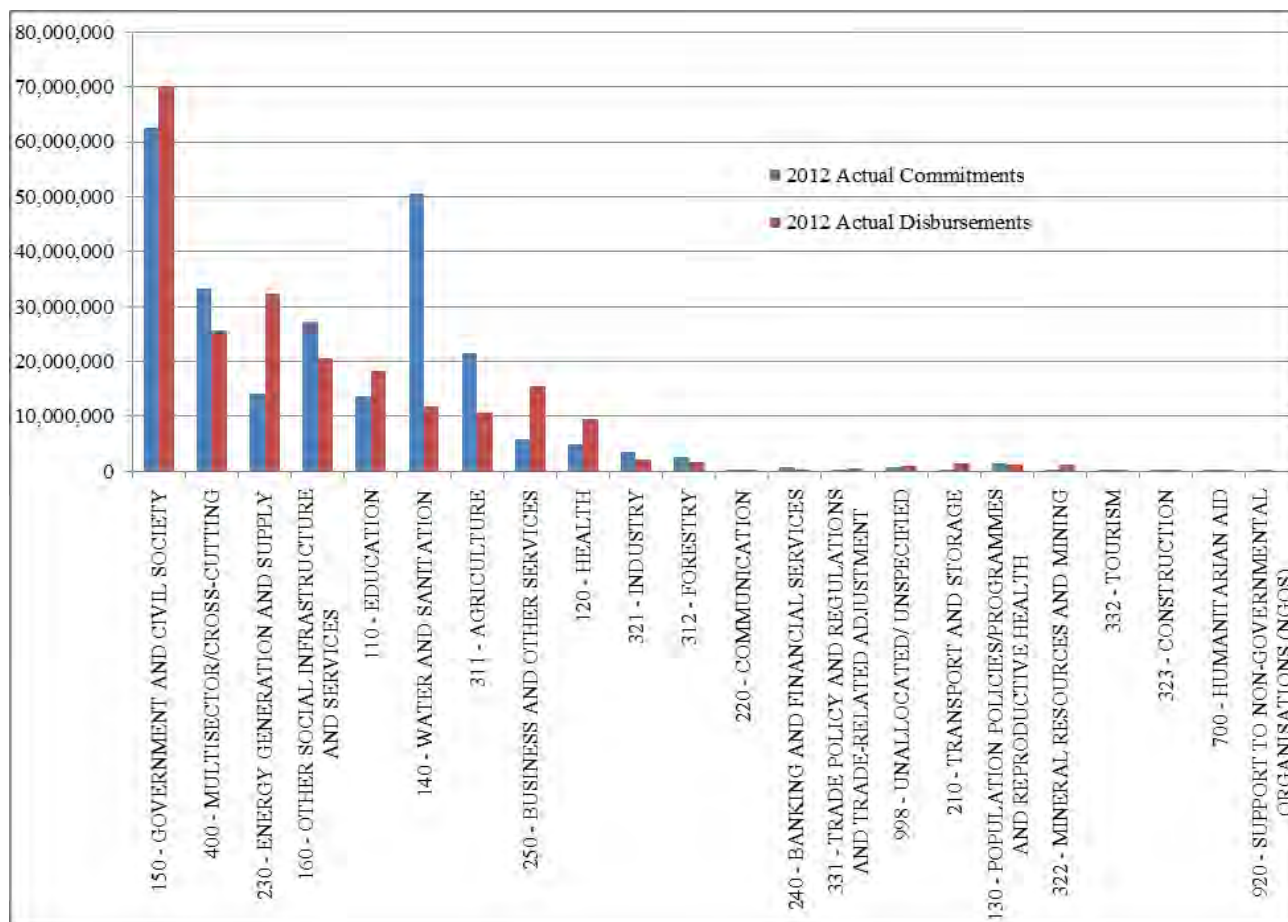
Na osnovu podataka izvučenih iz PUP-a, Vlada i sektor civilnog društva su dobili najveći iznos pomoći tokom 2012-2013: određeno je 166,6 miliona evra, i isplaćeno 152.7 miliona; multi-sektor/aktivnosti koje obuhvataju više sektora, 55,2 miliona evra u isplatama; energetika i elektro snabdevanje 46,7 miliona evra; druga društvena infrastruktura i usluge 37.2 miliona evra; obrazovanje 33.4 miliona; vodovod i kanalizacija 30,6 miliona evra; poljoprivreda 25.2 miliona evra; poslovne aktivnosti i druge usluge 22,4 miliona evra; zdravstvo 11.7 miliona evra i tako dalje.

Sektori OECD-a/KRP-a	Finansiranje			
	2012		2013	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
150 – Vlada i civilno društvo	62,585,619	70,003,575	104,061,878	82,747,815
400 – Multi-sektorske aktivnosti	33,287,576	25,736,294	50,151,480	29,458,751
230 – Energetika i elektro-snabdevanje	14,193,681	32,260,147	38,592,543	14,412,459
160 – Druga društvena infrastruktura i usluge	27,195,566	20,542,630	19,554,060	16,639,509
110 – Obrazovanje	13,752,012	18,232,220	12,848,495	15,192,016
140 – Vodosnabdevanje i kanalizacija	50,542,377	11,834,805	20,284,162	18,787,299
311 – Poljoprivreda	21,580,383	10,594,246	13,347,246	14,635,205
250 – Poslovne i druge usluge	5,918,502	15,410,144	6,632,833	6,970,616
120 – Zdravstvo	4,909,445	9,462,760	2,982,534	2,217,338
321 – Industrija	3,514,156	2,037,455	3,093,770	2,511,609
312 – Šumarstvo	2,525,896	1,697,209	2,703,777	2,611,833
220 – Komunikacije	46,130	47,674	225,077	3,438,689
240 – Bankarske i finansijske usluge	835,087	209,572	2,000,000	2,359,800
331 – Trgovinske politike i propisi i prilagodavanja vezana za trgovinu	38,605	566,898	9,864,571	1,234,238
998 – Neopredeljena/nenavedena namena	694,747	984,552	759,658	758,781
210 – Transport i skladištenje	352,345	1,519,975	0	186,050
130 – Politike/programi vezani za stanovništvo i reproduktivno zdravlje	1,515,690	1,300,194	1,478,901	176,936
322 – Mineralni resursi i rudarstvo	94,863	1,264,903	58,190	0
332 – Turizam	235,501	236,022	1,241,503	236,189
323 – Građevina	10,001	9,988	407,864	364,831
700 – Humanitarna pomoć	172,047	67,764	102,415	166,206
920 – Podrška NVO-ima	5,050	0	7,267	10,618
UKUPNO	244,005,278	224,019,029	290,398,223	215,116,788

Tabela 2. ZRP prema sektorima OECD-a, određena i isplaćena sredstva za 2012-2013.

Kao što smo mogli videti u Tabeli 2, u 2013, imamo povećanje iznosa određenih sredstava (46.4 miliona evra) ali je iznos isplaćenih sredstava smanjen na 8.9 miliona evra.

U sektoru Vlade i građanskog društva, u toku 2013., isplate su povećane za 12,7 miliona evra; aktivnosti u multi-sektoru za 3,7 miliona evra; vodosnabdevanju i kanalizaciji 6.9 miliona evra; poljoprivredi 4 miliona evra; komunikaciji 3.4 miliona evra; bankarskim i finansijskim uslugama 2.1 miliona evra. U međuvremenu, isplate su smanjene u sektoru energetike i elektro snabdevanja za 17,8 miliona evra; drugim društvenim infrastrukturama i uslugama za 3,9 miliona evra; obrazovanju 3 miliona evra; poslovnim i drugim uslugama 8.4 miliona evra; zdravstvu 7.2 miliona evra; saobraćaju i skladištenju 1,3 miliona evra; populacionim politikama/programima i reproduktivnom zdravlju 1.1 miliona evra. Dakle, nisu prijavljene isplate u oblasti mineralnih resursa i rudarstva za 2013.

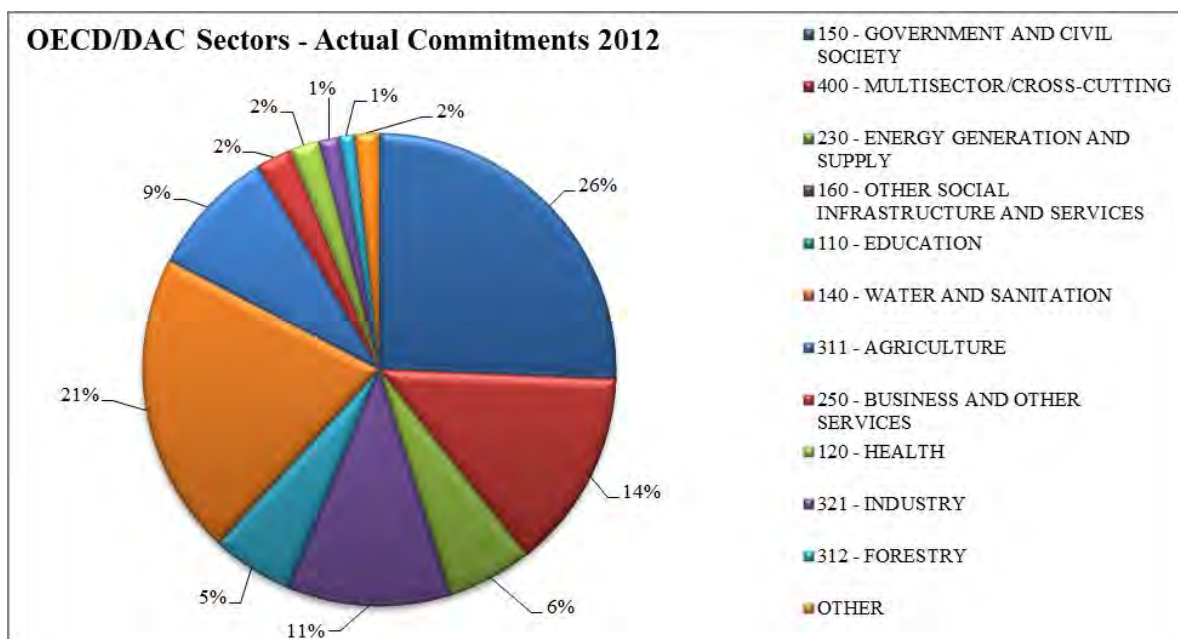

Grafikon 1. ZRP prema OESR sektorima 2012., PUP

Tokom 2012., u sektoru Vlade i građanskog društva isplaćeno je 70 miliona evra; energetika i snabdevanje energijom isplaćeno je 32,3 miliona evra; multi-sektor 25,7 miliona evra; druge društvene infrastrukture i usluge 20.5 miliona evra; obrazovanje 18.2 miliona evra; poslovne i druge usluge 15.4 miliona evra; vodosnabdevanje i kanalizacija 11,8 miliona evra; poljoprivreda 10.6 miliona i tako dalje (Tabela 2).

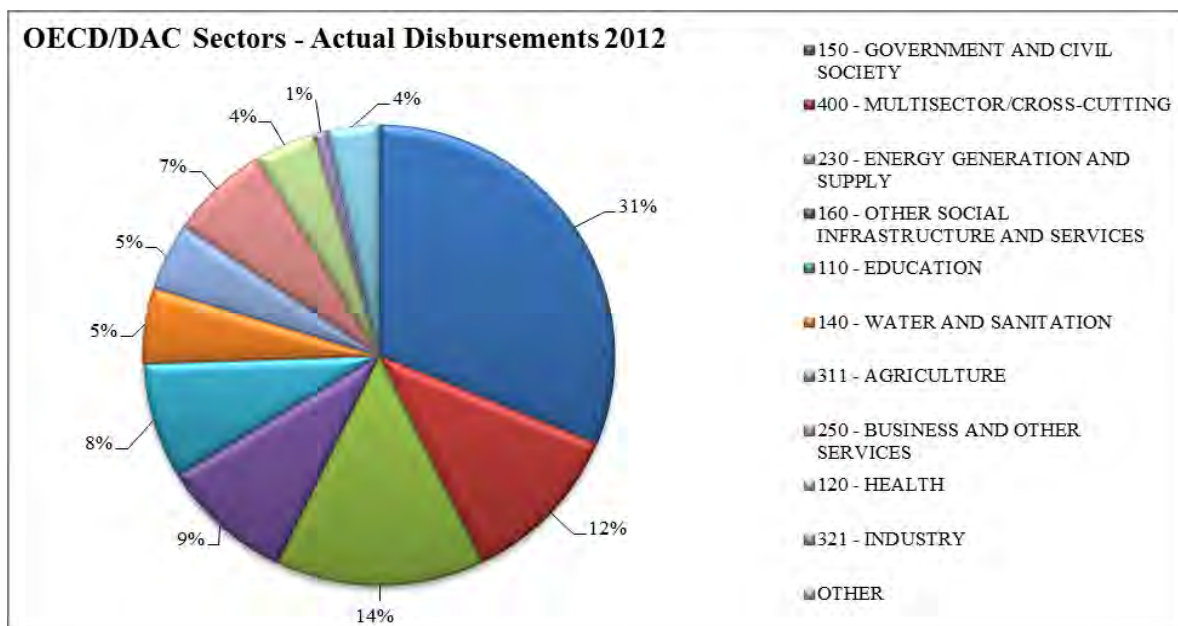

Kao što se vidi na grafikonu 2, tokom 2012., većina sredstava koje su opredelili donatori su koncentrisana na vlast i civilno društvo sa 26 %, vodovod i kanalizacija 21%, multi-sektor/unakrsni sektor 14% , druge društvene infrastrukture i usluge 11% i tako dalje.

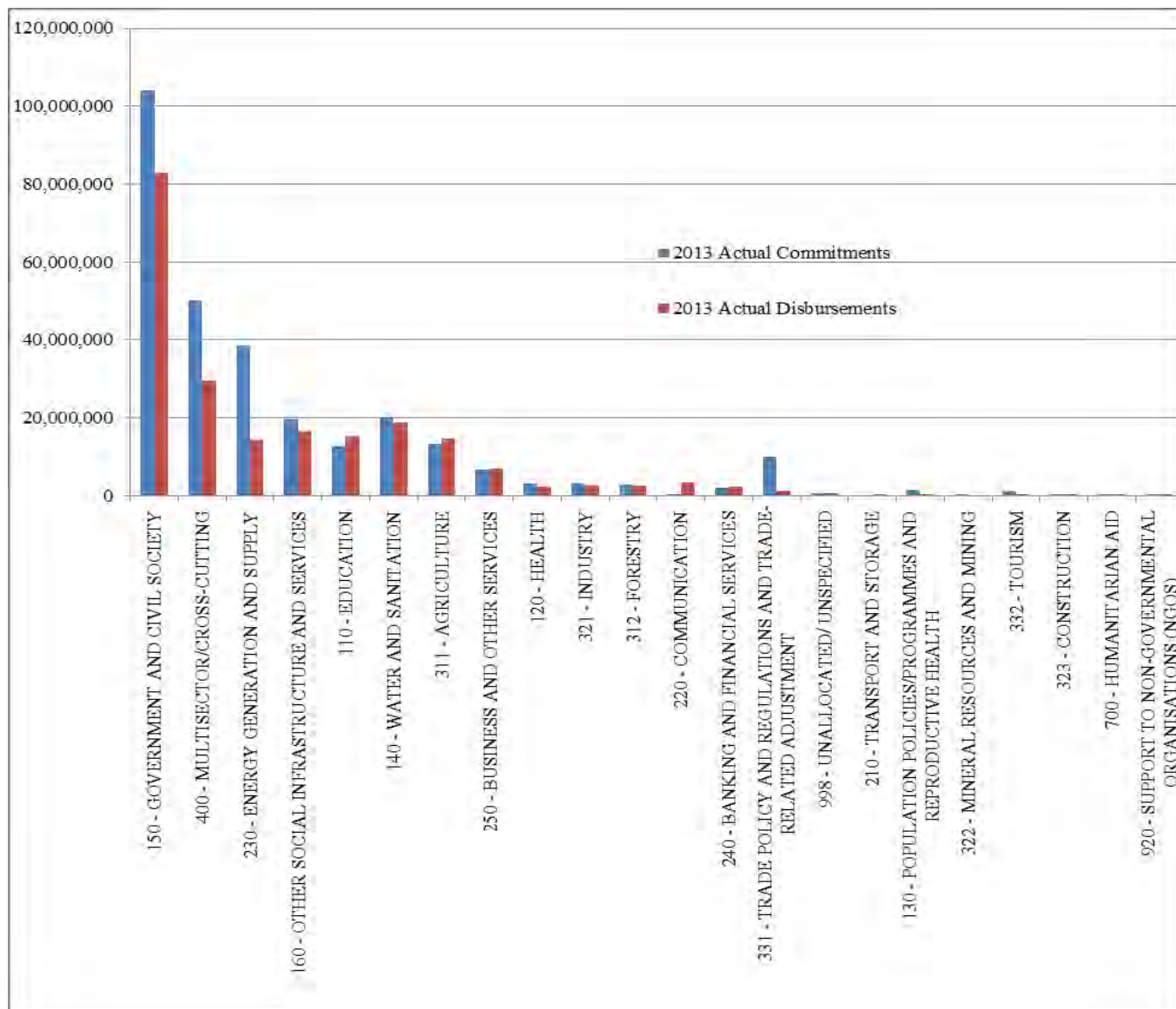
Grafikon 2. ZRP prema OESR sektorima, stvarne obaveze 2012., PUP

Kao što se vidi na grafikonu 3, tokom 2012., većina isplata donatora je koncentrisana na vlast i građansko društvo sa 31%, energetika i elektro snabdevanje 14%, multi-sektor/unakrsni sektor 12% i tako dalje.

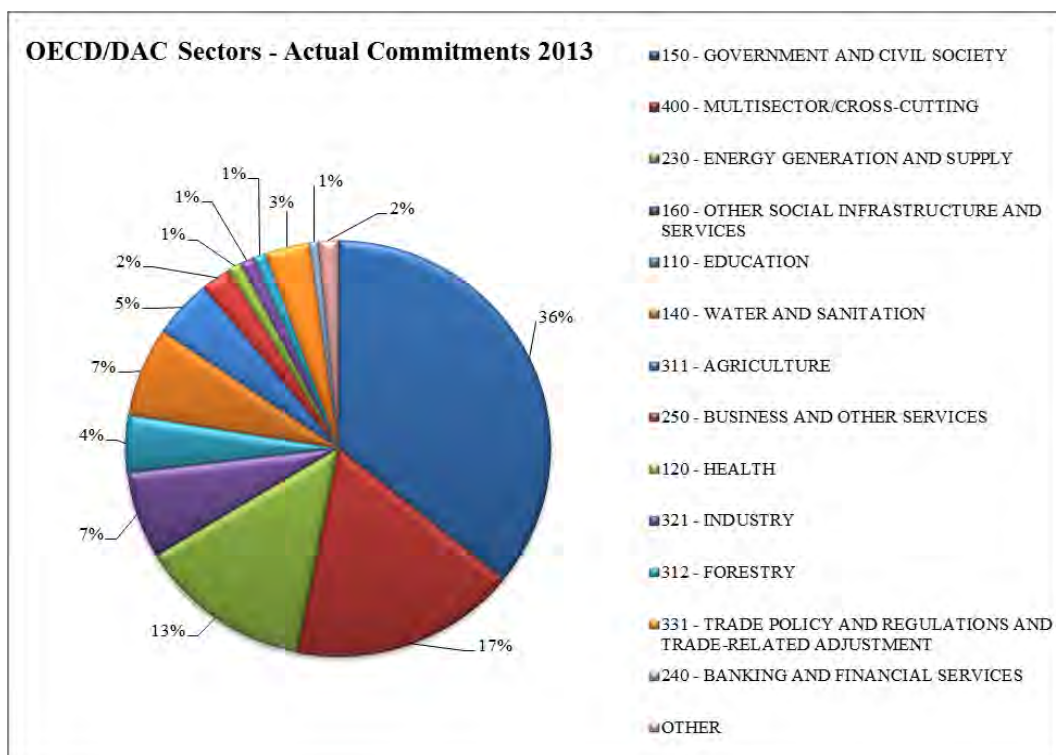
Grafikon 3. ZRP prema OESR sektorima, stvarne isplate 2012., PUP

Tokom 2013., je u sektoru vlasti i građanskog društva isplaćeno 82.7 miliona evra; multi-sektoru 29.5 miliona; vodosnabdevanju i kanalizaciji 18.8 miliona evra; drugim društvenim infrastrukturama i uslugama 16.6; obrazovanju 15.2 miliona; poljoprivredi 14.6 miliona; energetici i elektro snabdevanju 14.4 miliona i tako dalje (Tabela 2).

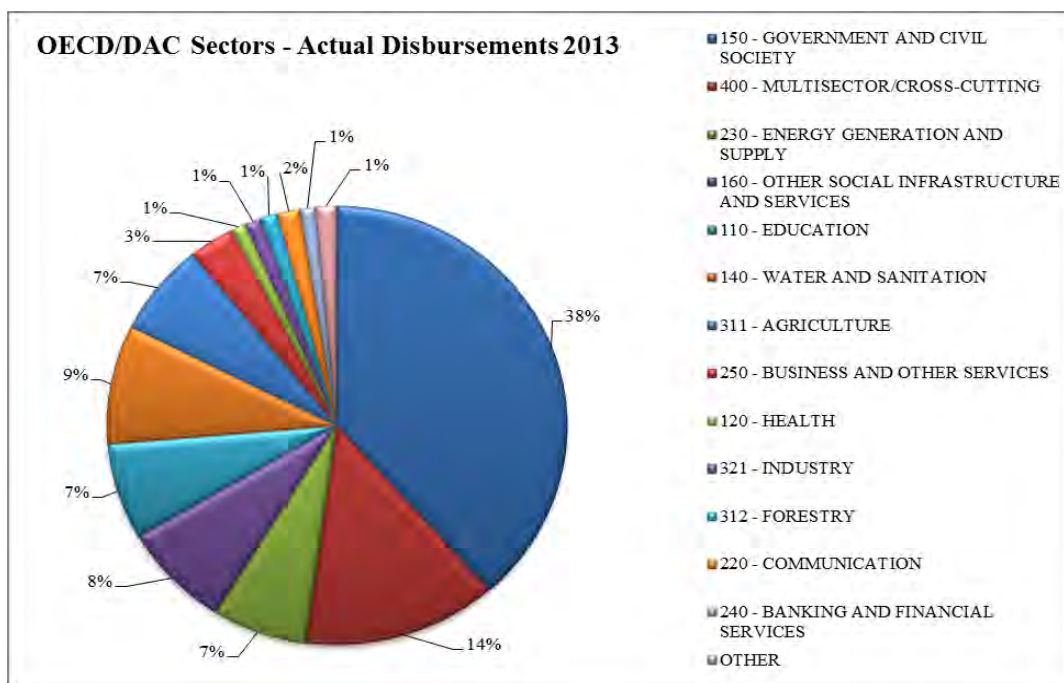
Grafikon 4. ZRP prema OESR sektorima 2013., PUP

Kao što je prikazano u grafikonu 5, većina sredstava opredeljenih od strane donatora tokom 2013. su koncentrisana na vlast i građansko društvo sa 36%, multi-sektor 17%, energetika i elektro snabdevanje 13% i tako dalje.

Grafikon 5. ZRP prema OESR sektorima, stvarne obaveze 2013., PUP

Grafikon 6 pokazuje da je većina isplata od donatora u 2013. koncentrisana na vlast i građansko društvo sa 38%, multi-sektor 14%, vodosnabdevanje i kanalizacija 9% i tako dalje.

Grafikon 6. ZRP prema OESR sektorima, stvarne isplate 2013., PUP

3.0 ZRP prema Sektorskim radnim grupama, namenjena i isplaćena sredstva za 2012-2013.

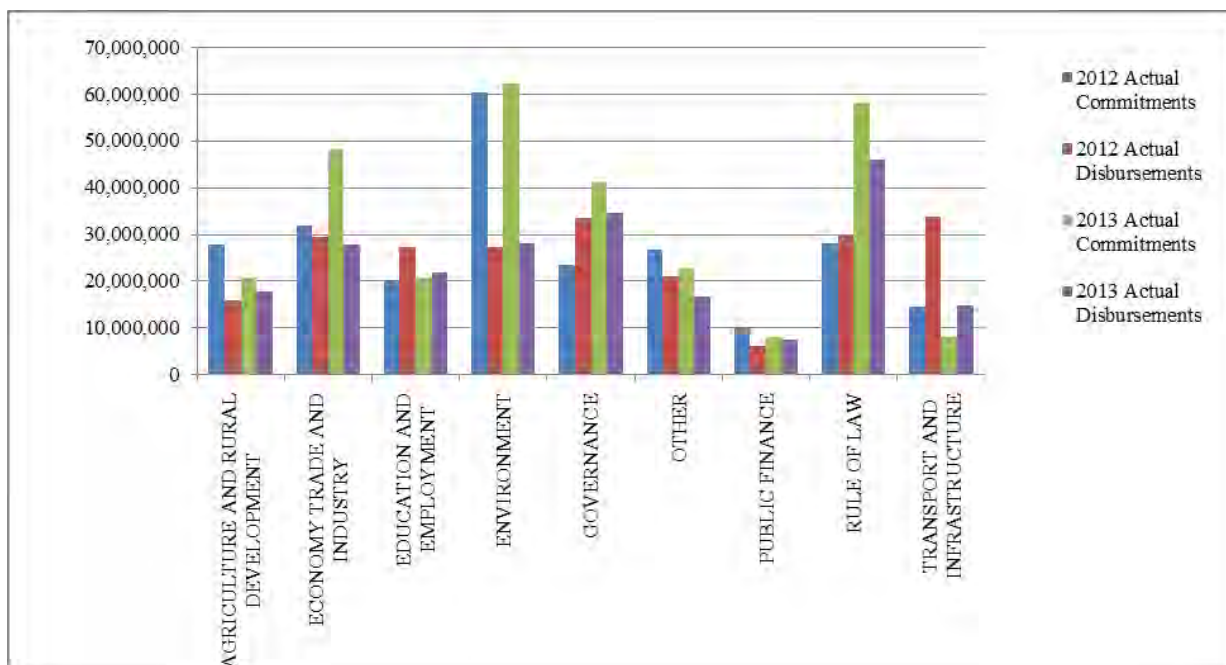
U periodu od 2012-2013., donatori i Vlada Kosova obezbedili su ukupno 86,4 miliona evra u obavezama, a 75,6 miliona evra je isplaćeno u sektoru vladavine prava; u oblasti uprave je namenjeno 64,7 miliona evra, a 67,9 miliona je isplaćeno; ekonomiji, trgovini i industriji 80.1 miliona evra je namenjeno a 57,3 miliona evra je isplaćeno; u oblasti zaštite prirodne okoline 122.5 miliona je namenjeno a 55,2 miliona evra isplaćeno; obrazovanje i zapošljavanje 41.2 miliona evra je namenjeno a 49 miliona isplaćeno; transport i infrastruktura 22,6 miliona evra namenjeno i 48,7 miliona isplaćeno; ostalo 49,6 miliona evra namenjeno 37,8 evra isplaćeno; poljoprivreda i ruralni razvoj, 48.7 miliona namenjeno i 33,6 miliona isplaćeno; javne finansije 18,4 miliona namenjeno i 13,8 miliona isplaćeno.

Sektorske radne grupe	Finansiranje			
	2012		2013	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Vladavina prava	28,219,230	29,615,082	58,226,562	45,969,756
Uprava	23,542,526	33,392,542	41,150,990	34,529,955
Privreda trgovina i industrija	31,969,385	29,395,831	48,179,661	27,916,996
Životna sredina	60,274,857	27,269,083	62,247,897	27,984,398
Obrazovanje i zapošljavanje	20,376,715	27,300,360	20,831,434	21,788,008
Transport i infrastruktura	14,517,745	33,756,340	8,125,522	14,945,782
Ostalo	26,878,118	21,171,021	22,728,489	16,681,627
Poljoprivreda i ruralni razvoj	27,908,502	15,833,449	20,801,035	17,777,709
Javne finansije	10,318,201	6,285,318	8,106,635	7,522,558
Ukupno	244,005,278	224,019,029	290,398,223	215,116,788

Tabela 3. ZRP prema sektorskim radnim grupama, obaveze i isplate za 2012-2013.

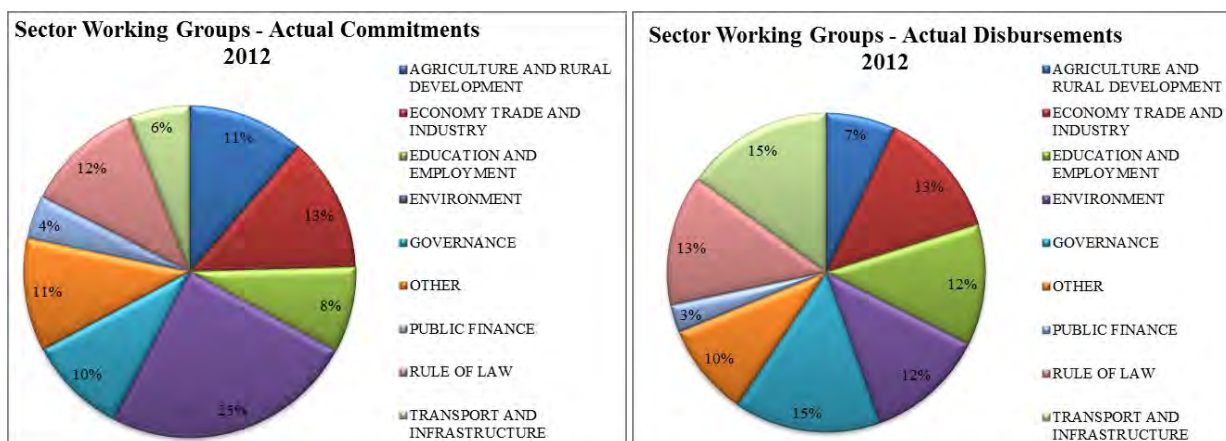
Kao što se vidi iz table 3, tokom 2013., isplate su povećane u sektorskoj radnoj grupi vladavine prava (za 16,3 miliona evra) i poljoprivrede i ruralnog razvoja (1.9 miliona evra), u međuvremenu u drugim sektorskim radnim grupama su isplate u konstantnom porastu, transport i infrastruktura (18,8 miliona evra), obrazovanje i zapošljavanje (5.5 miliona evra), ostalo (4,5 miliona) i privreda, trgovina i industrija (1,5 miliona evra). Sektorska radna grupa za životnu sredinu primila je skoro isti iznos isplate tokom 2012-2013.

Tokom 2012., u sektoru vladavine prava isplaćeno je 29.6 miliona evra; uprava 33.4 miliona; privreda, trgovina i industrija 29.4 miliona; životna sredina 27.3 miliona; obrazovanje i zapošljavanje 27.3 miliona; transport i infrastruktura 33.8 miliona; ostalo 21.2 miliona evra; poljoprivreda i ruralni razvoj 15.8 miliona; javne finansije 6.3 miliona (tabela 3).

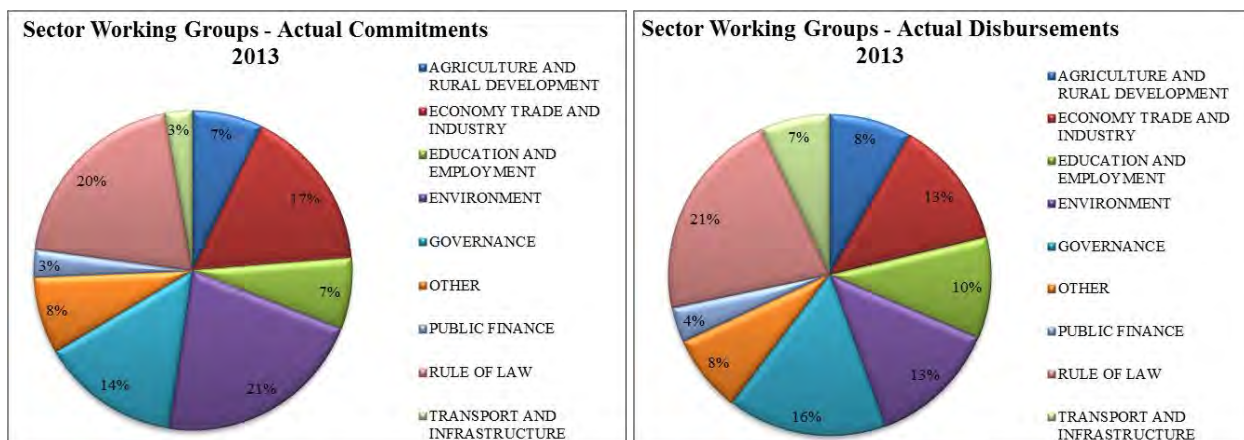
Grafikon 7. ZRP prema sektorskim radnim grupama, obaveze i isplate 2012-2013., PUP

Tokom 2013., u sektoru vladavine prava je isplaćeno 46 miliona evra; u upravi 34.5 miliona evra; privredi, trgovini i industriji 27.9 miliona; životnu sredinu 28 miliona; obrazovanju i zapošljavanju 21.8 miliona; transportu i infrastrukturi 14.9 miliona; ostalo 16.7 miliona; poljoprivreda i ruralni razvoj 17.8 miliona; javne finansije 7.5 miliona (Tabela 3).

Grafikon 8. ZRP prema sektorskim radnim grupama, stvarne obaveze i stvarne isplate 2012., PUP

Kao što je prikazano na grafikonu 8, tokom 2012., 25% od namenjenih sredstava izdvojeno je na sektor životne sredine, 13% za privredu, trgovinu i industriju, 11% na vladavinu prava, 11% za poljoprivredu i ruralni razvoj i tako dalje. U međuvremenu, 15% isplata je koncentrisano na, transport i infrastruktura i sektor vlasti, ekonomije, trgovine i industrije i vladavine prava 13%, obrazovanja i zapošljavanja i životne sredine 12%, ostali 10% i tako dalje.

Grafikon 9. ZRP po sektorskim radnim grupama, stvarne obaveze i stvarne isplate 2013., PUP

Kao što je prikazano na grafikonu 9, tokom 2013., 21% obaveza su koncentrisane na sektor zaštite životne sredine, vladavine prava 20%, privrede, trgovine i industrije 17%, uprave 14% itd. U međuvremenu 21% isplata je koncentrisano na vladavinu prava 21%, upravu 16%, ekonomiju, trgovinu, industriju i zaštitu životne sredine 13%, obrazovanju i zapošljavanju 10% itd.

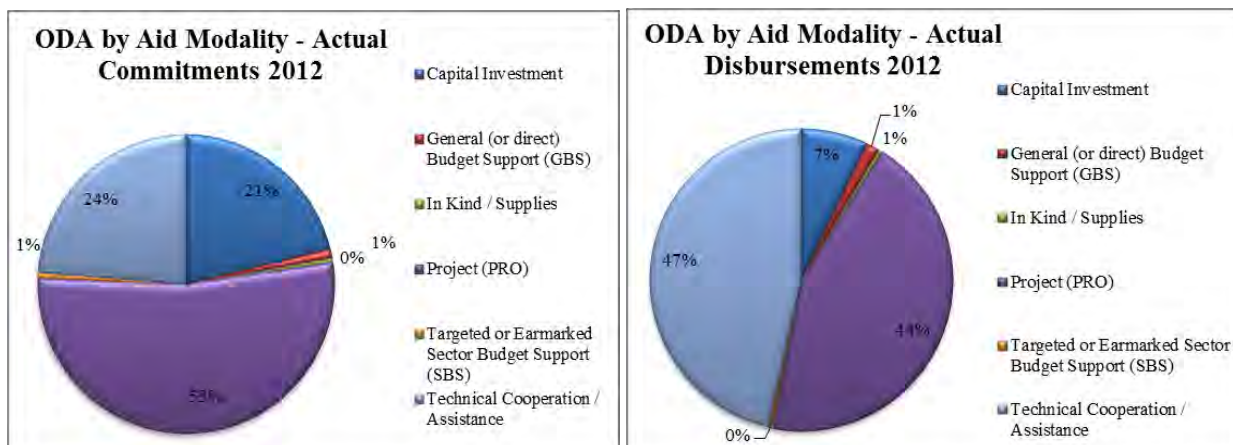
4.0 ZRP prema modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.

Tokom 2012-2013., većina finansijske pomoći je ponuđena kroz modalitet pomoći projekta, ukupno namenjeno 352.1 miliona evra i isplaćeno 202.9 miliona evra; tehnička saradnja/pomoć namenjeno 107,4 miliona i isplaćeno 190.4 miliona evra; kapitalna ulaganja 68,6 miliona evra namenjeno i isplaćeno 39,8 miliona; opšta (ili direktna) budžetska podrška, namenjeno 2,4 miliona evra i isplaćeno 3,4 miliona; ciljane ili namensku podršku sektorskom budžetu, namenjeno 1,5 miliona evra isplaćeno 1.3 miliona evra; nabavke, namenjeno 2 miliona evra, isplaćeno 1,2 miliona; stipendije, namenjeno 13,430 evra, isplaćeno 9.831 evra.

Modalitet pomoći	Finansiranje			
	2012		2013	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Projekat (PRO)	129,182,163	98,796,491	223,208,412	104,149,728
Tehnička saradnja/pomoć	58,018,831	104,319,638	49,432,189	86,096,386
Kapitalne investicije	51,951,969	15,904,561	16,641,891	23,926,986
Opšta (ili direktna) budžetska podrška	2,440,277	3,176,110	11,467	233,971
Ciljana ili izdvojena podrška sektorskom budžetu	1,452,593	876,723	80,834	405,003
Robna razmena/snabdevanje	959,445	945,507	1,010,000	294,883
Stipendije	0	0	13,430	9,831
UKUPNO	244,005,278	224,019,029	290,398,223	215,116,788

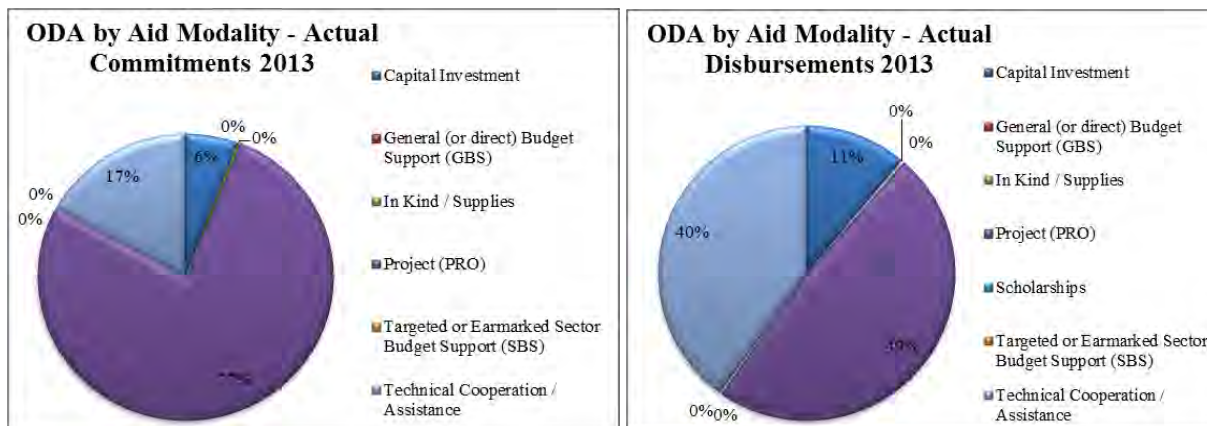
Tabela 4. ZRP prema modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.

Kao što se vidi i z tabele 4, tokom 2012, modalitet pomoći tehnička saradnja/pomoć bio je najpoželjniji, koji se smanjio u 2013. za 18.2 miliona evra a opšta (ili direktna) podrška budžetu (OPB) se smanjila za 2.9 miliona evra. U međuvremenu, isplate modaliteta pomoći projekta tokom 2013. su povećane za 5.3 miliona evra a kapitalne investicije za 8 miliona evra.

Grafikon 10. ZRP prema Modalitetu pomoći, stvarne obaveze i stvarne isplate 2012., PUP

Kao što je prikazano na grafikonu 10 i tabeli 4, tokom 2012., 53% of finansijske pomoći je namenjeno kroz modalitet pomoći projekta, tehnička saradnja/pomoć 24% i kapitalne investicije 21%. Tokom 2012, 47% of finansijske pomoći je isplaćeno kroz modalitet pomoći tehnička saradnja/pomoć i modalitet pomoći projekta 44%.

Grafikon 11. ZRP prema modalitetu pomoći, stvarne obaveze i isplate 2013., PUP

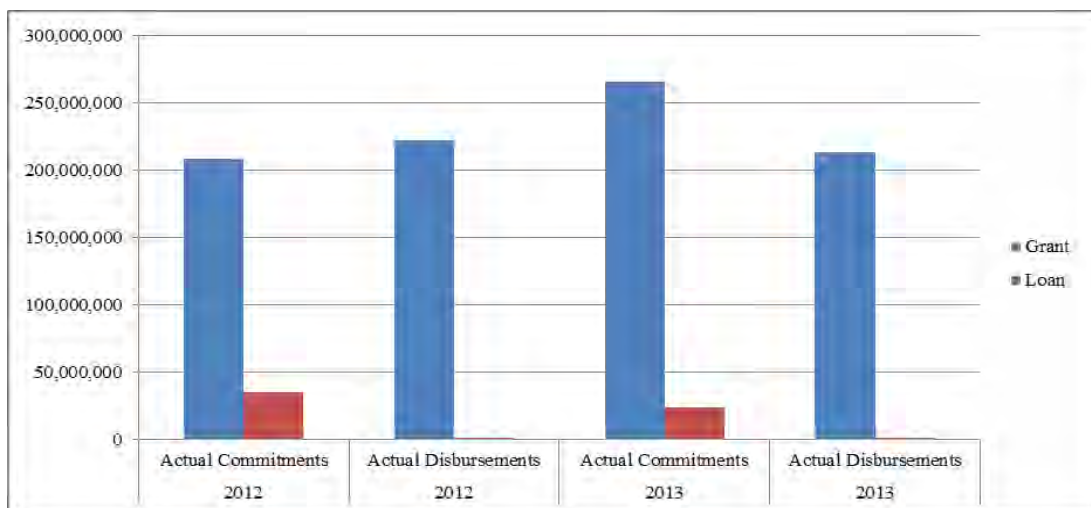
Kao što je prikazano u grafikonu 11 i tabeli 4, tokom 2013., 77% finansijske pomoći je namenjeno kroz modalitet pomoći projekta i kroz modalitet tehničke saradnje/pomoći 17%. Tokom 2013., 49% finansijske pomoći je isplaćeno kroz modalitet pomoći projekta, modalitet tehničke saradnje/pomoći 40% i preko kapitalnih investicija 11%.

5.0 ZRP prema vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.

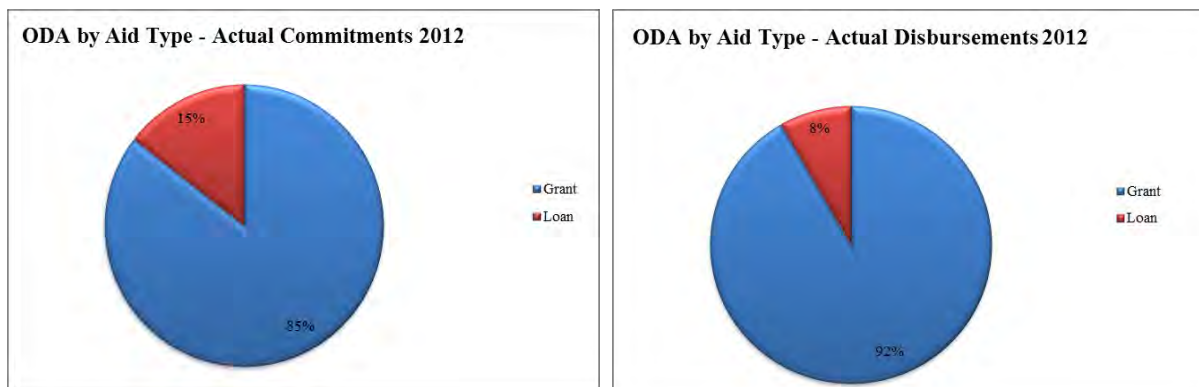
Najčešći oblik vrste pomoći je bila subvencija. Tokom 2012-2013., 474.9 miliona evra je namenjeno a 436.5 miliona je isplaćeno.

Vrsta pomoći	Finansiranje			
	2012		2013	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Subvencija	208,549,988	222,595,730	266,373,170	213,936,326
Pozajmica	35,455,291	1,423,299	24,025,053	1,180,462
Ukupno	244,005,278	224,019,029	290,398,223	215,116,788

Tabela 5. ZRP prema vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013

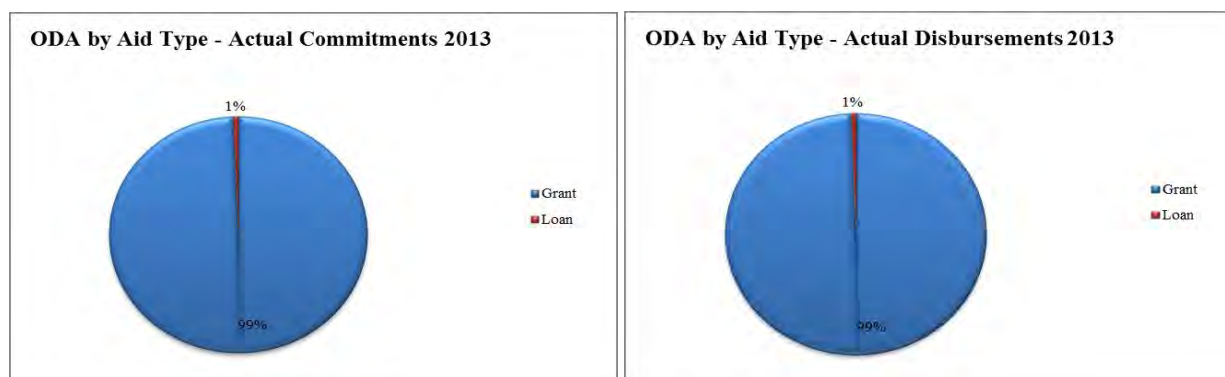
Grafikon 12. ZRP prema vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.

Grafikon 13. ZRP prema vrsti pomoći, stvarne obaveze i stvarne isplate 2012., PUP

Kao što možemo videti iz grafikona 13, tokom 2012., 85% subvencija je bilo namenjeno dok je 92% isplaćeno.

Grafikon 14. ZRP prema vrsti pomoći, stvarne obaveze i isplate 2013., PUP

U međuvremenu tokom 2013., skoro sva pomoć je obezbeđena kroz subvencije.

6.0 ZRP po opštinama, obaveze i isplate za 2012-13.

Tokom 2012-2013., iznos od 285.1 miliona evra je isplaćen Opštini-Neraspoređenoj, 23.2 miliona opštini Priština, Mitrovici 19 miliona, Podujevu 8.9 miliona, Severnoj Mitrovici 8.7 miliona itd.

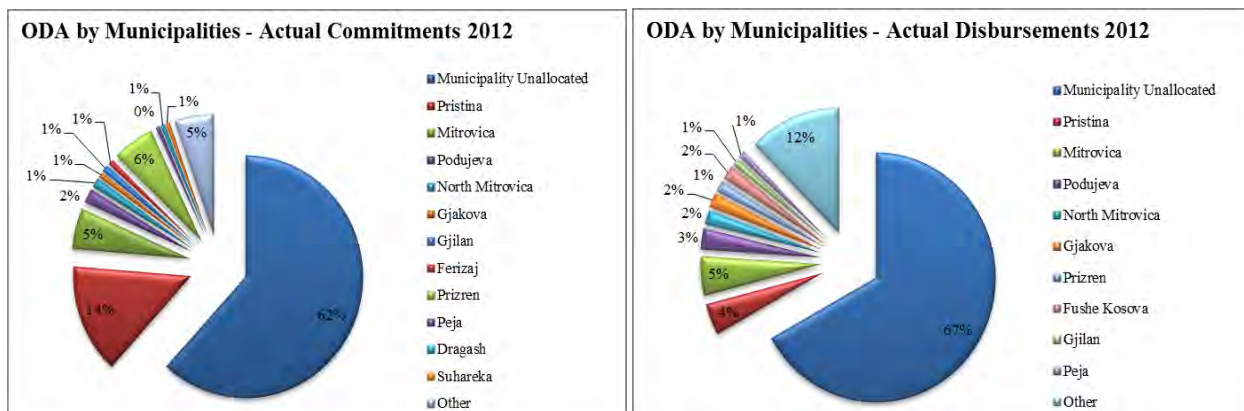
Opština	Finansiranje			
	2012		2013	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Opština-Neraspoređena	150,715,884	149,922,669	228,885,646	135,138,194
Priština	35,370,090	9,111,904	5,027,699	14,066,304
Mitrovica	13,110,013	11,202,502	4,245,844	7,802,165
Podujevo	4,608,004	5,928,865	6,918,156	3,011,173
Severna Mitrovica	3,222,926	4,142,021	3,306,523	4,596,816
Đakovica	1,714,220	4,114,917	2,397,195	4,498,619
Prizren	13,935,372	3,204,942	8,976,949	4,234,703
Kosovo Polje	295,970	4,135,047	917,641	2,806,458
Gnjilane	2,319,180	2,104,777	3,143,733	3,185,118
Uroševac	1,902,284	1,953,507	3,297,200	3,235,884
Leposavić	950,577	1,623,486	2,946,965	3,377,716
Zubin Potok	787,607	1,370,382	2,134,987	2,913,973
Peć	1,326,918	2,171,454	1,000,148	1,847,633

Dragaš	1,455,081	1,854,050	1,453,813	2,155,389
Suva Reka	1,418,203	1,780,945	985,757	2,147,688
Zvečan	764,131	1,415,192	1,710,341	2,033,748
Štrpce	725,038	1,326,650	1,111,236	1,261,466
Gračanica	566,218	822,824	721,209	1,765,696
Mališevo	751,563	1,152,629	635,619	1,398,829
Kačanik	482,327	1,287,468	913,980	1,092,052
Dečane	303,793	1,486,177	321,191	770,106
Glogovac	699,819	636,695	521,684	1,422,923
Parteš	710,535	965,483	1,256,054	1,088,120
Orahovac	506,190	878,286	733,215	1,005,026
Lipljan	621,578	639,844	616,158	1,227,402
Novo Brdo	637,102	891,687	1,999,580	845,809
Junik	371,610	776,715	398,636	576,690
Obilić	280,089	906,322	477,471	436,395
Klina	121,385	671,884	761,613	639,914
Elez Han	391,108	764,219	238,628	518,074
Istok	283,852	611,152	329,890	609,246
Mamuša	539,806	761,882	347,360	520,345
Kamenica	523,746	640,916	244,451	574,413
Vučitrn	327,781	532,601	444,144	590,611
Vitina	333,820	546,127	304,290	565,720
Klokot	366,344	624,095	262,841	430,247
Ranilug	281,088	536,480	219,050	381,509
Srbica	282,083	520,430	191,325	329,632
Štimlje	1,947	1,805	0	14,981
Ukupno	244,005,278	224,019,029	290,398,223	215,116,788

Tabela 6. ZRP po opštinama, obaveze i isplate za 2012-2013.

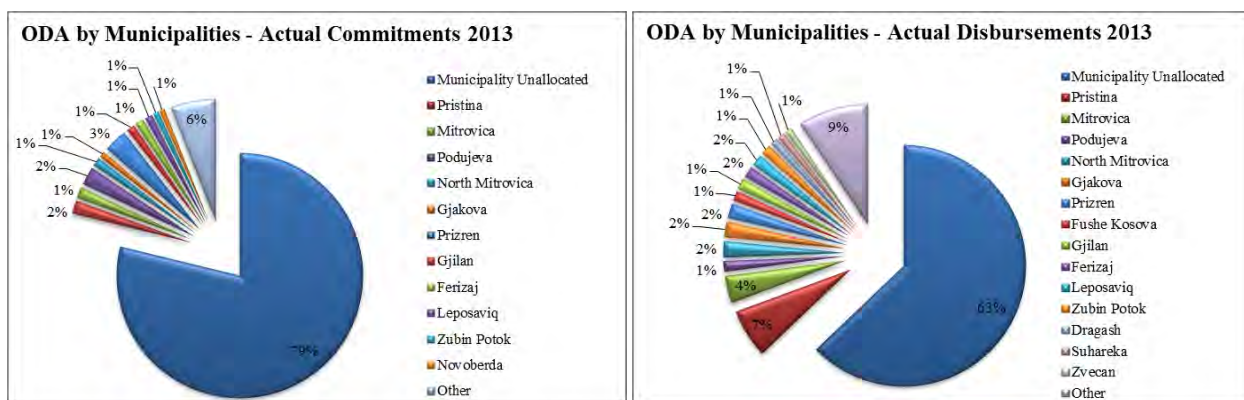
Tabela 6 i grafikon 15, pokazuju da su se tokom 2013., isplate smanjile u Opštini– Neraspoređeno (za 14.8 miliona evra), Mitrovica (3.4 miliona), Podujevo (2.9 miliona), Kosovo Polje (1.3 miliona) itd. U međuvremenu, isplate su se povećale za opštinu Priština (za 4.9 miliona), Leposavić (1.7 miliona), Zubin Potok (1.5 miliona), Zvečan, Gračanica itd.

Tokom 2012., 150.7 miliona ili 62% je namenjeno Opštini – Neraspoređeno, Prištini 35.4 miliona evra ili 14%, itd. Dok je, 149.9 miliona ili 67% isplaćeno Opštini – Neraspoređeno, Priština 9.1 milion ili 14%, itd.

Grafikon 15. ZRP po opštinama, stvarne obaveze i isplate 2012., PUP

Tokom 2013. je došlo do gotovo iste namene finansijske pomoći, 228.9 miliona evra ili 79% je namenjeno Opštini – Neraspoređeno, Priština 5 miliona evra ili 6%. Što se tiče isplata tokom 2013., 135.1 miliona evra ili 63% je namenjeno Opštini – Neraspoređeno, Priština 14 miliona ili 9% (Tabela .6 i grafikon 16).

Grafikon 16. ZRP po opštinama, stvarne obaveze i stvarne isplate 2013., PUP

7.0 ZRP prema sektorskim radnim grupama, obaveze i isplate za 2012-2013.

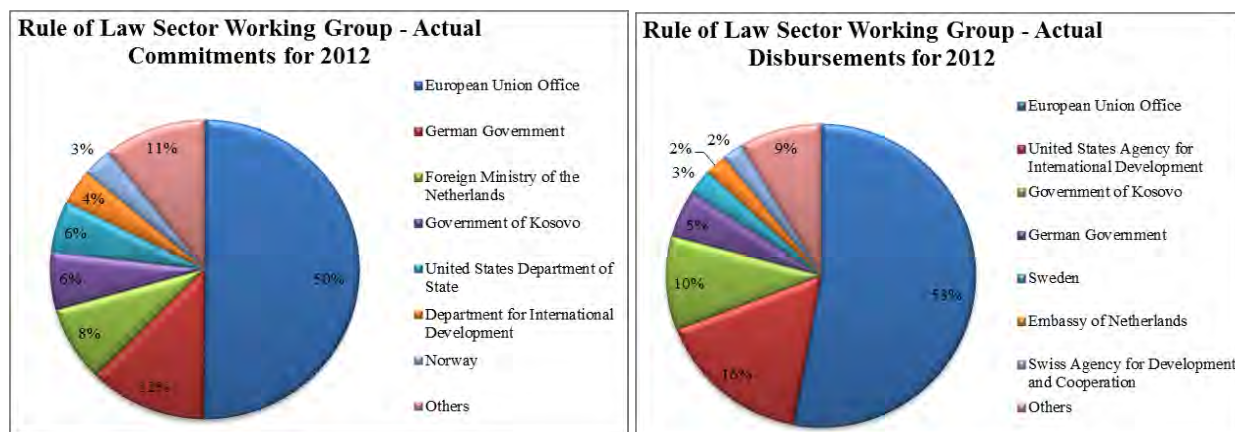
7.1 Vladavina prava

7.1.1 ZRP po donatorima, obaveze i isplate za 2012.

Za SRG za vladavinu prava (VP) u 2012. namenjen je iznos od 28.2 milion evra, i isplaćeno je 29.6 miliona. Najveći donatori u 2012. (na osnovu isplata) u ovom sektoru su bili Evropska Unija (53%), USAID (16%), Vlada Kosova (10%) i Vlada Nemačke (5%) (Grafikon 17).

U 2012. i u 2013., opština Podujevo je privukla najveće donacije, sa namenjenih 11.4 miliona evra i sa isplaćenih 8.8 miliona. Modaliteti pomoći koji se koriste u sektoru vladavine prava su tehnička saradnja/pomoć i projekti (PRO).

U 2012., 18 miliona evra je namenjeno za tehničku saradnju/pomoć i 10.7 milion evra za Projekte (PRO), dok je u 2012. i 2013., sproveden ukupno 101 projekat i 40 aktivnosti na tehničkoj saradnji/pomoći. Sve donatorske aktivnosti u sektoru vladavine prava su bile subvencije.

Grafikon 17. ZRP prema donatorskoj agenciji u SRG vladavine prava, stvarne obaveze i stvarne isplate 2012., PUP

U 2012., najveće donacije su određene za podsektor pravosuđa, i to EU (15,6 miliona evra), USAID (4.8 miliona evra) i Nemačka Vlada (1.4 miliona) kao glavnih donatora. Najveći deo sredstava EU su namenjena, i isplaćena za izgradnju kompleksa Palate pravde (3,9 miliona evra), izgradnju zatvora visoke sigurnosti (2.8 miliona evra) i unapređenje obrazovanja o javnoj bezbednosti i sektora bezbednosti (1.1 miliona evra). Sa druge strane, USAID je sa 3,1 miliona evra nastavio da finansira program efikasne vladavine prava (EVP) i sistema za sprovođenje sporazuma i odluka sa 1,3 miliona evra. Podrška Nemačke Vlade za razvoj i sprovođenje ustavnih i EU usklađenih zakona na Kosovu je najveća aktivnost sa 3,3 miliona evra.

Kao što se to vidi na grafikonu 17, Evropska unija je jedna od retkih donatorskih agencija koja je isplatila više sredstava nego što je namenila, što iznosi 53% od ukupnog iznosa za ceo sektor vladavine prava.

7.1.2 ZRP prema donatorima, obaveze i isplate za 2013.

U 2013. ukupan iznos od 58,2 miliona evra je namenjen, dok je 46 miliona isplaćeno, što je skoro duplo više sredstava i podrške za ovaj sektor. Evropska unija je ostala najveći donator u 2013. i pokriva 49% isplaćenih sredstava, dok je američki Stejt department, USAID i Vlada Nemačke prati sa 23%, 19% i 2%, respektivno. U 2013., 25,2 miliona je iskorišćeno za tehničku saradnju/pomoć i 20,5 miliona evra za (PRO).

U 2013., pravosuđe je ostalo najviše finansirani podsektor u okviru vladavine prava, pre svega zahvaljujući stalnoj velikoj podršci kroz tekuće velike projekte kao što su izgradnja kompleksa Palate pravde koji iznosi do 7.1 milion evra iz fondova EU, sledi izgradnja zatvora visoke bezbednosti sa 2,7 miliona evra. Stejt deparment je preko "ICITAP" isplatio 5,4 miliona evra, i 3,3 miliona evra za sistem upravljanja informacijama u sprovođenju zakona. USAID je nastavio sa podrškom programu efikasne vladavine prava (EVP) sa 6,8 miliona evra, dok je Nemačka vlada isplatila 1 milion evra za njihovu najveću aktivnost u sektoru podrške projektu za razvoj i sprovođenje ustavnih i EU usklađenih zakona na Kosovu.

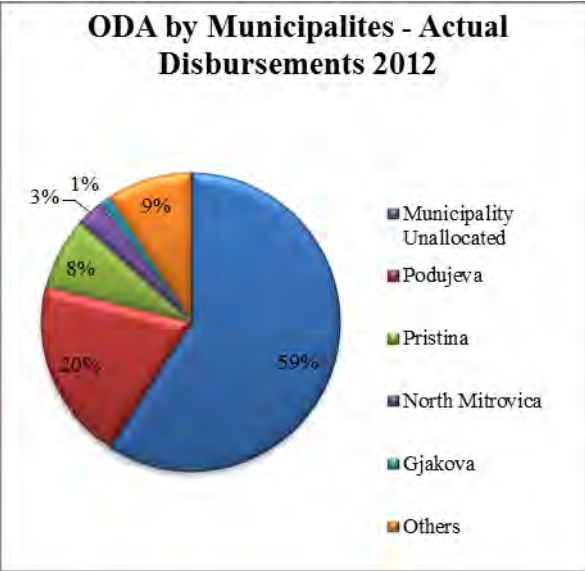
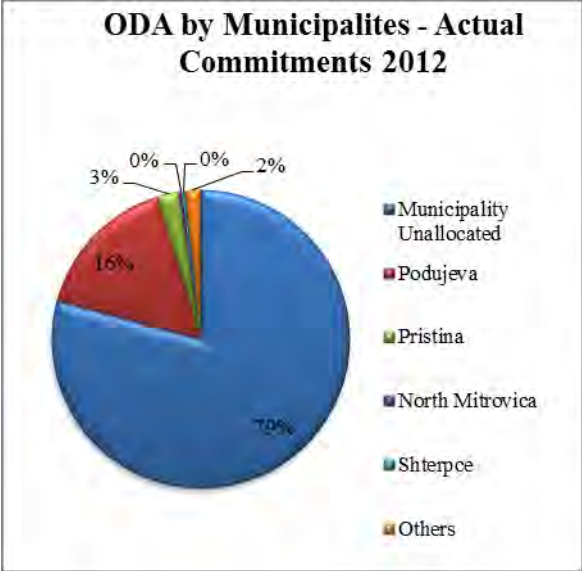

Grafikon 18. ZRP prema donatorskoj agenciji u SRG o VP, stvarne obaveze i stvarne isplate 2013., PUP

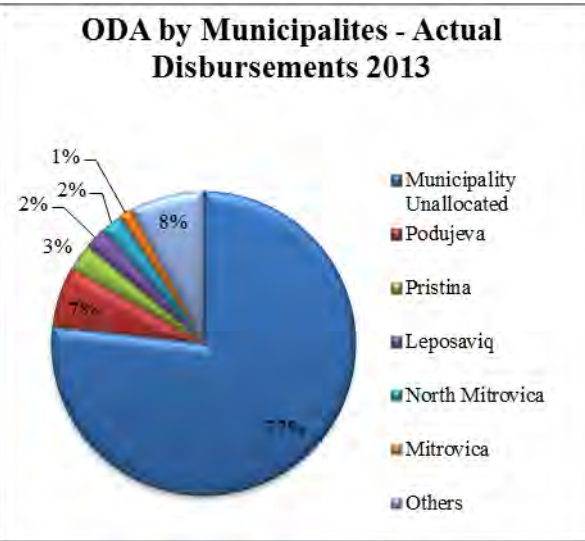
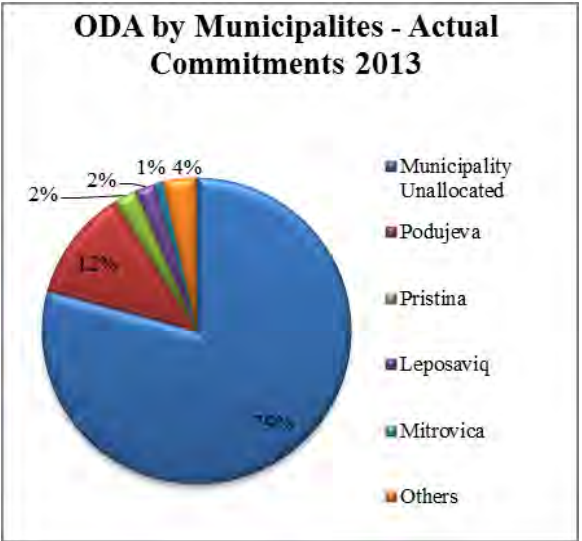
Kao što se to može videti na grafikonu 18, u 2013. su obaveze i isplate stabilno rasle u poređenju sa 2012. Isplate u sektoru vladavine prava su se skoro udvostručile sa 29.6 miliona evra na 45.9 miliona evra.

7.1.3 ZRP po opštinama, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

U 2012., za 79% (22,3 miliona evra) donacija, donatori nisu precizirali opštine za koje su sredstva namenjena u PUP-u, i za 59% (17,4 miliona evra) nije navedena opština (za isplate). Za ovaj visok iznos neraspoređenih sredstava za aktivnosti po opštinama mogući uzrok je faza implementacije na nacionalnom nivou. U 2012., opština Podujevo je privukla 20% svih sredstava iz sektora VP (vidi sliku 19). U 2013., udeo neraspoređenih opštinskih sredstava je 79% (46,1 miliona evra) do 77% (35.3 miliona evra), međutim udeo Podujeva je smanjen sa 20% na 7% u narednoj godini (vidi sliku 20). U 2012., Priština i severna Mitrovica su bili korisnici sa 8% odnosno 3%, dok je u 2013., procenat je smanjen na 3% za Prištinu i 2% za severnu Mitrovicu. Za tačne podatke po opštini pogledajte tabelu 7.

Grafikon 19. ZRP po opštinama u SRG za VP, stvarne obaveze i stvarne isplate 2012., PUP

Grafikon 20. ZRP po opštinama u SRG za VP, stvarne obaveze i isplate 2013., PUP

Opština	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013			
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Dečane	0	93,207	104,052	206,574	104,052	299,781
Dragaš	47,671	127,963	152,171	252,039	199,842	380,002
Uroševac	1,285	85,393	0	0	1,285	85,393
Kosovo Polje	1,285	1,276	0	0	1,285	1,276
Đakovica	73,695	313,581	73,110	69,217	146,805	382,798
Gnjilane	74,428	224,090	177,862	322,464	252,290	546,554
Glogovac	0	93,207	104,052	206,574	104,052	299,781
Gračanica	68,409	71,564	69,955	69,093	138,365	140,657
Istok	3,889	97,096	104,052	206,574	107,941	303,670
Kačanik	0	93,207	104,052	206,574	104,052	299,781
Klina	0	177,325	104,052	206,574	104,052	383,899
Klokot	0	497	0	0	0	497
Leposavić	7,407	100,614	1,251,552	1,091,880	1,258,959	1,192,494
Lipljan	11,107	292,270	138,735	275,432	149,843	567,702
Mališevo	0	93,207	104,052	206,574	104,052	299,781
Mitrovica	51,720	299,685	442,470	625,853	494,190	925,539
Opština Neraspoređena	22,346,149	17,488,860	46,160,656	35,356,954	68,506,804	52,845,815
Severna Mitrovica	87,189	894,001	114,367	1,050,440	201,556	1,944,441
Novo Brdo	23,508	22,736	24,991	23,263	48,499	45,998
Obilić	18,977	99,300	0	902	18,977	100,202
Parteš	0	497	0	0	0	497
Podujevo	4,570,463	5,862,611	6,867,927	2,953,169	11,438,390	8,815,780
Priština	674,568	2,321,972	1,454,166	1,323,433	2,128,734	3,645,405
Prizren	57,390	55,356	49,981	47,015	107,371	102,371
Orahovac	0	208,394	138,735	275,432	138,735	483,825
Ranilug	0	497	0	0	0	497
Štrpce	86,533	172,440	138,735	305,147	225,268	477,587
Štimlje	1,285	1,276	0	0	1,285	1,276
Suva Reka	0	93,207	104,052	206,574	104,052	299,781
Vitina	4,007	128,283	138,735	275,432	142,743	403,715
Vučitrn	3,889	3,889	0	0	3,889	3,889
Zubin Potok	2,187	95,394	104,052	206,574	106,239	301,968
Zvečan	2,187	2,187	0	0	2,187	2,187
Ukupno	28,219,230	29,615,082	58,226,562	45,969,756	86,445,792	75,584,838

Tabela 7. ZRP prema opštinama u SRG za VP, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

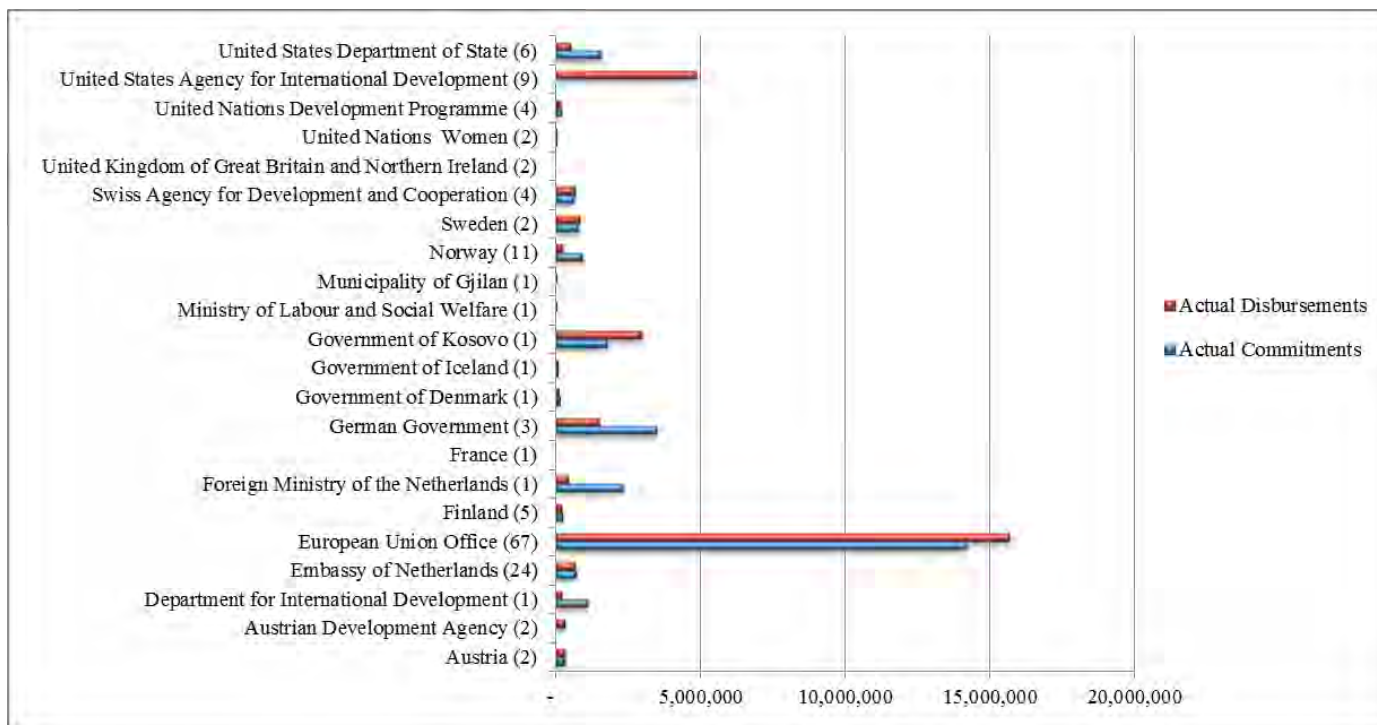
7.1.4 Broj donatorskih projekata i ukupnih iznosa, namenjenih i isplaćenih tokom 2012. i 2013. godine

Evropska Unija je, pored toga što je najveći donator, finansirala i najveći broj aktivnosti kako u 2012. godini tako i u 2013. sa 67 projekata, većina u oblasti pravosuđa, unutrašnjih poslova i osnovnih prava. Ambasada Holandije je finansirala 24 projekata manjeg obima, od kojih se većina bavila ljudskim pravima, osnaživanjem žena i drugim inicijativama za rodnu ravnopravnost, omladinu, osobe sa invaliditetom, pravima manjina i tako dalje. Na osnovu podataka dobijenih iz PUP-a, Norveška je finansirala ukupno 11 projekata u oblasti pravosuđa, ljudskih prava, omladine, rodne ravnopravnosti, itd.

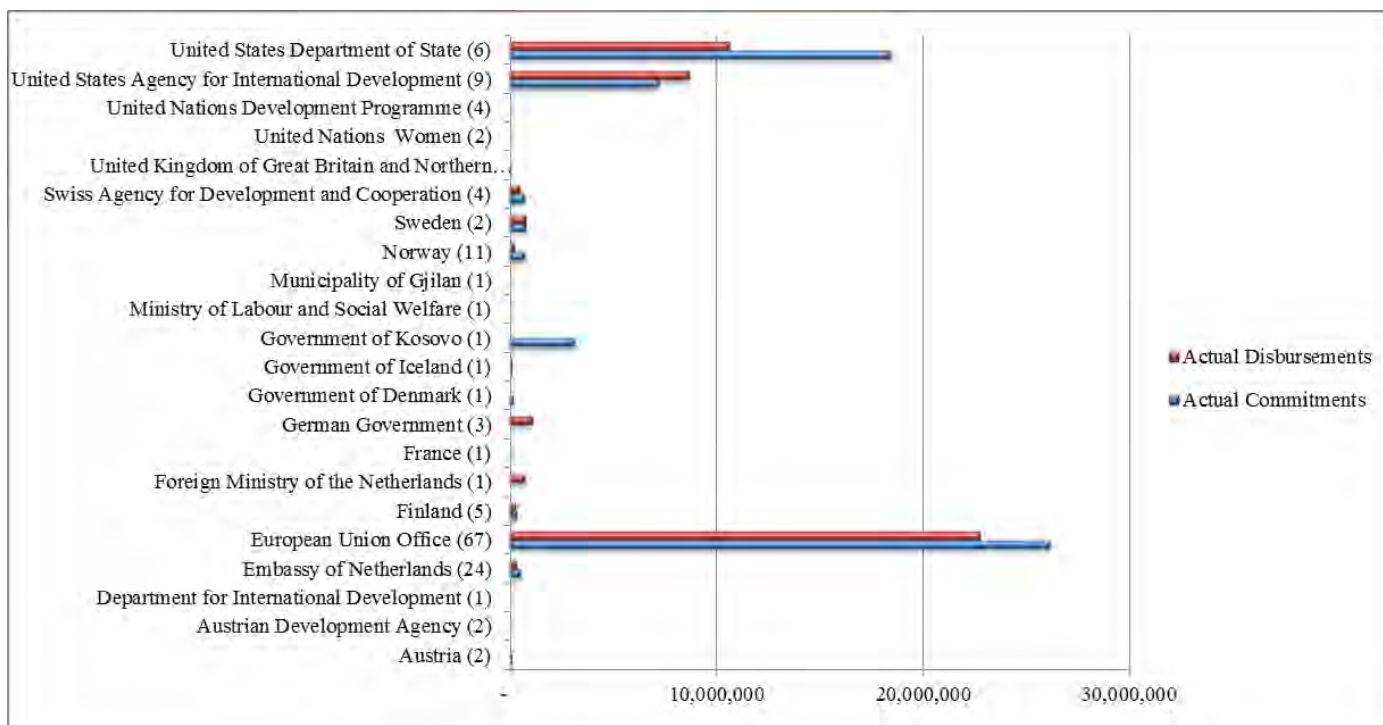
Donatorska agencija	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne obaveze	Stvarne isplate
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate		
Austrija (2)	310,814	310,222	105,851	0	416,665	310,222
Austrijska agencija za razvoj (2)	0	296,000	0	46,000	0	342,000
Odeljenje za međunarodni razvoj (1)	1,064,945	203,617	0	0	1,064,945	203,617
Ambasada Holandije (24)	677,904	669,572	487,710	292,134	1,165,614	961,707
Kancelarija Evropske unije (67)	14,155,858	15,659,923	26,112,298	22,752,999	40,268,156	38,412,923
Finska (5)	216,766	185,796	324,371	273,948	541,137	459,744
Ministarstvo inostranih poslova Holandije (1)	2,286,000	415,402	0	693,944	2,286,000	1,109,346
Francuska (1)	0	0	20,000	14,719	20,000	14,719
Vlada Nemačke (3)	3,480,000	1,473,890	0	1,060,000	3,480,000	2,533,890
Vlada Danske (1)	130,811	109,132	168,118	0	298,929	109,132
Vlada Islanda(1)	75,832	75,786	75,729	72,696	151,561	148,482
Vlada Kosova (1)	1,762,952	2,961,893	3,137,076	0	4,900,028	2,961,893
Ministarstvo rada i socijalne zaštite (1)	0	15,000	0	0	0	15,000
Opština Gnjilane(1)	0	10,000	0	0	0	10,000
Norveška (11)	888,985	234,984	715,773	221,632	1,604,758	456,616
Švedska (2)	787,109	808,639	765,673	739,020	1,552,782	1,547,659
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (4)	598,620	668,362	684,992	478,810	1,283,612	1,147,171
Ujedinjeno kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske (2)	0	0	1,744	14,130	1,744	14,130
United Nations Women (2)	34,883	25,767	12,117	10,177	46,999	35,945
Program za razvoj Ujedinjenih Nacija (4)	192,057	158,595	16,486	15,458	208,544	174,053
Američka agencija za međunarodni razvoj (9)	0	4,829,653	7,172,423	8,670,620	7,172,423	13,500,272
Stejt department SAD-a (6)	1,555,694	502,849	18,426,201	10,613,469	19,981,895	11,116,318
Ukupno (151)	28,219,230	29,615,082	58,226,562	45,969,756	86,445,792	75,584,838

Tabela 8. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG za VP, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

Grafikon 21. ZRP prema broju projekata u SRG za VP, obaveze i isplate za 2012

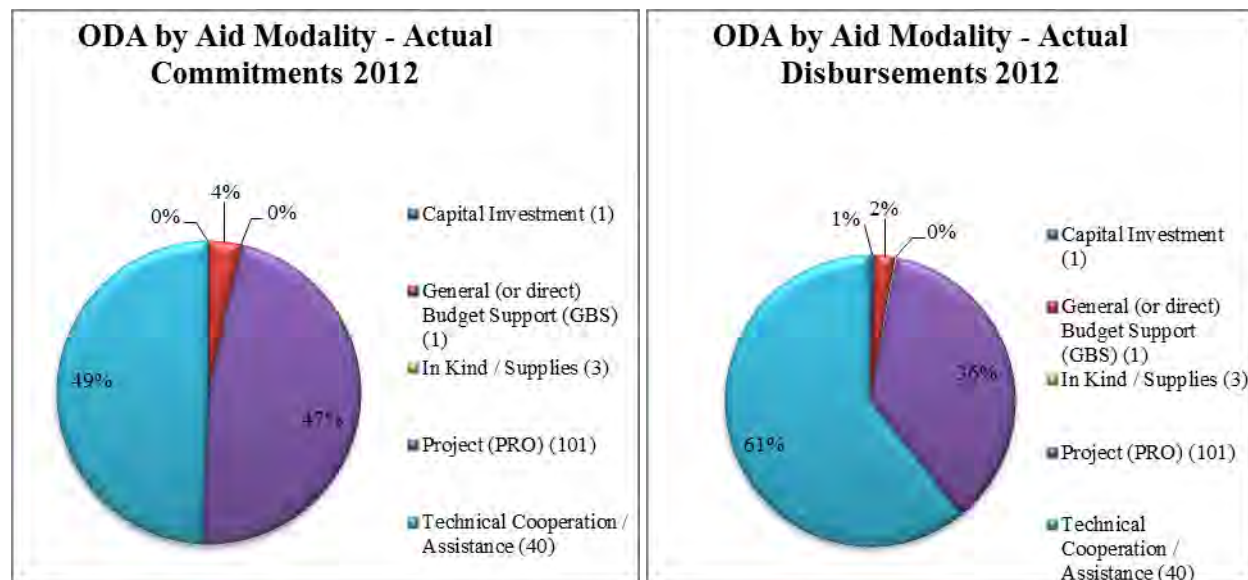
Grafikon 22. ZRP prema broju projekata u SRG za VP, obaveze i isplate za 2013

7.1.5 ZRP prema modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

U najvećem delu projekat (PRO) je najviše korišćen modalitet pomoći za aktivnosti donatora u okviru sektora vladavine prava. U roku od januara 2012. do decembra 2013., ukupno je kroz ovaj modalitet kanalisano 31,3 miliona evra sa 101 projektom. Iako je tehnička saradnja/pomoć bila najveći iznos isplata (43,3 miliona evra), ukupno je 40 TS/TA sprovedeno tokom 2012.-2013., što je manji broj nego PRO. Podrška kroz modalitete kao što su opšta podrška budžetu, kapitalne investicije i robna razmena/nabavke je takođe sprovedena, mada u mnogo manjim količinama.

Modalitet pomoći	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne obaveze	Stvarne isplate
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate		
Kapitalne investicije	0	156,897	0	0	0	156,897
Opšta (ili direktna) podrška budžetu	1,000,000	648,843	0	121,391	1,000,000	770,234
Robna razmena/ Nabavka	0	71,000	510,000	46,000	510,000	117,000
Projekat (PRO)	13,274,370	10,737,433	43,381,961	20,538,965	56,656,331	31,276,398
Tehnička saradnja/pomoć	13,944,860	18,000,909	14,334,601	25,263,400	28,279,461	43,264,309
Ukupno	28,219,230	29,615,082	58,226,562	45,969,756	86,445,792	75,584,838

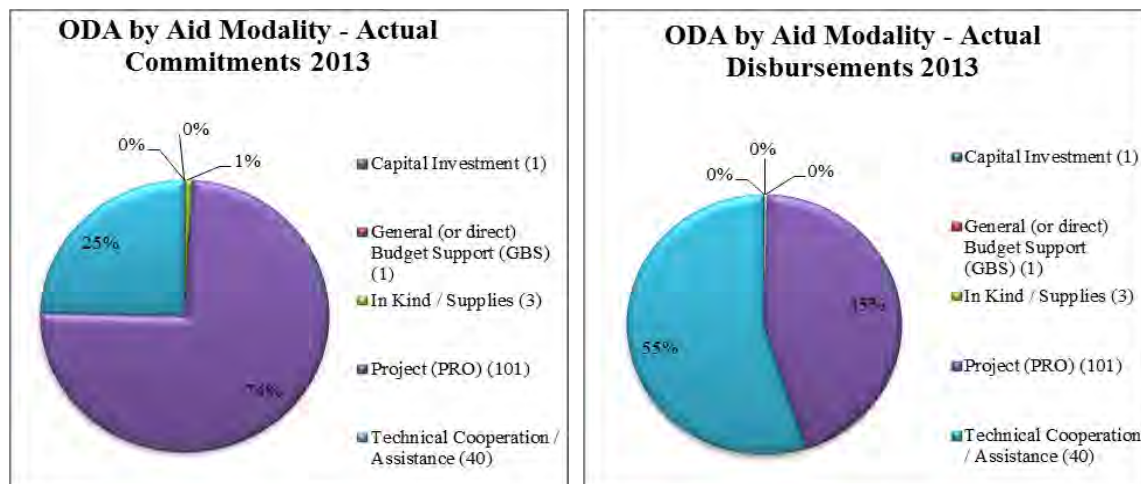
Tabela 9. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG za VP, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

Grafikon 23. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG za VP, stvarne obaveze i isplate za 2012., PUP

Kao što se vidi na grafikonu 23, u 2012., 49% sve podrške je prosleđeno preko TS/TA, a 47% preko PRO i samo 4% za opštu i direktnu podršku budžeta. Međutim, procenat se pomerio sa stvarnim isplaćenim sredstvima, čineći TS/TA 61%, 36% PRO, 2% za opštu budžetsku podršku i 1% za kapitalne investicije.

Kao što se vidi na slici 24, u 2013., 74 % sve podrške je prosleđeno kroz PRO i 25% preko TC/TA, a samo 1% za robnu razmenu/nabavke. Međutim, procenat se pomerio sa stvarnim isplata, prema tome je TS/TA modalitet korišćen za 55% svih donatorskih aktivnosti, dok je 45% bilo kanalisano kroz PRO.

Grafikon 24. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG za VP, stvarne obaveze i isplate za 2013., PUP

7.2 Poljoprivreda i ruralni razvoj

7.2.1 ZRP prema donatorima, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

Sektorska radna grupa za poljoprivredu i ruralni razvoj se sastoji od dva pod-sektora: poljoprivrede i ruralnog razvoja i šumarstva.

Sredstva za kapitalne projekte za sektor poljoprivrede za 2012. iz budžeta Kosova je 10.3 miliona evra (što uključuje MPŠRR i AHV). Što se tiče 2013., kroz budžet Kosova je namenjeno 11,3 miliona evra u kapitalnim investicijama u SRG za poljoprivredu i ruralni razvoj.

Plan za poljoprivredu i ruralni razvoj 2009.-13. je odobren od strane Vlade Kosova u aprilu 2007. On predstavlja mnoge korake koje Kosovo mora da preduzme u restrukturiranju svoje poljoprivrede, u cilju ispunjavanja obaveza sa kojima će se suočiti kao pre-kandidat i kandidat.

U poslednjih nekoliko godina, napredak je postignut u poboljšanju konkurentnosti poljoprivrede, agro-industrije i šumarstva, zaštite životne sredine i prirodnog okruženja, uslova života u ruralnim područjima, promovisanje ekonomske diverzifikacije i saradnje u kontekstu regionalnog razvoja, poboljšanja šema podrške iz državnog budžeta za ruralni razvoj.

U srednjoročnom okviru rashoda 2014.-2016., sledeći ciljevi su postavljeni od strane Ministarstva poljoprivrede šumarstva i ruralnog razvoja: (i) povećanje konkurentnosti - restrukturiranje fizičkog potencijala farmi; (ii) upotreba održivog šumskog i poljoprivrednog

zemljišta; (iii) unapređenje detaljne ekonomske analize i jačanje Savetodavne službe (iv) rehabilitacija postojećih sistema za navodnjavanje i izgradnja novih kapaciteta dodatih obzirom na prinos i kvalitet svih kultura koje se gaje u našoj zemlji; (v) podrška za sprovođenje lokalnih strategija. Ovi ciljevi, potpadaju pod sektor poljoprivrede i ruralnog razvoja i šumarstva.

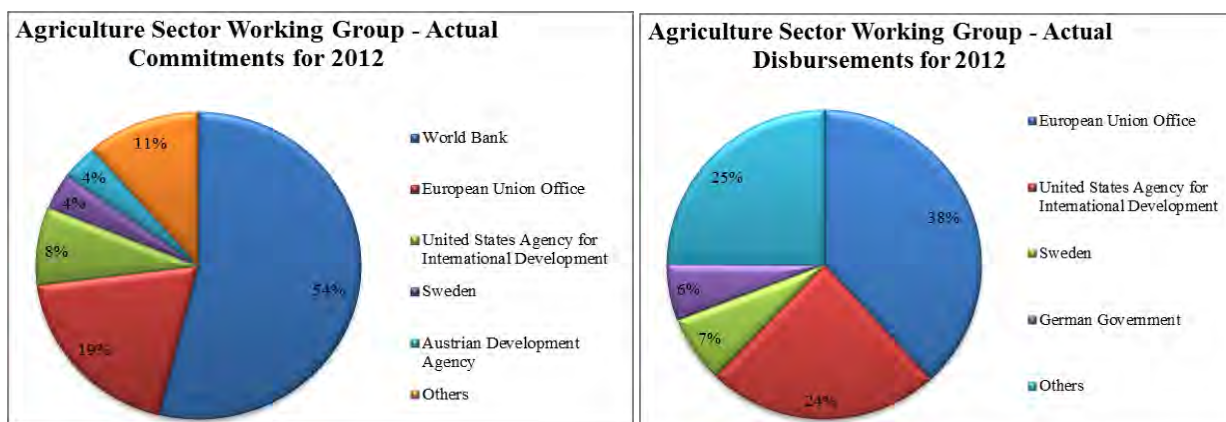
Namenjena sredstva donatora sektoru za period 2011.-2012. su 31.4 miliona evra (stvarne isplate), od čega je od stvarnih namenjenih sredstava 69% subvencija a 31% pozajmica. Ipak viđena je drastična promena u stvarnim isplatama gde su 100% subvencije. Vodeći donatori su: EU, USAID, AAR i Švedska.

Tabela 10. ZRP prema donatorskim agencijama u SRG za PRR, obaveze i isplate za 2012.-2013.

Donatorska agencija	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne obaveze	Stvarne isplate
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate		
Austrijska agencija za razvoj	1,027,062	654,763	0	947,924	1,027,062	1,602,687
Odeljenje za međunarodni razvoj	319,407	0	0	0	319,407	0
Ambasada Holandije	0	0	19,270	19,270	19,270	19,270
Kancelarija Evropske unije	5,340,271	6,053,362	15,308,084	9,437,882	20,648,355	15,491,244
Finska	965,834	721,041	2,257,970	120,887	3,223,804	841,927
Organizacija za hranu i poljoprivredu	36,154	35,429	422,259	90,142	458,413	125,571
Francuska	0	0	0	1,460	0	1,460
Vlada Nemačke	0	935,000	0	800,000	0	1,735,000
Vlada Danske	196,686	189,932	43,171	320,851	239,857	510,783
Vlada Japana	19,140	15,283	49,771	52,967	68,911	68,249
Luksemburg	624,805	899,700	79,859	0	704,664	899,700
Ministarstvo inostranih poslova Danske	0	672,078	0	134,991	0	807,069
Norveška	997,994	100,770	89,128	118,688	1,087,122	219,458
Švedska	1,070,593	1,109,718	445,807	444,306	1,516,400	1,554,025
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju	0	656,046	0	0	0	656,046
Američka agencija za međunarodni razvoj	2,275,224	3,790,328	2,085,716	3,120,814	4,360,940	6,911,142
Svetska banka	15,035,333	0	0	0	15,035,333	0
UKUPNO	27,908,502	15,833,449	20,801,035	15,610,182	48,709,536	31,443,631

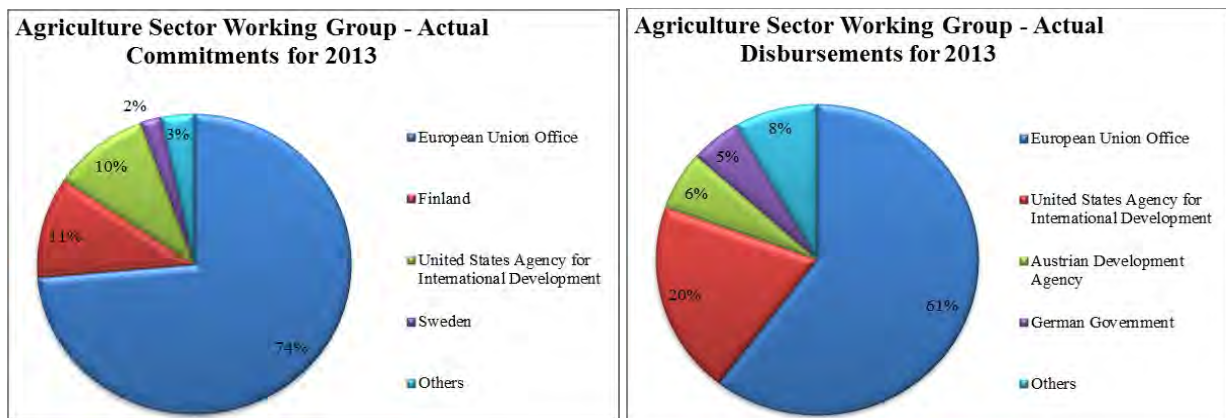
Na osnovu podataka dobijenih iz PUP-a, najaktivniji donatori u sektoru poljoprivrede su, Kancelarija EU, USAID, Nemačka Vlada, Austrijska agencija za razvoj, Finska i Švedska. U vremenskom periodu od 2012-2013., ukupan iznos od oko 48 miliona evra je odvojen za ovaj sektor, ali je iznos od 31 miliona zapravo isplaćen. Značajan iznos je isplaćen od strane

Kancelarije Evropske Unije 15,491 miliona evra; USAID-a 6,911 miliona evra; Vlade Nemačke 1,7 miliona i AAR 1.6 miliona.

Grafikon 25. ZRP prema donatorskoj agenciji u SRG za PRR, stvarne obaveze i isplate 2012., PUP

Kao što se vidi u grafikonu 25, Svetska banka je navedena kao prvi donator koji je odvojio 15 miliona evra, dok na grafikonu 26 nije na listi jer prema stvarnim isplatama agencija nije izvršila nikakvu isplatu. S druge strane, Kancelarija Evropske unije je isplatila više sredstava (6 miliona), nego što je odvojeno (5.3 miliona), sto predstavlja 38% od ukupnog iznosa svih donatora za SRG za poljoprivredu i ruralni razvoj.

Grafikon 26. ZRP prema donatorskoj agenciji u SRG za PRR, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2013., PUP

Na osnovu grafikona 26, najveći donator u 2013. je Evropska Unija, koja je jedna od agencija koja je odvojila više sredstava nego što je stvarno isplatila, što čini 61% od ukupnog iznosa za celi sektor.

Kao što se na grafikonima 25 i 26, Američka agencija za međunarodni razvoj je bila jedna od retkih donatora koja je isplatila više sredstava nego što su odvojili, što iznosi 20% od ukupnog iznosa u sektoru poljoprivrede i ruralnog razvoja.

7.2.2 Broj projekata donatora i ukupne obaveze i isplate u 2012. i 2013.

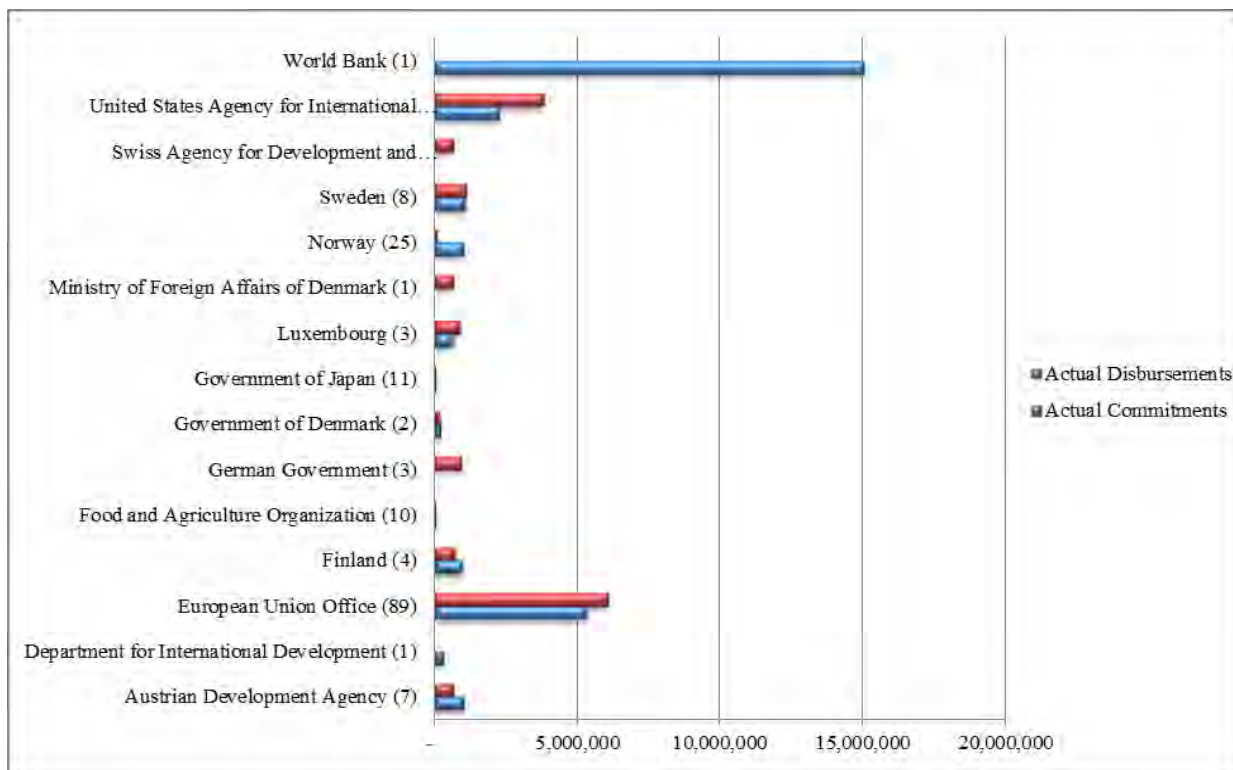
Donatorska agencija	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne obaveze	Stvarne isplate
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate		
Austrijska agencija za razvoj (7)	1,027,062	654,763	0	947,924	1,027,062	1,602,687
Odeljenje za međunarodni razvoj (1)	319,407	0	0	0	319,407	0
Ambasada Holandije (2)	0	0	19,270	19,270	19,270	19,270
Kancelarija Evropske unije (89)	5,340,271	6,053,362	15,308,084	9,437,882	20,648,355	15,491,244
Finska (4)	965,834	721,041	2,257,970	120,887	3,223,804	841,927
Organizacija za hranu i poljoprivredu (10)	36,154	35,429	422,259	90,142	458,413	125,571
Francuska (1)	0	0	0	1,460	0	1,460
Vlada Nemačke (3)	0	935,000	0	800,000	0	1,735,000
Vlada Danske (2)	196,686	189,932	43,171	320,851	239,857	510,783
Vlada Japana (11)	19,140	15,283	49,771	52,967	68,911	68,249
Italijanska saradnja (3)	0	0	0	0	0	0
Luksemburg (3)	624,805	899,700	79,859	0	704,664	899,700
Ministarstvo inostranih poslova Danske (1)	0	672,078	0	134,991	0	807,069
Norveška (25)	997,994	100,770	89,128	118,688	1,087,122	219,458
Švedska (8)	1,070,593	1,109,718	445,807	444,306	1,516,400	1,554,025
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (2)	0	656,046	0	0	0	656,046
Američka agencija za međunarodni razvoj (2)	2,275,224	3,790,328	2,085,716	3,120,814	4,360,940	6,911,142
Svetska banka (1)	15,035,333	0	0	0	15,035,333	0
UKUPNO (177)	27,908,502	15,833,449	20,801,035	15,610,182	48,709,536	31,443,631

Tabela 11. ZRP prema broju projekata donatora SRG PRR, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

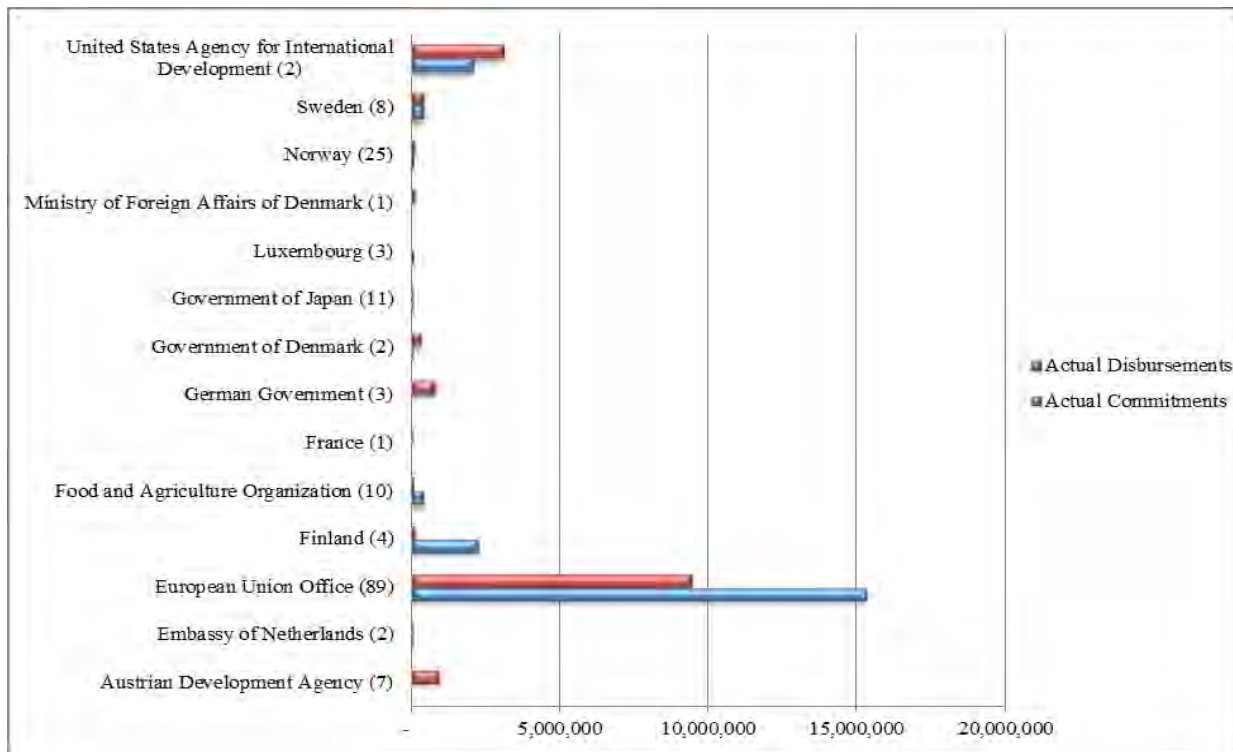
U smislu pomoći u toku godine 2012.-2013. iznosi novca koje su donatori potrošili nisu povećani, oni su ostali otprilike isti. Kao što možemo videti u tabeli 11, na osnovu stvarnih isplata za 2012. isplaćen iznos je 15,8 miliona evra, dok za 2013. isplaćeni iznos 15,6 miliona evra.

Međutim, ono što treba naglasiti jeste da je za 2012. godinu odvojeni iznos novca SRG za poljoprivredu i ruralni razvoj bio veći (27,9 miliona evra) nego za 2013. godinu (20,8 miliona), što je oko 7 miliona evra manje.

Da sumiramo, za obe godine 2012.-2013. više novca je namenjeno nego što je stvarno isplaćeno.

Grafikona 27. ZRP prema broju projekata donatora SRG za PRR, obaveze i isplate za 2012

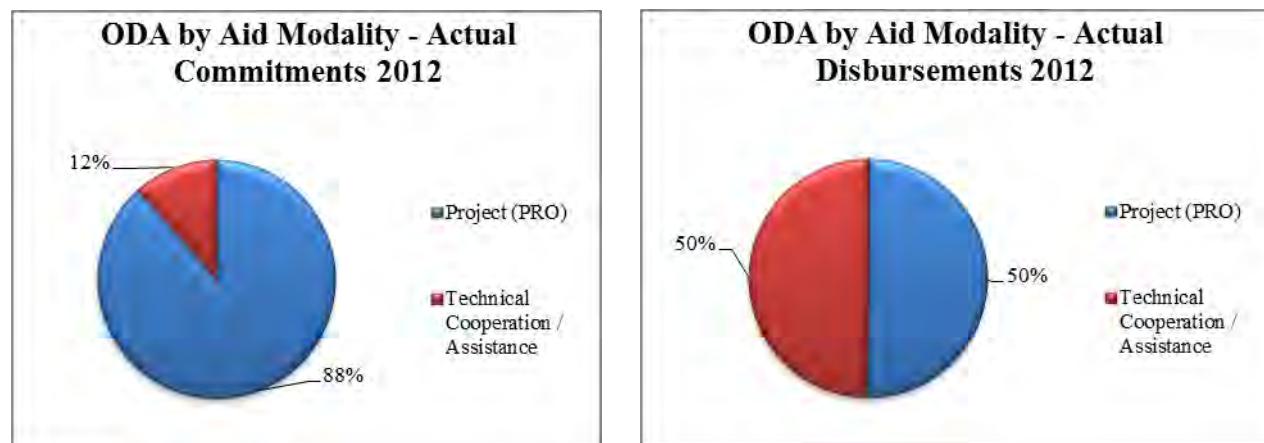
Grafikon 28. ZRP prema broju projekata donatora SRG za PRR, obaveze i isplate za 2013.

Evropska unija je, pored toga što najveći donator, finansirala najveći broj aktivnosti, kako u 2012. tako i u 2013. sa 89 projekata od kojih je većina u sektoru poljoprivrede i ruralnog razvoja. Drugi najveći donator je USAID sa 2 velika projekta koji spadaju pod sektor poljoprivrede i ruralnog razvoja. Treći donator je Nemačka Vlada sa 3 velika projekta, gde 2 projekta spadaju pod sektor poljoprivrede i ruralnog razvoja i 1 projekat je stavljen u podsektor neraspoređeno. AAR, za 2012.-2013. ima 7 projekata koji se bave poljoprivredom i ruralnim razvojem, projekti su na opštinskom nivou. Švedska ima 8 projekata od čega 3 projekta spadaju pod poljoprivredu i ruralni razvoj, a 5 drugih projekata su uključena u šumarstvo. Norveška finansira 25 projekata manjeg obima, od kojih se većina bavi poljoprivredom i ruralnim razvojem, šumarstvom a neki od projekata su neraspoređeni.

7.2.3 ZRP prema modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012.-2013.

Modalitet pomoći	Finansiranje				Ukupno s	
	2012		2013		Stvarne obaveze	Stvarne isplate
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate		
Kapitalne investicije	0	0	699,250	139,850	699,250	139,850
Projekat (PRO)	24,670,730	7,954,161	15,286,069	9,792,996	39,956,799	17,747,157
Tehnička saradnja/pomoć	3,237,771	7,879,288	4,815,716	5,677,336	8,053,488	13,556,624
UKUPNO	27,908,502	15,833,449	20,801,035	15,610,182	48,709,536	31,443,631

Tabela 12. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG za PRR, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

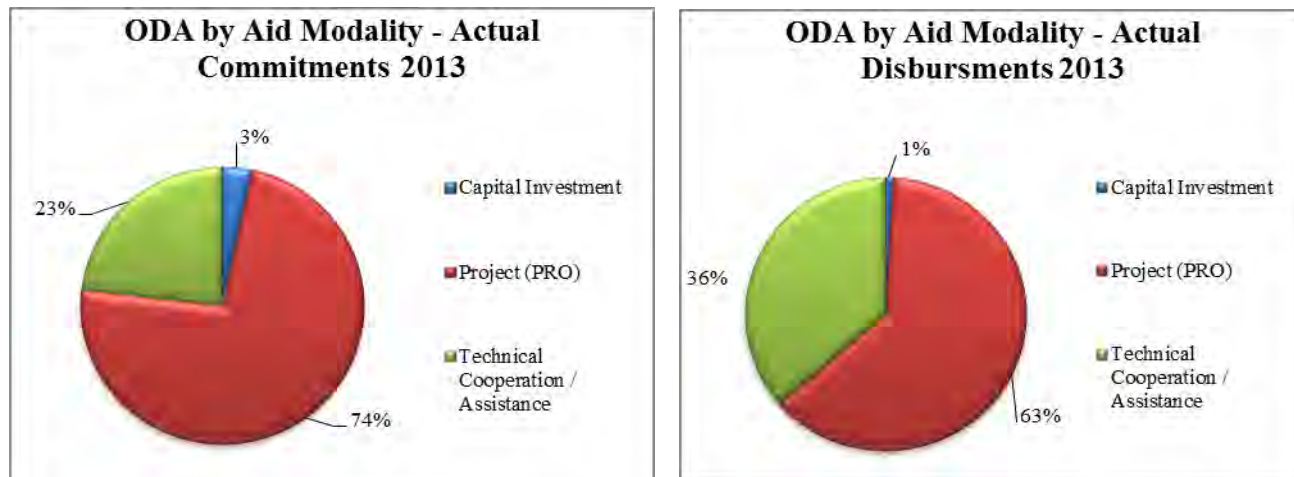

Grafikon 29. ZRP prema modalitetu pomoći SRG za PRR, stvarne obaveze i isplate za 2012, PUP

U SRG za poljoprivredu i ruralni razvoj dva modaliteta pomoći su korišćena u 2012., projekti i tehnička saradnja. U vremenskom periodu od januara do decembra 2012., na osnovu stvarnih isplata, ukupno 7,9 miliona evra je isplaćeno za projekte (95 projekata) i 7,8 miliona (22 projekta) za tehničku saradnju/pomoć. Kao što se vidi na grafikonu 29, u 2012., na osnovu stvarnih obaveza, 88% cele podrške je namenjeno preko TS/TA, a 12% preko PRO. Međutim,

procenat se promenio sa stvarnim isplaćenim sredstvima, čineći 50% projekata, a tehničku saradnju/pomoć takođe 50%.

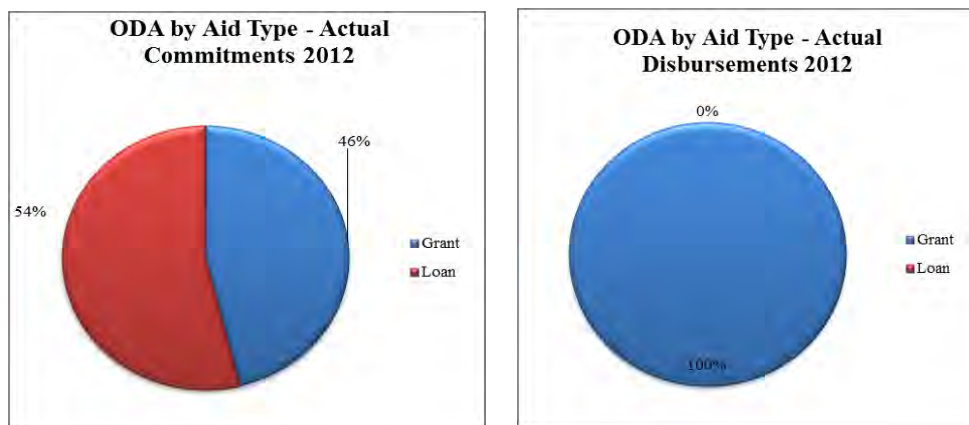
Grafikon 30. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG za PRR, stvarne obaveze i isplate 2013, PUP

Kao što se vidi u grafikonu 30, u 2013. je, prema stvarnim obavezama, 74% cele podrške je namenjena preko PRO i 23% preko TS/TA i samo 3% za Kapitalne investicije. Ipak procenti su se izmenili kod stvarnih isplata, čineći 63% PRO, 36% od svih aktivnosti donatora su korišćeni za TS/TA, gde je 1% kanalisano kroz Kapitalne investicije.

7.2.4 ZRP prema vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012.-2013.

Vrsta pomoći	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013			
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Subvencija	12,873,169	15,833,449	20,801,035	15,610,182	33,674,203	31,443,631
Pozajmica	15,035,333	0	0	0	15,035,333	0
UKUPNO	27,908,502	15,833,449	20,801,035	15,610,182	48,709,536	31,443,631

Tabela 13. ZRP prema vrsti pomoći u SRG za PRR, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

Grafikon 31. ZRP prema vrsti pomoći u SRG za PRR, stvarne obaveze i isplate 2012., PUP

U roku od januara 2012. do decembra 2012. u skladu sa stvarnim obavezama, ukupno 15 miliona evra je namenjeno za pozajmice i 12,8 miliona za subvencije. Kao što se vidi u grafikonu 31, u 2012. je, na osnovu stvarnih obaveza 54% cele podrške namenjeno je putem pozajmica, a 46 % kroz subvencije. Međutim, procenti imaju drastičnu promenu u stvarnoj isplati, gde je subvencija bilo u iznosu od 100%. Što se tiče godine 2012., u ovoj godini je bilo samo subvencija, gde je 20,8 miliona evra namenjeno, a samo 15,6 miliona stvarno isplaćeno.

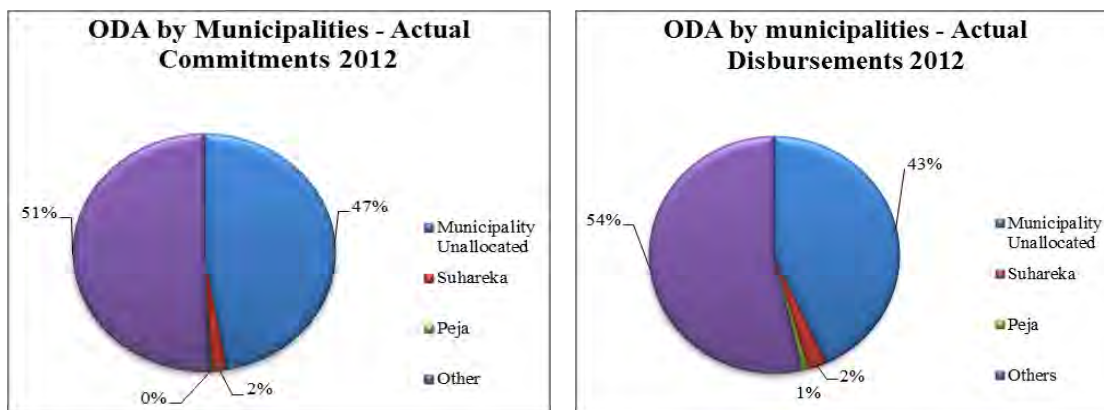
7.2.5 ZRP po opštinama, obaveze i isplate za 2012 - 2013

Opština	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne obaveze	Stvarne isplate
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate		
Dečani	156,201	211,788	43,208	22,536	199,410	234,323
Dragaš	0	192,800	0	120,000	0	312,800
Kosovo Polje	6,305	6,314	0	0	6,305	6,314
Đakovica	156,201	211,788	43,208	22,536	199,410	234,323
Gnjilane	0	187,000	0	160,000	0	347,000
Gračanica	15,071	15,058	9,300	9,300	24,371	24,358
Istok	156,201	159,238	43,208	22,536	199,410	181,773
Junik	0	52,550	0	0	0	52,550
Kamenica	0	93,500	0	80,000	0	173,500
Klina	0	0	0	0	0	0
Leposavić	12,938	13,137	427,771	148,223	440,709	161,360
Lipljan	0	0	0	0	0	0
Mališevo	0	0	0	0	0	0
Mitrovica	23,064	116,188	0	22,582	23,064	138,769
Opština-Neraspoređena	26,108,713	13,116,692	18,956,553	13,224,208	45,065,266	26,340,900
Severna Mitrovica	0	31,020	381,293	7,527	381,293	38,547
Obilić	20,646	20,572	0	0	20,646	20,572
Peć	171,108	234,794	43,208	22,536	214,317	257,330

Prizren	30,004	187,000	0	189,704	30,004	376,704
Orahovac	24,987	10,000	-	14,987	24,987	24,987
Štrpce	0	93,500	0	80,000	0	173,500
Štimlje	0	0	0	0	0	0
Srbica	0	0	0	0	0	0
Suva Reka	1,027,062	740,263	0	1,027,924	1,027,062	1,768,187
Vitina	0	140,250	0	120,000	0	260,250
Vučitrn	0	0	0	0	0	0
Zubin Potok	0	0	421,974	315,585	421,974	315,585
Zvečan	0	0	431,312	0	431,312	0
UKUPNO	27,908,502	15,833,449	20,801,035	15,610,182	48,709,536	31,443,631

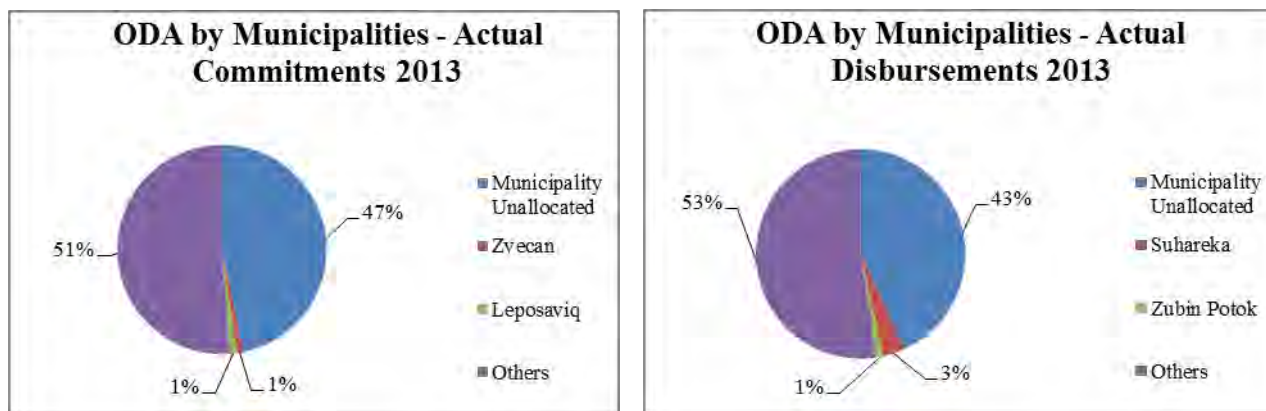
Tabela 14. ZRP po opštinama u SRG za PRR, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

Od 2012 do 2013, donor donatorske aktivnosti su se proširile po mnogim opštinama, međutim, glavne donatorske aktivnosti su bile fokusirane u Suvoj Reci (1.7 miliona evra), Prizren (376,704 evra), Gnjilane (347,000 evra), Zubin Potok (315,585 evra), Dragaš (312,800 evra), međutim većina aktivnosti su specificirane pod Opština-Neraspoređena (26.3 miliona evra).

Grafikon 32. ZRP po opštinama u SRG za PRR, stvarne obaveze i isplate 2012., PUP

Opština koja je imala najviše koristi od donatorske aktivnosti u sektoru poljoprivrede, na osnovu stvarne isplate za 2012 je Opština-Neraspoređena sa 43% (sa ukupno 13.1 miliona evra) od ukupnog budžeta, sa ostalima (sa ukupno 45 % ili 16,3 miliona evra) i Suva Reka 2% (sa ukupno 740,263 evra), Peć 1% (sa ukupno 234,794 evra).

Grafikon 33. ZRP po opštinama u SRG za PRR, stvarne obaveze i isplate 2013., PUP

Opština koja je imala najviše koristi od donatorske aktivnosti u sektoru poljoprivrede i ruralnog razvoja, na osnovu stvarne isplate za 2012 je Opština-Neraspoređena sa 47% (sa ukupno 13,2 miliona evra) od ukupnog budžeta, sa ostalima 53% (sa ukupno evra 16,1 miliona evra) i Suva Reka 3% (sa ukupno 1 milionom evra), Zubin Potok sa 1% (u ukupnom iznosu od 315,585 evra). Opštine koje su imale manje donacija su: Orahovac (14,987 evra), Obilić (20,572 evra) i Severna Mitrovica (7.527 evra).

Da sumiramo, kao što se može videti na slici 32 i slici 33, većina donatorskih aktivnosti za sektor poljoprivrede bili su neraspoređeni u PUP-u. U predstojećem PUP procesu potvrđivanja podataka kvartala, donatorske agencije se savetuju da potvrde svoje projekte u pravom regionu drugih aktivnosti, tako da imaju odgovarajuće i precizne rezultate .

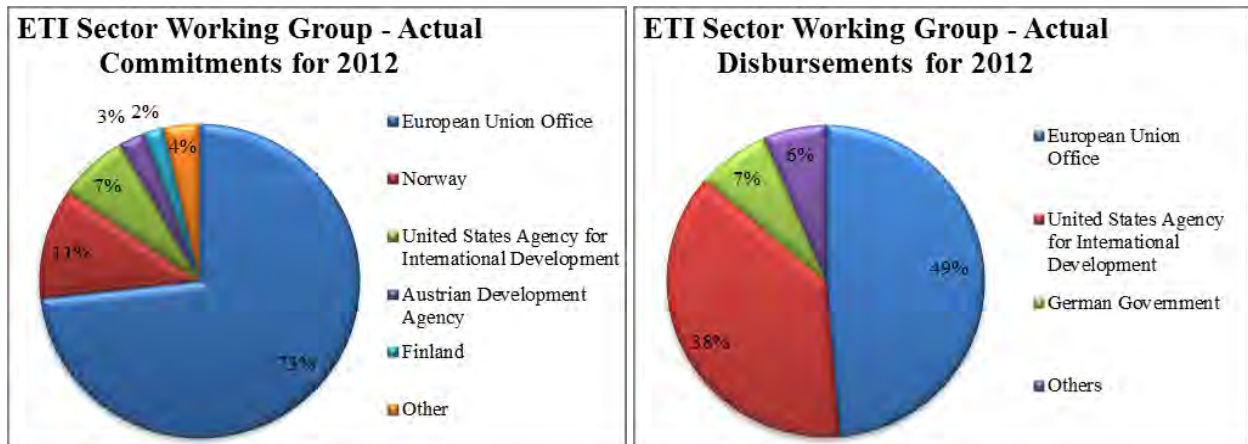
7.3 Privreda, trgovina i industrija

Prema šemi sektorske radne grupe Vlade Kosova, u podršci privredi, trgovini i industriji (PTI) razvrstani podaci prikazani na tabeli 15, pokazuju da su donatori obezbedili značajnu količinu novca u periodu 2012-2013, odnosno sa ukupnim isplatama od 29,4 miliona evra u 2012. i ukupnu isplatu od 27,9 miliona evra u 2013., izražavajući blago smanjenje isplaćenog novca tokom 2013. Dok razlika između ukupnih obaveza i isplata u toku ovog perioda iznosi 22,8 miliona evra.

Donatorska agencija	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne obaveze	Stvarne isplate
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate		
Austrijska agencija za razvoj	842,400	336,200	0	286,800	842,400	623,000
Odeljenje za međunarodni razvoj	0	220,679	0	0	0	220,679
Kancelarija Evropske unije	23,402,639	14,307,790	41,006,341	14,493,081	64,408,980	28,800,871
Finska	634,708	173,465	585,315	752,308	1,220,023	925,773
Vlada Nemačke	0	2,161,784	2,039,622	3,499,622	2,039,622	5,661,406
Vlada Japana	142,674	197,632	141,142	90,198	283,816	287,831
Vlada Kosova	500,000	0	0	1,705,320	500,000	1,705,320
Ministarstvo za trgovinu i industriju	150,000	150,000	0	0	150,000	150,000
Norveška	3,661,345	426,645	2,407,946	120,049	6,069,291	546,694
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju	220,000	234,542	653,648	647,721	873,648	882,262
Švajcarski državni sekretarijat za ekonomska pitanja	0	0	754,205	754,205	754,205	754,205
Turska agencija za saradnju i koordinaciju	60,666	56,840	0	0	60,666	56,840
Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i severne Irske	0	14,820	18,503	136,595	18,503	151,415
Program za razvoj Ujedinjenih nacija	83,340	77,097	227,944	195,675	311,284	272,772

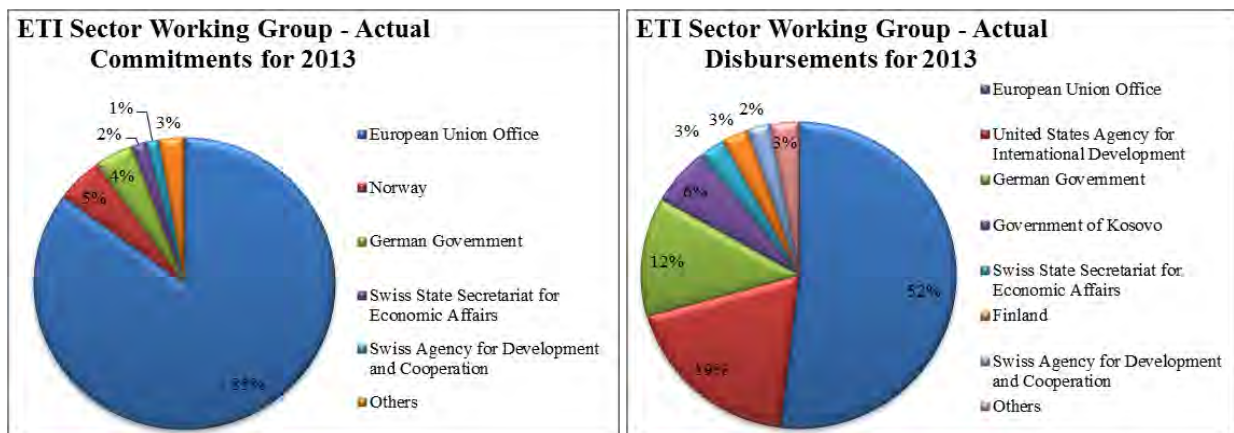
Američka agencija za međunarodni razvoj	2,271,614	11,038,338	344,995	5,235,423	2,616,609	16,273,761
UKUPNO	31,969,385	29,395,831	48,179,661	27,916,996	80,149,046	57,312,827

Tabela 15. ZRP prema donatorskoj agenciji u SRG za PTI, obaveze i isplate za period 2012-2013

Grafikon 34. ZRP prema donatorskoj agenciji u SRG za PTI, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2012., PUP

Kao što se vidi na slici 34, Kancelarija Evropske unije je naveden kao prvi donator, koja se obavezala na 32 miliona evra. Drugi donator prema stvarnim obavezama je Norveška sa 23.4 miliona evra dok na slici 45 naveden pod Ostalima, jer prema stvarnim isplatama agencija je isplatila manje (samo 426,645 evra). S druge strane, Kancelarija Evropske unije se obavezala na više sredstava (32 miliona evra) nego što je u stvari isplatila (29,4 miliona evra), što čini 49% od ukupnog iznosa svih donatora za SRG ekonomije trgovine i industrije.

Grafikon 35. ZRP prema donatorskoj agenciji u SRG za PTI, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2013., PUP

Prema slici 35, najveći donator za godinu 2013. je Evropska Unija, koja je bila jedna od donatorskih agencija koje su se obavezale na više sredstava (48,2 miliona evra), nego što su stvarno isplatili (27,9 miliona evra), što čini 61% od ukupnih iznosa za ceo sektor.

Kao što se vidi na Grafikonima 34 i 35, drastična promena se može videti kod Američke agencije za međunarodni razvoj koja je bila jedna od retkih donatorskih agencija koja je isplatila više sredstava (14,5 miliona evra), nego što su se u stvari obavezali (344.995 evra), što čini 20% od ukupnih iznosa za celi sektor ekonomije trgovine i industrije.

Isti trend se vidi za vladu Nemačke koja se obavezala sa 2 miliona evra, a u stvari je isplatila 3,5 miliona evra. S druge strane, Norveška se obavezala na više sredstava (41 milion evra) nego što su stvarno isplatili (120,049 evra).

7.3.1 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2012.

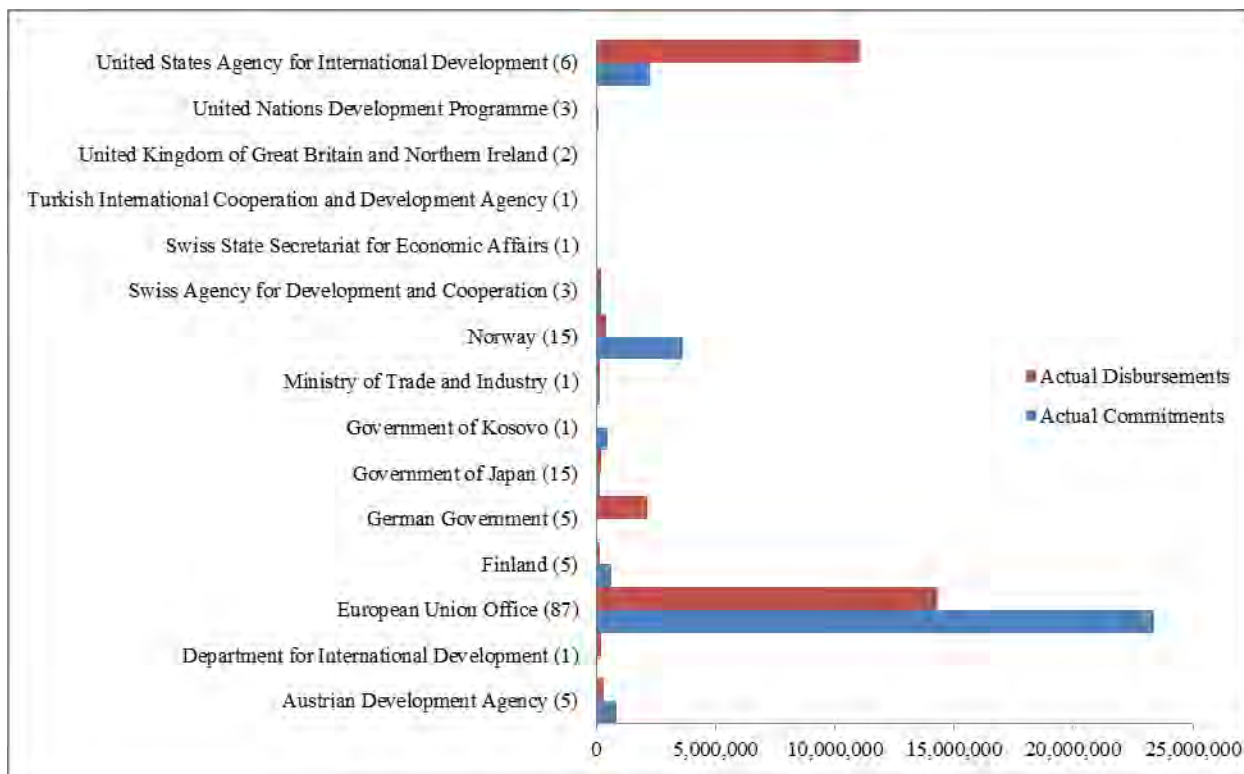
U smislu pomoći uopšte, tokom godine 2012 - 2013 on se stalno smanjio. Kao što možemo videti iz tabele 16, na osnovu stvarnih obaveza za 2012. je oko 31.9 miliona evra; dok je za 2013. namenjeni iznos bio 48,1 miliona evra.

Donatorska agencija	Finansiranje	
	2012	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Austrijska agencija za razvoj (5)	842,400	336,200
Odeljenje za međunarodni razvoj (1)	0	220,679
Kancelarija Evropske unije (87)	23,402,639	14,307,790
Finska (5)	634,708	173,465
Vlada Nemačke (5)	0	2,161,784
Vlada Japana (15)	142,674	197,632
Vlada Kosova (1)	500,000	0
Ministarstvo za trgovinu i industriju (1)	150,000	150,000
Norveška (15)	3,661,345	426,645
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (3)	220,000	234,542
Švajcarski državni sekretarijat za ekonomska pitanja (1)	0	0
Turska agencija za saradnju i koordinaciju (1)	60,666	56,840
Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i severne Irske (2)	0	14,820
Program za razvoj Ujedinjenih nacija (3)	83,340	77,097
Američka agencija za međunarodni razvoj (6)	2,271,614	11,038,338
UKUPNO (145)	31,969,385	29,395,831

Tabela 17. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG za PTI, obaveze i isplate za 2012.

Međutim, ono što treba da se naglasi jeste da je za 2012. godinu iznos novca namenjenog za SRG privrede, trgovine i industrije bio je veći (29,3 miliona evra) nego za godinu 2013 (27,9 miliona evra), što je oko 2,6 miliona evra manje.

Da zaključimo, u obe godine 2012. i 2013. donatori su namenili više novca nego što su stvarno isplatili.

Grafikon 36. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG za PTI, obaveze i isplate za 2012.

Evropska unija pored toga što je najveći donator, ona je takođe finansirala i najveći broj aktivnosti u 2012. i 2013. sa 87 projekata u kojima su većina projekata stavljeni pod podsektorske radne grupe - Neraspoređene (75 projekata) onda drugi podsektor koji je apsorbovao sredstva privatnog razvoja, privatizacija i regionalni ekonomski razvoj (24 projekata)

Drugi najveći donator je USAID sa 6 projekata koji uglavnom spadaju pod podsektor privatnog razvoja privatizacije i regionalnog ekonomskog razvoja. Treći donator je vlada Nemačke sa 5 projekata, gde projekti spadaju pod Ostalim SRG privrede trgovine i industrije (uključuje mineralne i rudarske resurse, politiku finansijskog sektora i podržavanje finansijskih posrednika) i podsektor Radne grupe - Neraspoređene.

AAR, za godine 2012-2013 ima 5 projekata koji se bave razvojem privatnog sektora, privatizacijom i regionalnom privredom. Vlada Japana je finansirala 15 projekata manjeg obima, od kojih se većina bave drugim SRG privrede trgovine i industrije (uključuje mineralne i rudarske resurse, politiku finansijskog sektora i podržavanje finansijskih posrednika), razvoj privatnog sektora, privatizaciju i regionalni ekonomski razvoj, podsektorska radna grupa - Neraspoređena.

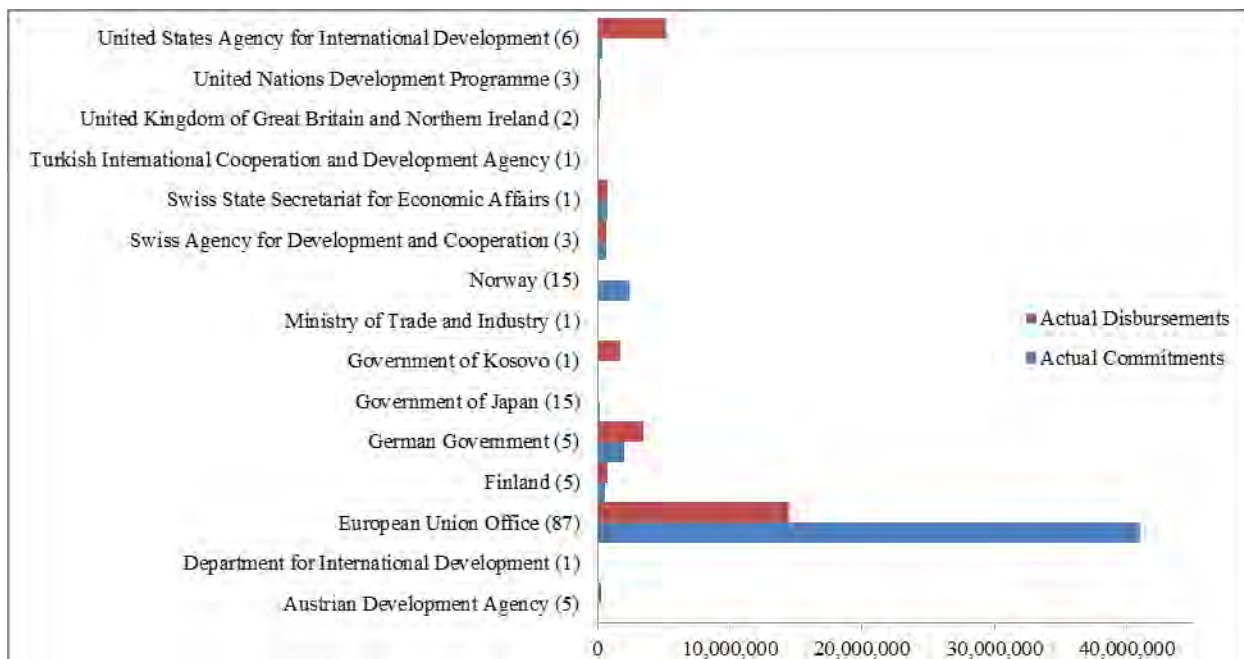
7.3.2 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2013.

Štaviše, u 2013. godini Vlada Kosova ima jedan projekat od 1.7 miliona evra, što je čini jednom od 5 najvećih donatora. Ovaj projekat se bavi razvojem privatnog sektora, privatizacijom, i regionalnim ekonomskim razvojem i raspoređen je po raznim opštinama (Dragaš, Uroševac, Kosovo Polje, Đakovica, Gnjilane, Leposavić, severna Mitrovica, Zubin Potok, Zvečane).

Donatorska agencija	2013	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Austrijska agencija za razvoj (5)	0	286,800
Odeljenje za međunarodni razvoj (1)	0	0
Kancelarija Evropske unije (87)	41,006,341	14,493,081
Finska (5)	585,315	752,308
Vlada Nemačke (5)	2,039,622	3,499,622
Vlada Japana (15)	141,142	90,198
Vlada Kosova (1)	0	1,705,320
Ministarstvo za trgovinu i industriju (1)	0	0
Norveška (15)	2,407,946	120,049
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (3)	653,648	647,721
Švajcarski državni sekretarijat za ekonomska pitanja (1)	754,205	754,205
Turska agencija za saradnju i koordinaciju (1)	0	0
Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i severne Irske (2)	18,503	136,595
Program za razvoj Ujedinjenih Nacija (3)	227,944	195,675
Američka agencija za međunarodni razvoj (6)	344,995	5,235,423
UKUPNO (145)	48,179,661	27,916,996

Tabela 17. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG za PTI, obaveze i isplate 2013. godine.

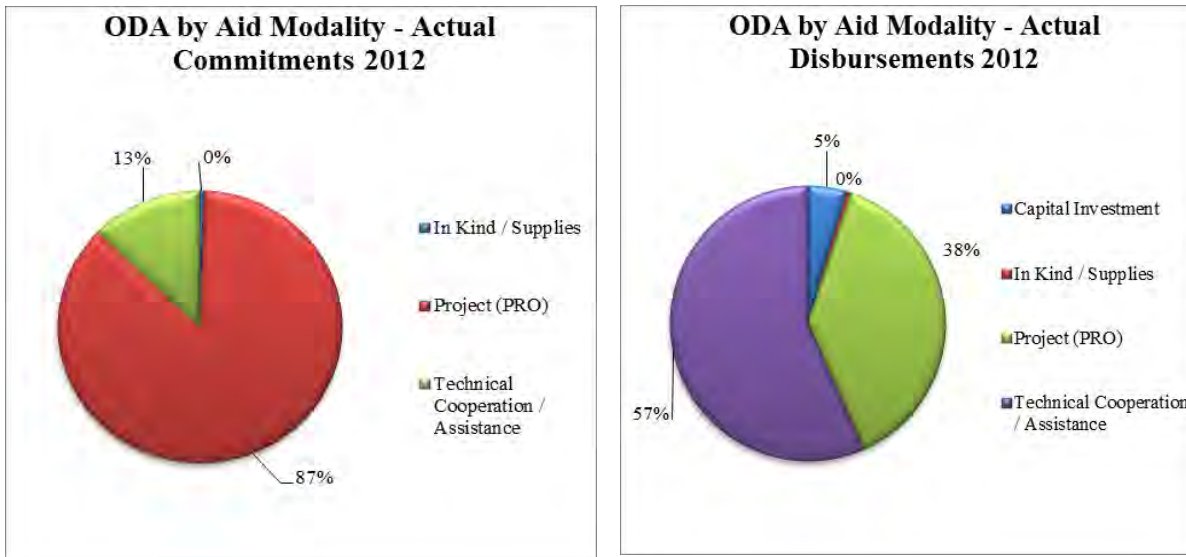
Grafikon 37. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG za PTI, obaveze i isplate za 2013.

7.3.3 ZRP prema modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.

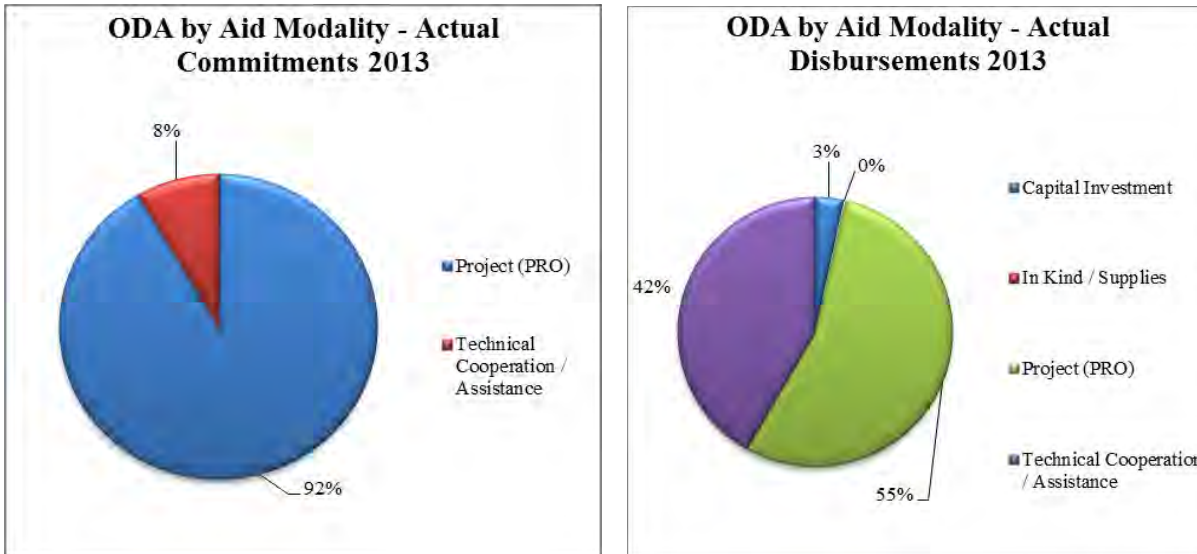
U SRG-u ekonomije, trgovine i industrije, dve vrste modaliteta pomoći koje su korišćene za 2012. godinu su projekti vrste robne razmene/snabdevanja. U periodu od januara 2012. godine do decembra 2012. godine, prema stvarnim isplatama, ukupan iznos od 11. 2 miliona evra je isplaćen za projekte i 150,000 evra za pomoći vrste robne razmene/snabdevanja. Kao što je prikazano u grafikonu 50, u 2012. godine, na osnovu stvarnih obaveza, 88% ukupne podrške je obavezano kroz projekte i 13% kroz vrste robne razmene/snabdevanja. Međutim, stope variraju na dramatičan način sa fondovima stvarnih isplata, čineći projekte 38% i tehničku saradnju/pomoć 57% i kapitalne investicije 5%.

Modalitet pomoći	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne obaveze	Stvarne isplate
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate		
Kapitalne investicije	0	1,339,941	0	576,687	0	1,916,628
Robna razmena/ snabdevanja	150,000	150,000	0	0	150,000	150,000
Projekat (PRO)	27,752,273	11,248,006	44,121,651	20,101,086	71,873,924	31,349,091
Tehnička saradnja /tehnička pomoć	4,067,112	16,657,885	4,058,010	7,239,223	8,125,123	23,897,108
UKUPNO	31,969,385	29,395,831	48,179,661	27,916,996	80,149,046	57,312,827

Tabela 18. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG za PTI, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

Grafikon 38. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG za PTI, stvarne obaveze i isplate za 2012., PMP

Grafikon 39. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG za PTI, stvarne obaveze i isplate za 2013., PUP

Kao što je prikazao u slici 51, u 2013. godini, prema stvarnim obavezama 92% ukupne pomoći izvršeno je kroz projekte i 8% kroz tehničku saradnju/tehniku pomoć. Međutim, procenti variraju sa stvarnim isplatama čineći projekte 55%, 42% ukupnih aktivnosti donatora su korišćeni za tehničku saradnju/tehničku pomoć, dok 3% su kanalisana kroz kapitalne investicije.

7.3.4 ZRP prema vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.

Vrsta pomoći	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013			
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Subvencija	31,969,385	29,395,831	48,179,661	27,916,996	80,149,046	57,312,827
UKUPNO	31,969,385	29,395,831	48,179,661	27,916,996	80,149,046	57,312,827

Tabela 19. ZRP prema vrsti pomoći u SRG za PTI, obaveze i isplate za 2012. i 2013. godinu

U vremenskom periodu od januara 2012. godine do decembra 2012. godine, prema stvarnim obavezama, ukupan iznos od 31.9 milion evra su namenjena za subvencije, ali su u stvari isplaćena samo 29.3 miliona evra. Isti trend je korišćen i za 2013. godinu gde su više sredstava namenjena nego što su isplaćena. Da bi sumirali, kao što je prikazano u tabeli 19. za obe godine, vrsta pomoći koja je korišćena u ovom sektoru bila je samo subvencije.

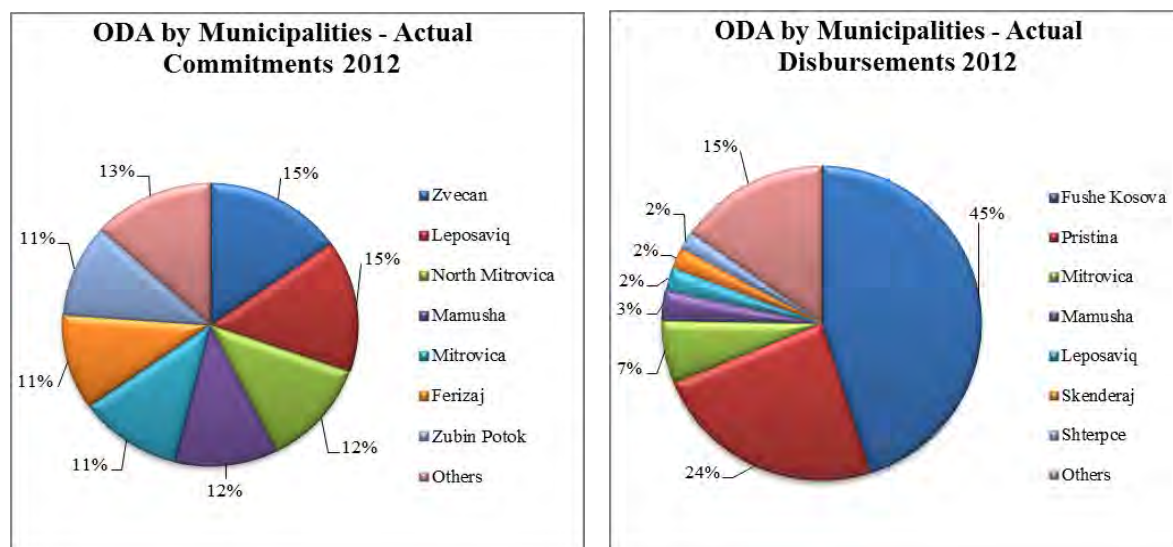
7.3.5 ZRP prema opštinama, obaveze i isplate za 2012-2013.

Opština	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013			
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Dečane	0	0	0	112,727	0	112,727
Dragaš	50,000	149,405	0	527,626	50,000	677,031
Uroševac	250,000	32,518	0	608,356	250,000	640,874
Kosovo Polje	50,000	3,670,696	14,934	534,769	64,934	4,205,465
Đakovica	50,000	149,405	0	527,626	50,000	677,031
Gnjilane	50,000	32,518	12,234	516,249	62,234	548,767
Glogovac	0	0	0	14,848	0	14,848
Gračanica	0	0	0	14,848	0	14,848
Elez Han	0	0	0	14,848	0	14,848
Istog	0	0	2,700	17,098	2,700	17,098
Junik	0	116,887	0	31,118	0	148,005
Kačanik	0	0	0	14,848	0	14,848
Kamenica	0	0	0	14,848	0	14,848
Klina	0	90,106	0	14,848	0	104,954
Klokot	0	46,111	0	4,888	0	50,999
Leposavić	347,225	193,866	0	314,128	347,225	507,994
Lipljane	26,394	26,393	0	14,848	26,394	41,242
Mališevo	0	0	0	14,848	0	14,848
Mamuša	260,880	249,483	0	40,663	260,880	290,146
Mitrovica	260,617	529,121	194,042	436,459	454,659	965,580
Severna Mitrovica	279,114	53,842	501,270	877,875	780,384	931,717
Novo Brdo	0	46,111	1,000,000	19,736	1,000,000	65,848
Obilić	0	90,106	12,234	19,742	12,234	109,848

Parteš	0	0	0	14,848	0	14,848
Peć	8,176	127,201	0	70,262	8,176	197,463
Podujevo	0	0	12,234	19,742	12,234	19,742
Priština	15,069	1,934,331	5,400	560,976	20,469	2,495,307
Prizren	0	14,692	0	45,568	0	60,260
Orahovac	0	14,692	0	14,848	0	29,540
Ranilug	0	46,111	0	4,888	0	50,999
Štrpce	0	156,122	10,078	45,050	10,078	201,173
Štimlje	0	0	0	14,848	0	14,848
Srbica	27,183	174,079	0	153,273	27,183	327,351
Suva Reka	0	124,703	0	25,212	0	149,915
Vitina	0	0	0	9,899	0	9,899
Vučitrn	27,183	0	12,234	39,873	39,417	39,873
Zubin Potok	243,505	6,504	381,722	351,974	625,227	358,478
Zvečane	349,715	112,650	83,161	208,562	432,876	321,212
UKUPNO	2,295,061	8,187,652	2,242,241	6,287,673	4,537,302	14,475,325

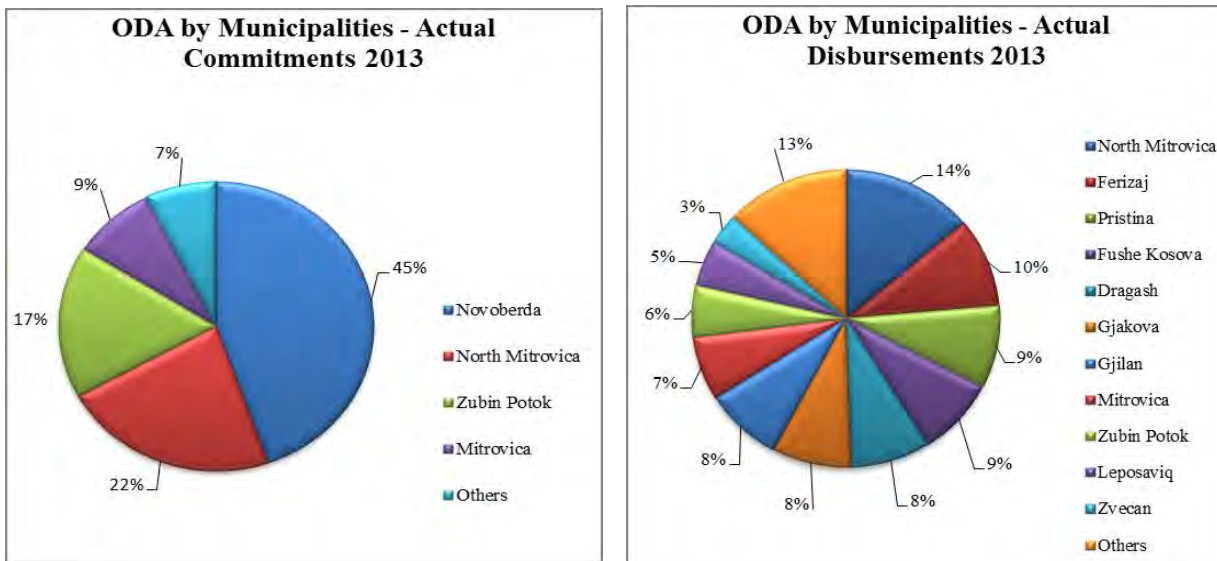
Tabela 20. ZRP prema opštinama u SRG za PTI, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

Od 2012. godine do 2013. godine, donatorske aktivnosti su raspodeljene u mnogim opštinama, međutim, na osnovu stvarnih isplata opštine koje su apsorbirale najviše u SRG u ekonomiji, trgovini i industriji tokom ovih dve godine bile su Kosovo Polje (4.2 miliona evra), Priština (2.4 miliona evra), Mitrovica (965,580 evra), severna Mitrovica (931,717 evra), Dragaš (677,031 evra), Đakovica (677,031 evra) itd.

Grafikon 40. ZRP prema opštinama SRG za PTI, stvarne obaveze i isplate za 2012., PUP

Opštine koje su imale najviše koristi od donatorskih aktivnosti u SRG u ekonomiji, trgovini i industriji, na osnovu stvarnih isplata za 2012. godinu, bile su Kosovo Polje sa 45% (sa ukupnim iznosom od 3.6 miliona evra) sa ukupnog budžeta, 24% donatorskih aktivnosti su fokusirana u Prištini (1.9 miliona evra), sa ostalima u ukupnom iznosu od 15% (1.2 miliona evra), zatim u Mitrovici sa 7% (529,121 evra), Mamuši 3% (249,483 evra) i sa 2% Leposaviću, Srbici, Štrpcu (524,067 evra).

Grafikon 41. ZRP prema opštinama u SRG za PTI, stvarne obaveze i isplate u 2013., PUP

Opština koja je pridobila najviše od aktivnosti donatora u sektoru privrede, trgovine i industrije, na osnovu stvarnih isplata za 2013. godinu, tri opštine koje su najviše apsorbirale sredstva bila su: severna Mitrovica sa 14% (sa ukupnim iznosom od 877,870 evra) od ukupnog budžeta, Uroševac sa 13% (sa ukupnim iznosom od 608,356 evra) i Priština 10% (sa ukupnim iznosom 506,976 evra), opština koja je najmanje dobila je Ranilug (4,888 evra).

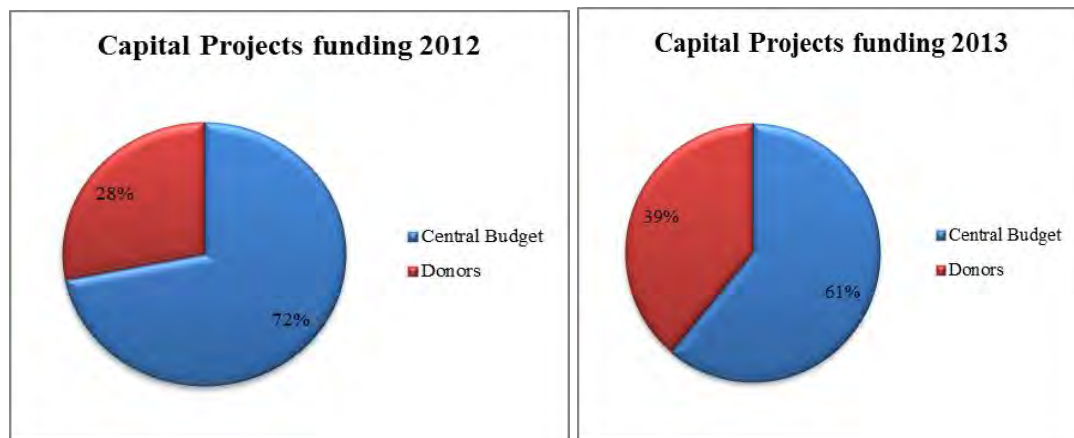
7.4 Životna sredina

Kapitalni projekti na Kosovu za sektor životne sredine za 2012. i 2013. godinu finansirani su od strane Centralnog budžeta Kosova sa udelom od 67%, sa 103,730,000 evra isplata i Donatorska Zajednica sa udelom od 33%, sa 50,292,397 evra isplata.

Za 2012. godinu, finansiranje za kapitalne projekte vršeno je uglavnom od strane Centralnog budžeta Kosova sa udelom od 72% sa isplaćenih 64,380,000 evra i 28% su pokrivena od strane Donatorske Zajednice sa isplaćenih 25,195,536 evra (vidi sliku 42). Međutim, fokus finansiranja Centralnog budžeta Kosova bio je u pod-sektoru planiranja prostora, stanovanja i izgradnje sa 59,765,000 evra, donatori su se fokusirali u pod-sektoru zaštite životne sredine i kanalizacije sa 13,374,150 evra.

Za 2013. godinu, može se primetiti više jednako finansiranje za kapitalne projekte koji su sa 61% finansirani od strane Centralnog budžeta sa isplaćenih 39,350,000 evra i preostalih 39% pokrivena su od strane donatorske Zajednice sa isplaćenih 25,096,860 evra (vidi grafikom 52). Fokus Vlade nastavlja je da bude pod-sektor prostornog planiranja, stanovanja i izgradnje sa 39,350,000 evra, isto važi i za Donatorsku Zajednicu sa pod-sektorom zaštite životne sredine i kanalizacije sa isplaćenih 19,571,857 evra.

Kapitalni projekti pod-sektora javnog zdravlja, za 2012. godinu, najviše su finansirani od strane Donatorske Zajednice sa jednim udelom od 97% sa isplaćenim 9,887,893 evra u 2012., ostavivši udeo od 3% sa 300,000 evra isplata pokrivenih od strane Centralnog budžeta. Za 2013. godinu, Donatorska Zajednica je finansirala 88% kapitalnih projekata sa jednim iznosom od 2,460,912 evra, dok su 12% pokrivena od strane centralnog budžeta u iznosu od 330,000 evra.

Grafikon 42. Finansiranje kapitalnih projekata za 2012. i 2013.

Dok je finansiranje za kapitalne projekte od strane Donatorske Zajednice bilo relativno isto tokom 2012. i 2013. godine, sa padom od samo 0.4% u 2013. godini, finansiranje za kapitalne projekte od strane Centralnog budžeta bilo je u padu od 39% za 2013. u odnosu na 2012. godinu.

Ovaj drastičan pad proistekao je uglavnom kao rezultat smanjenja finansiranja u pod-sektoru prostornog planiranja, stanovanja i izgradnje za stambene projekte i projekte eksproprijacije.

Glavni ciljevi za podsektor zaštite životne sredine i tretmana otpadnih voda mogu se naći u Strategiji zaštite životne sredine na Kosovu za 2011-2020 i Nacionalni akcioni plan životne sredine za 2011-2021. Postavljena su tri glavna cilja: jačanje sistema upravljanja životnom sredinom; investicije u kritički problematične oblasti; podizanje informisanja i svesti. U Dokumentu nacionalne strategije, pažnja se daje za nastavak stranih investicija u sektoru životne sredine, sa naglaskom na mreže pijaće vode i otpadnih voda, koje su deo drugog cilja u Nacionalnoj strategiji i Akcioni plan.

Glavni ciljevi za podsektor javnog zdravlja za prethodne godine mogu se naći u Strategiji sektora za zdravstvo 2010-2014. Nova strategija je u izradi i biće objavljena tokom 2014. godine. U prethodnoj Strategiji, ciljevi nisu direktno adresirali potrebe javnog zdravlja kao nadležnosti Nacionalnog instituta za javno zdravlje na Kosovu, međutim, prva dva cilja: smanjenje stope morbiditeta i smrtnosti i poboljšanje upravljanja postojećim resursima i kvalitetom usluga, dotiču zabrinutost za sektora javnog zdravstva. U novoj strategiji jedan od glavnih ciljeva će biti zdravstvena zaštita i poboljšanje gde se predviđaju niz aktivnosti, sa ciljem razvoja promocije zdravstvenih aktivnosti, usvajanje standarda globalnog plana za prevenciju i kontrolu nezaraznih bolesti 2013 - 2020, i implementaciju programa "promocija zdravlja u školi". Više specifičnih ciljeva se mogu naći u Akcionom planu 2014-2020 Nacionalnog instituta za javno zdravlje na Kosovu koji imaju krajnji cilj poboljšanje javnog zdravlja i kvaliteta usluga.

Za podsektor prostornog planiranja, stanovanja i izgradnje, još nije izrađena strategija. Njihov glavni fokus tokom godina 2012-2013 bio je u izradi novih zakona kao što je Zakon o i izgradnji 2012/04-L-110; Zakon o prostornom planiranju 2012/04-L-174; Zakon za inspektorat životne sredine, voda, prirode, prostornog planiranja i izgradnje 2012/04-L-175; Zakon o građevinskim proizvodima 2012/04-L-181; Zakon o tretiranju izgradnje bez dozvole 2013/04-L-188; i Zakon o izmenama i dopunama Zakona br 04-L-061 o prodaji stanova za koje postoji stanarsko pravo 2013/04-L-247;

U srednjoročnom okviru rashoda 2014-2016, dva cilja postavljena od strane Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja spadaju u podsektor za prostorno planiranje, stanovanje i izgradnju: Jačanje prostornog planiranja, stanovanje, izgradnja i upravljanje zemljištem i razvoj katastra; i eksproprijacija.

7.4.1 ZRP od strane donatora, obaveze i isplate za 2012-2013

Ne postoji relevantna razlika u iznosu donacija datih za sektor životne sredine za godine 2012. i 2013., međutim, vidljiv je veliki raskorak između namenjenih iznosa i isplaćenih iznosa tokom obe godine, gde stvarne isplate čine manje od 50% od stvarnih obaveza preuzetih od strane donatorske zajednice, sa cifrom za ukupan iznos obaveza za period 2012-2013 od 122,5 miliona evra, i za ukupan iznos isplata za period 2012-2013 sa cifrom od 55,2 miliona evra (Tabela 21).

Najveći donatori za 2012 godinu su Kancelarija Evropske unije sa isplaćenih 5,6 miliona evra, zatim Luksemburg sa isplaćenih 5 miliona evra i Američka agencija za međunarodni razvoj sa isplaćenih 3,6 miliona evra (grafikon 43).

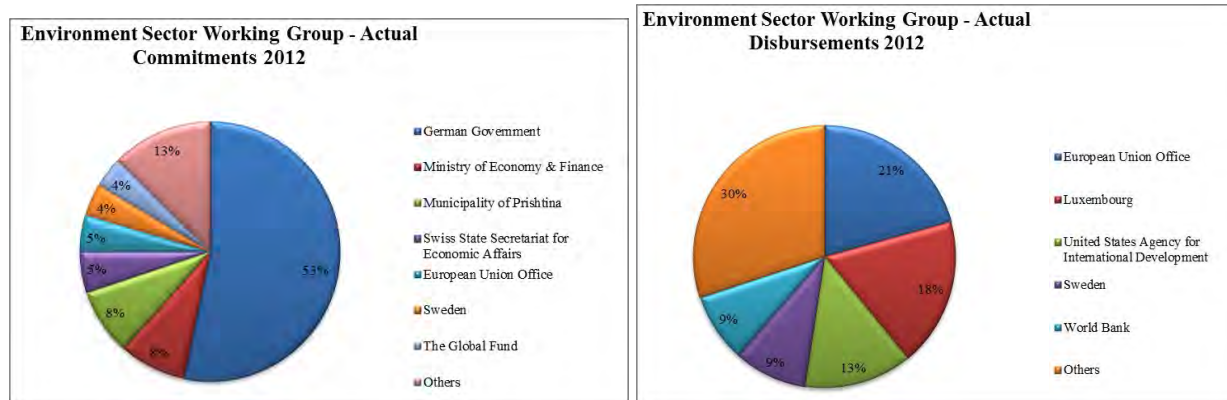
Najveći donatori za godinu 2013. su vlada nemačke sa isplaćenih 6.1 miliona evra, zatim Kancelarija Evropske unije sa isplaćenih 5,2 miliona evra i Luksemburg sa isplaćenih 2,5 miliona evra (grafikon 44).

Donatorska agencija	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne obaveze	Stvarne isplate
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate		
Kancelarija Evropske unije	2,747,871	5,645,036	8,712,501	5,202,199	11,460,372	10,847,234
Luksemburg	479,560	5,010,892	2,472,161	2,547,816	2,951,720	7,558,708
Vlada Nemačke	32,120,000	1,286,417	0	6,130,637	32,120,000	7,417,054
Američka agencija za međunarodni razvoj	1,090,621	3,646,438	662,564	1,653,768	1,753,185	5,300,206
Švedska	2,414,053	2,462,664	2,791,536	2,517,901	5,205,588	4,980,566
Svetska banka	0	2,310,063	0	1,104,765	0	3,414,828
Švajcarski državni sekretarijat za ekonomska pitanja	3,080,173	1,056,262	3,453,850	2,024,770	6,534,023	3,081,031
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju	1,978,366	1,614,321	1,078,284	1,036,202	3,056,650	2,650,523
Finska	1,101,028	1,100,360	1,103,224	1,079,034	2,204,251	2,179,394
Vlada Kosova	600,000	0	0	2,022,087	600,000	2,022,087
Globalni Fond	2,305,628	1,803,656	1,754,192	0	4,059,820	1,803,656
Vlada Japana	1,059,360	682,650	2,348,745	1,061,414	3,408,105	1,744,064
Savezna kancelarija za migracije Švajcarske	334,790	200,000	750,000	750,000	1,084,790	950,000
Austrijska agencija za razvoj	200,000	1,000	796,290	573,755	996,290	574,755
Norveška	434,464	156,388	176,370	163,643	610,834	320,031
Ambasada Holandije	219,312	221,113	144,207	17,986	363,519	239,099
Program za razvoj Ujedinjenih Nacija	66,964	66,923	97,275	93,379	164,239	160,302
Francuska	0	0	5,000	5,000	5,000	5,000
Svetska Zdravstvena Organizacija	5,141	4,901	42,812	41	47,953	4,942
Austrija	37,529	0	0	0	37,529	0
Evropska Komisija	0	0	7,350,000	0	7,350,000	0
KfW	0	0	23,500,000	0	23,500,000	0
Ministarstvo Finansija i Ekonomije	5,000,000	0	0	0	5,000,000	0

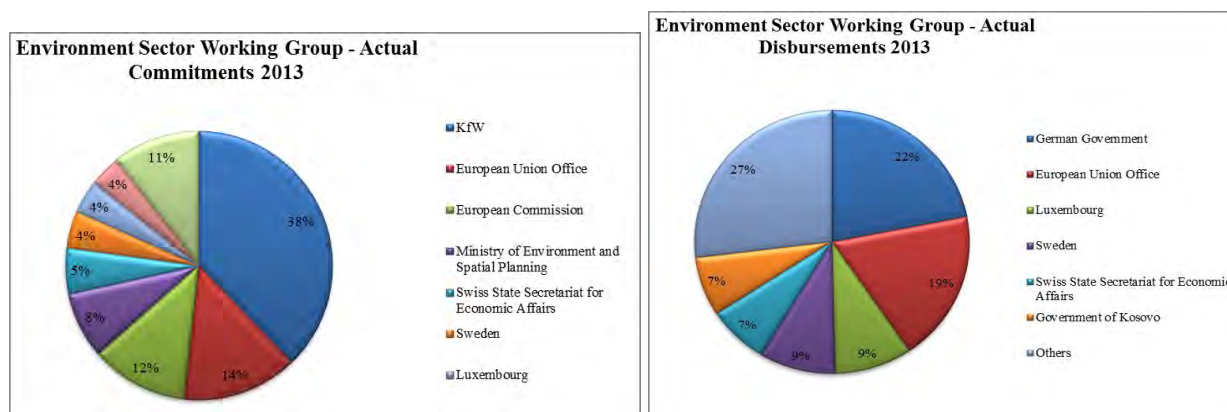

Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja	0	0	5,000,000	0	5,000,000	0
Opština Prištine	5,000,000	0	0	0	5,000,000	0
Red Hat	0	0	8,886	0	8,886	0
TOTAL	60,274,857	27,269,083	62,247,897	27,984,398	122,522,754	55,253,481

Tabela 21. ZRP prema donatorskoj agenciji u SRG životne sredine, obaveze i isplate za period 2012-2013

Grafikon 43. ZRP prema donatorskoj agenciji u SRG životne sredine, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2012., PUP

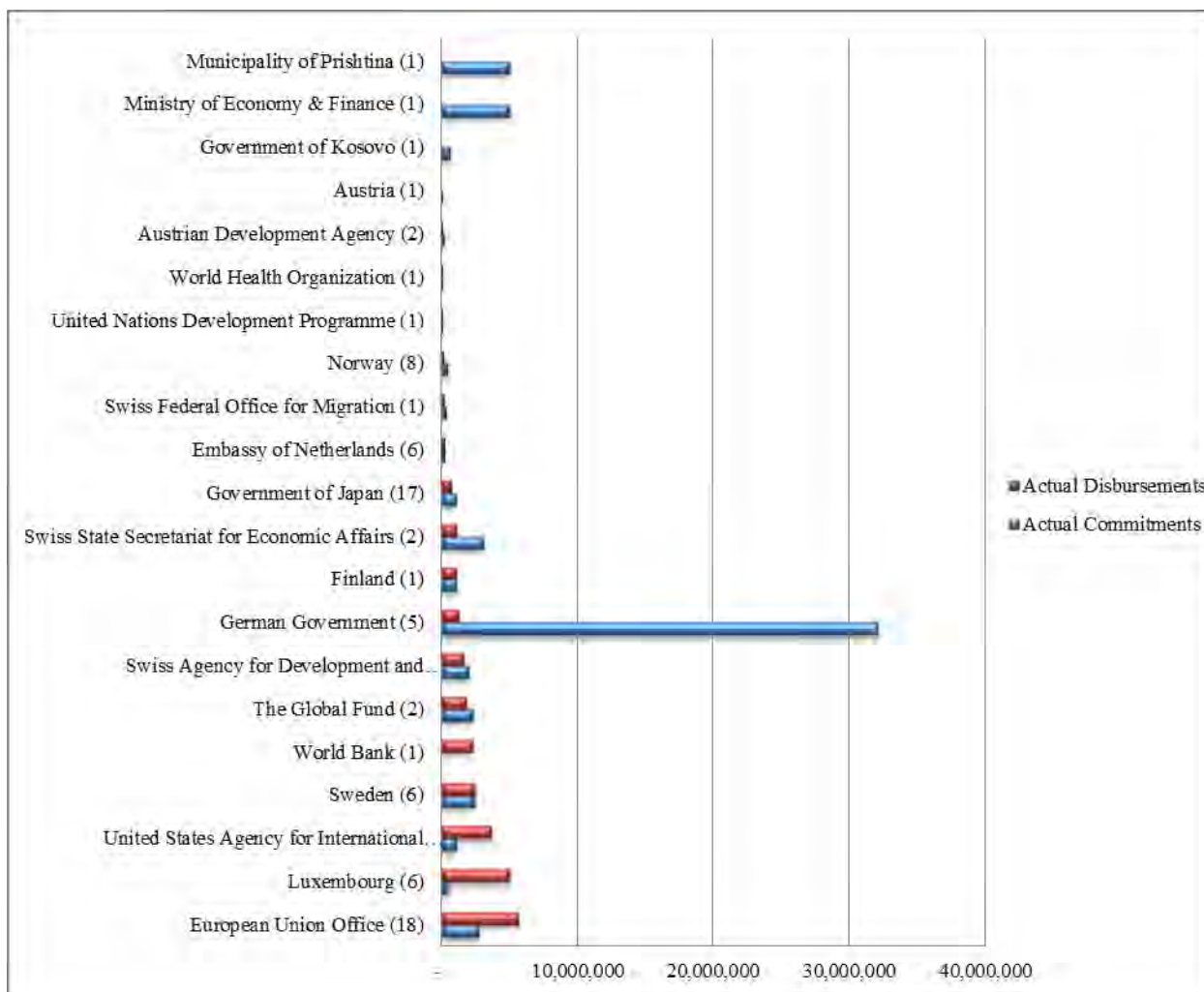
Grafikon 44. ZRP prema donatorskoj agenciji u SRG životne sredine, stvarne obaveze 2013, PUP

7.4.2 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2012.

Donatorska agencija sa najvećim brojem projekata i najvišim isplaćenim iznosom za 2012. je Kancelarija Evropske unije, sa 18 podržanih projekata (Tabela 22, grafikon 45), projekat sa najvećim kapitalom je IPA 2008 - proširenje za preradu vode u Šipolj u Mitrovici u iznosu od 2.7 miliona evra isplaćenih. Drugi najveći donator za 2012., Luksemburg podržao je 6 projekata (Tabela 22, grafikon 45), projekat sa najvećim kapitalom je Voda u Mitrovici u iznosu od 1,7 miliona evra isplaćenih. Američka agencija za međunarodni razvoj, kao treći najveći donator za 2012. podržala je 3 projekta, projekat sa najvećim kapitalom je Program reforme institucionalnog sektora za vodu na Kosovu u iznosu od 2,6 miliona evra isplaćenih.

Donatorska agencija	Finansiranje	
	2012	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Kancelarija Evropske unije (18)	2,747,871	5,645,036
Luksemburg (6)	479,560	5,010,892
Američka agencija za međunarodni razvoj (3)	1,090,621	3,646,438
Švedska (6)	2,414,053	2,462,664
Svetska banka (1)	0	2,310,063
Globalni Fond (2)	2,305,628	1,803,656
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (3)	1,978,366	1,614,321
Vlada Nemačke (5)	32,120,000	1,286,417
Finska (1)	1,101,028	1,100,360
Švajcarski državni sekretarijat za ekonomska pitanja (2)	3,080,173	1,056,262
Vlada Japana (17)	1,059,360	682,650
Ambasada Holandije (6)	219,312	221,113
Savezna kancelarija za migracije Švajcarske (1)	334,790	200,000
Norveška (8)	434,464	156,388
Program za razvoj Ujedinjenih Nacija (1)	66,964	66,923
Svetska Zdravstvena Organizacija (1)	5,141	4,901
Austrijska agencija za razvoj (2)	200,000	1,000
Austrija (1)	37,529	0
Vlada Kosova (1)	600,000	0
Ministarstvo Finansija i Ekonomije (1)	5,000,000	0
Opština Prištine (1)	5,000,000	0
UKUPNO (87)	60,274,857	27,269,083

Tabela 22. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG životne sredine, obaveze i isplate za 2012.

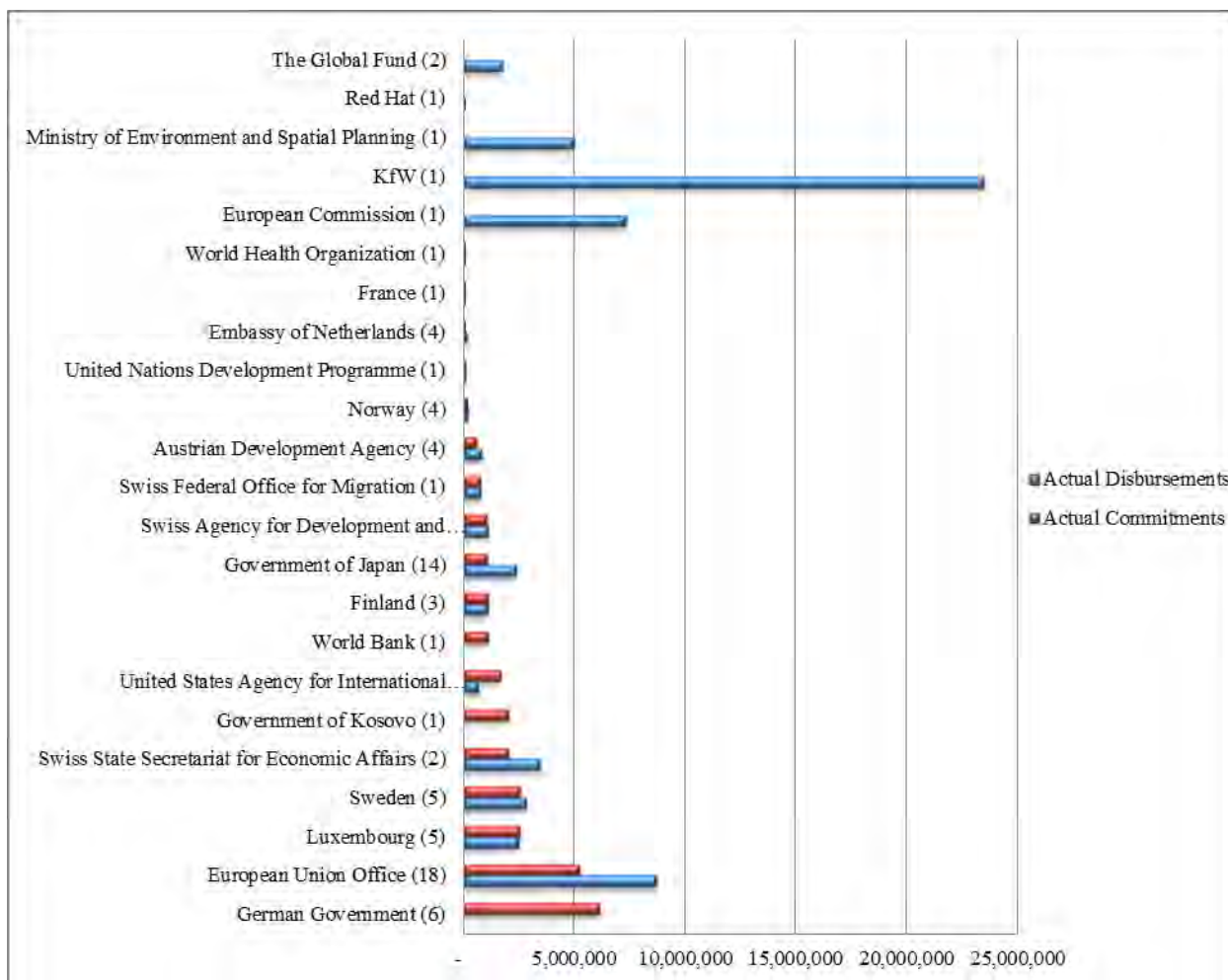
Grafikon 45. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG životne sredine, obaveze i isplate za 2012.

7.4.3 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2013.

Donatorska agencija sa najvećim brojem projekata i najvišim isplaćenim iznosom za 2013. je vlada nemačke, sa 6 podržanih projekata (Tabela 23, grafikon 58), od kojih je projekat sa najvećim kapitalom opštinski vodovod i kanalizacija Prištine, Faza I sa iznosom od 3,6 miliona evra isplaćenih. Drugi najveći donator za 2013, Kancelarija Evropske unije podržala je 18 projekata (vidi tabelu 23, grafikon), projekat sa najvećim kapitalom je proširenje postrojenja za preradu vode u Šipolju, Mitrovica, u iznosu od 2.1 miliona evra isplaćenih. Luksemburg, kao treći najveći donator za 2013, podržao 5 projekata (Tabela 23, grafikon 46), projekat sa najvećim kapitalom je Voda u Mitrovici u iznosu od 1,4 miliona evra isplaćenih.

Donatorska agencija	Finansiranje	
	2013	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Vlada Nemačke (6)	0	6,130,637
Kancelarija Evropske unije (18)	8,712,501	5,202,199
Luksemburg (5)	2,472,161	2,547,816
Švedska (5)	2,791,536	2,517,901
Švajcarski državni sekretarijat za ekonomska pitanja (2)	3,453,850	2,024,770
Vlada Kosova (1)	0	2,022,087
Američka agencija za međunarodni razvoj (3)	662,564	1,653,768
Svetska banka (1)	0	1,104,765
Finska (3)	1,103,224	1,079,034
Vlada Japana (14)	2,348,745	1,061,414
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (4)	1,078,284	1,036,202
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (1)	750,000	750,000
Austrijska agencija za razvoj (4)	796,290	573,755
Norveška (4)	176,370	163,643
Program za razvoj Ujedinjenih nacija (1)	97,275	93,379
Ambasada Holandije (4)	144,207	17,986
Francuska (1)	5,000	5,000
Svetska Zdravstvena Organizacija (1)	42,812	41
Evropska Komisija (1)	7,350,000	0
KfW (1)	23,500,000	0
Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja (1)	5,000,000	0
Red Hat (1)	8,886	0
Globalni Fond (2)	1,754,192	0
UKUPNO (84)	62,247,897	27,984,398

Tabela 23. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG životne sredine, obaveze i isplate za 2013.

Grafikon 46. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG životne sredine, obaveze i isplate za 2013.

7.4.4 ZRP prema modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.

Za godine 2012-2013, najviši procenat donatorske pomoći je kanalan kroz modalitet pomoći tehničke saradnje/pomoći sa 43 projekata i ukupno 20,6 miliona evra isplaćenih (Tabela 24).

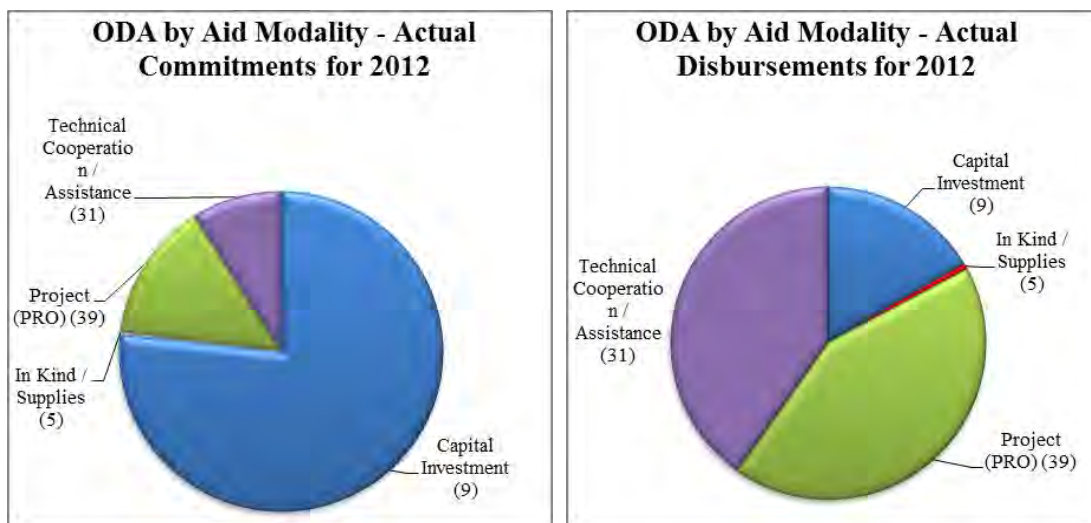
Za 2012., najkorišćeniji modalitet pomoći je Projekat (PRO), sa 39 projekata u celini i 11,6 miliona evra isplaćenih. U 2012. nije finansirana nijedna stipendija (sl. 47).

Za 2013, najkorišćeniji modalitet pomoći je Kapitalna Investicija, sa ukupno 11 projekata i 11,8 miliona evra isplaćenih. Najmanje korišćen modalitet pomoći u 2013. su Stipendije sa jednim projektom i 8,4 miliona evra isplaćenih (grafikon 48).

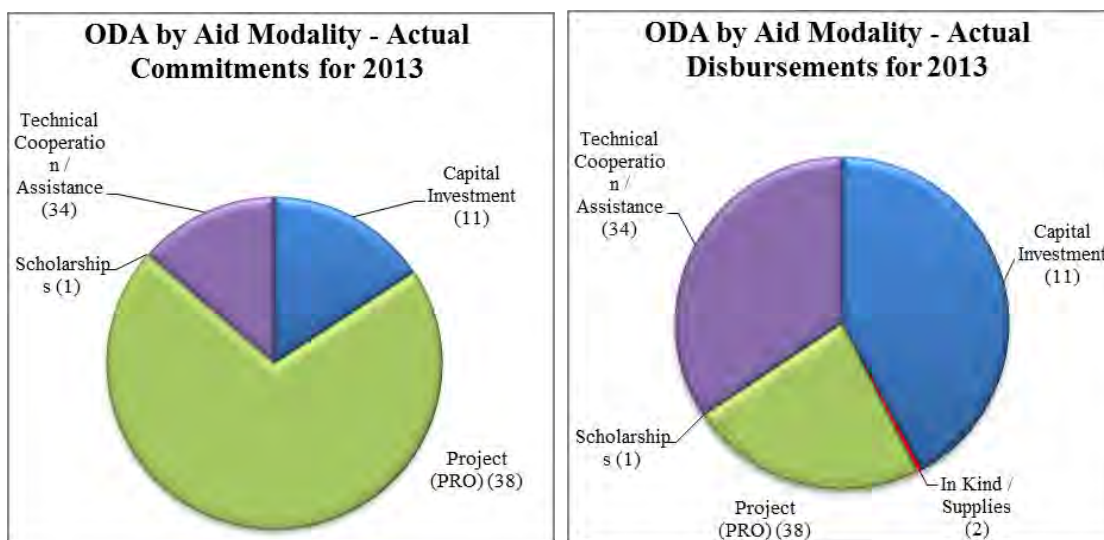
Modalitet pomoći	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne isplate	Stvarne obaveze
	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze		
Kapitalne investicije	4,527,973	46,245,583	11,787,388	9,806,415	16,315,361	56,051,998
Robna razmena / Snaabdevanje	163,945	119,850	119,850	0	283,795	119,850
Projekat (PRO)	11,619,359	8,525,230	6,448,920	43,931,752	18,068,279	52,456,982
Stipendije	0	0	8,400	11,999	8,400	11,999
Tehnička saradnja /tehnička pomoć	10,957,807	5,384,194	9,619,839	8,497,732	20,577,647	13,881,926
UKUPNO	27,269,083	60,274,857	27,984,398	62,247,897	55,253,481	122,522,754

Tabela 24. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG životne sredine, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

* Isti projekti koji su finansirani u 2012. i 2013. izračunati su kao jedan u ukupnom broju projekata.

Grafikon 47. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG životne sredine, stvarne obaveze i isplate za 2012., PUP

Grafikon 48. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG životne sredine, stvarne obaveze i isplate za 2013.

7.4.5 ZRP prema vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.

Za godine 2012-2013., donacije su najviše date u vidu subvencija, sa ukupno 117 projekata i 54,5 miliona evra isplaćenih, dok u vidu pozajmice su date za ukupno 2 projekta i isplaćena su 791,500 evra (vidi tabelu 25.)

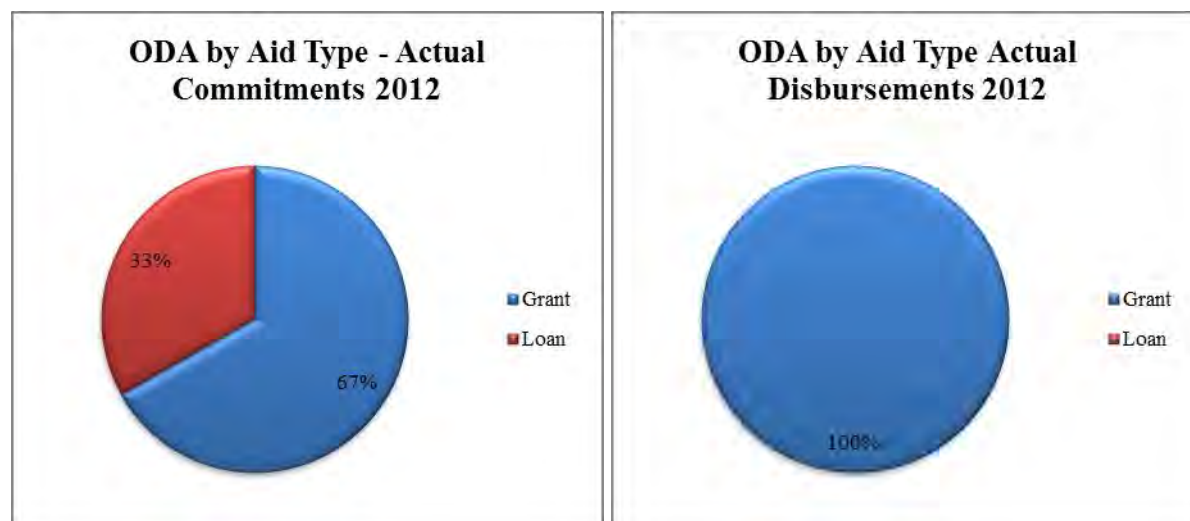
U 2012., oko 27,3 miliona evra je dato u vidu subvencije, za 83 projekata, ali nije bilo isplate u vidu pozajmica (grafikon 49).

U 2013., 27,2 miliona evra je dato u vidu subvencije, za 80 projekata, a 791.500 evra je dato u vidu pozajmice, za 2 projekta (grafikon 50).

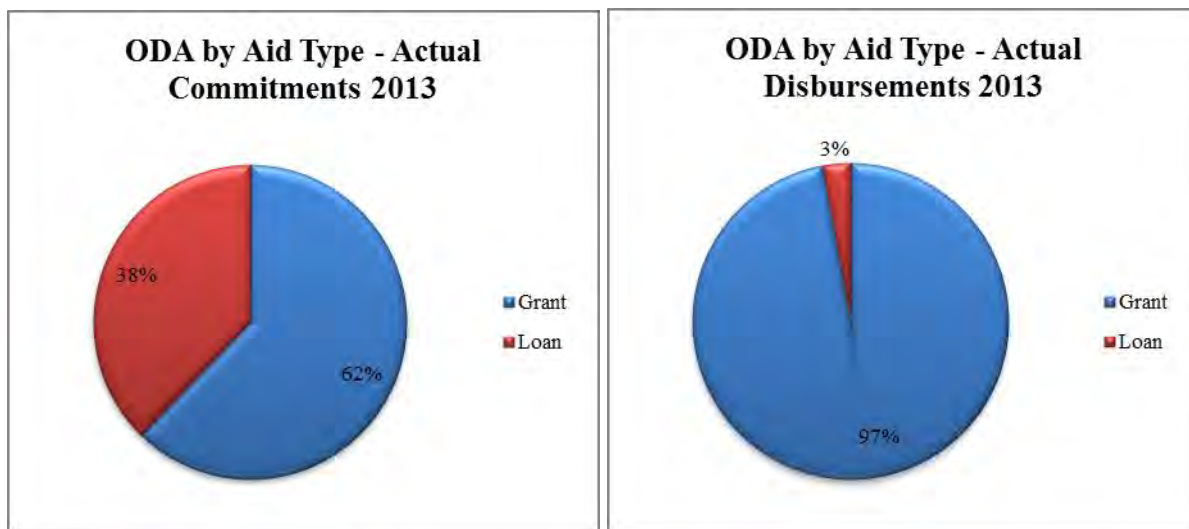
Vrsta pomoći	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne isplate	Stvarne obaveze
	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze		
Subvencija	27,269,083	40,274,857	27,192,898	38,747,897	54,461,981	79,022,754
Pozajmica	0	20,000,000	791,500	23,500,000	791,500	43,500,000
UKUPNO	27,269,083	60,274,857	27,984,398	62,247,897	55,253,481	122,522,754

Tabela 25. ZRP prema vrsti pomoći u SRG životne sredine, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

* Isti projekti koji su finansirani u 2012. i 2013. izračunati su kao jedan u ukupnom broju projekata.

Grafikon 49. ZRP prema vrsti pomoći u SRG životne sredine, stvarne obaveze i isplate za 2012., PUP

Grafikon 50. ZRP prema vrsti pomoći u SRG životne sredine, stvarne obaveze i isplate za 2013., PUP

7.4.6 ZRP po opštinama, obaveze i isplate za 2012 - 2013.

Većina donatorskih projekata nemaju raspoređenu opštinu, razlog može da varira, ali uglavnom je rezultat projekata koji se sprovode na nacionalnom nivou (Tabela 26).

Za 2012., 56% od donatorskih investicija spadaju u kategoriju Opština - Neraspoređena sa isplaćenih 15.3 miliona evra (grafikon 51). Opština sa najvećim donatorskim investicijama je opština Mitrovica sa isplaćenih 5,2 miliona evra, što čini 19% od ukupnih investicija u opštinama za 2012. Sledi opština Dragaš sa isplaćenih 1,1 miliona evra, što čini 4% od ukupnih investicija.

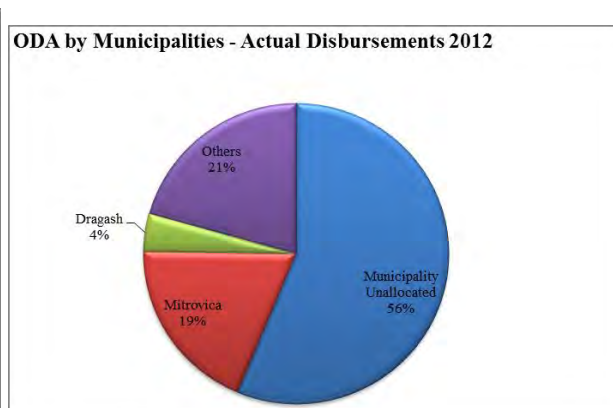
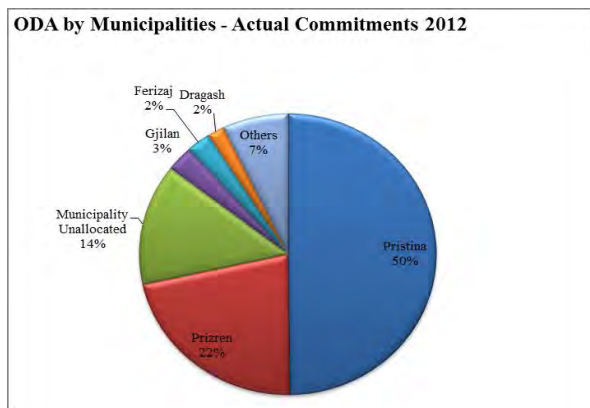

Za 2013., 18% donatorskih investicija spadaju u kategoriju Opštine-Neraspoređene sa isplaćenih 5.066.705 evra (grafikon 52). Opština sa najvećim donatorskim investicijama je Opština Priština sa isplaćenih 4.772.804 evra, što čini 17% od ukupnih investicija u opštinama za 2013. Sledi opština Mitrovica sa isplaćenih 4.109.123 evra, što čini 15% od ukupnih investicija.

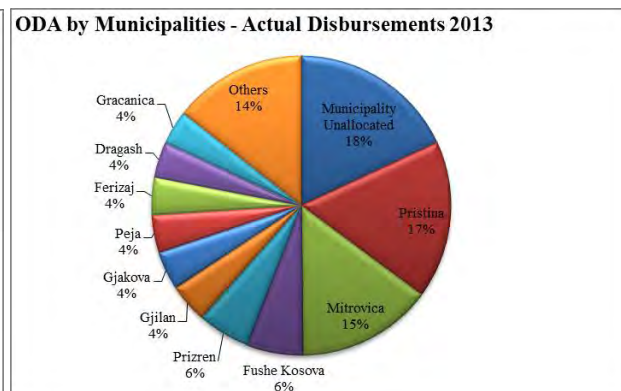
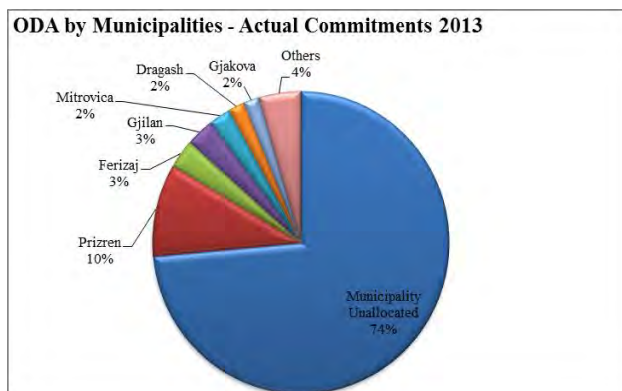
Opština	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013			
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Opština-Neraspoređena	8,410,618	15,349,856	45,789,599	5,066,705	54,200,218	20,416,561
Mitrovica	242,856	5,165,112	1,497,028	4,109,123	1,739,884	9,274,235
Priština	30,020,250	685,680	101,966	4,772,804	30,122,216	5,458,484
Prizren	13,083,469	710,095	6,153,932	1,581,946	19,237,401	2,292,040
Dragaš	1,101,028	1,114,086	1,107,157	1,071,479	2,208,184	2,185,566
Gnjilane	1,772,925	633,976	1,901,285	1,176,342	3,674,210	1,810,318
Kosovo Polje	103,394	52,688	52,334	1,691,641	155,728	1,744,329
Uroševac	1,572,925	589,642	1,901,285	1,126,342	3,474,210	1,715,984
Peć	626,129	438,428	457,858	1,143,315	1,083,988	1,581,743
Đakovica	390,790	296,255	1,061,999	1,167,768	1,452,789	1,464,023
Gračanica	142,785	146,351	164,305	1,034,804	307,090	1,181,156
Glogovac	585,589	226,759	313,416	917,401	899,006	1,144,160
Lipljan	484,152	219,274	273,663	738,723	757,814	957,997
Mališevo	416,432	269,797	303,745	624,297	720,177	894,093
Elez Han	99,190	227,254	92,861	211,487	192,051	438,741
Zubin Potok	202,875	37,646	79,508	357,356	282,382	395,002
Orahovac	162,839	178,171	204,360	186,141	367,199	364,312
Junik	156,770	177,485	164,305	161,065	321,075	338,550
Mamuša	136,494	139,835	156,503	142,781	292,997	282,615
Parteš	136,494	139,835	156,503	142,781	292,997	282,615
Leposavić	67,625	12,549	26,503	119,119	94,127	131,667
Istok	36,974	56,058	30,928	68,721	67,902	124,778
Zvečan	61,969	20,171	19,877	89,825	81,846	109,996
Dečani	36,974	38,900	30,928	69,541	67,902	108,441
Podujevo	36,974	50,237	30,928	31,227	67,902	81,465
Obilić	39,544	41,350	52,334	31,248	91,878	72,598
Štrpce	36,974	38,900	30,928	31,227	67,902	70,127
Vučitrn	36,974	38,900	30,928	31,227	67,902	70,127
Klokot	36,422	38,319	30,466	30,761	66,889	69,080
Ranilug	36,422	38,319	30,466	30,761	66,889	69,080
Kamenica	0	50,850	0	0	0	50,850
Klina	0	18,201	0	15,764	0	33,965
Suva Reka	0	17,158	0	10,674	0	27,831
Kačanik	0	10,466	0	0	0	10,466
Severna Mitrovica	0	484	0	0	0	484
UKUPNO (117)	60,274,857	27,269,083	62,247,897	27,984,398	122,522,754	55,253,481

Tabela 26. ZRP prema opštinama u SRG životne sredine, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

Za 2013, osam drugih opština imali investicije preko 1 milion evra, kao što je opština Kosovo Polje sa isplaćenih 1,7 miliona evra, Prizren sa isplaćenih 1,6 miliona evra, Gnjilane sa isplaćenih 1,2 miliona evra, Đakovica sa isplaćenih 1,2 miliona evra, Peć sa isplaćenih 1,1 miliona evra, Uroševac sa isplaćenih 1,1 miliona evra, Dragaš sa isplaćenim 1 milionom evra Gračanica sa isplaćenim 1 milionom evra.

Grafikon 51. ZRP prema opštinama u SRG životne sredine, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2012., PUP

Grafikon 52. ZRP prema opštinama u SRG životne sredine, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2013., PUP

7.5 Ostalo

7.5.1 ZRP po donatorima, obaveze i isplate za 2012-2013

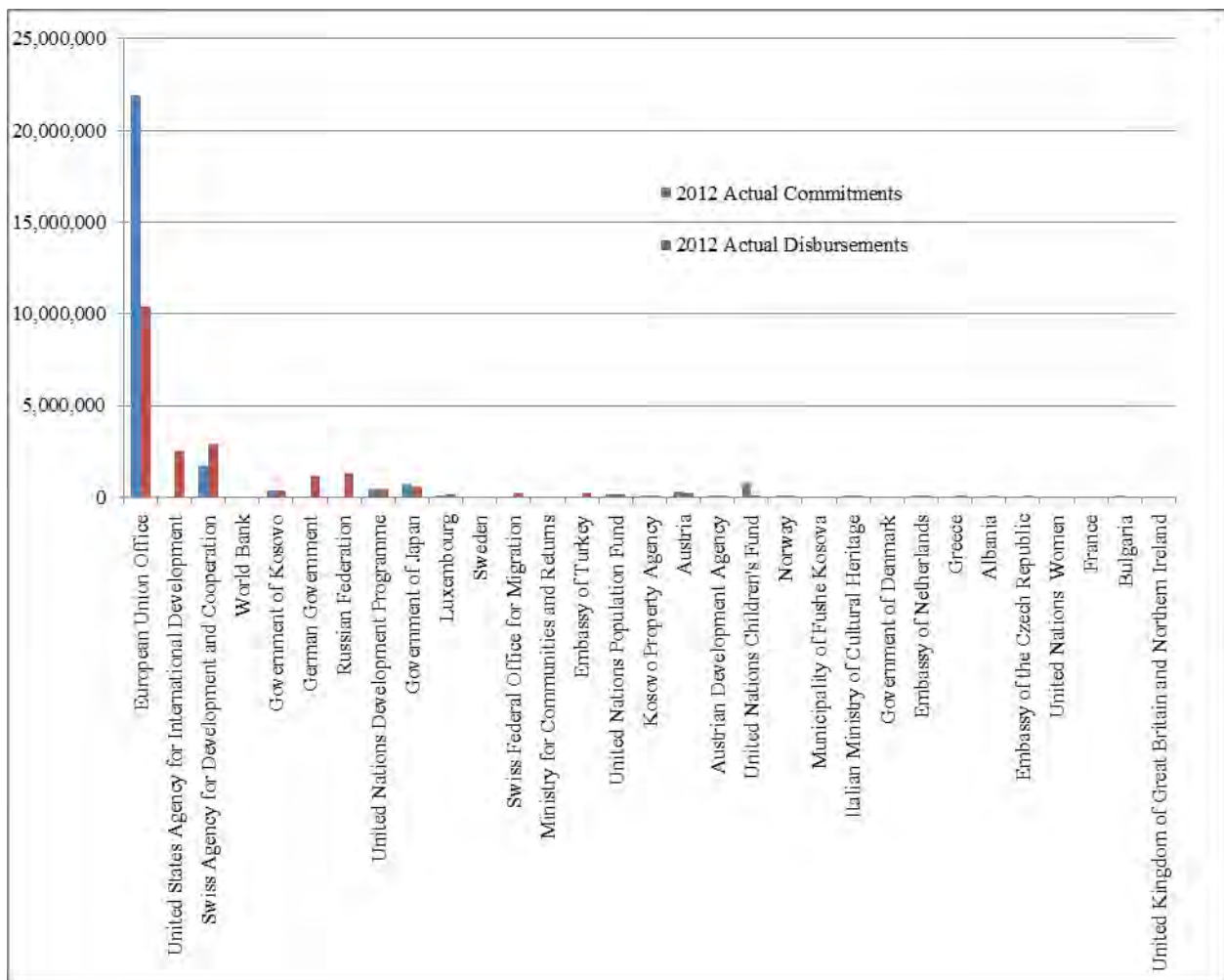
Na osnovu podataka dobijenih od PUP-a, najaktivnije donatorske agencije iz Ostalih sektora radnih grupa su Kancelarija Evropske unije sa 38,3 miliona evra u obavezama i 18.6 miliona evra u isplatama; USAID sa 4,5 miliona evra u isplatama; Švajcarska agencija za razvoj i saradnju sa isplaćenih 3,3 miliona evra; Svetska banka 1.8 miliona evra; Vlada Kosova i Vlada Nemačke svaka po 1.6 miliona evra i tako dalje.

Donatorska agencija	Finansiranje			
	2012		2013	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Kancelarija Evropske unije	21,949,338	10,359,149	16,341,027	8,250,733
Američka agencija za međunarodni razvoj	0	2,570,266	1,341,501	1,937,438
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju	1,725,668	2,886,148	548,350	448,936
Svetska banka	0	0	0	1,837,677
Vlada Kosova	391,674	391,437	892,327	1,255,217
Vlada Nemačke	0	1,153,300	81,188	482,190
Ruska Federacija	0	1,326,260	0	0
Program za razvoj Ujedinjenih Nacija	448,311	447,879	735,626	497,316
Vlada Japana	698,199	564,108	0	132,771
Luksemburg	117,053	146,782	280,381	318,490
Švedska	0	0	411,604	403,504
Savezna kancelarija za migracije Švajcarske	0	254,498	210,050	103,391
Ministarstvo za zajednice i povratak	0	0	366,844	338,832
Ambasada Turske	0	212,202	0	0
Fond Ujedinjenih nacija za stanovištvo	129,029	128,950	92,389	88,689
Kosovska agencija za imovinu	97,824	97,764	113,124	107,169
Austrija	261,522	204,820	19,268	0
Austrijska agencija za razvoj	100,000	109,559	100,000	94,200
Dečiji fond Ujedinjenih nacija	778,530	118,512	769,242	65,828
Norveška	14,912	14,899	171,949	111,012
Opština Kosovo Polje	0	0	124,768	105,799
Italijansko ministarstvo kulturnog nasleđa	70,524	70,481	0	0
Vlada Danske	0	0	69,671	67,374
Ambasada Holandije	19,702	31,163	28,915	21,158
Grčka	0	30,839	0	0
Albanija	0	26,525	0	0

Ambasada Češke Republike	0	25,481	0	0
United Nations Women	0	0	11,041	10,904
Francuska	0	0	3,000	3,000
Bugarska	75,832	0	0	0
Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i severne Irske	0	0	16,226	0
UKUPNO (119)	26,878,118	21,171,021	22,728,489	16,681,627

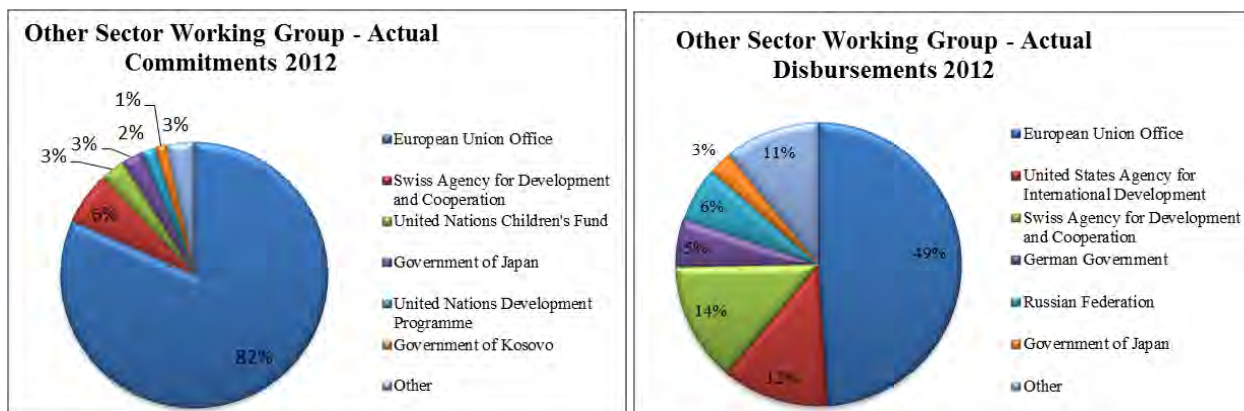
Tabela 27. ZRP prema donatorskim agencijama u Ostalim SRG, obaveze i isplate za 2012-2013.

Kao što se vidi iz tabele 7, u 2013., isplate su se smanjile za 4,5 miliona evra, odnosno isplate Kancelarije EU su se smanjile za 2,1 miliona evra i Švajcarske agencije za razvoj i saradnju za 2,4 miliona eva. Svetska banka nije prijavila nikakve isplate tokom 2012.

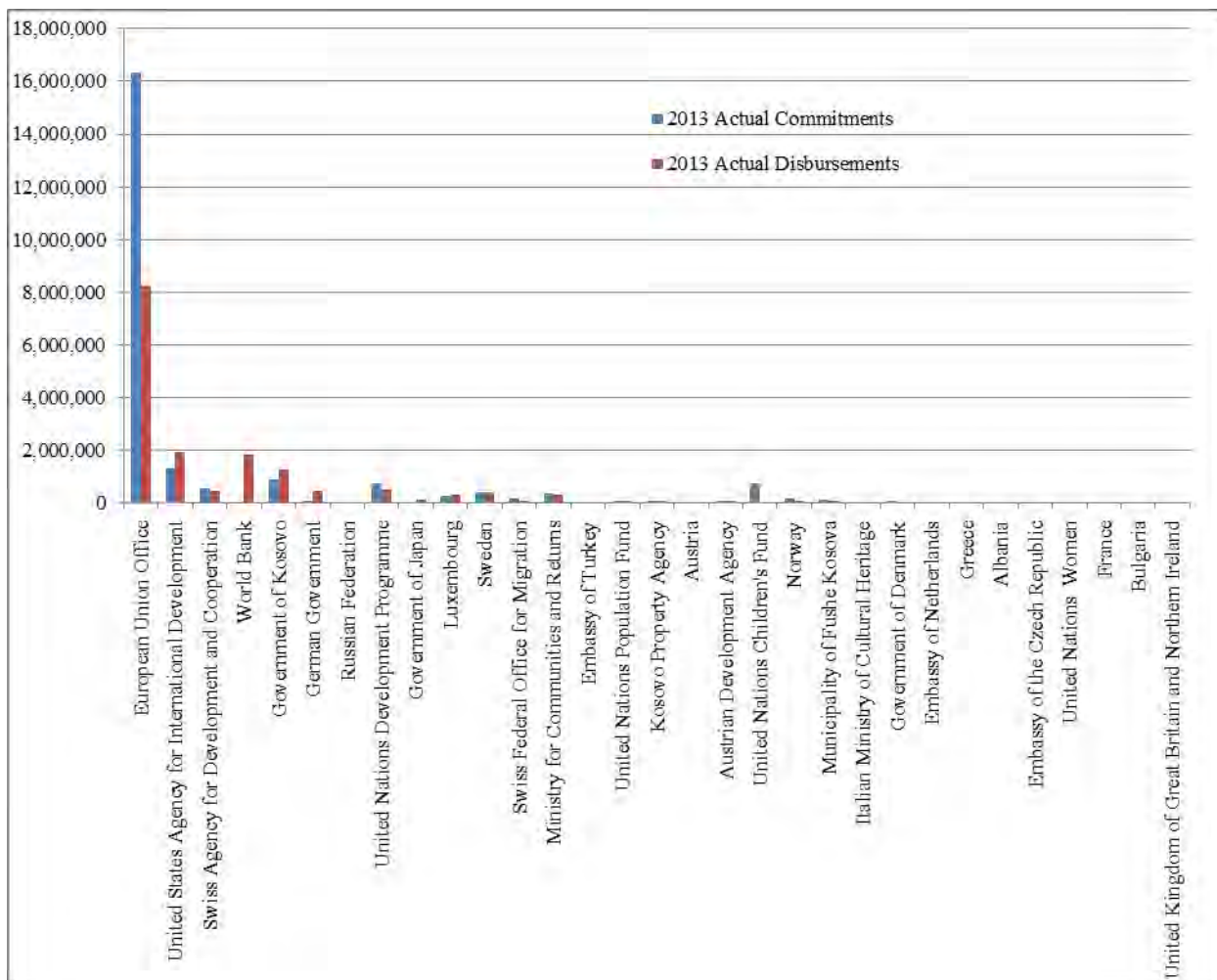
Grafikon 53. ZRP prema donatorskim agencijama u Ostalim SRG, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2012., PUP

Kao što se vidi iz tabele 7 i grafikona 53, tokom 2012., Kancelarija Evropske unije je bila najveći donator, tako što se obavezala na doprinos od 21,9 miliona evra, a isplatila 10,4 miliona evra. Drugi najveći donator bila je Švajcarska agencija za razvoj i saradnju sa 2,9 miliona evra u isplata, a sledila je Američka agencija za međunarodni razvoj sa 2,6 miliona evra i tako dalje.

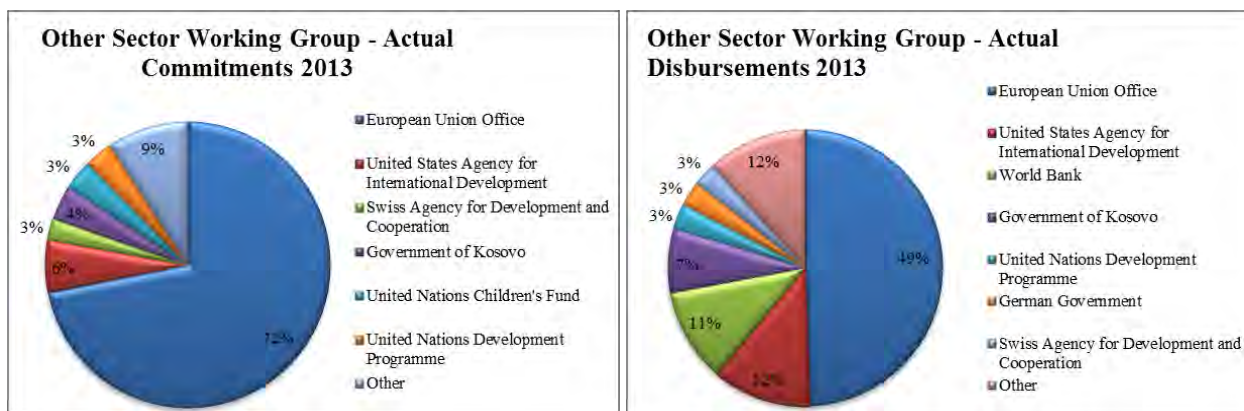

Grafikon 54. ZRP prema donatorskim agencijama u Ostalim SRG, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2012., PUP

Takođe tokom 2013, imali smo istu situaciju, gde je Kancelarija Evropske unije isplatila 8,2 miliona evra, Američka agencija za međunarodni razvoj 1,9 miliona evra, Svetska banka 108 miliona evra i tako dalje (tabela 7 i grafikon 55).

Grafikon 55. ZRP prema donatorskim agencijama u Ostalim SRG, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2013., PUP

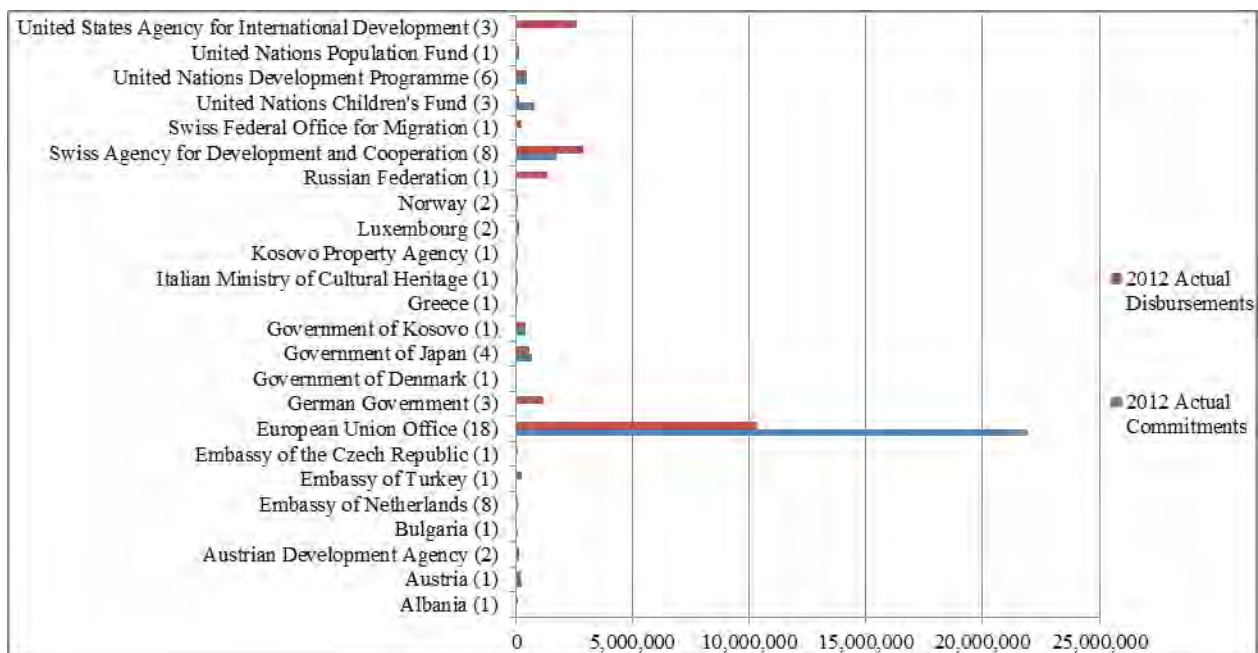
Grafikon 55. ZRP prema donatorskim agencijama u Ostalim SRG, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2013., PUP

7.5.2 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2012

Kancelarija Evropske unije, kao najveći donator u ovoj kategoriji je ponudio finansijsku pomoć preko 18 projekata; Švajcarska agencija za razvoj i saradnju 8 projekata, uglavnom podržavajući strukturne i institucionalne reforme za stvaranje uslova za ekonomski razvoj i održivo zapošljavanje, poboljšanja pri upravljanju javnim finansijama, uključujući i poboljšanje javne investicije i pripremu ukupnog budžeta, poboljšanje poreske i carinske administracije, jačanje upravljanje računima javnih plata i poboljšanje prakse javne nabavke; Američka agencija za međunarodni razvoj sa tri projekta i tako dalje (Tabela 28).

Broj donatorskih projekata u sektorsku radnu grupu Ostalo	Finansiranje	
	2012	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Kancelarija Evropske unije (18)	21,949,338	10,359,149
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (8)	1,725,668	2,886,148
Američka agencija za međunarodni razvoj (3)	0	2,570,266
Ruska Federacija (1)	0	1,326,260
Vlada Nemačke (3)	0	1,153,300
Vlada Japana (4)	698,199	564,108
Program za razvoj Ujedinjenih Nacija (6)	448,311	447,879
Vlada Kosova (1)	391,674	391,437
Savezna kancelarija za migracije Švajcarske (1)	0	254,498
Ambasada Turske (1)	0	212,202
Austrija (1)	261,522	204,820
Luksemburg (2)	117,053	146,782
Fond Ujedinjenih nacija za stanovništvo (1)	129,029	128,950
Dečiji fond Ujedinjenih nacija (3)	778,530	118,512
Austrijska agencija za razvoj (2)	100,000	109,559
Kosovska agencija za imovinu (1)	97,824	97,764
Italijansko ministarstvo kulturnog nasleđa (1)	70,524	70,481
Ambasada Holandije (8)	19,702	31,163
Grčka (1)	0	30,839
Ambasada Češke Republike (1)	0	25,481
Albanija (1)	0	26,525
Norveška (2)	14,912	14,899
Bugarska (1)	75,832	0
Vlada Danske (1)	0	0
UKUPNO (72)	26,878,118	21,171,021

Tabela 28. ZRP po broju donatorskih projekata u Ostalim SRG, obaveze i isplate za 2012

Grafikon 57. ZRP po broju donatorskih projekata u Ostalim SRG, obaveze i isplate za 2012

7.5.3 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2013

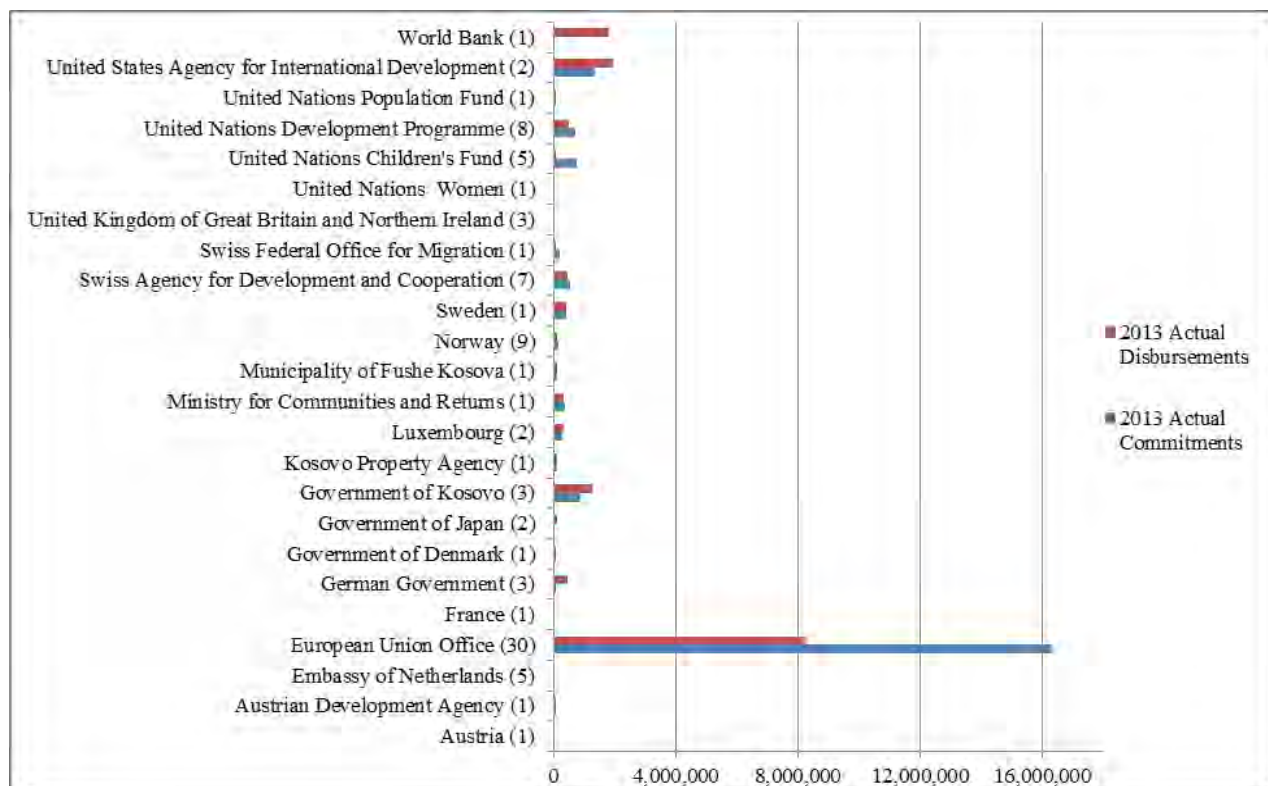
Tokom 2013, kancelarija Evropska Unije je doprinela sa 30 projekata, uglavnom podržavajući kratkoročne i srednjoročne mogućnosti za rad odabranih korisnika, unapređenje urbane infrastrukture u odabranim opštinama kroz realizaciju malih i srednjih po veličini projekata prema identifikovanim opštinskim i regionalnim prioritetima, poboljšanje društveno- ekonomske situacije manjina i manjinskih zajednica širom Kosova, čime je podržala strategiju međunarodne zajednice i Ministarstva za zajednice i povratak (MZP) za jačanje i stabilizaciju zajednica i promovisanje održivog povratka, podržavanje naporima vlade Kosova u promovisanju tolerantne multietničke sredine, zasnovane na univerzalnom poštovanju ljudskih prava, pogodne za održiv povratak i reintegraciju manjinskih IIRL, IRL i porodica izbeglica konsolidovanjem kapaciteta upravljanja za migracije civilnog društva i organa vlasti.

Broj donatorskih projekata u sektorsku radnu grupu Ostalo	Finansiranje	
	2013	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Kancelarija Evropske unije (30)	16,341,027	8,250,733
Američka agencija za međunarodni razvoj (2)	1,341,501	1,937,438
Svetska banka (1)	0	1,837,677
Vlada Kosova (3)	892,327	1,255,217
Program za razvoj Ujedinjenih Nacija (8)	735,626	497,316
Vlada Nemačke (3)	81,188	482,190
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (7)	548,350	448,936
Švedska (1)	411,604	403,504
Ministarstvo za zajednice i povratak (1)	366,844	338,832
Luksemburg (2)	280,381	318,490
Vlada Japana (2)	0	132,771
Norveška (9)	171,949	111,012
Kosovska agencija za imovinu (1)	113,124	107,169
Opština Kosovo Polje (1)	124,768	105,799
Švajcarska federalna služba za migracije (1)	210,050	103,391
Austrijska agencija za razvoj (1)	100,000	94,200
Fond Ujedinjenih nacija za stanovništvo (1)	92,389	88,689
Vlada Danske (1)	69,671	67,374
Dečiji fond Ujedinjenih nacija (5)	769,242	65,828
Ambasada Holandije (5)	28,915	21,158
United Nations Women (1)	11,041	10,904
Francuska (1)	3,000	3,000
Austrija (4)	19,268	0
Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske (3)	16,226	0
UKUPNO (94)	22,728,489	16,681,627

Tabela 29. ZRP po broju donatorskih projekata u Ostalim SRG, obaveze i isplate za 2013

Američka agencija za međunarodni razvoj sa dva projekta koji podržavaju razvoj zajednice i infrastrukturu za izgradnju jakih organizacija civilnog društva i podstiče ekonomsku, poslovnu sredinu i zapošljavanje, poboljšanje života građana na severu Kosova i u svim ne-većinskim zajednicama na Kosovu; Svetska banka sa jednim projektom, uglavnom finansiranja aktivnosti koji se odnose na razvoj mladih; Vlada Kosova sa tri projekata ko-finansiranih sa USAID-om i Svetskom bankom i tako dalje (tabela 29).

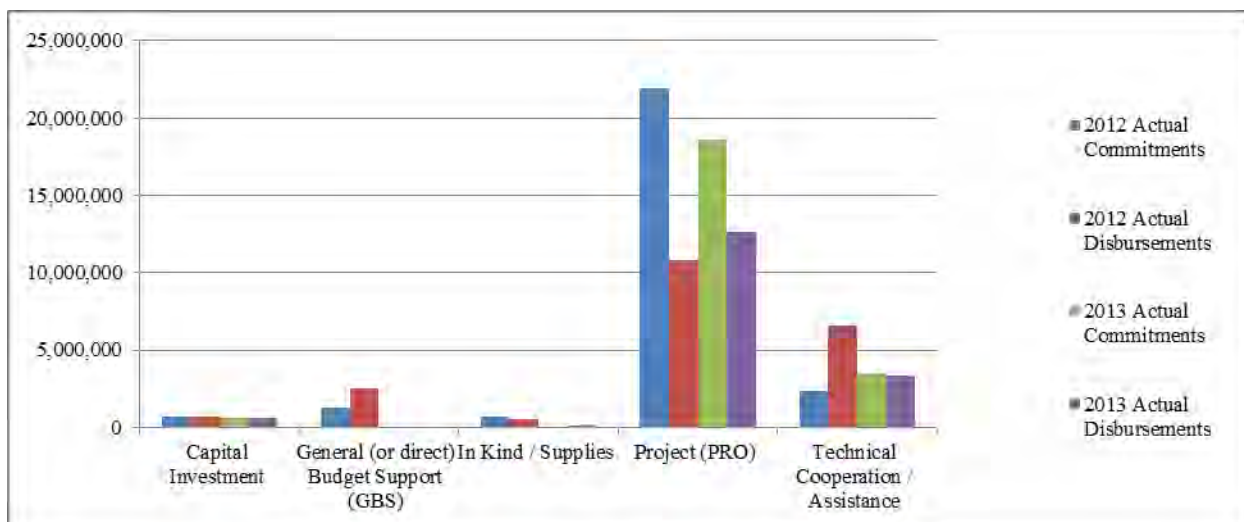
Grafikon 58. ODA po broju donatorskih projekata u Ostalim SRG, obaveze i isplate za 2013

7.5.4 ZRP po modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013

Tokom 2012-2013, većina finansijske pomoći je obezbeđena kroz modalitet pomoći projekata, odnosno, 40.5 miliona evra kao obaveze i 23,4 miliona evra kao isplate; Tehnička saradnja/pomoć sa 5.8 miliona evra kao obaveze i 9.9 miliona evra kao isplate, i tako dalje.

Modalitet pomoći	Finansiranje			
	2012		2013	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Projekat (PRO)	21,937,840	10,803,320	18,578,924	12,619,126
Tehnička saradnja / pomoć	2,321,111	6,602,093	3,524,266	3,308,868
Opšta (ili direktna) budžetska podrška (OBP)	1,244,194	2,495,267	0	0
Kapitalne investicije	685,379	709,780	625,298	624,600
Robna razmena/ snabdevanje	689,595	560,562	0	129,033
UKUPNO	26,878,118	21,171,021	22,728,489	16,681,627

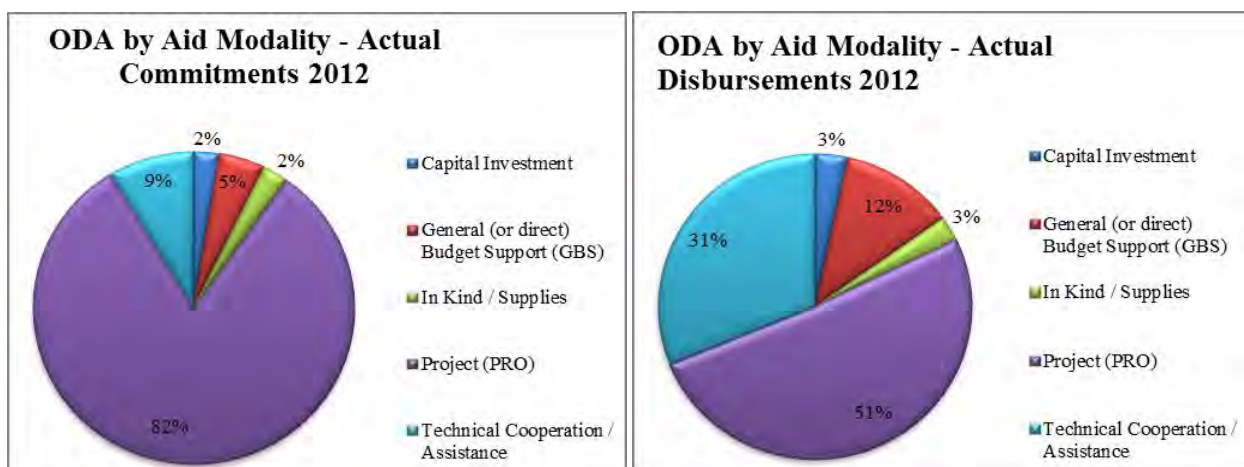
Tabela 30. ZRP po modalitetu pomoći u Ostalim SRG, obaveze i isplate za 2012 i 2013

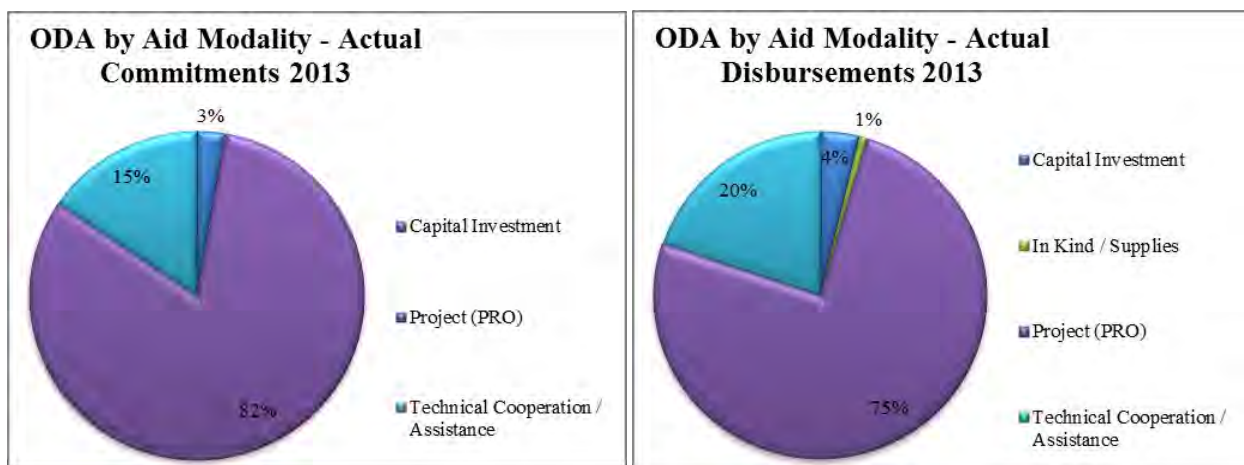
Grafikon 59. ZRP po modalitetu pomoći u Ostalim SRG, obaveze i isplate za 2012 i 2013

Kao što se vidi iz tabele 30 i grafikona 59, tokom 2012 su isplaćena 10.8 miliona evra kroz modalitet pomoći projekata, 6.6 miliona evra kao tehnička saradnja/ pomoć, 2.5 miliona evra kao opšta (ili direktna) budžetska podrška (OBP) i tako dalje.

U međuvremenu, tokom 2013, imamo iznos od 12.6 miliona evra kao isplate, prijavljeno kao modalitet pomoći projekata, 3.3 miliona evra kao tehnička saradnja/ pomoć, ali nije bilo prijavljena isplata kao opšta (ili direktna) budžetska podrška (OBP).

Grafikon 60. ZRP po modalitetu pomoći u Ostalim SRG, stvarne obaveze i isplate za 2012., PUP

Grafikon 61. ZRP po modalitetu pomoći u Ostalim SRG, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2013., PUP

7.5.5 ZRP po vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013

Vrsta pomoći	Finansiranje			
	2012		2013	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Subvencija	26,878,118	21,171,021	22,728,489	16,681,627
UKUPNO	26,878,118	21,171,021	22,728,489	16,681,627

Tabela 31. ZRP po vrsti pomoći u Ostalim SRG, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

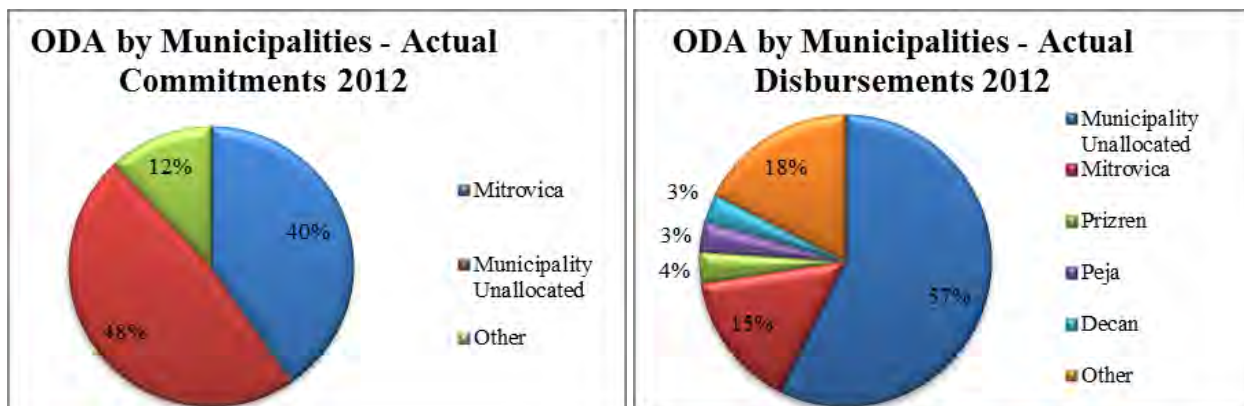
7.5.6 ZRP po opštinama, obaveze i isplate za 2012-2013

U vremenskom periodu od 2012-2013, ukupan iznos od 49.6 miliona evra je namenjeno i 37,9 miliona evra je isplaćeno. Najveća finansijska pomoć je dodeljena kategoriji Opština-Neraspoređena sa 27 miliona evra kao obaveze, a 20.5 miliona evra kao isplate; Mitrovica sa 11.4 miliona evra kao obaveze i 4.7 miliona evra kao isplate i tako dalje.

Opština	Finansiranje			
	2012		2013	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Opština-Neraspoređena	12,839,878	12,145,454	14,139,696	8,337,874
Mitrovica	10,851,121	3,217,025	564,694	1,468,550
Zvečan	93,909	484,409	587,706	812,031
Prizren	502,692	735,559	879,685	536,639
Leposavić	100,762	465,804	594,682	805,349
Zubin Potok	93,909	458,950	571,273	782,060

Novo brdo	333,573	333,573	821,412	480,767
Parteš	329,244	329,244	795,015	458,770
Peć	42,927	706,057	84,059	79,115
Štrpce	315,758	320,758	773,349	433,987
Severna Mitrovica	191,494	316,136	443,026	432,873
Suva Reka	310,847	310,847	772,299	433,987
Dečane	0	663,130	0	0
Obilić	34,444	34,100	236,490	204,844
Kamenica	169,795	40,762	75,860	196,759
Kosovo polje	13,883	13,538	217,731	186,106
Priština	168,074	104,879	73,860	67,226
Đakovica	45,092	45,092	97,257	86,224
Gračanica	33,909	33,909	97,879	90,057
Vučitrn	40,762	40,762	88,016	81,270
Orahovac	38,238	38,238	91,004	79,978
Klina	40,762	40,762	84,610	69,726
Srbica	40,762	40,762	84,610	69,726
Klokot	33,909	33,909	64,607	57,980
Glogovac	34,269	34,269	31,265	31,230
Ranilug	10,823	10,823	65,992	54,994
Kačanik	34,269	34,269	31,265	31,230
Uroševac	8,658	13,658	54,789	45,591
Elez Han	27,415	27,415	25,012	24,984
Mališevo	27,415	27,415	25,012	24,984
Gnjilane	8,658	8,658	52,794	43,995
Lipljane	16,495	16,481	39,595	32,996
Dragaš	6,494	6,494	39,595	32,996
Istog	6,494	6,494	39,595	32,996
Vitina	6,494	6,494	39,595	32,996
Junik	20,561	20,561	18,759	18,738
Mamuša	4,329	4,329	26,397	21,997
UKUPNO	26,878,118	21,171,021	22,728,489	16,681,627

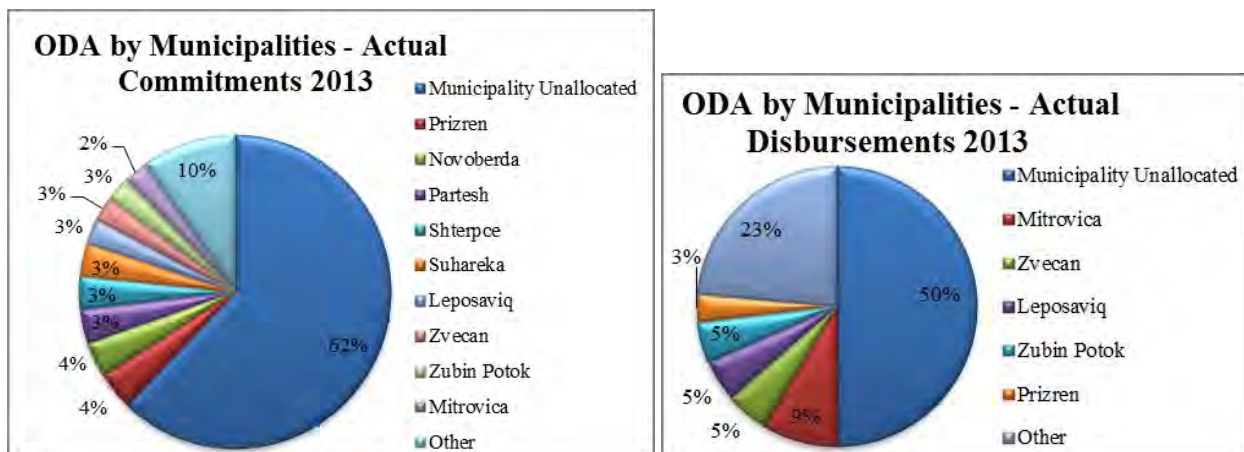
Tabela 32. ZRP po opštinama u Ostalim SRG, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

Grafikon 62. ZRP po opštini u Ostalim SRG, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2012., PUP

Tokom 2012, za Opštinu-Neraspoređena su namenjena 12.8 miliona evra ili 48% od ukupnog namenjenog iznosa, Mitrovica sa 10.8 miliona evra ili 40%, a 3.2 miliona evra je namenjeno za ostale opštine ili 12%.

Tokom 2012, za Opštinu-Neraspoređena su isplaćena sredstva od 12.1 miliona evra ili 57% od ukupnog iznosa isplata, Mitrovica 3.2 miliona evra ili 15%, Prizren 735.559 evra ili 4%, Peć 706.057 evra ili 3%, Dečani 663.130 evra ili 3% i 3,7 miliona evra je isplaćeno ostalim opštinama ili 18%.

Grafikon 63. ZRP po opštini u Ostalim SRG, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2012, UPP

Tokom 2013, za Opštinu-Neraspoređena su isplaćena 8.3 miliona evra ili 50% od ukupnog iznosa isplaćenih sredstava, Mitrovica 1.7 miliona evra ili 9%, Zvecan 812.031 evra, Leposavić 805.349 evra, Zubin Potok 3.9 miliona evra, Prizren 782.060 evra, i 536.639 evra je isplaćeno ostalim opštinama ili 23%.

7.6 Obrazovanje i zapošljavanje

Obrazovanje i zapošljavanje je veoma važan sektor za Vladu Kosova, kako je i navedeno na programu Vlade Republike Kosova 2011-2014, razvoj ljudskog kapitala je jedan od glavnih stubova na kojima se zasniva ovaj Program. U cilju daljeg razvoja ljudskog kapitala kojeg Kosovo ima i tim kapitalom da doprinese ukupnom razvoju zemlje, Vlada Republike Kosovo će svoje politike usmeriti ka unapređenju formalnog obrazovanja, stručnog usavršavanja i učenja tokom celog života. Obrazovanje i dalje ostaje jedan od glavnih ciljeva i prioriteta Vlade Republike Kosovo. Tokom prethodnog mandata, investicije Republike Kosova su povećane 5 puta ili više od 100 miliona evra. U cilju daljeg razvoja i podrške obrazovanju na Kosovu, tokom ovog mandata, Vlada je svoje napore usredsredila u postizanju sveobuhvatne inkluzije u obrazovanju i razvoj modela za ostvarenja za sve studente, kao i obezbeđivanje jednakih mogućnosti i pristup svima na kvalitetno obrazovanje.

Sa druge strane, razvoj politika zapošljavanja i stručne obuke, kao i koordinacija, nadgledanje i sprovođenje se vrši od Ministarstva rada i socijalne zaštite, odnosno Divizije za rad i zapošljavanje i Divizije za stručnu obuku u okviru Odeljenja za rad i zapošljavanje. Javne službe za zapošljavanje (JSZ) pruža usluge preko mreže od 7 regionalnih centara za zapošljavanje i 23 opštinskih kancelarija za zapošljavanje kao i 8 stručnih centara za obuku i 6 mobilnih jedinica za obuku.

Sredstva za kapitalne projekte za sektor obrazovanja za 2012. iz kosovskog budžeta su 24.3 miliona evra, dok u 2013. ovaj iznos je bio 22,9 miliona evra. Većina tog novca je potrošena za izgradnju novih škola ili renoviranje starih.

Ministarstvo rada i socijalne zaštite, odgovorno za deo za zapošljavanje, je imalo 3.1 miliona evra kapitalne investicije iz budžeta Kosova, dok u 2013. ovaj broj je blago opao na 2.9 miliona evra.

U srednjoročnom okviru rashoda 2014-2016, postavljeni su sledeći ciljevi od strane Ministarstva obrazovanja, nauke i tehnologije: a) Povećanje učešća i poboljšanje kvaliteta u pred-univerzitetskom obrazovanju; b) Povećanje učešća i obezbeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju i promocija naučnih istraživanja; c) upravljanje kvalitetom, što utiče na razvoj sektora obrazovanja u celini.

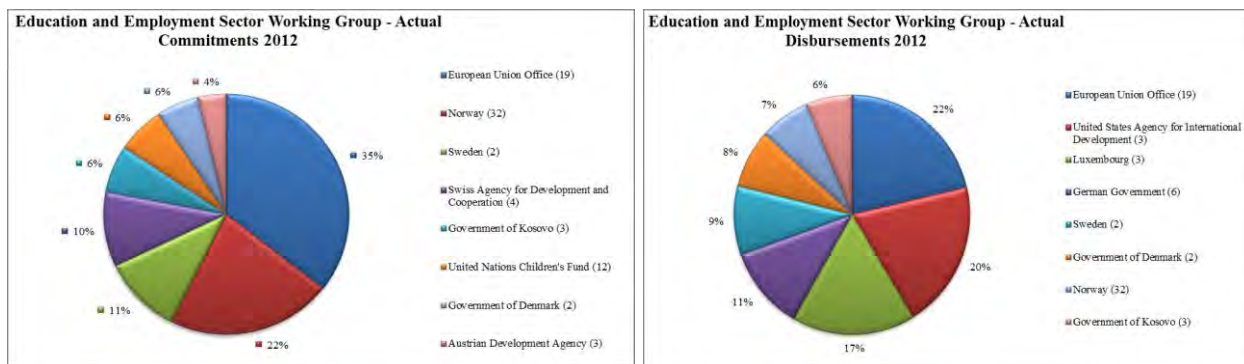
Ciljevi Ministarstva rada i socijalne zaštite su: a) povećanje zaposlenosti i stručnu obuku kroz jačanje potražnje na tržištu rada, i nadgledanje primene zakona u oblasti zapošljavanja; b) povećanje dobrobiti pružanjem podrške kroz obezbeđivanje socijalne pomoći ranjivim kategorijama u smislu smanjenja siromaštva na Kosovu".

7.6.1 ZRP po donatorima, obaveze i isplate za 2012 i 2013

Za SRG (sektorsku radnu grupu) obrazovanja i zapošljavanja u 2012 (u vremenskom periodu januar- decembar), ukupan iznos od 20.4 miliona evra je bio namenjen, a isplaćena su 27.3 miliona evra. Najveći donatori u 2012. (na osnovu isplata) za ovaj sektor su Evropska unija (22%), Američka agencija za međunarodni razvoj (20%), Luksemburg (17%) i vlada nemačke (11%) (grafikon 64). U 2013., ukupan iznos od 20,8 miliona evra su namenjena dok bila su isplaćena 21,8 miliona evra, šta pokazuje manji pad podrške u iznosu isplata. Evropska unija je ostala najveći donator u 2013., pokrivajući 31% isplata, zatim slede Luksemburg, Švajcarska agencija za razvoj i saradnju i Švedska sa 16%, 11% odnosno 8%, (sl. 65). U 2012. i u 2013., Opština Đakovica je privukla najviše donacija sa isplaćenih 2.9 miliona evra u 2012. i 2.3 miliona evra isplaćenih u 2013.

Modaliteti pomoći koji su uglavnom korišćeni za sektor obrazovanja i zapošljavanja su bili projekti (PRO) i tehnička saradnja/pomoć. U 2012, 8.7 miliona evra je raspodeljeno za tehničku saradnju/pomoć i 13.5 miliona evra za projekte (PRO), još u 2013.; 5.3 miliona evra su korišćeni za tehničku saradnju/pomoć i 12.1 miliona evra za PRO. U 2012. i 2013., ukupno 165 projekata je sprovedeno i 36 aktivnosti kao tehnička saradnja/pomoć.

Na kraju, sve donatorske aktivnosti u sektoru obrazovanja i zapošljavanja, po vrsti pomoći su bile "subvencije".

Grafikon 64. ZRP po donatorskoj agenciji u SRG za OZ, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2012., PUP

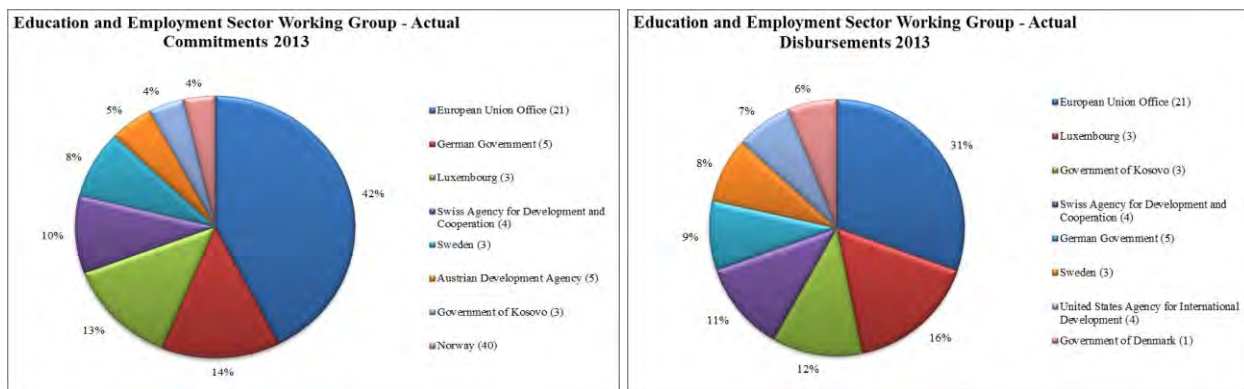
Najveći donator u sektoru obrazovanja i zapošljavanja u 2012. i u 2013. bila je Kancelarija Evropske unije, sa 22%, isplata u 2012. i 31% isplaćenih sredstava u 2013. U obe godine, došlo je do neslaganja između namenjenih iznosa i isplaćenih iznosa, rangirajući razne donatore na vrhu kada je pogledano na fondove obaveza i isplata. Ukupan namenjeni iznos u 2012. bio je 20.4 miliona evra, a isplaćeni iznos za istu godinu bio je 27.3 miliona evra, što daje razliku od 7 miliona evra. Međutim, u 2013, razlika između namenjenih i isplaćenih sredstava značajno je opala sa 20.8 miliona evra namenjenih i 21.8 miliona isplaćenih.

Kao što se može opaziti iz grafikona 64 i grafikona 65, ovo neslaganje između namenjenih i isplaćenih sredstava je uticalo na rangiranje najvećih donatora u obrazovanju i zapošljavanju. Osim Evropske Unije, najveći donatori koji su namenili svoja sredstva u 2012. nisu oni koji su takođe i isplatili ta sredstva. Na primer, Norveška je drugi najveći donator u sektoru obrazovanja

i zapošljavanja na osnovu obaveza sa 22%, međutim, USAID je drugi najveći donator sa 20%, prema isplatama za 2012.

Slično, u 2013., najveći donatori po obavezama nisu isti kao što se gleda po isplatama. Evropska unija je i dalje najveći donator u 2013., sa 42% obaveza i 31% isplata.

Grafikon 65. ZRP po donatorskoj agenciji u SRG za OZ, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2013., PUP

7.6.2 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2012

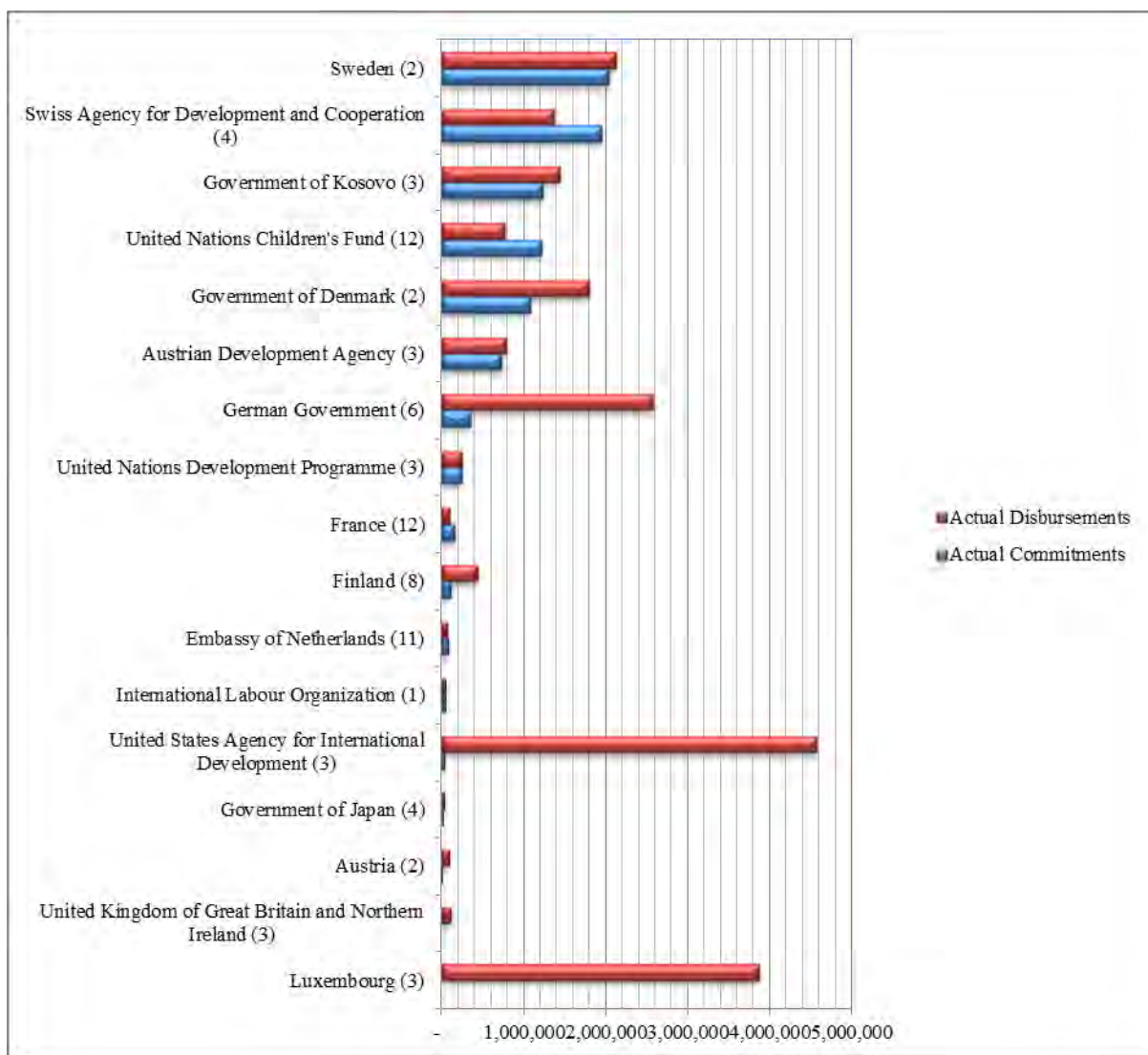
Donatorska agencije sa najvećim brojem projekata i sa najvećim iznosom isplata za 2012. je Kancelarija Evropske unije, sa 19 podržanih projekata (vidi tabelu 33 i grafikon 66), u ukupnom iznosu od 4.9 miliona evra isplaćenih u 2012. Drugi najveći donator za 2012., Američka agencija za međunarodni razvoj je podržala 3 projekta u ukupnom iznosu isplata od 4.5 miliona evra. Luksemburg, kao treći najveći donator za 2012., podrškom 3 projekta, sa ukupnim iznosom isplata od 3.9 miliona evra.

Donatorske agencije	Finansiranje	
	2012	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Kancelarija Evropske unije (19)	6,872,724	4,872,223
Norveška (32)	4,212,156	1,584,358
Švedska (2)	2,041,852	2,123,553
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (4)	1,946,179	1,371,085
Vlada Kosova (3)	1,234,552	1,443,221
Dečiji fond Ujedinjenih nacija (12)	1,218,765	764,297
Vlada Danske (2)	1,075,862	1,801,602
Austrijska agencija za razvoj (3)	723,150	787,009
Vlada Nemačke (6)	349,868	2,568,588
Program za razvoj Ujedinjenih Nacija (3)	244,906	244,398
Francuska (12)	155,520	102,498
Finska (8)	109,325	438,707
Ambasada Holandije (11)	75,406	69,427
Međunarodna organizacija rada (1)	48,296	48,267

Američka agencija za međunarodni razvoj (3)	41,957	4,561,621
Vlada Japana (4)	17,082	31,381
Austrija (2)	9,117	92,451
Odeljenje za međunarodni razvoj (1)	0	411,961
Luksemburg (3)	0	3,866,155
Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske (3)	0	117,559
UKUPNO (130)	20,376,715	27,300,360

Tabela 33. ZRP po broju donatorskih projekata u SRG za OZ, obaveze i isplate za 2012.

Donatorska agencija sa najvećim brojem projekata i najvećim iznosom isplaćenih sredstava za 2013. ostaje Kancelarija Evropske unije, sa ukupnim iznosom isplata od 5.9 miliona evra u 2013. (vidi Tabelu 34, grafikon 67). Drugi najveći donator za 2013. je Luksemburg sa ukupnim iznosom isplata od 3.1 miliona evra.

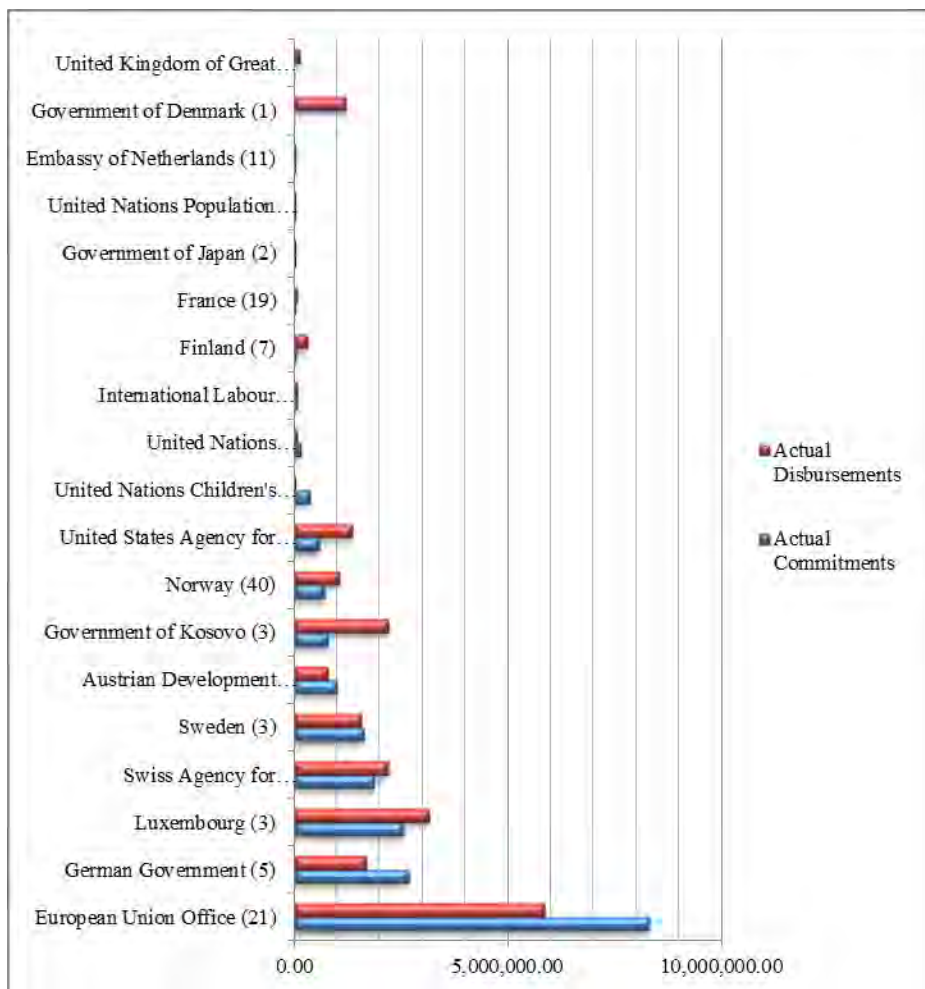

Grafikon 66. ZRP po donatorskoj agenciji u SRG za OZ, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2012.

7.6.3 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2013

Donatorske agencije	Finansiranje		Ukupno	
	2013			
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Kancelarija Evropske unije (21)	8,295,680	5,847,488	8,295,680	5,847,488
Vlada Nemačke (5)	2,673,599	1,675,501	2,673,599	1,675,501
Luksemburg (3)	2,554,898	3,143,201	2,554,898	3,143,201
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (4)	1,866,606	2,194,301	1,866,606	2,194,301
Švedska (3)	1,620,030	1,572,543	1,620,030	1,572,543
Austrijska agencija za razvoj (5)	991,732	778,000	991,732	778,000
Vlada Kosova (3)	803,196	2,211,338	803,196	2,211,338
Norveška (40)	714,758	1,050,573	714,758	1,050,573
Američka agencija za međunarodni razvoj (4)	588,093	1,372,402	588,093	1,372,402
Dečiji fond Ujedinjenih nacija (10)	364,159	2,410	364,159	2,410
Program za razvoj Ujedinjenih Nacija (2)	153,576	68,932	153,576	68,932
Međunarodna organizacija rada (1)	73,099	70,171	73,099	70,171
Finska (7)	51,962	317,556	51,962	317,556
Francuska (19)	40,520	86,163	40,520	86,163
Vlada Japana (2)	20,796	2,711	20,796	2,711
Fond Ujedinjenih nacija za stanovništvo (1)	13,366	12,831	13,366	12,831
Ambasada Holandije (11)	5,365	43,525	5,365	43,525
Vlada Danske (1)	0	1,202,596	0	1,202,596
Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske (3)	0	135,767	0	135,767
UKUPNO (139)	20,831,434	21,788,008	20,831,434	21,788,008

Tabela 34. ZRP po broju donatorskih projekata u SRG za OZ, obaveze i isplate za 2013.

Grafikon 67. ZRP po donatorskoj agenciji u SRG za OZ, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2013.

7.6.4 ZRP po modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013

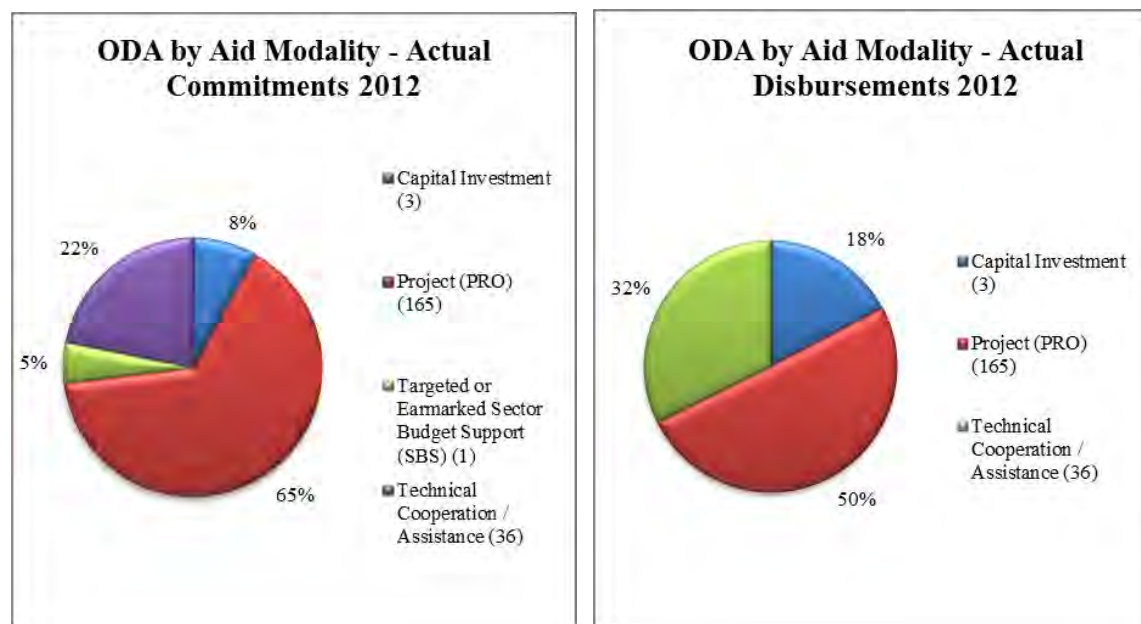
Za period 2012-2013, najveći procenat donatorske pomoći je kanalisiran kroz modalitet pomoći projekata (PRO), sa ukupno 165 projekata i isplaćenih 25.6 miliona (vidi tabelu 35). Drugi modalitet pomoći koji je najviše korišćen je tehnička saradnja/pomoć sa ukupno 36 projekata i isplaćenih 14 miliona evra.

Za ovaj period, najmanje korišćeni modalitet pomoći je onaj za Stipendije, sa samo 1 projektom i isplaćenih 1.4 miliona evra, a u 2012. ovaj modalitet pomoći stipendija nije korišćen uopšte (grafikon 68).

Bila su 3 projekta koji su koristili modalitet pomoći kapitalne investicije kao i 3 projekta koji su koristili opštu ili direktnu budžetsku podršku.

Modalitet pomoći	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne isplate	Stvarne obaveze
	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze		
Kapitalne investicije	4,653,709	1,641,173	3,977,856	4,010,928	8,631,565	5,652,101
Opšta (ili direktna) budžetska podrška (OBP)	32,000	72,680	7,500	6,000	39,500	78,680
Projekat (PRO)	13,479,581	13,186,052	12,129,960	12,424,265	25,609,541	25,610,317
Stipendije	0	0	1,431	1,431	1,431	1,431
Ciljana ili izdvojena sektorska podrška budžetu (SPB)	463,807	1,038,034	323,808	0	787,615	1,038,034
Tehnička saradnja/pomoć	8,671,263	4,438,776	5,347,453	4,388,810	14,018,717	8,827,586
UKUPNO	27,300,360	20,376,715	21,788,008	20,831,434	49,088,368	41,208,149

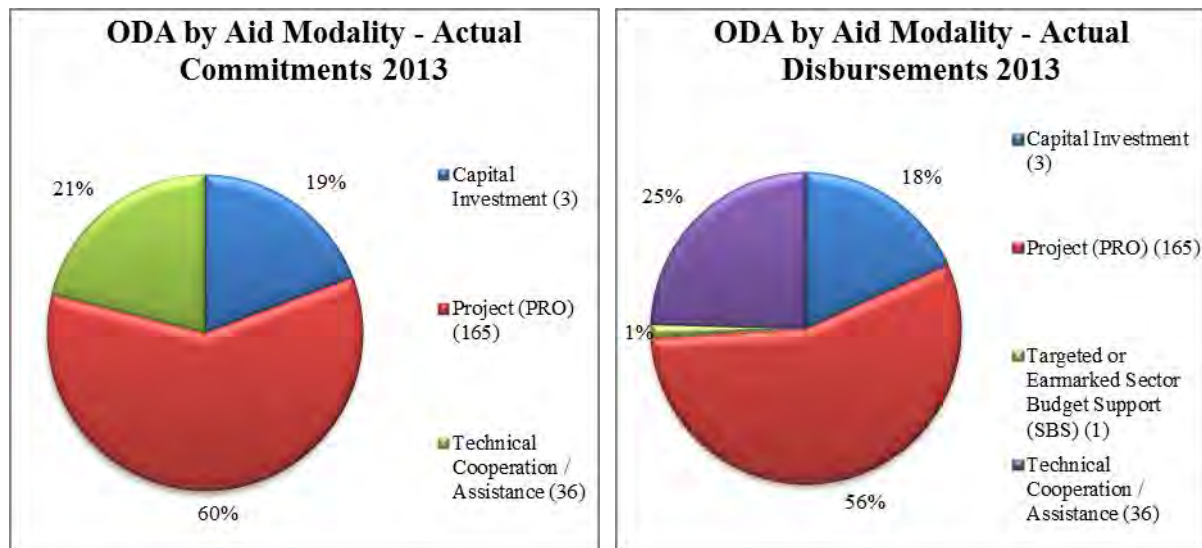
Tabela 35. ZRP po modalitetu pomoći u SRG za OZ, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

Grafikon 68. ZRP po modalitetu pomoći u SRG za OZ, obaveze i isplate za 2012.

Izraženo u procentima, kao što se vidi u grafikonu 90, u 2012., 65% cele podrške je namenjeno kroz PRO i 22 % preko TS/TP, 8% za kapitalne investicije i samo 5%, kao ciljana ili izdvojena podrška sektora budžeta. Ovaj procenat se razlikuje malo kada se pogleda po isplatama, gde je PRO sa 50%, TS/TP 32 % i kapitalne investicije 18%.

Kao što se vidi u grafikonu 69, u 2013., 60% cele podrške je namenjeno kroz PRO i 21% kroz TS/TP, i 19% za kapitalne investicije. Gledajući na stvarne isplate, PRO je korišćen 56% od svih donatorskih aktivnosti, dok je 25% kanalisano kroz TS/TP.

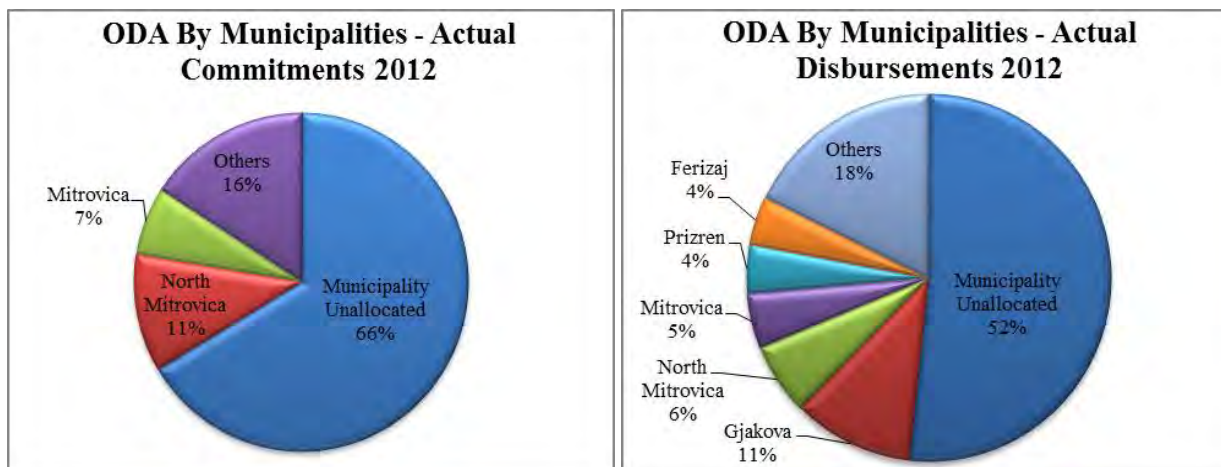
Grafikon 69. ZRP po modalitetu pomoći u SRG za OZ, obaveze i isplate za 2013

7.6.5 ZRP po opštinama, obaveze i isplate za 2012-2013

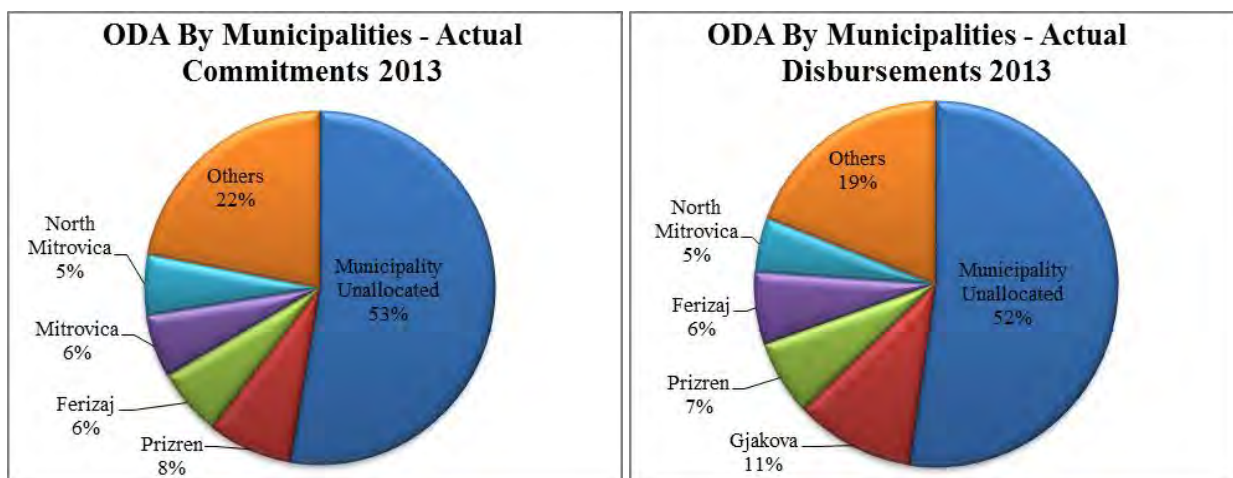
U 2012., 66% (13.5 miliona evra) donatora nisu precizirali (u obavezama) opštinu u PUP (Platforma za upravljanje pomoći) za njihove aktivnosti i 52% (14.1 miliona evra) nisu precizirali opštine (za isplate). Ovaj veliki iznos neraspoređenih opštinskih aktivnosti se mogao dogoditi, jer faza realizacije je bila na nacionalnom nivou. U 2012., Đakovica je bila opština koja je privukla 11% od svih fondova sektora obrazovanja i zapošljavanja prema isplatama (grafikon 70). Severna Mitrovica je druga opština sa 6% od ukupnog iznosa za 2012. U 2013. godini takođe, Đakovica je bila opština sa najvećim iznosom isplata sa ukupno 11%, dok je drugi bio Prizren sa 7%. Ipak, s obzirom da postoji veliki iznos novca pod neraspoređeno i ostalo, ne možemo da zaključimo da je rangiranje Đakovice (kao i uopšte ovo rangiranje) tačno. Za tačne podatke svake opštine vidi tabelu 36.

Opština	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013			
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Dečane	50,397	259,952	13,948	124,737	64,346	384,689
Dragaš	11,508	11,148	0	360	11,508	11,508
Uroševac	2,613	1,164,475	1,278,732	1,393,687	1,281,345	2,558,162
Kosovo polje	0	265,000	506,683	266,415	506,683	531,415
Đakovica	855,306	2,940,037	811,777	2,325,897	1,667,083	5,265,933
Gnjilane	73,689	359,745	503,143	263,152	576,831	622,897
Glogovac	79,961	79,961	72,951	72,870	152,912	152,831
Gračanica	89,403	87,817	93,806	93,650	183,209	181,466
Elez Han	63,969	344,069	58,361	206,029	122,330	550,098
Junik	47,976	47,976	43,771	43,722	91,747	91,698
Kačanik	94,094	638,309	572,951	481,488	667,045	1,119,797
Kamenica	81,760	81,400	86,536	86,814	168,296	168,215
Klina	79,961	344,961	572,951	332,870	652,912	677,831
Klokot	63,969	63,969	58,361	58,296	122,330	122,265
Leposavić	223,931	218,823	141,196	134,877	365,127	353,700
Lipljane	29,021	29,101	51,237	51,743	80,258	80,843
Mališevo	198,145	289,597	58,361	91,296	256,506	380,893
Mitrovica	1,330,042	1,318,059	1,216,136	688,261	2,546,178	2,006,320
Opština- Neraspoređena	13,524,845	14,115,877	10,979,367	11,396,822	24,504,211	25,512,699
Severna Mitrovica	2,295,559	1,726,682	1,156,183	1,049,289	3,451,743	2,775,971
Novo brdo	47,976	47,976	43,771	43,722	91,747	91,698
Obilić	47,976	47,976	50,454	50,137	98,430	98,114
Parteš	47,976	47,976	43,771	43,722	91,747	91,698
Peć	91,860	112,458	72,951	73,260	164,811	185,718
Priština	201,872	621,066	352,692	379,828	554,564	1,000,894
Prizren	96,642	1,174,873	1,631,498	1,458,030	1,728,140	2,632,903
Orahovac	111,745	97,345	58,361	80,697	170,106	178,041
Ranilug	1,800	1,440	13,185	13,545	14,985	14,984
Srbica	214,137	305,589	72,951	105,870	287,089	411,459
Vučitrn	79,961	79,961	72,951	72,870	152,912	152,831
Zubin Potok	117,100	180,841	71,197	145,681	188,297	326,522
Zvečan	121,519	195,901	71,197	158,370	192,716	354,272
UKUPNO	20,376,715	27,300,360	20,831,434	21,788,008	41,208,149	49,088,368

Tabela 35. ZRP po opštinama u SRG za OZ, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

Grafikon 70. ZRP po opštinama u SRG za OZ, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2012., PUP

Grafikon 71. ZRP po opštinama u SRG za OZ, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2013., PUP

7.7 Transport i infrastruktura

7.7.1 ZRP po donatorima, obaveze i isplate za 2012-2013

Postoji vidljiva razlika u iznosu pružane pomoći u sektor transporta i infrastrukture za 2012. i 2013., a velika neslaganja su prisutna između iznosa obaveza i iznos isplaćenih isplata tokom obe godine, gde stvarne obaveze čine manje od 50% stvarne isplate izvršene od strane razvojnih partnera. Prikazani brojevi u donjoj tabeli (vidi tabelu 37) uopšteno pokazuju da je ukupan iznos obaveza za obe godine 22.6 miliona evra, dok je ukupan iznos isplata 48.7 miliona evra.

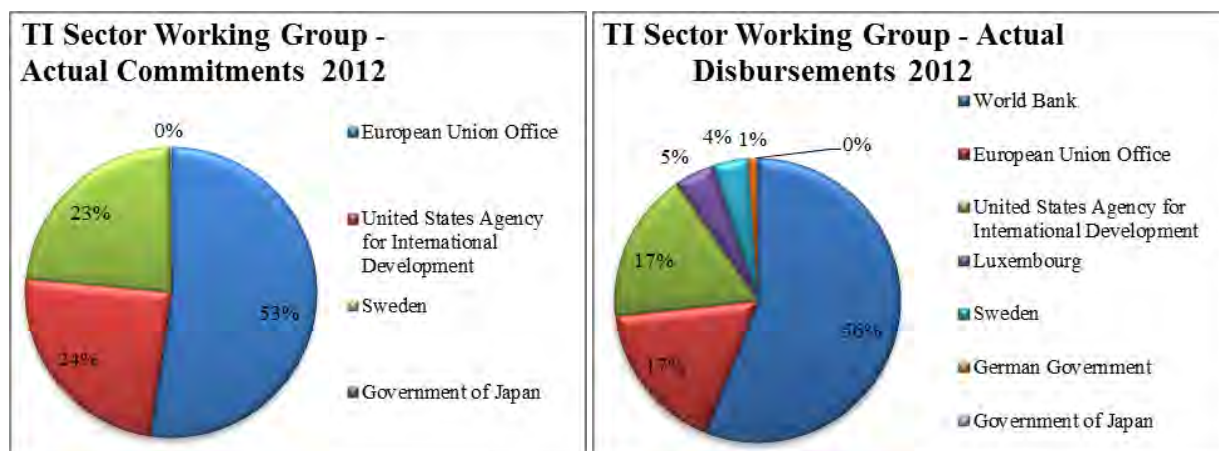
Najveći donatori u smislu iznosa pružane pomoći za Republiku Kosovo za 2012. su Svetska banka sa isplaćenih gotovo 18.9 miliona evra, a zatim Kancelarija Evropske unije sa isplaćenih 5.8 miliona evra i Američka agencija za međunarodni razvoj sa isplaćenih 5.8 miliona evra (grafikon 72).

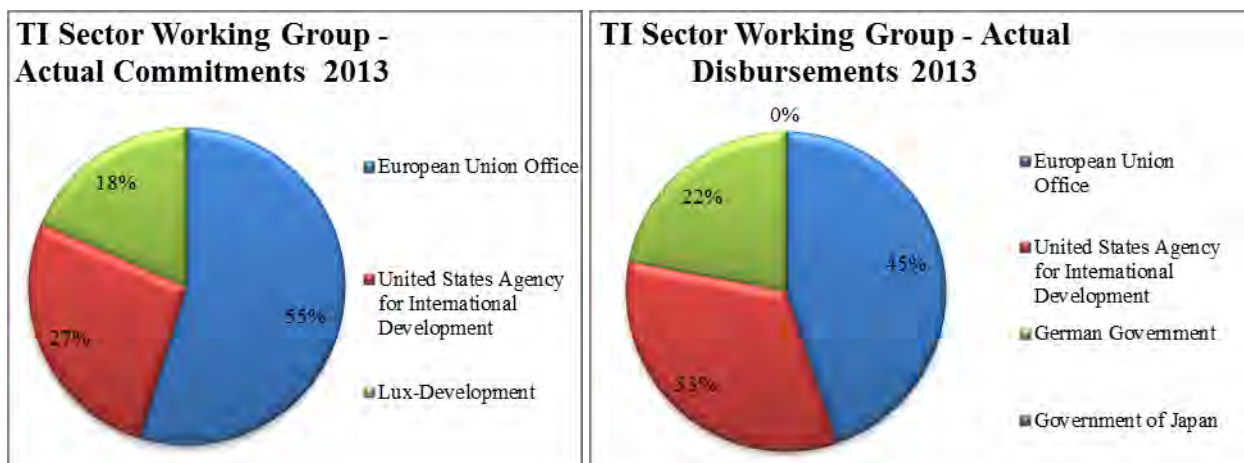
Najveći donatori za godinu 2013 su Kancelarija Evropske unije sa isplaćenih 6.7 miliona evra, zatim USAID sa isplaćenih 5 miliona evra i vlada Nemačke sa 3.3 miliona evra (grafikon 73).

Donatorska agencija	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013			
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Kancelarija Evropske unije	7,597,829	5,840,326	4,451,064	6,701,208	12,048,893	12,541,534
Vlada Nemačke	0	313,616	0	3,286,957	0	3,600,573
Vlada Japana	34,006	32,611	0	3,707	34,006	36,318
Lux-Development	0	0	1,500,000	0	1,500,000	0
Luksemburg	0	1,500,000	0	0	0	1,500,000
Švedska	3,379,834	1,379,834	0	0	3,379,834	1,379,834
Američka agencija za međunarodni razvoj	3,506,076	5,793,865	2,174,458	4,953,910	5,680,533	10,747,775
Svetska banka	0	18,896,088	0	0	0	18,896,088
UKUPNO	14,517,745	33,756,340	8,125,522	14,945,782	22,643,266	48,702,122

Tabela 37. ZRP po donatorskoj agenciji u SRG za TI, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

Grafikon 72. ZRP po donatorskoj agenciji u SRG za TI, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2012. i 2013., PUP

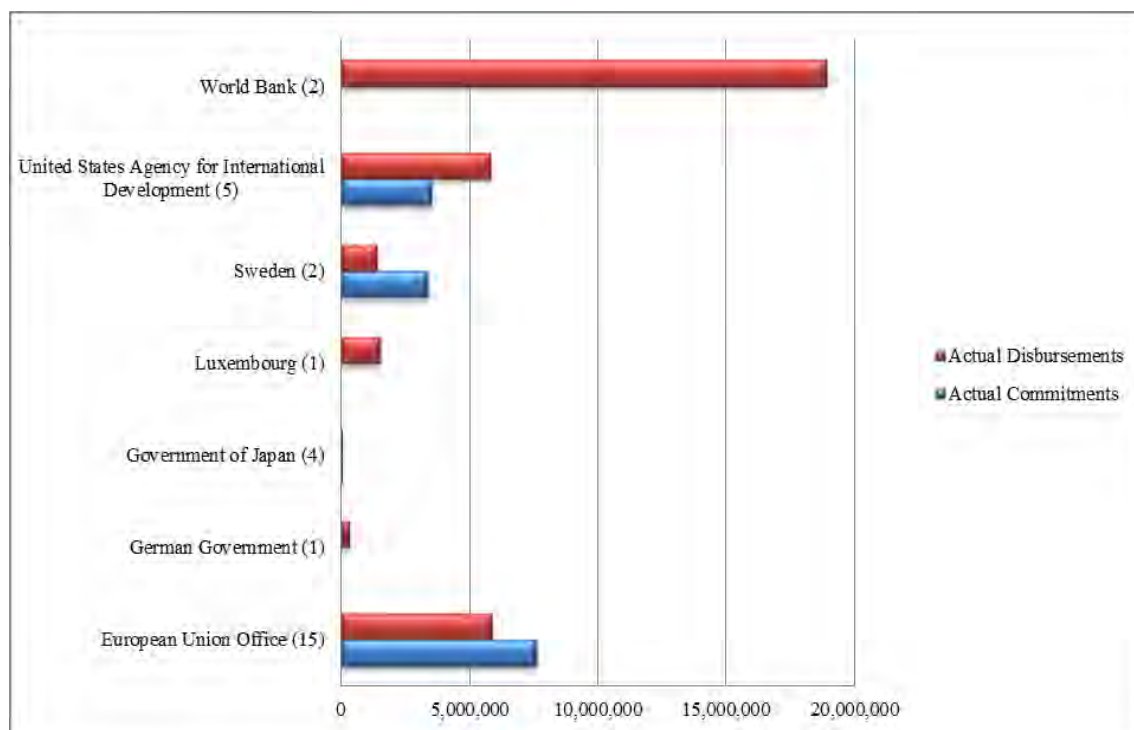
Grafikon 73. ZRP po donatorskoj agenciji u SRG za TI, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2013., PUP

7.7.2 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2012.

Donatorska agencija sa najvećim brojem projekata u 2012 je Kancelarija Evropske unije sa 15 projekata u ukupnom iznosu od 5.8 miliona evra (tabela 38 i grafikon 74), dok Svetska banka je organizacija sa najvećim iznosom stvarnih isplata koji dostiže 18.9 miliona evra. Treći najveći donator za 2012. za sektor transporta i infrastrukture je USAID sa 5 projekata i ukupno isplaćenih 5.8 miliona evra. Osim toga, u tabeli 38 se ističe da drugi donatori koji su podržali transport i infrastruktura su Luksemburg, Švedska, vlada Nemačke i vlada Japana u ukupnom iznosu od 3,2 miliona evra isplaćenih samo u 2012.

Donatorska agencija	Finansiranje		Ukupno	
	2012		Stvarne obaveze	Stvarne isplate
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate		
Kancelarija Evropske unije (15)	7,597,829	5,840,326	7,597,829	5,840,326
Vlada Nemačke (1)	0	313,616	0	313,616
Vlada Japana (4)	34,006	32,611	34,006	32,611
Luksemburg (1)	0	1,500,000	0	1,500,000
Švedska (2)	3,379,834	1,379,834	3,379,834	1,379,834
Američka agencija za međunarodni razvoj (5)	3,506,076	5,793,865	3,506,076	5,793,865
Svetska banka (2)	0	18,896,088	0	18,896,088
UKUPNO (30)	14,517,745	33,756,340	14,517,745	33,756,340

Tabela 38. ZRP po broju donatorskih projekata u SRG za TI, obaveze i isplate za 2012.

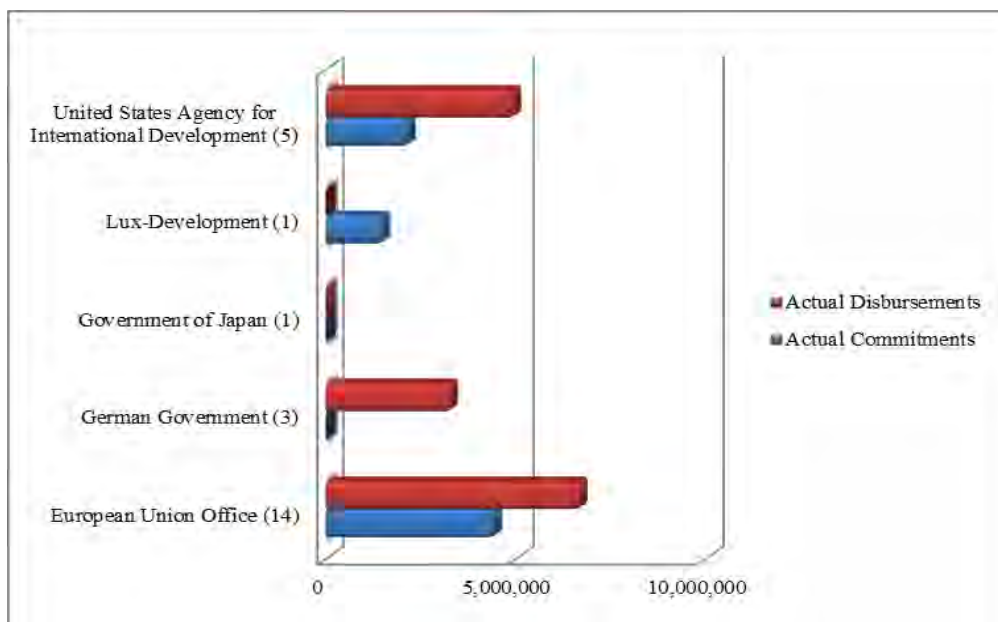
Grafikon 74. ZRP po broju donatorskih projekata u SRG za TI, obaveze i isplate za 2012.

7.7.3 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2013.

Donatorske agencije sa najvećim brojem projekata i najvećim isplaćenim iznosom za 2013. je Kancelarija Evropske unije, sa 14 projekata i isplaćenih 6,7 miliona evra (tabela 39 i grafikon 75). Drugi najveći donator za 2013. je USAID sa 4 projekta i isplaćenih 4.9 miliona evra. Osim toga, vlada Nemačke je rangirana kao treći najveći donator koji podržava transport i infrastrukturu u 2013. sa isplaćenih 3.3 miliona evra.

Donatorska agencija	Finansiranje 2013		Ukupno	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Kancelarija Evropske unije (14)	4,451,064	6,701,208	4,451,064	6,701,208
Nemačka vlada (3)	0	3,286,957	0	3,286,957
Vlada Japana (1)	0	3,707	0	3,707
Lux- Development (1)	1,500,000	0	1,500,000	0
Američka agencija za međunarodni razvoj (5)	2,174,458	4,953,910	2,174,458	4,953,910
TOTAL (22)	8,125,522	14,945,782	8,125,522	14,945,782

Tabela 39. ZRP po broju donatorskih projekata u SRG za TI, obaveze i isplate za 2013.

Grafikon 75. ZRP po broju donatorskih projekata u SRG za TI, obaveze i isplate za 2013.

7.7.4 ZRP po modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013.

Za godine 2012-2013, najviši procenat donatorske pomoći u transportu i infrastrukturi je kanalsan preko modaliteta pomoći projekta (PRO) sa ukupno 14 projekata i isplaćenih 25 miliona evra (tabela 40).

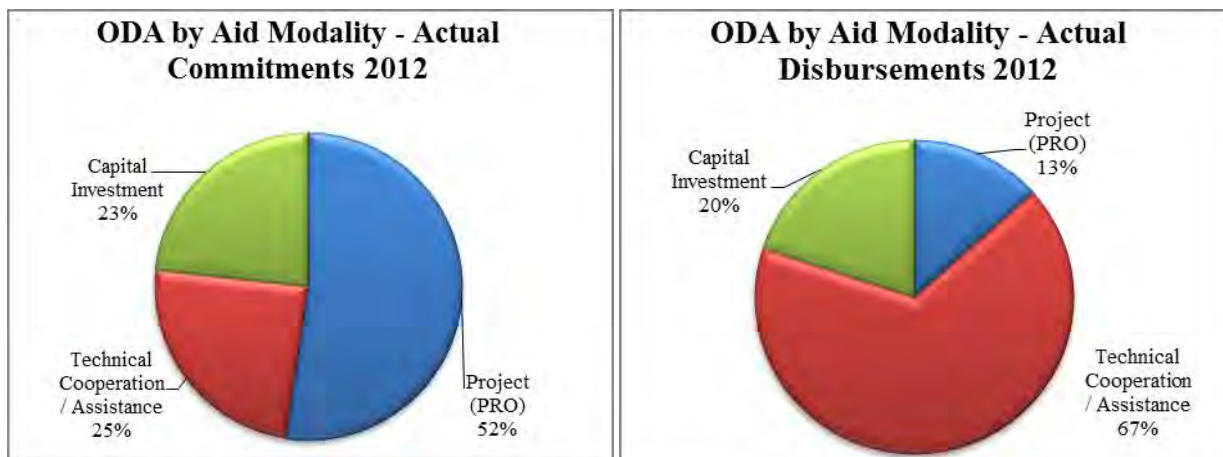
Za 2012, opet, kao najkorišćeniji modalitet pomoći je projekat (PRO) sa ukupno 22.5 miliona evra isplaćenih, zatim tehnička saradnja/pomoć i kapitalne investicije sa 6.7 miliona evra, odnosno 4.5 miliona evra (grafikon 76).

Grafikon 77 pokazuje nam da najkorišćeniji modalitet pomoći u 2013. su kapitalne investicije sa isplaćenih 6.8 miliona evra. Pomoć donatora u 2013 je takođe kanalsan kroz modalitet pomoći za tehničku saradnju/pomoć sa isplaćenih 5.6 miliona evra i Project (PRO) sa 2.5 miliona evra.

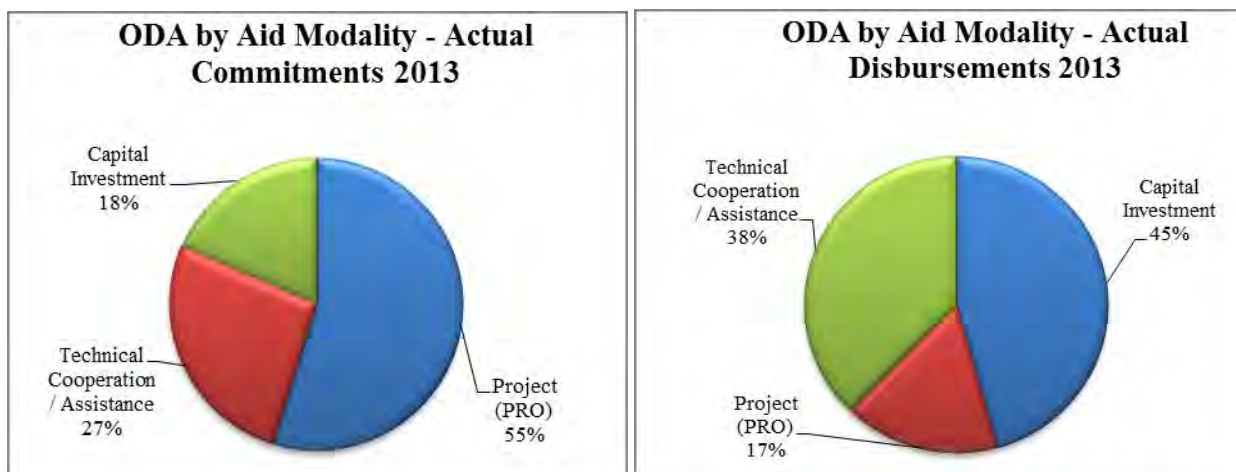
Modalitet pomoći	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013			
	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze
Kapitalne investicije	4,516,262	3,379,834	6,820,605	1,500,000	11,336,867	4,879,834
Projekat (PRO)	22,510,631	7,597,829	2,491,326	4,451,064	25,001,958	12,048,893
Tehnička saradnja / pomoć	6,729,447	3,540,082	5,633,851	2,174,458	12,363,298	5,714,540
UKUPNO (38)	33,756,340	14,517,745	14,945,782	8,125,522	48,702,122	22,643,266

Tabela 40. ZRP po modalitetu pomoći projekata u SRG za TI, obaveze i isplate za 2012-2013.

* Isti projekti koji su financirani u 2012. i 2013. izračunati su kao jedan u ukupnom broju projekata

Grafikon 76. ZRP po modalitetu pomoći u SRG za TI, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2012

Grafikon 77. ZRP po modalitetu pomoći u SRG za TI, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2013

7.7.5 ZRP po modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012-2013

Za godine 2012-2013, pomoć je uglavnom obezbeđena u obliku subvencija, sa 38 ukupno projekata i isplaćenih 48.2 miliona evra, a pozajmica je obezbeđena samo za jedan projekat sa 468.593 evra (vidi tabelu 41).

U 2012, iznos od 33.3 miliona evra je isplaćen kao subvencija, dok samo 468.593 evra je isplaćeno kao pozajmica.

U 2013, ukupno 14.9 miliona evra je isplaćeno kao subvencija, međutim ništa drugo nije isplaćeno kao druga vrsta pomoći.

Vrsta pomoći	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne isplate	Stvarne obaveze
	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze		
Subvencija	33,287,748	14,517,745	14,945,782	8,125,522	48,233,530	22,643,266
Pozajmica	468,593	0	0	0	468,593	0
TOTAL	33,756,340	14,517,745	14,945,782	8,125,522	48,702,122	22,643,266

Tabela 41. ZRP po modalitetu pomoći projekata u SRG za TI, obaveze i isplate za 2012-2013.

7.7.6 ZRP po opštinama, obaveze i isplate za 2012-2013

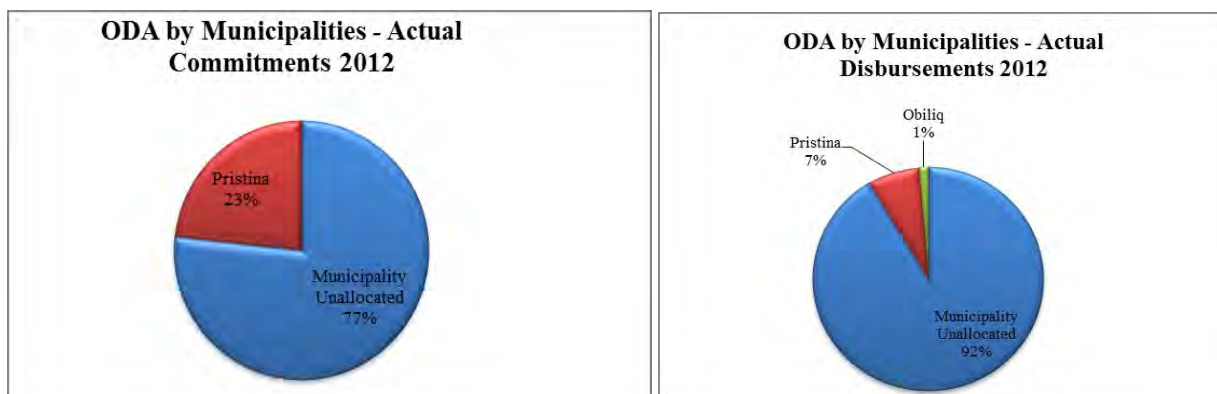
Tabela 42 pokazuje da većina donatora prikazanih u tabeli nemaju raspoređenu opštinu; međutim, razlog za ovo može biti da se neki od projekata sprovode na nacionalnom nivou.

Za 2012, 92% od donatorske pomoći spada u kategoriju Opština-Neraspoređena sa 30,9 miliona evra isplaćenih (grafikon 78). Opština sa najvećom donatorskom investicijom je Opština Priština sa isplaćenih 2,4 miliona evra, što čini 7% ukupnih investicija u opštinama za 2012. Zatim je opština Obilić sa 450,000 evra isplaćenih što čini samo 1% ukupne pomoći pružane ovoj opštini.

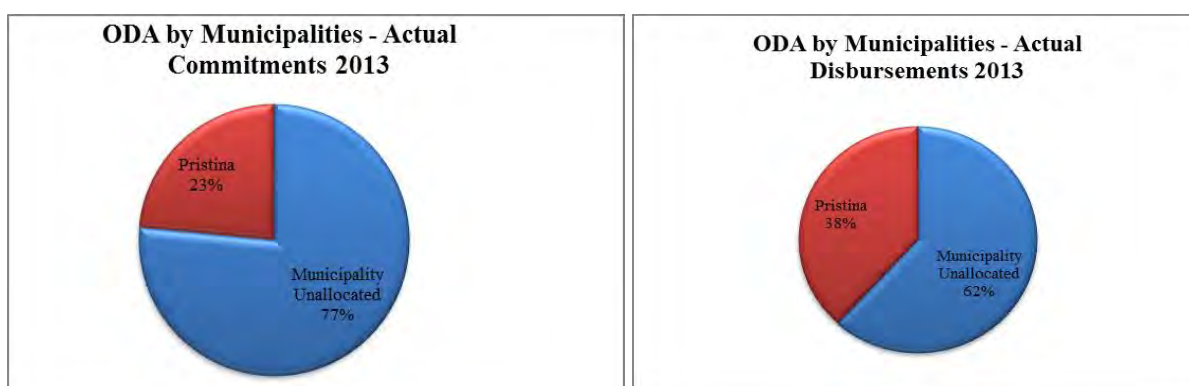
Tabela 42 i grafikon 79 pokazuju da je u 2013, 62% od donatorske pomoći, pada u kategoriji Opština- Neraspoređeno sa 9,2 miliona evra isplaćenih. Kao i u 2012., opština sa najvećom donatorskom investicijom je Opština Priština sa isplaćenih 5.7 miliona evra, što čini 32% od ukupnih investicija u opštinama za 2013. Veoma niska pomoć je pružana Vučitrnu dok Obiliću nije ništa isplaćeno u 2013.

Opština	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne obaveze	Stvarne isplate
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate		
Opština-Neraspoređena	11,137,911	30,876,507	6,217,658	9,229,910	17,355,569	40,106,416
Obilić	0	450,000	0	0	0	450,000
Priština	3,379,834	2,429,834	1,907,864	5,709,222	5,287,698	8,139,056
Vučitrn	0	0	0	6,650	0	6,650
UKUPNO	14,517,745	33,756,340	8,125,522	14,945,782	22,643,266	48,702,122

Tabela 42. ZRP po opštinama u SRG za TI, obaveze i isplate za 2012-2013.

Grafikon 78. ZRP po opštinama u SRG za TI, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2012.

Grafikon 79. ZRP po opštinama u SRG za TI, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2013.

7.8 Upravljanje

7.8.1 ZRP po donatorima, obaveze i isplate za 2012-2013

Za upravljanje SRG-a u 2012. (vremenski okvir januar- decembar), ukupni iznos od 23.6 miliona evra je namenjen a 33.4 miliona evra je isplaćeno. U 2013., ukupan iznos od 38,4 miliona evra namenjeno, dok 35,9 miliona evra je isplaćeno.

Najveći donatori za 2012 godinu su Američka agencija za međunarodni razvoj sa isplaćenih 14.9 miliona evra, zatim kancelarije Evropske Unije sa 7.1 miliona evra i Švedska sa 2.7 miliona evra isplaćenih (grafikon 80).

Najveći donatori za godinu 2013 su Američka agencija za međunarodni razvoj sa isplaćenih 14.7 miliona evra, zatim Kancelarija Evropske unije sa isplaćenih 6.5 miliona evra i Švedska sa 3.8 miliona evra isplaćenih (grafikon 81).

Donatorska agencija	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013			
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Američka agencija za međunarodni razvoj	5,049,884	14,976,972	5,209,906	14,714,833	10,259,790	29,691,805
Kancelarija Evropske unije	4,441,517	7,149,372	24,198,895	6,597,103	28,640,411	13,746,475
Švedska	2,607,280	2,714,024	3,824,296	3,816,537	6,431,576	6,530,561
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju	6,326,651	1,776,886	1,277,032	2,792,771	7,603,683	4,569,657
Norveška	2,545,309	1,975,441	2,677,248	2,459,224	5,222,557	4,434,664
Vlada Nemačke	0	1,835,000	0	1,830,000	0	3,665,000
Vlada Kosova	25,470	487,469	135,807	1,422,601	161,277	1,910,071
Svetska banka	0	263,647	0	1,079,586	0	1,343,233
Finska	204,506	364,655	222,047	300,816	426,554	665,470
Vlada Japana	121,079	176,727	143,821	249,838	264,900	426,565
Fondacija otvorenog društva Kosova	154,247	154,154	146,466	248,802	300,714	402,956
Austrijska agencija za razvoj	355,400	165,400	250,000	131,700	605,400	297,100
Program za razvoj Ujedinjenih Nacija	118,049	116,905	126,467	82,750	244,516	199,655
Austrija	86,996	86,943	84,223	80,849	171,219	167,792
United Nations Women	81,899	45,472	71,942	65,789	153,841	111,261
Ambasada Holandije	150,579	127,699	0	33,019	150,579	160,718
Dečiji fond Ujedinjenih nacija	97,093	92,260	11,945	11,467	109,039	103,727
Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske	0	82,864	4,133	9,069	4,133	91,933
Francuska	24,478	16,458	23,100	8,900	47,578	25,358
Al-Jazeera	2,626	2,624	4,643	4,457	7,269	7,081
Odeljenje za međunarodni razvoj	1,022,364	631,073	0	0	1,022,364	631,073
Belgija	148,528	148,438	0	0	148,528	148,438
UKUPNO	23,563,956	33,390,484	38,411,972	35,940,111	61,975,927	69,330,595

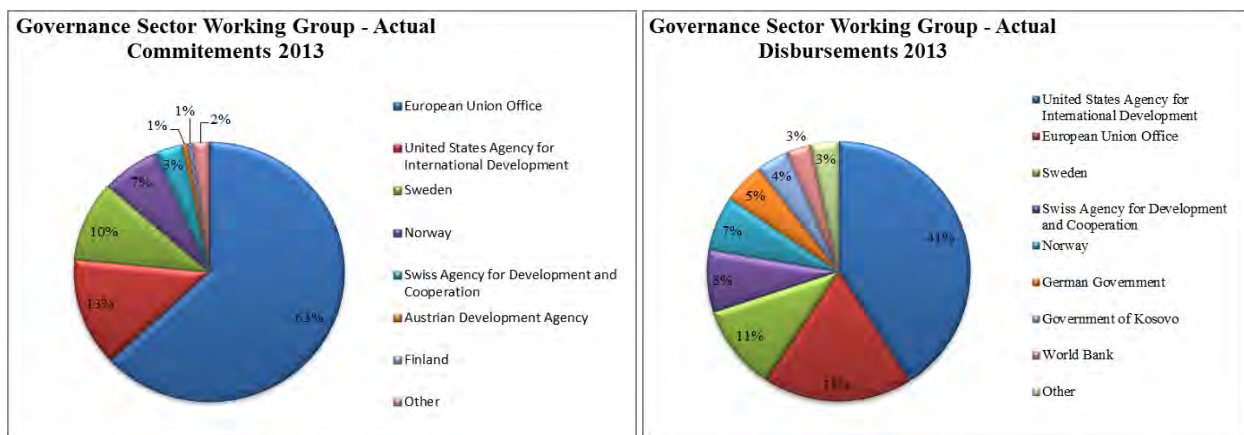
Tabela 43. ZRP po donatorskim agencijama u SRG za upravljanje, obaveze i isplate za 2012-2013.

* Podaci o ovoj tabeli se razlikuju od podataka koji su prezentovani na tabeli, na strani 36, jer podaci o ovim tabelama nisu prikupljeni istog datuma!

Grafikon 80. ZRP po donatorskoj agenciji u SRG za upravljanje, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2012., PUP

Grafikon 81. ZRP po donatorskoj agenciji u u SRG za upravljanje, stvarne obaveze i stvarne isplate za 2013., PUP

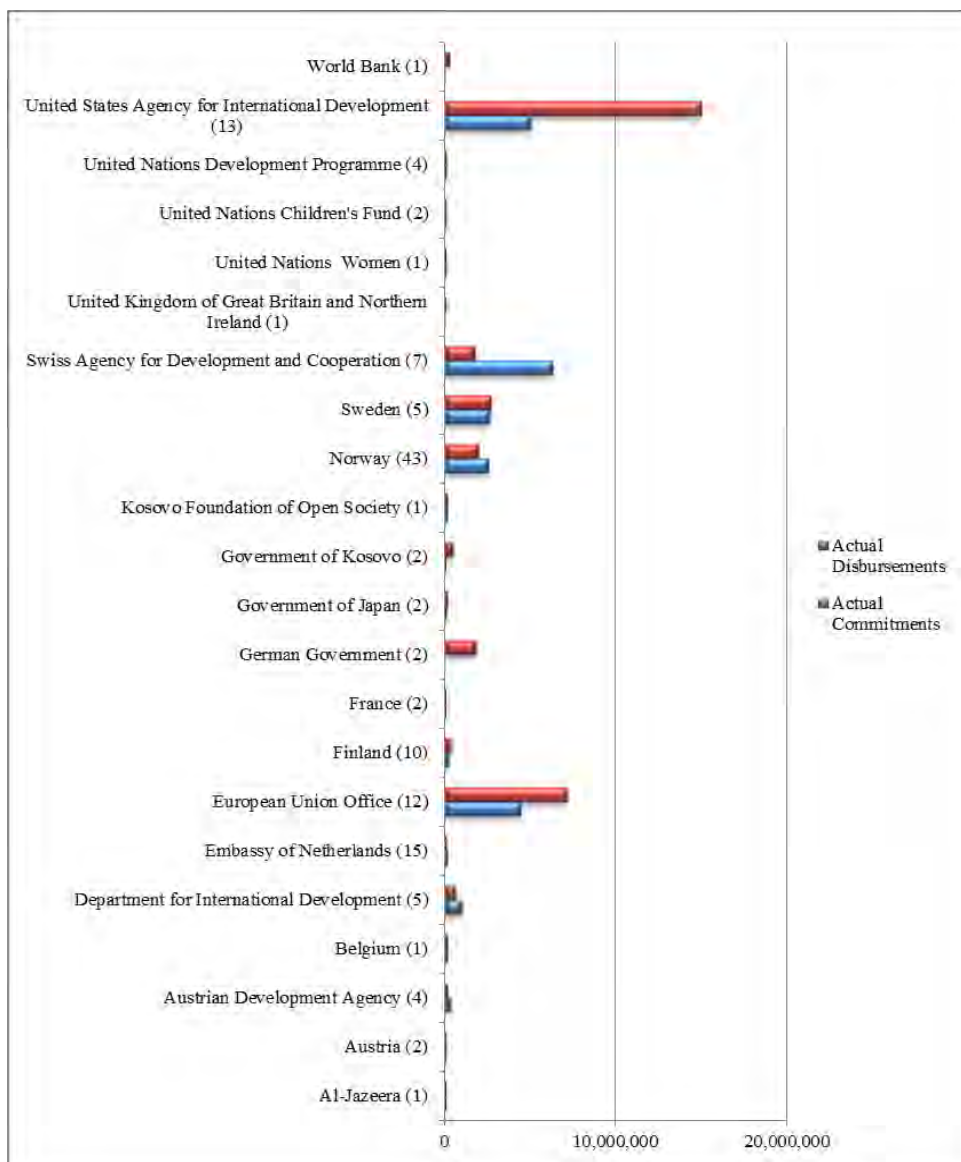
7.8.2 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2012.

Donatorska agencija sa najvećim brojem projekata je Norveška sa 43 podržanih projekata, dok je najviši iznos tokom 2012 isplaćen od Američke agencije za međunarodni razvoj, sa 14,9 miliona evra (tabela 44, grafikon 82), dok je najveći projekat Demokratska i efektivna inicijativa opština (DEMI) u isplaćenom iznosu od 7,3 miliona evra.

Donatorska agencija	Finansiranje	
	2012	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Al-Jazeera (1)	2,626	2,624
Austrija (2)	86,996	86,943
Austrijska agencija za razvoj (4)	355,400	165,400
Belgija (1)	148,528	148,438

Odeljenje za međunarodni razvoj (5)	1,022,364	631,073
Ambasada Holandije (15)	150,579	127,699
Kancelarija Evropske unije (12)	4,441,517	7,149,372
Finska (10)	204,506	364,655
Francuska (2)	24,478	16,458
Vlada Nemačke (2)	0	1,835,000
Vlada Japana (2)	121,079	176,727
Vlada Kosova (2)	25,470	487,469
Fondacija otvorenog društva Kosova (1)	154,247	154,154
Norveška (43)	2,545,309	1,975,441
Švedska (5)	2,607,280	2,714,024
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (7)	6,326,651	1,776,886
Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske (1)	0	82,864
United Nations Women (1)	81,899	45,472
Dečiji fond Ujedinjenih nacija (2)	97,093	92,260
Program za razvoj Ujedinjenih Nacija (4)	118,049	116,905
Američka agencija za međunarodni razvoj (13)	5,049,884	14,976,972
Svetska banka (1)	0	263,647
UKUPNO (130)	23,563,956	33,390,484

Tabela 44. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG za upravljanje, obaveze i isplate za 2012.

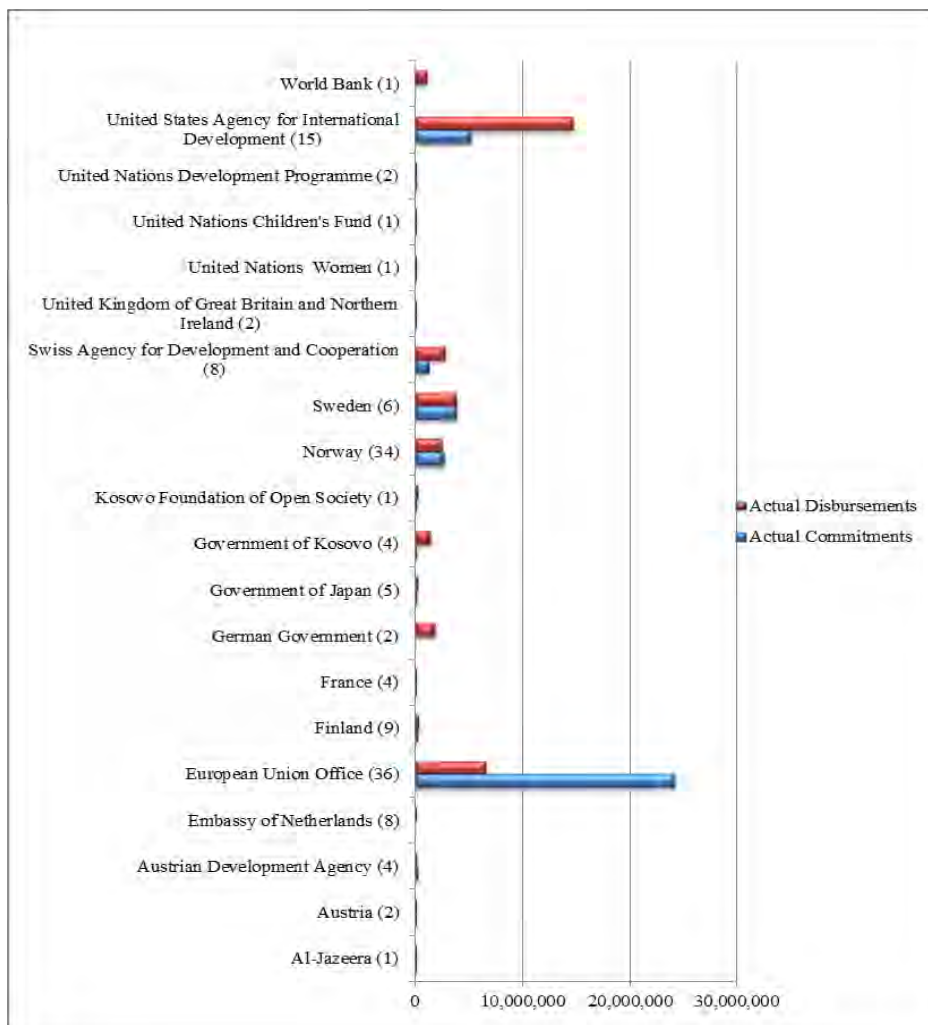
Grafikon 82. ZRP prema broju donatorskih projekata u upravljanju SRG, obaveze i isplate za 2012

7.8.3 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2013

Donatorska agencija sa najvećim brojem projekata za 2013. je Kancelarija Evropske unije sa 36 podržanih projekata, dok je najveći donator Američka agencija za međunarodni razvoj, sa isplaćenih 14,7 miliona evra (tabela 45, grafikon 83), dok je najveći projekat Demokratska i efektivna inicijativa opština (DEMI) sa isplaćenim iznosom od 5,2 miliona evra.

Tabela 45. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG za upravljanje, obaveze i isplate za 2013.

Donatorska agencija	Finansiranje	
	2013	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Al-Jazeera (1)	4,643	4,457
Austrija (2)	84,223	80,849
Austrijska agencija za razvoj (4)	250,000	131,700
Ambasada Holandije (8)	0	33,019
Kancelarija Evropske unije (36)	24,198,895	6,597,103
Finska (9)	222,047	300,816
Francuska (4)	23,100	8,900
Vlada Nemačke (2)	0	1,830,000
Vlada Japana (5)	143,821	249,838
Vlada Kosova (4)	135,807	1,422,601
Fondacija otvorenog društva Kosova (1)	146,466	248,802
Norveška (34)	2,677,248	2,459,224
Švedska (6)	3,824,296	3,816,537
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (8)	1,277,032	2,792,771
Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske (2)	4,133	9,069
United Nations Women (1)	71,942	65,789
Dečiji fond Ujedinjenih nacija (1)	11,945	11,467
Program za razvoj Ujedinjenih Nacija (2)	126,467	82,750
Američka agencija za međunarodni razvoj (15)	5,209,906	14,714,833
Svetska banka (1)	0	1,079,586
UKUPNO (140)	38,411,972	35,940,111

Grafikon 83. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG za upravljanje, obaveze i isplate za 2013.

7.8.4 ZRP prema modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

Tokom 2012-2013 godine, najviši procenat donatorske pomoći je kanalisano kroz modalitet pomoći tehničke saradnje/pomoći sa ukupno 49 projekata i isplaćenih 44,5 miliona evra (tabela 46).

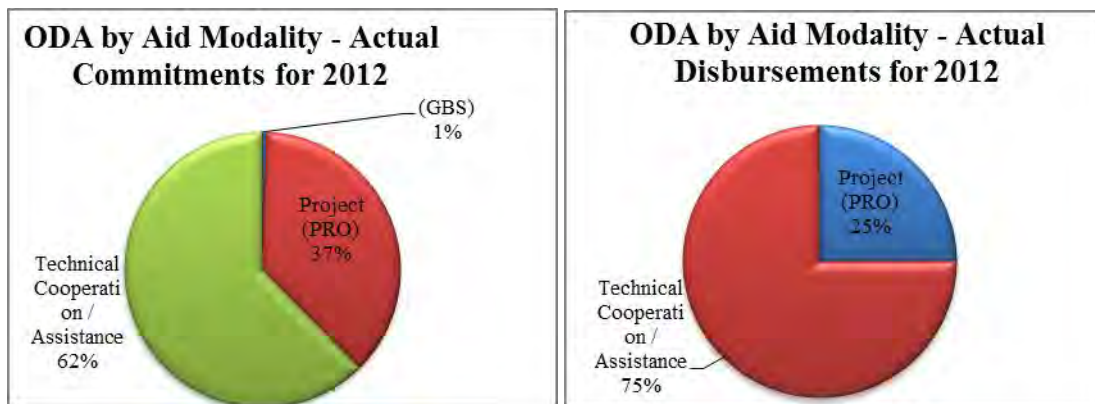
Tokom 2012., najkorišćeniji modalitet pomoći je tehnička saradnja/pomoć sa isplaćenih 25 miliona evra.

Tokom 2013., najkorišćeniji modalitet pomoći je tehnička saradnja/pomoć sa isplaćenih 19.5 miliona evra. Najmanje korišćen modalitet pomoći u 2013 je Opšta (ili direktna) budžetska podrška (OBP) sa isplaćenih 105.080 evra (grafikon 85).

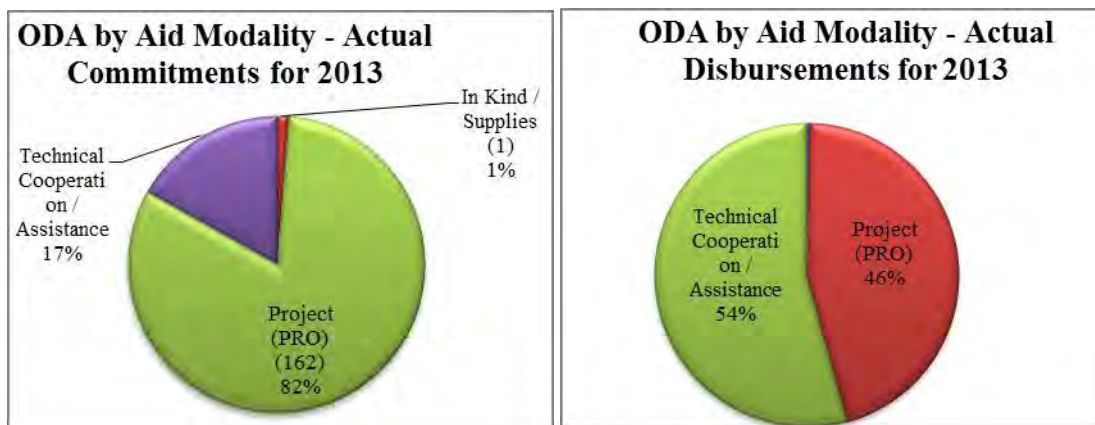
Modalitet pomoći	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013			
	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze
Opšta (ili direktna) budžetska podrška (OBP)	0	123,404	105,080	5,467	105,080	128,870
Robna razmena / nabavke	0	0	0	500,000	0	500,000
Projekat (PRO)	8,332,028	8,734,281	16,317,548	31,436,846	24,649,576	40,171,126
Tehnička saradnja / pomoć	25,058,456	14,706,272	19,517,483	6,469,660	44,575,939	21,175,931
UKUPNO	33,390,484	23,563,956	35,940,111	38,411,972	69,330,595	61,975,927

Tabela 46. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG za upravljanje, obaveze i isplate za 2012-2013

* Isti projekti koji su finansirani u 2012. i 2013. izračunati su kao jedan u ukupnom broju projekata

Grafikon 84. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG za upravljanje, obaveze i isplate za 2012

Grafikon 85. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG za upravljanje, obaveze i isplate za 2013

7.8.5 ZRP prema vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

Za godine 2012-2013, donacije su date uglavnom u vidu subvencije sa isplaćenih 60 miliona evra, dok je donacija u formi pozajmice isplaćeno u iznosu od 1,2 miliona evra (tabela 47).

U 2012., oko 32,6 miliona evra je dato u vidu subvencije i 691.059 evra kao pozajmica.

U 2013., 35,3 miliona evra je dato u vidu subvencije i 543,367 evra je dato u obliku pozajmice.

Vrsta pomoći	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne isplate	Stvarne obaveze
	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze		
Pozajmica	32,699,425	23,143,998	35,396,744	37,845,932	68,096,169	60,989,930
Zajam	691,059	419,957	543,367	566,040	1,234,426	985,998
UKUPNO	33,390,484	23,563,956	35,940,111	38,411,972	69,330,595	61,975,927

Tabela 47. ZRP prema vrsti pomoći u SRG za upravljanje, obaveze i isplate za 2012-2013

* Isti projekti koji su finansirani u 2012. i 2013. izračunati su kao jedan u ukupnom broju projekata.

7.8.6 ZRP prema opštinama, obaveze i isplate za 2012. i 2013.

Većina donatorskih projekata nemaju raspoređenu opštinu, razlog može da varira, ali uglavnom je rezultat projekata koji se sprovode na nacionalnom nivou (vidi tabelu xx).

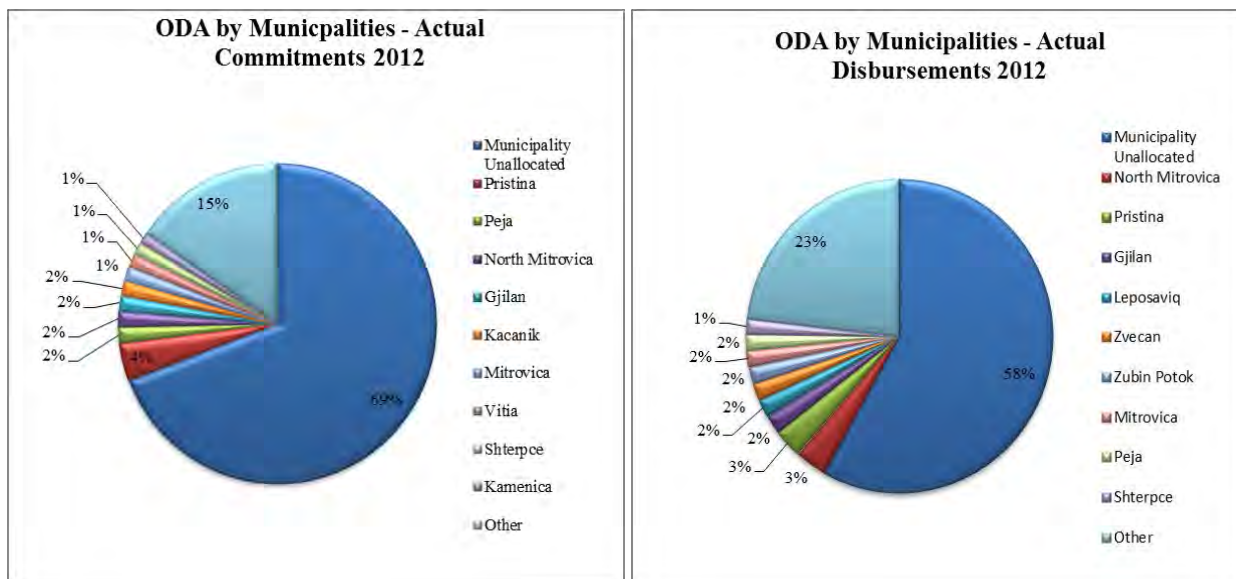
Za 2012., 69 % od donatorskih investicija spadaju u kategoriju Opštine- Neraspoređena sa isplaćenih 19,4 miliona evra (grafikon 86). Opština sa najvećim donatorskim investicijama je opština Severna Mitrovica sa isplaćenih 1,1 miliona evra, što čini 3% od ukupnih investicija u opštinama za 2012. Zatim je opština Priština sa isplaćenim iznosom od oko 1 milion evra, što čini 3% od ukupnih investicija.

Za 2013., 63% od donatorskih investicija spadaju u kategoriju Opštine-Neraspoređena sa isplaćenih 22,6 miliona evra (grafikon 87). Opština sa najvećim donatorskim investicijama je Opština Priština sa isplaćenih 1,2 miliona evra zatim opština Severna Mitrovica sa isplaćenih 1,1 miliona evra.

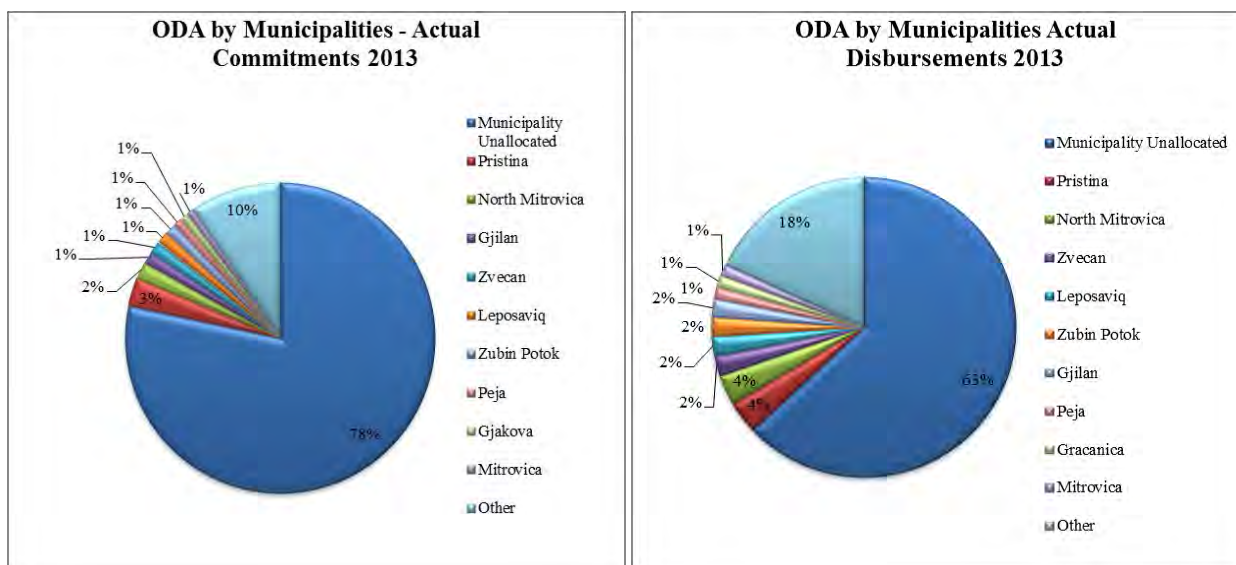
Opštine	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013			
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Opština-Neraspoređena	16,303,904	19,411,817	30,078,577	22,641,981	46,382,481	42,053,799
Severna Mitrovica	369,570	1,119,856	677,384	1,178,812	1,046,954	2,298,667
Priština	910,422	998,578	1,131,752	1,252,815	2,042,174	2,251,393
Leposavić	190,688	618,693	472,262	764,140	662,950	1,382,834
Zvečan	134,832	599,874	484,088	764,959	618,920	1,364,833
Gnjilane	363,495	658,745	500,200	694,496	863,695	1,353,241
Zubin Potok	128,032	591,047	472,262	754,743	600,294	1,345,790
Peć	386,717	552,515	342,071	459,145	728,789	1,011,660
Mitrovica	350,592	557,313	298,473	451,336	649,065	1,008,649
Suva Reka	80,294	494,767	109,407	443,318	189,700	938,085
Gračanica	216,640	468,125	285,964	453,943	502,604	922,068
Mališevo	109,571	472,613	144,449	436,830	254,020	909,443
Štrpce	285,772	529,367	158,145	366,055	443,918	895,422
Parteš	196,820	447,931	260,765	427,999	457,585	875,929
Kačanik	353,964	511,217	205,712	357,912	559,676	869,129
Klokot	232,044	441,290	109,407	278,321	341,451	719,611
Novo Brdo	232,044	441,290	109,407	278,321	341,451	719,611
Ranilug	232,044	439,290	109,407	277,321	341,451	716,611
Vučitrm	139,011	353,526	207,015	358,721	346,026	712,247
Prizren	165,175	327,368	261,853	375,801	427,028	703,168
Orahovac	168,382	331,447	240,754	352,945	409,137	684,392
Junik	146,303	361,255	171,801	322,047	318,104	683,302
Mamuša	138,103	352,672	164,460	314,903	302,563	667,575
Kamenica	272,190	374,403	82,055	195,991	354,245	570,393
Istog	80,294	292,267	109,407	261,321	189,700	553,588
Dečan	60,220	219,200	129,055	233,991	189,275	453,191
Đakovica	167,150	158,716	313,628	290,933	480,778	449,649
Vitina	323,319	271,100	125,959	127,393	449,278	398,493
Dragaš	263,124	252,107	158,789	142,215	421,913	394,322
Glogovac	0	202,500	0	180,000	0	382,500
Kosovo Polje	121,103	125,536	125,959	127,525	247,062	253,061
Obilić	118,501	122,918	125,959	129,522	244,461	252,440
Elez Han	200,534	165,482	62,394	60,726	262,928	226,208
Lipjan	54,410	56,325	112,927	113,660	167,337	169,985
Uroševac	66,803	67,821	62,394	61,908	129,197	129,729
Podujevo	567	453	7,067	7,035	7,634	7,489
Srbica	0	0	763	763	763	763
Klina	661	529	0	132	661	661
Štimlje	661	529	0	132	661	661
UKUPNO	23,563,956	33,390,484	38,411,972	35,940,111	61,975,927	69,330,595

Tabela 48. ZRP prema opštinama u SRG za upravljanje, obaveze i isplate za 2012-2013

Grafikon 86. ZRP prema opštinama u SRG za upravljanje, obaveze i isplate za 2012

Grafikon 87. ZRP prema opštinama u SRG za upravljanje, obaveze i isplate za 2013.

7.9 Javne finansije

Najveći donatori za godinu 2012 su Kancelarija Evropske unije sa isplaćenih 1,49 miliona evra, zatim Američka agencija za međunarodni razvoj sa isplaćenih 1,3 miliona evra, Švedska sa isplaćenih 1,16 miliona evra (grafikon 88).

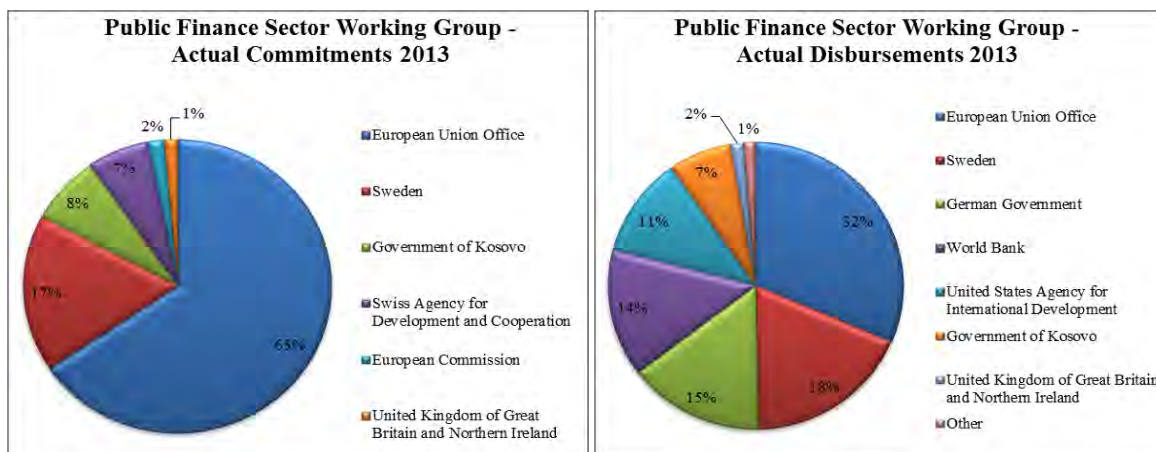
Najveći donatori za godinu 2013 su Kancelarija Evropske unije sa isplaćenih 2,3 miliona evra, a zatim slede Švedska sa isplaćenih 1,37 miliona evra i vlada Nemačke sa isplaćenih 1,1 miliona evra (grafikon 89).

Donatorska agencija	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013			
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Kancelarija Evropske unije	3,121,293	1,495,371	5,310,314	2,362,053	8,431,607	3,857,424
Švedska	1,103,836	1,160,240	1,406,615	1,373,439	2,510,452	2,533,679
Vlada Nemačke	2,700,000	340,000	0	1,130,000	2,700,000	1,470,000
Svetska banka	0	263,647	0	1,079,586	0	1,343,233
Američka agencija za međunarodni razvoj	812,178	1,323,857	0	847,690	812,178	2,171,546
Vlada Kosova	0	0	609,790	527,716	609,790	527,716
Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske	615,231	615,231	111,892	106,673	727,123	721,904
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju	824,934	823,291	531,711	91,630	1,356,645	914,921
Vlada Japana	2,574	0	0	2,299	2,574	2,299
Evropska komisija	0	0	136,312	1,472	136,312	1,472
Odeljenje za međunarodni razvoj	1,138,154	263,682	0	0	1,138,154	263,682
UKUPNO	10,318,201	6,285,318	8,106,635	7,522,558	18,424,836	13,807,876

Tabela 49. ZRP prema donatorskim agencijama u SRG za JF, obaveze i isplate za 2012-2013.

Grafikon 88. ZRP prema donatorskim agencijama u SRG za JF, stvarne obaveze 2012., PUP

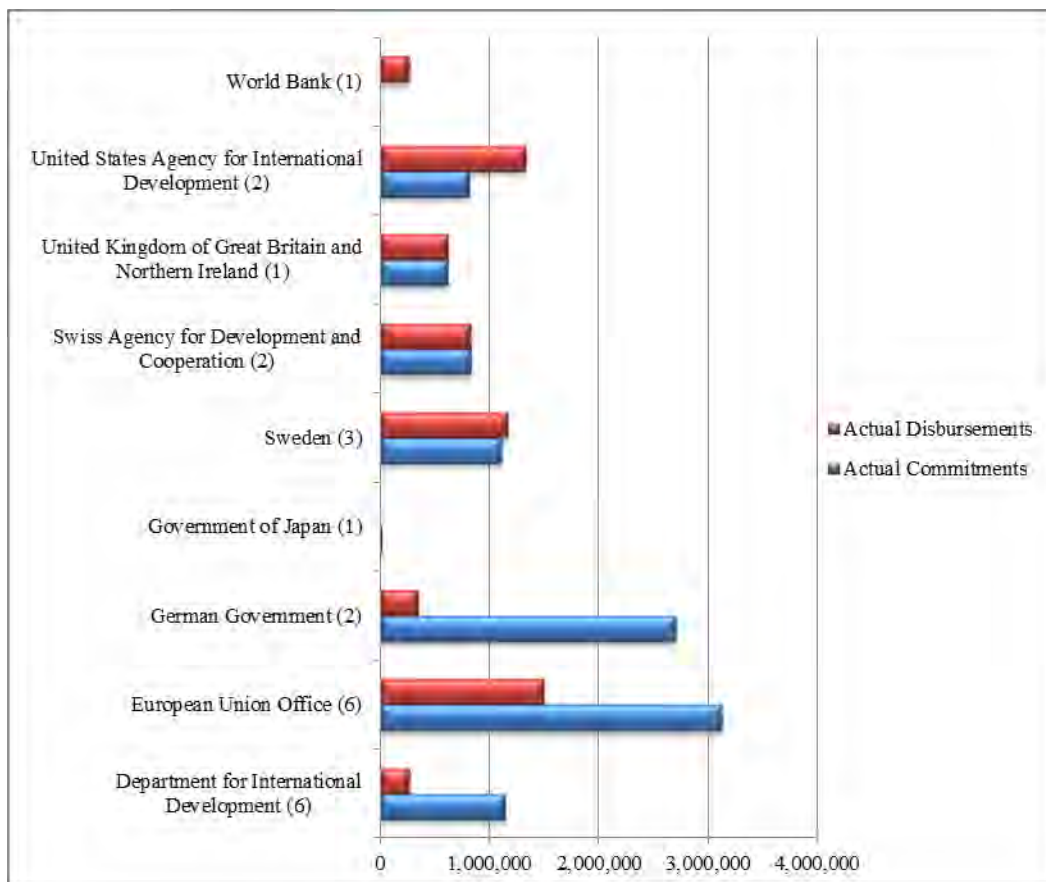
Grafikon 89. ZRP prema donatorskim agencijama u SRG za JF, stvarne obaveze 2012., PUP

7.9.1 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2012

Donatorska agencija sa najvećim brojem projekata i najvišim isplaćenim iznosom za 2012. je Kancelarija Evropske unije, sa 6 podržanih projekata i isplaćenih 1,49 miliona evra, a najveći projekat je IPA 2011 - dalja podrška Kancelariji generalnog revizora Kosova da dostigne standarde dobre prakse EU u isplaćenom iznosu od 527.983 evra. Drugi najveći donator za 2012 je Američka agencija za međunarodni razvoj sa 2 projekata i isplaćenih 1,3 miliona evra a najveći projekat je program inicijative za rast i fiskalnu stabilnost u isplaćenom iznosu od 1,2 miliona evra (tabela 50, grafikon 90).

Donatorska agencija	Finansiranje	
	2012	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Odeljenje za međunarodni razvoj (6)	1,138,154	263,682
Kancelarija Evropske unije (6)	3,121,293	1,495,371
Vlada Nemačke (2)	2,700,000	340,000
Vlada Japana (1)	2,574	0
Švedska (3)	1,103,836	1,160,240
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (2)	824,934	823,291
Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske (1)	615,231	615,231
Američka agencija za međunarodni razvoj (2)	812,178	1,323,857
Svetska banka (1)	0	263,647
UKUPNO (23)	10,318,201	6,285,318

Tabela 50. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG za JF, obaveze i isplate za 2012.

Grafikon 90. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG za JF, obaveze i isplate za 2012.

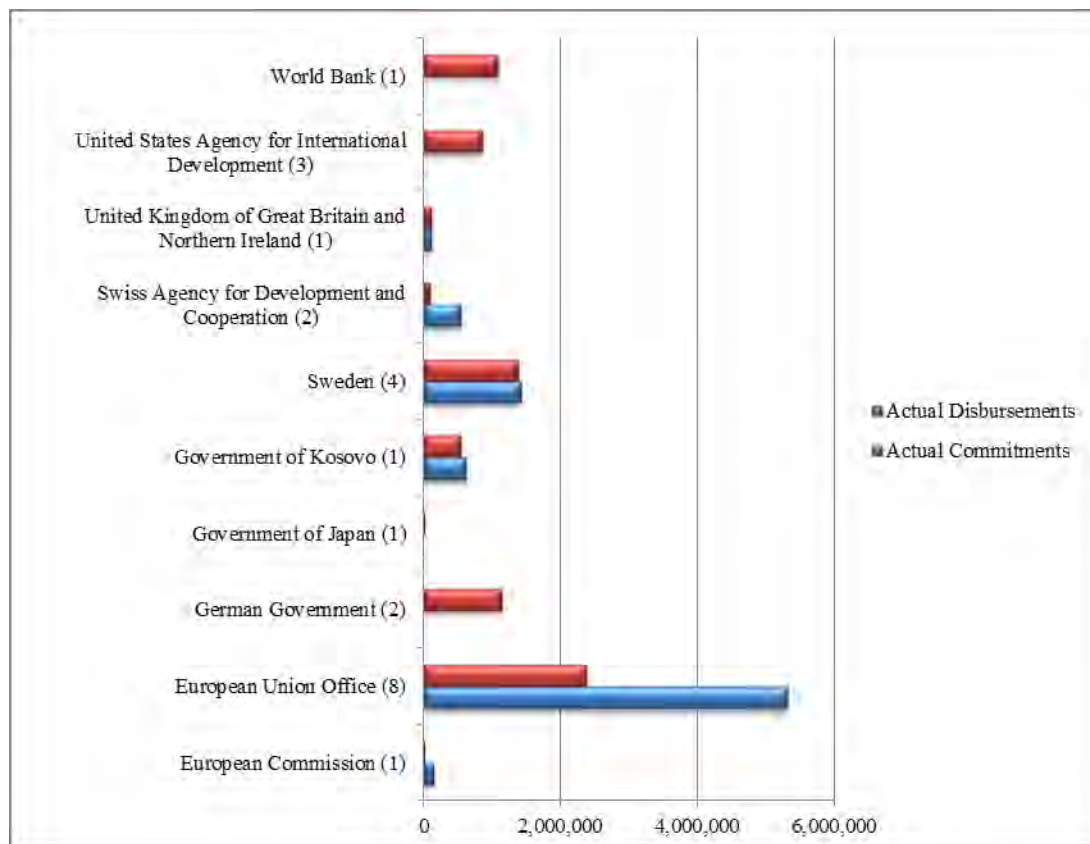
7.9.2 Broj donatorskih projekata i ukupni iznosi, namenjenih i isplaćenih tokom 2013

Donatorska agencija sa najvećim brojem projekata i najvišim isplaćenim iznosom za 2013. je Kancelarija Evropske unije, sa 8 podržanih projekata i isplaćenih 2.3 miliona evra, a najveći projekat je IPA 2010 & IPA 2013 - Multi - donatorski fond za popis stanovništva, domaćinstava i stanova 2011, u isplaćenom iznosu od 900,000 evra. Drugi najveći donator za 2013, Švedska je podržala 4 projekata a najveći projekat je podrška Zavodu za statistiku Kosova u isplaćenom iznosu od 923,791 evra (tabela 51, grafikon 91).

Donatorska agencija	Finansiranje	
	2013	
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate
Evropska komisija (1)	136,312	1,472
Kancelarija Evropske unije (8)	5,310,314	2,362,053
Vlada Nemačke (2)	0	1,130,000
Vlada Japana (1)	0	2,299
Vlada Kosova (1)	609,790	527,716

Švedska (4)	1,406,615	1,373,439
Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (2)	531,711	91,630
Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske (1)	111,892	106,673
Američka agencija za međunarodni razvoj (3)	0	847,690
Svetska banka (1)	0	1,079,586
UKUPNO (20)	8,106,635	7,522,558

Tabela 51. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG za JF, obaveze i isplate za 2013.

Grafikon 91. ZRP prema broju donatorskih projekata u SRG za JF, obaveze i isplate za 2013.

7.9.3 ZRP prema modalitetu pomoći, obaveze i isplate za 2012 – 2013

Za godine 2012-2013, najviši procenat donatorske pomoći je kanalisano kroz modalitet pomoći tehničke saradnje/pomoći sa ukupno 17 projekata i isplaćenih 7,1 miliona evra (tabela 52).

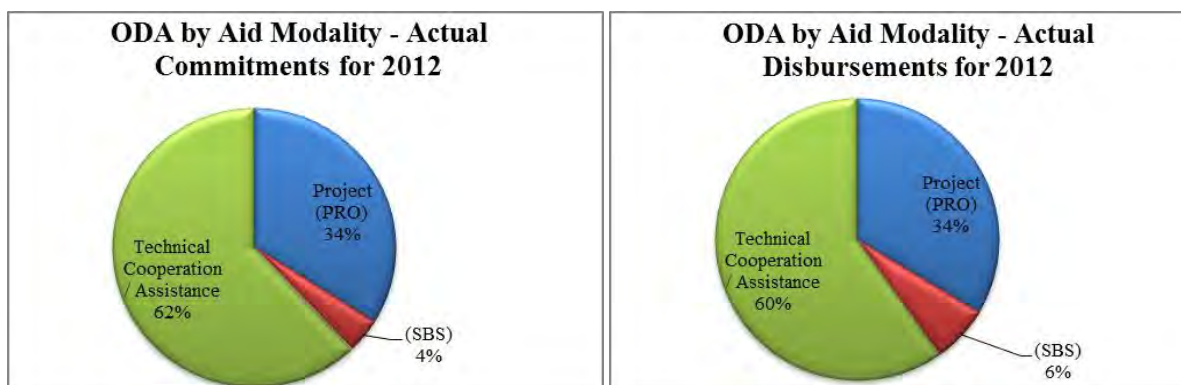
Za 2012, najkorišćeniji modalitet pomoći je tehnička saradnja/pomoć sa isplaćenih 3.7 miliona evra. Najmanje korišćen modalitet pomoći tokom 2012 je ciljano ili izdvojeno sektorska budžetska podrška (SBP) sa jednim projektom i isplaćenih 412,916 evra (sl 92).

Za 2013, najkorišćeniji modalitet pomoći je projekat (PRO) sa isplaćenih 4 miliona evra. Najmanje korišćen modalitet pomoći tokom 2013 je ciljano ili izdvojeno sektorska budžetska podrška (SBP) sa jednim projektom i isplaćenih 81,195 evra (sl 93).

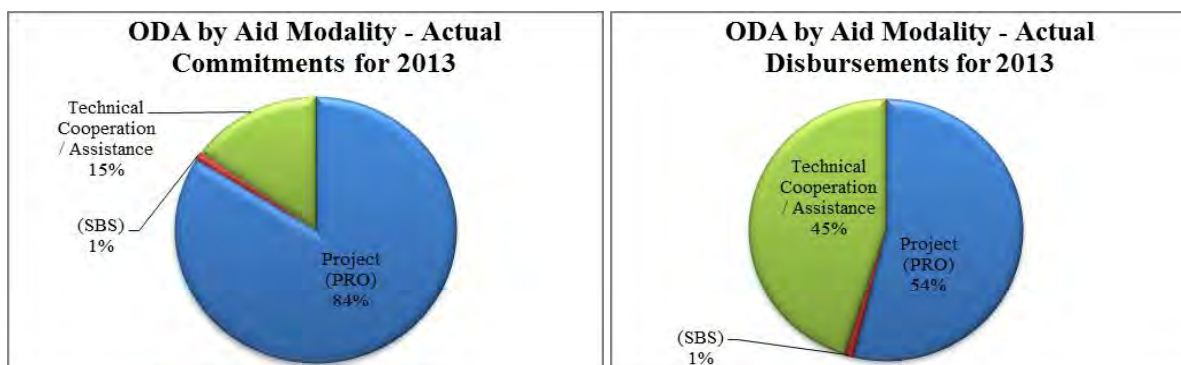
Modalitet pomoći	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne isplate	Stvarne obaveze
	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze		
Projekat (PRO)	2,111,972	3,503,558	4,049,784	6,801,582	6,161,756	10,305,140
Namenska ili rezervisana sektorska budžetska podrška (SBP)	412,916	414,559	81,195	80,834	494,111	495,394
Tehnička saradnja / pomoć	3,760,430	6,400,083	3,391,579	1,224,219	7,152,009	7,624,302
UKUPNO	6,285,318	10,318,201	7,522,558	8,106,635	13,807,876	18,424,836

Tabela 52. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG za JF, obaveze i isplate za 2012-2013

* Isti projekti koji su finansirani u 2012. i 2013. izračunati su kao jedan u ukupnom broju projekata

Grafikon 92. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG za JF, obaveze i isplate za 2012.

Grafikon 93. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG za JF, obaveze i isplate za 2013.

7.9.4 ZRP prema vrsti pomoći, obaveze i isplate za 2012 – 2013.

Za godine 2012-2013, donacije su date uglavnom u vidu subvencija, sa ukupnim isplaćenim iznosom od 13,5 miliona evra, dok je donacija u vidu pozajmice isplaćeno ukupno 263,647 evra (tabela 53).

U 2012, oko 6 miliona evra je dato u vidu subvencije, a 263.647 evra u vidu pozajmice.

U 2013, 7.5.2 miliona evra je dato u vidu subvencije, za 80 projekata, ali nije bilo isplate u vidu pozajmice.

Vrsta pomoći	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne isplate	Stvarne obaveze
	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze		
Subvencija	6,021,671	10,318,201	7,522,558	8,106,635	13,544,229	18,424,836
Zajam	263,647	0	0	0	263,647	0
UKUPNO	6,285,318	10,318,201	7,522,558	8,106,635	13,807,876	18,424,836

Tabela 53. ZRP prema modalitetu pomoći u SRG za JF, obaveze i isplate za 2012-2013

* Isti projekti koji su finansirani u 2012. i 2013. izračunati su kao jedan u ukupnom broju projekata

7.9.5 ZRP prema opštinama, obaveze i isplate za 2012-2013.

Većina donatorskih projekata nemaju raspoređenu opštinu, razlog može da varira, ali uglavnom je rezultat projekata koji se sprovode na nacionalnom nivou (tabela 54).

Opštine	Finansiranje				Ukupno	
	2012		2013		Stvarne obaveze	Stvarne isplate
	Stvarne obaveze	Stvarne isplate	Stvarne obaveze	Stvarne isplate		
Mamuša	0	15,563	0	0	0	15,563
Opština-Neraspoređena	10,318,201	6,207,503	8,106,635	7,522,558	18,424,836	13,730,061
Podujevo	0	15,563	0	0	0	15,563
Priština	0	15,563	0	0	0	15,563
Štrpce	0	15,563	0	0	0	15,563
Vučitrn	0	15,563	0	0	0	15,563
UKUPNO	10,318,201	6,285,318	8,106,635	7,522,558	18,424,836	13,807,876

Tabela 54. ZRP prema opštinama u SRG za JF, obaveze i isplate za 2012-2013.

VI. Poljoprivreda i ruralni razvoj: bliži pogled

Kosovo ima ukupnu površinu od 1,1 miliona hektara, dok poljoprivredno zemljište pokriva 53% a šumsko zemljište 41% površine (Kancelarija Premijera, 2013). PRR je bio jedan od ključnih sektora koji su doprineli ekonomiji zemlje, međutim, nakon sukoba ovaj sektor je naglo opao. Prosečno poljoprivredno zemljište po osobi je oko 0.15-0.18 hektara. Poljoprivredni sektor trenutno doprinosi BDP-u oko 12 odsto, što je oko 35 odsto od ukupne zaposlenosti u zemlji. Međutim, postoje problemi. Prosečno poljoprivredno zemljište po osobi je oko 0.15-0.18 hektara po stanovniku, što je manje od polovine proseka u EU. Fragmentacija i mala površina poljoprivrednih parcela su problem za održavanje adekvatne poljoprivredne proizvodnje i dovode do nižih poljoprivrednih prinosa i naknadnih ekonomskih gubitaka. Ostali problemi uključuju zastarele tehnologije obrađivanja zemlje i prakse upravljanja farmi, sub-optimalno korišćenje proizvodnih sredstava, slaba seoska infrastruktura, elementarni ruralni savetodavni sistem, kao i ograničen pristup kreditima i investicionom kapitalu.

Kosovo je počelo da razvija višegodišnje strategije u većini sektora, ali mnoge su ograničenog obima ili trajanja, i ne slažu se sa budžetom. U jednom broju sektora razvijene su sveobuhvatne, realne sektorske strategije od strane odgovarajućih ministarstava, često uz pomoć donatorskih partnera. Sektor poljoprivrede je jedan od njih, gde je poljoprivredni i ruralni razvojni plan 2007-2013 i 2014-2020. Na osnovu programa Vlade Republike Kosova 2011-2014, sektor ima poseban značaj, uzimajući u obzir mogućnost za ubrzano zapošljavanje koje poljoprivreda obezbeđuje, kao i prirodne i ljudske resurse koji stvaraju pogodne uslove za rad u okviru sektora. U skladu sa strateškim ciljevima ekonomskog razvoja, budžet za poljoprivredni sektor je stalno povećan tokom budžetske godine i uglavnom usmeren ka direktnoj podršci poljoprivrednicima u poboljšanju produktivnosti i kvaliteta poljoprivrednih proizvoda, kao i povećanju proizvodnje u cilju zamene uvoza.

Prema programu Vlade Republike Kosova 2011-2014, budžet za ovaj sektor je porastao za 93,6% u odnosu na prethodni period. Pored toga, poljoprivredni sektor je u velikoj meri podržan i od međunarodnih donatora, Evropska unija je najveća, a zatim Svetska banka i USAID.

U tom smislu, ključni ciljevi budućeg strateškog upravljanja u sektoru poljoprivrede su:

- Povećanje budžeta za sektor poljoprivrede do 3% državnog budžeta;
- Efikasnija među-sektorska koordinacija;
- Povećanje savetodavnih usluga;
- Podrška i promocija poljoprivrednih proizvoda za izvoz;
- Dalji institucionalni razvoj kao preduslov za podršku i približavanje Evropskoj uniji;
- Poboljšanje pristupa povoljnim kreditima za poljoprivredu;
- Unapređenje i razvoj infrastrukturnih kapaciteta;
- Izgradnja tržišta i skladišta za prikupljanje, čuvanje, razvrstavanje i prodaju;

Tokom 2012-2013 veliki broj donatora su podržali sektor poljoprivrede; tokom 2012-2013. ovaj sektor je primio 31,4 miliona evra (stvarne isplate). Na osnovu ukupnih stvarnih obaveza za ove godine najveći donator je Kancelarija Evropske unije (15,5 miliona evra) praćen od USAID (6,9 miliona evra), ADA (1,6 miliona evra) i Švedska (1,6 miliona evra).

Osim toga, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja, američka ambasada na Kosovu i šest najvećih banaka u zemlji (ProCredit banka, Raiffeisen banka, TEB, NLB Priština, Banka Ekonomike i Banka Kombëtare Tregtare) su se dogovorili o garancijskom fondu za poljoprivredni kredit, što je zagarantovano kreditom od 20,1 miliona evra (26 miliona dolara) za poljoprivredni sektor. Osnivanje ovog fonda obezbeđuje privremeno rešenje vezano za kreditiranje sektora poljoprivrede. Fond će olakšati pristup poljoprivrednika poljoprivrednim kreditima, stvaranje uslova da se poljoprivreda ne tretira kao sektor visokog rizika. Minimalni nameravan iznos kredita je 5-250,000 evra (koliko može biti za ko-finansiran projekat) od ove šeme, a od njega može da ima koristi ceo lanac poljoprivredne proizvodnje.

Prema Centralnoj banci Republike Kosova (2012), ova godina se karakteriše ubrzanim rastom poslovanja u sektoru poljoprivrede. Poljoprivreda, kao jedna od delatnosti sa pozitivnim trendovima u ovoj godini, imala je veću podršku od vlade kroz subvencije i transfere. Pored toga, značajan rast je takođe registrovan u kreditima sa godišnjim porastom od 5 odsto.

Glavni fokus EU kroz IPA programe je da približi poljoprivrednu industriju Kosova sa standardima EU; Program podržava različite oblasti. To uključuje poboljšanje korišćenja nusprodukata; uvođenje proizvoda sa većom dodatom vrednošću; pravljenje hladnjača; ažuriranje odgovarajućih sistema za upravljanje bezbednošću hrane, bolji marketing prehrambenih proizvoda; i modernizaciju opreme za kontrolu kvaliteta (Evropska komisija, 2012).

Donatori u ovoj oblasti su veoma aktivni, štaviše neki od projekata su nagrađeni za svoja dostignuća kao što su IPA 2010 Ugovor o bratimljenju KS/10/IB/AG/01 "Podrška MPŠRR u razvoju zakonodavstva i politike kao i u sprovođenju plana poljoprivrednog i ruralnog razvoja (PPRR)" koji je dobitnik Evropske nagrade projekata IPA 2013 u okviru tekućih projekata.

Reference/navedeni radovi:

Centralna Banka Republike Kosova 2013, Kvartalna procena privrede, Centralna Banka Republike Kosova, pristupljeno 14. marta 2014, <http://www.bqk-kos.org/repository/docs/2014/Q3%202013_el.pdf>.

<http://www.kryeministri-ks.net/repository/docs/Declaration_of_Medium-Term_Policy_Priorities.pdf>.

Aneks

Evropska unija

Kancelarija Evropske unije na Kosovu (KEUK) je zadužena za sprovođenje Mere 4 Poboljšanje prerade i marketinga poljoprivrednih proizvoda. Projekti koje sprovodi KEUK su predmet srednjoročne procene. KEUK sledi pravila implementacije Praktičnog vodiča za procedure ugovaranja za spoljnu pomoć EU i procedurama koje se primenjuju u zemljama Evropske unije i/ili zemalja koje su u postupku pristupanja. MPŠRR je direktno uključeno u proces pripreme i odabira u toku poziva za dostavu prijava.

USAID- Program za privatna preduzeća na Kosovu (KPEP)

USAID je pružio podršku privatnom sektoru privrede Kosova od 2008 i završiće sa svojim aktivnostima do 09/2012. Cilj je da se obezbedi podrška preko šeme subvencija i tehničke pomoći, kao i obuku u ukupnom lancu vrednosti (proizvodnja, prikupljanje, obrada, kreatori politike i potrošači) privatnog sektora preduzeća na Kosovu. Oko 1,8 miliona dolara izdvojeno je za poljoprivrednike, prerađivače, sabirne centre, marketing i promotivne aktivnosti), uklj. šumarske proizvode (voće, pečurke i drveni nameštaj, peleti itd). U sektoru agrobiznisa, program je namenjen sektoru mleka, živine i prerade povrća sa fokusom na novim inovativnim proizvodima, diversifikaciji asortimana proizvoda, uvođenju higijenskih standarda i standarda kvaliteta (to jest HACCP). Obezbeđene subvencije iznose maks. 40.000 evra/investicija. Korisnici moraju da dokažu sopstveni finansijski doprinos koji bi trebalo da bude znatno viši od obezbeđene podrške kroz donaciju KPEP kako bi se osiguralo vlasništvo i odgovornost korisnika u implementaciji i upravljanju projektom. Poljoprivrednici/prerađivači podnose svoje prijave direktno u kancelariji KPEP gde oni dobijaju podršku za popunjavanje formulara, tri ponude moraju biti podnete za kupovinu nove opreme sa obrazloženjem koja ponuda će biti izabrana. KPEP prenosi svoj finansijski doprinos garancijskom računu, sa kojeg se iznos direktno plaća dobavljaču tehničke opreme.

USAID- Nove mogućnosti u poljoprivredi (NOA)

NOA program započeo je 02/2011 i trajaće do 02/2015. Cilj je da se obezbedi podrška preko šeme subvencija i tehničke pomoći, kao i obuka za celi lanac vrednosti prerađivača voća i povrća, trgovaca i sabirnih centara. Glavna ciljna grupa su komercijalno orijentisani poljoprivrednici (>2 ha), kao i prerađivači koji nameravaju da uvedu inovativne tehnologije, nove sorte za podsticanje domaće ponude voća i povrća. Pored toga, uspostavljanje centara naplate, sortiranja i pakovanja ima podršku za snabdevanje tržišta sa kvalitetnim proizvodima. Ukupan dostupan budžet iznosi 15,9 miliona dolara (2011-2015), od ovog iznosa 2,8 miliona dolara namenjeno je za podršku šeme subvencija koja treba da se obezbedi poljoprivrednicima, prerađivačima i postrojenjima za marketing sektora voća i povrća. Stopa namenjene podrške je 50% opravdanih troškova ulaganja, min. podrška 2.000 evra - maks. 70.000 evra što podrazumeva minimalne obime projekta 4.000 evra - maks. 140,000 evra. NOA kupuje primenjenu tehničku opremu, koja ostaje u vlasništvu NOA do zatvaranja programa do 2015. Korisnik je odgovoran za 50% investicije (građevinski radovi, priprema zemljišta za sađenje novih voćnjaka uklj. sisteme za navodnjavanje, ograde i sl.).

DANIDA

Danska vlada podržava četiri srednje stručne škole za poljoprivredu na Kosovu da uvedu nastavne metode vrhunske tehnologije sa fokusom na učenje sa što je više moguće prakse.

Nastavni materijal i metodološki pristup efikasnog transfera znanja su obučeni i obezbeđeni u okviru programa za nastavnike u srednjim stručnim školama poljoprivrede. Cilj je da se obrazuju motivisani mladi ljudi koji postaju aktivni u poljoprivrednoj proizvodnji sa odličnim tehničkim veštinama za upravljanje i razvoj ekonomski održive farme na Kosovu. Studenti moraju da dokažu poljoprivrednu pozadinu kako bi se izbeglo da se srednje stručne škole koriste kao "poslednja šansa" za malo motivisane studente.

Swiss Intercooperation

Prve aktivnosti švajcarske vlade počele su u 2001 u cilju podrške sektoru hortikulture snabdevanjem farmera sa proizvodnim sredstvima (seme, đubrivo) i mašinama. Od 2006, podrška je proširena na prerađivačkom sektoru i aktivnostima posle berbe voća i povrća, kao i za olakšavanje usluga za podsticanje saradnje između proizvođača, prerađivača, maloprodaje i marketinga poljoprivrednih proizvoda. Trenutno dva programa su u fazi sprovođenja u saradnji sa DANIDA:

Podrška kroz šemu subvencija je pružena poljoprivrednicima preko konkurentnog fonda za hortikulturu (KFH) sa stopom podrške od 70% investicionih troškova. Minimalna podrška 10.000 evra - maksimalna podrška 20.000 evra, kandidati moraju da dostave kratak opis njihove projektne ideje, nakon ulaska u uži izbor, da bi se obezbedio izbor mora biti podnet sveobuhvatan tehnički predlog. Budžetski okvir pod KFH iznosi 240,000 evra u 2009, u 2010 oko 260.000 evra, a u 2011 iznosi oko 260,000 evra.

Od 2011, podrška je usmerena na sektor prerade u kapitalnim projektima od strane Specijalnog fonda za hortikulturu (SFH) za podsticanje inovativnih proizvoda i povećanja dodate vrednosti. Stopa podrške sektoru prerade je 50% od ukupnih prihvatljivih troškova, minimalna podrška 50.000 evra - maksimalna 200,000 evra. Raspoloživi budžet za 2011 bio je 240.000 evra.

Austrijska agencija za razvoj (ADA)

ADA podržava pored ostalih inicijativa za razvoj sektora takođe i ruralni razvoj na regionalnom nivou. Opšti program ima budžet od oko 2,6 miliona evra, i pokrenut je od 2009 a biće završen do kraja 2012. Podrška ruralnom razvoju je namenjena opštini Suva Reka. Cilj ovog programa je da pruži investicionu podršku poljoprivrednicima u Suvoj Reci da podstakne poljoprivrednu proizvodnju i marketing, povećanje higijenskih uslova i pakovanja proizvoda. Jedan poziv je posebno usmeren na žene u ruralnim sredinama, mladima i manjinama (Romi) u regionu. U cilju promovisanja aktivnosti žena na selu, definisani su posebni uslovi, jedan od njih je da bankarski račun mora da bude otvoren u ime žene, kako bi ispunili uslove za dobijanje podrške. Žene su takođe morale da učestvuju u srodnim obukama. Tokom pet poziva za podnošenje prijava, podneseno je oko 500 prijava i 50 projekata su ugovorena za subvenciju.

Stopa podrške je 80% a 20% se traži kao privatni doprinos od strane poljoprivrednika tako da bude obezbeđen i prebačen donatorskoj organizaciji odmah nakon potpisivanja ugovora u određenom vremenskom periodu. Obezbeđena podrška je minimum 5.000 evra - maksimalno 30.000 evra. Ovaj postupak se primenjuje da bi se garantovao privatni doprinos poljoprivrednika. Uplate se izvršavaju na osnovu napretka projekta, kao nepovratna podrška. Rukovodioci

programa vrše mesečne provere na licu mesta na farmi da bi nadgledali napredak realizacije projekata.

ADA takođe pruža finansijsku pomoć za:

- Podršku malim projektima za lokalnu infrastrukturu, sa ciljem da se podrži osnovna infrastruktura, kao što je prikupljanje otpadnih voda, izrada urbanističkih planova za regulisanje korišćenja zemljišta
- Podršku malog obima za lokalna udruženja u procesu razvoja na lokalnom nivou.